ZATERDAG 9 AUGUS
VLAARDINGER
Weekblad voor Vlaardingen en Omstreken
Dit blad verschijnt elken Vrijdagavond.
Prijs der ADVERTENTIËN:
Berichten en Advertentiën worden ingewacht uiterlijk Vrijdag middag 12 ure.
A. VAN DER MEIJDEN, Hoogstraat D 126, te Vlaardingen.
Patriotten of Vaderla
hunne tegenstanders
gen en vijanden van
ders waren. Driest en
den zij op, niemand of niets on
ziende: den stadhouder dorsten
zij schelden voor al wat leelijk
was, terwijl zij zich niet ontza
gen spotprenten van zijne beel
tenis te maken en openlijk aan
te plakken.
Laat ons nu eens nagaan wat
die zoogenaamde vaderlandmin
naars ons bezorgd hebben. Het
is niet veel goeds. Integendeel
Binnen- en Buiten
Uit den Haag wordt aan het Hbld. ge
meld, dat de Minister Godin de Beaufort
een wetsontwerp gereed heeft tot belasting
van het roerend vermogen — de effecten.
In den vorm van een zegelrecht, dat elk
jaar betaald moet worden, wenscht de Mi
nister inkomsten uit effecten te belasten.
Dit recht zou echter ook kunnen worden
betaald na eenige jaren, als de effecten
worden verhandeld, wat voor families, die
hunne fondsen onveranderd in de brandkast
Ben van Haren
De Krant in Vlaardingen
Aad E. Dulfer
Hoort, zegt het voort...!
WAAKT
Historisch Jaarboek Vlaardingen 2002

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2002

Afbeelding voorzijde:
Een krant, een letterkast, een foto en een badge; samen de ingrediënten van dit jaarboek.
Foto krant: Collectie Ben van Haren; foto padvinder en badge: Collectie Arie Ouwendijk; letterkast: Creativ Collection Verlag GmbH.

Afbeelding achterzijde:
Uit het foto-album van Geert de Jong, collectie Arie Ouwendijk.

Omslagontwerp en vormgeving:
Klaas Bloem, Stout Grafische Dienstverlening.

Deze uitgave kwam tot stand dankzij medewerking van:

- Van Driel Makelaardij NVM
- Fontijne Holland B.V.
  designers and manufacturers of special machinery
- Machinefabriek Kreber
- Aannemingsbedrijf C. Maat B.V.
- Rabobank Schiedam-Vlaardingen
- Sarhama B.V.
- Makelaardij Timmermans
- Unilever Research Vlaardingen
- Warmelo & van der Drift
- Woningstichting Samenwerking Vlaardingen

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2002

een uitgave van de
Historische Vereniging Vlaardingen

met medewerking van het
Stadsarchief Vlaardingen

zesentwintigste jaargang

Opmaak en druk:
Stout Grafische Dienstverlening

Cip-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Historisch

Historisch Jaarboek Vlaardingen/
Historische Vereniging Vlaardingen - (1977) -S-
Vlaardingen:
Historische Vereniging Vlaardingen
ISSN 0169-3964
Verschijnt jaarlijks
Zesentwintigste jaargang. 2002 / met medewerking van
het Stadsarchief Vlaardingen. - ill.
ISBN 90-71731-23-5
SISO zhol 938.1 UDC 949.2*3130(058) NUGI 480
trefw.: Vlaardingen, geschiedenis, jaarboeken

Inhoud

Pagina 7	Voorwoord
Pagina 8 - 47	De krant in Vlaardingen *Ben van Haren*
48 - 67	Hoort, zegt het voort...! *Aad E. Dulfer*
68 - 89	Kroniek van Vlaardingen 1951 *Cobi Bot*
90 - 117	Kroniek van Vlaardingen 2001 *Marianne van Papeveld-Hörst*
118 - 119	Archeologische Werkgroep Helinium
120 - 121	Gemeentelijk Archeoloog
122 - 123	Historische Vereniging Vlaardingen
124 - 125	Stadsarchief
126 - 127	Stichting Archeologie en Bouwhistorie Vlaardingen / Archeologisch Historisch Museum Hoogstad Vlaardingen
128 - 129	Streekmuseum Jan Anderson
130 - 131	Visserijmuseum

Illustratieverantwoording

De afkortingen bij de foto's geven aan uit welke verzameling de foto's afkomstig zijn.

CAD	*Collectie Aad E. Dulfer*
CAO	*Collectie Arie Ouwendijk*
CJS	*Collectie Jan Stolk*
CJZ	*Collectie J. Zuidgeest*
CPCvE	*Collectie Pieter Cornelis van Ebscheuten, de collectie Alle Vlaardingers*
CPvdB	*Collectie Piet van den Berg*
CRD	*Collectie Roel Dijkstra*
CRvdK	*Collectie Roger van der Kraan*
CSV	*Collectie Stadsarchief Vlaardingen*
CvvH	*Collectie v.v. H.V.O.*
CWF	*Collectie Westlands Fotobureau (Richard Hogeveen)*
CWH	*Collectie WHW Haaglanden (Ronald Stam)*

Over onze auteurs

Ben van Haren (29-1-1940, Rotterdam) woont sinds 1943 in de geboortestad van zijn ouders, Vlaardingen. Opleiding: 3 jaar HBS, 5-jarige handelsavondschool en correspondentie Engels en Duits. Bezorgt als scholier het Rotterdamsch Nieuwsblad in omgeving Van Hogendorplaan. Werkt van 1956 tot 1970 als kantoorbediende, correspondent, calculator en automobielverkoper bij bedrijven in Vlaardingen, Schiedam en Rotterdam. Daarnaast werkt hij tevens van 1956 tot 1970 als journalistiek medewerker voor RN, Trouw, Het Nieuwe Dagblad, Het Rotterdamsch Parool en Nieuwe Vlaardingsche Courant, Het Vrije Volk en De Havenloods. Hij is sinds 1970 fulltime journalist, werkt tot 1975 als redacteur bij De Havenloods en van 1975 tot aan zijn vut in 2001 als verslaggever/redacteur/editiechef en -coördinator bij Het Vrije Volk/Rotterdams Dagblad.
Hij schreef, met anderen, in 1974 een jubileumboek over sportvereniging RK WIK.

Aad E. Dulfer (Adriaan Eduard) werd in 1923 in het hart van Vlaardingen geboren, waar zijn ouders op de Hoogstraat een modewinkel hadden. Dulfer volgde de opleiding 'Publiciteit' aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Rotterdam en studeerde Marketing bij het Instituut voor Bedrijfswetenschappen. Hij was actief in kerkwerk, jeugdorganisaties en middenstandsbonden. Dulfer was firmant van drie modezaken, waarvan één met een sportafdeling en een depot van de Scout Shop.
Dulfer was initiatiefnemer tot en mede-oprichter van een coöperatieve handelsvereniging met meer dan 100 verkooppunten. Tot 1988 was hij als marketingadviseur bij deze organisatie werkzaam. Hij was tientallen jaren auteur en docent van de ondernemers- en vakopleiding voor de sportdetailhandel.Verder schreef hij o.a. in opdracht van het Instituut voor Sociale Wetenschappen een cursus Retailmarketing. Aad E. Dulfer werd in 1933 geïnstalleerd als padvinder en was o.a. deelnemer aan de Wereldjamboree 1937 en in 1945 oprichter van de Marnix van St. Aldegondegroep 7.

Voorwoord

"Akela-wij-doen-ons-best" zegt sommigen veel en anderen weinig of niets. In de vorige eeuw waren er jeugdbewegingen waarvan de leden elkaar over en weer soms nauwelijks kenden. C.J.V. Liefde & Vrede, A.J.C. en padvinderij waren belangrijk voor de vorming van heel wat Vlaardingers en de geschiedenis van zo'n jeugdbeweging is een niet onbelangrijk onderdeel van de recente lokale historie.

Aad E. Dulfer vertelt in *Hoort, zegt het voort...!* over het wel en wee van de padvinderij in Vlaardingen, vanaf de start in 1913 tot en met de herstart in 1945/1950. Een Rotterdamse 'missionaris voor de padvinderij' doet een aan het Brits imperium verwante beweging in Vlaardingen wortelschieten. We lezen over Wouter Henneveld, die het ver zal brengen, over kampvuurplezier, over welpen, verkenners en voortrekkers, over de Maaskant, het Sterrebosch en het Kruiteiland. Als ingewijde schreef Aad een toegankelijke geschiedenis van de Vlaardingse padvinderij, waarnaar in de kringen van 'scouting' wordt uitgekeken. We vleien ons met de gedachte er ook veel oud-padvinders en andere jongeren van toen, een groot plezier mee te doen.

Ben van Haren beschrijft in *De Krant in Vlaardingen* de geschiedenis van kranten, journalisten, drukkerijen en fusies in vroegere en recente tijden.

Na 1804 blijken er in Vlaardingen heel wat kranten verschenen te zijn of plaatselijke redacties, redacteuren en correspondenten te hebben gehad. In de vorige eeuw is Vlaardingen wel eens 'een krantenstad' genoemd. Aan het begin van de eeuw hebben we de Vlaardingsche Courant, de Nieuwe Vlaardingsche Courant, de Goedkoope Vlaardingsche Courant en De Vlaardinger. Vijftig jaar later zijn er dertien verschillende kranten met nieuwsleveranciers in Vlaardingen. Kom daar in het begin van de 21ste eeuw eens om. Opkomst en ondergang, uitgevers, drukkers en journalisten, markante figuren en redactielokalen. Ben beschrijft ze op een professionele manier in een geschiedenis die voor een gedeelte parallel loopt aan zijn levensgeschiedenis. Ieder die in Vlaardingen lang en veel kranten heeft gelezen, zal in zijn verhaal zaken herkennen én nieuws lezen.

De *Kroniek van Vlaardingen 2001* werd, met de kranten van vorig jaar als basis, gemaakt door Marianne van Papeveld-Hörst. De kunstenaar Leen Droppert had een jubileumexpositie, de gymnastiekleraar Wim Oostveen werd 100 jaar, de historica Ingrid van der Vlis promoveerde, burgemeester Stam kondigde zijn vertrek aan en de Historische Vereniging kreeg d'Akerboom, de Vlaardingse cultuurprijs. Voor nu en voor de toekomst is 'het Vlaardingse gevoel van 2001' in foto's en tekst gevat.

Het gevoel van een halve eeuw geleden vinden we terug in de *Kroniek van Vlaardingen 1951*, eveneens samengesteld op basis van de kranten van toen, door Cobi Bot. We ontmoeten er burgemeester Heusdens, politiecommissaris Van der Ham, Dolf van der Linden op het feestterrein, aan de Billitonlaan worden winkels geopend en er is een lezing over de vraag of invoering van televisie financieel gezien mogelijk is. Het is een aangenaam omzien in verwondering.

Het feit dat zovelen lid willen zijn van de Historische Vereniging Vlaardingen maakt het verschijnen van een boek als dit mogelijk. Misschien een argument om lid te worden wanneer u dit nog niet mocht zijn. Heel direct is deze uitgave mogelijk geworden door de medewerking van velen, zoals auteurs, het Stadsarchief, fotograaf Roel Dijkstra, Stout Grafische Dienstverlening en elders genoemde bedrijven.

Hartelijk dank aan állen die verschijning mogelijk maakten, ú als lezer veel genoegen en wees zo vriendelijk anderen die belangstelling voor dit boek zouden kunnen hebben erop te attenderen.

Jaarboekcommissie Historische Vereniging Vlaardingen
november 2002

Ben van Haren

De Krant in Vlaa

GEMEENTE VLAARDINGER-AMBACHT.

De BURGEMEESTER van VLAARDINGER-AMBACHT verklaart , dat het noodzakelijk is, dat Dirk van der Inde
geboren op 16 Maart 1922 te Vlaardingen
wonende te Vlaardinger-Ambacht, Grijsstraat
ter uitoefening van zijn functie als
zich na 23.00 uur op den openbaren weg bevindt.

VLAARDINGER-AMBACHT, 10 Mei
De Burgemeester voornoemd,

Stempel van den Orts- of Feldkommandant :

Hierdoor bevestigen wij dat

De heer B.v.Haren

als ~~verslaggever~~/correspondent verbonden is aan:
HET NIEUWE DAGBLAD
Wij verzoeken u ~~haar~~/hem alle faciliteiten te verlenen, welke voor de uitoefening van ~~haar~~/zijn functie nodig zijn.

Het weergeven van de Vlaardingse persgeschiedenis in een beperkt aantal bladzijden is geen eenvoudige opgave. Immers, de geschiedenis van Vlaardingen gaat zeer ver terug en de media breiden zich nog dagelijks uit. Was er eerst een eenzame boodschapper, die het risico liep vermoord te worden om de woorden die hij overbracht, nu krijgen we langs elektronische weg van alles en overal beelden en boodschappen op pleinen, in huiskamers, op onze werkplek of mobiele telefoon geprojecteerd. Met of zonder afzender.

Onder het begrip 'de pers' schaart men thans ook medewerkers van organen die niets met het geschreven woord en drukwerk van doen hebben. Daarom heet mijn artikel 'De Krant in Vlaardingen' en begin ik met het aanstippen van enkele relativerende feiten. Daarna volgt een algemene beschrijving van de ontwikkeling van de krant in Europa, Nederland en Vlaardingen. Chronologisch behandel ik de verschillende Vlaardingse kranten. Achteraan volgen de invloed van de drukkers, de steeds tussen Biersloot en haven gevestigde burelen en een eigentijdse column. Tenslotte een opgave van geraadpleegde lectuur en personen.

De Krant in Vlaardingen is een weerslag van bijna een halve eeuw eigen ervaringen in krantenland, van onderzoek in archieven en bibliotheken, raadpleging van zelf bewaarde stukken, gesprekken met (oud-) collega's en andere betrokkenen.

BEN VAN HAREN
Vlaardingen, augustus 2002.

Wat is een krant?
OPA's draaien er op in de twintigste eeuw. Met de toename van ongevraagd drukwerk, verpakkingsmateriaal en de recyclinggedachte is overigens het aandeel van de krant in de inzamelingsacties voor oud papier, afgekort OPA, teruggelopen.

Stevig en isolerend pakpapier, vindt de zuinige marktkoopman een krant. Hard toiletpapier was het in jaren van armoe en schaarste. Ideaal materiaal is het om blaaspijltjes van te draaien en om een muts of boot te vouwen.

In het jaar 105 is het papier in China uitgevonden, zo melden geschiedenisboekjes, maar volgens recente archeologische vondsten bestond papier al in de Westelijke Handynastie, van 206 voor tot 25 na Chr. Pas rond 1400 bereikt papier onze contreien.

Een gazet, Zeitung, courant of nieuwsblad?

Gaceta was de naam van het muntje waarvoor in Venetië omstreeks 1500 geschreven nieuwsbrieven te koop waren.

Tijdingen verspreidden vorsten, kloostergemeenschappen en kooplieden sinds de middeleeuwen om elkaar op de hoogte te stellen van wat hier en daar gebeurde.

Courant (of lopende) was een toevoeging, die wees op de regelmaat van verschijning en de voortgang van de ontwikkeling van het beschreven nieuws.

Nieuwsballaden waren op rijm gestelde vertellingen, te vergelijken met wat voorheen rondreizende minstreels aan informatie rondbazuinden, die na de uitvinding van de boekdrukkunst als vlugschrift verschenen.

Wie maken de krant?
Costers zonen noemen zich Nederlandse drukkers, naar Laurens Jansz Coster (1405-1484), die vooral in eigen land wordt geëerd als uitvinder van de boekdrukkunst, maar daarbuiten die lof niet altijd krijgt.
Vier eeuwen voor hem vervaardigden Chinezen en Koreanen al drukwerk met losse symbolen of letters.

(Nieuws)Schrijvers heten de mannen die in de middeleeuwen aan hoven, in kloosters of als particulier ondernemer het geschreven woord leveren. Zij behoren tot het selecte groepje dat lezen en schrijven heeft geleerd.

Eigenaren van drukpersen en papierleveranciers krijgen in latere jaren steeds meer belang bij het maken van drukwerk, waaronder kranten. De groei van de behoefte om op papier, materiële en geestelijke, boodschappen onder de aandacht te brengen neemt toe naarmate het onderwijs meer lezers aflevert.
De leerplicht dateert uit 1900. Pas in 1874 wordt kinderarbeid bij wet verboden in Nederland.

Wat is de oudste krant ?
Kranten zijn door de jaren heen verzameld. Gelukkig niet alleen voor eigen hergebruik of het spekken van verenigingskassen. Ook als historisch document zijn kranten bewaard en die verzamelingen geven een beeld van de ontwikkeling van de krant. Als boodschapper, als mededelingenblad, als spiegel van de maatschappij en als grafische kunstuiting.
In 1946 ontdekt de Zweed Folke Dahl, dat de in zijn geboorteland verschenen *Poch Och Inrikes Tidninger* van 1644 helemaal niet de oudste krant van Europa is, zoals altijd was beweerd. Hij stuit op veel oudere buitenlandse kranten, Duitse kranten uit 1609 en uit Nederland de *Courante uyt Italien, Duytslandt, &c.* van 14 juni 1618 van Caspar van Hilten en een exemplaar van de *Tijdinghe uyt Verscheyden Quartieren* uit 1629 van Broer Jansz. In die laatste staat een ooggetuigenverslag van de onthoofding van Van Oldenbarnevelt in Den Haag .
Het oudste Nederlandse krantenbezit in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag is de *Weeckelijcke Courante van Europa* nr.1 van 8 januari 1656 van uitgever Abraham Casteleyn uit Haarlem. Zijn, na verhoogde verschijningsfrequentie, *De Opregte Haarlemsche Courant* genoemde uitgave wordt overigens als eerste landelijke Nederlandse krant aangemerkt. Met Pieter 't Hoen, die eind achttiende eeuw de opiniërende berichtgeving introduceerde in zijn *Post van den Neder-Rhyn* en Hak Holdert, die vorige eeuw

Veel verenigingen in Vlaardingen hebben hun eigen opa's; dit zijn de oud papier-mannen van de voetbalvereniging H.V.O. voor hun bus. (CvvH)

De Telegraaf groot maakte, staat Casteleyn in het Persmuseum ten voorbeeld als Nederlands 'courantier', krantenmaker.
"Het huidige dagblad heeft zijn wortels in de Gouden Eeuw, toen Amsterdam uitgroeide tot hét perscentrum van Europa," meldt de website van het Persmuseum in de hoofdstad. De in oktober 2001 daar geopende vaste expositie 'Start de persen!' geeft de geschiedenis van de Nederlandse krant van 1600 tot heden weer, meldt de toelichting in Amsterdam.
In de muur van het Dagbladmuseum in Antwerpen is een steen gemetseld met de tekst "Hier heeft gewoond Abraham Verhoeven die in 1605 het eerste niewsblad der wereld drukte en uitgaf." Directeur/conservator George Blommaert beweert dat Verhoeven de eerste journalist, drukker, uitgever en verkoper van een krant was. Zijn *Nieuwe Tydinghen* verscheen overigens pas vanaf 1620 met vaste regelmaat maar de wereldberoemde *Times* zou er zijn naam aan ontlenen.
Een andere landsgrens overstekend, is in het internationale Zeitungsmuseum in het Duitse Aken een nog oudere krant te aanschouwen. Op enkele meters van de plek waar Paul Julius Reuter in 1850 met 40 postduiven zijn internationale nieuwsagentschap begon in de Pontstrasse, ligt een *Neu Zeitung* uit 1588 in de eerste vitrine van de permanente expositie in het gemeentelijke museum. Het is het oudste exemplaar in de verzameling, die Oskar von Forckenbeck begint als in 1854 een tijdens een boottrip door Nederland aangetroffen krant hem fascineert. Wanneer hij in 1898 overlijdt, is zijn collectie uitgegroeid tot 80.000 exemplaren en nadien ruim verdubbeld. Een Franse krant op luciferdoosjesgrootte en een Amerikaanse als wandversiering zie je in de zaal curiosa. Het oudste exemplaar ligt naast voorbeelden van de uit 1609 stammende weekkranten *Relation* uit Straatsburg en *Avisa* uit Wolfenbüttel, de oudste dagkrant van 1650 uit Leipzig en uit Nederland de *Amsterdamsche Courant* van 19 mei 1744 als eerste krant met advertenties.
Een Vlaardingse krant heb ik in Aken niet gevonden, wel uitgaven uit Schiedam en *De Maasbode* van 12 mei 1889 uit Rotterdam als oudste uit deze regio.
Langs de Nieuwe Maas komen in 1666 de *Rotterdamsche Zaterdagsche Zeetijdingen* en de *Rotterdamsche Zee- en Posttijdingen* van de drukpers. Aan het begin van de achttiende eeuw komt Luder Baltz in Rotterdam met de eerste *Rotterdamsche Courant*, die verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Het oudste exemplaar, dat in het Gemeentearchief van de Maasstad ligt, is nr. 64 van 22 december 1717.

Vlaardingen

In Vlaardingen wordt overigens een eerder in Nederland vervaardigde krant bewaard. Het is de *Gazetta D'Amsterdam* van 14 september 1673 in de bonte verzameling kranten van Jan Anderson. Een in het Italiaans gestelde uitgave van de joodse drukker David de Castros Tartas uit Amsterdam. Hij bevat naast veel buitenlands nieuws een bericht over de inname van Naarden door de Prins van Oranje, na een beleg van drie dagen. Voor zover nu bekend is het een van de oudste, bewaard gebleven, joodse kranten ter wereld. Een enkele maanden ouder exemplaar, van 30 maart 1673, heeft Anderson aan een museum in Israel geschonken.
De eerste krant in Vlaardingen is in 1804 ook door een jood gemaakt. Jacob Belinfante, telg uit een voor de inquisitie gevluchte Portugees-joodse familie. Hij houdt het in deze dan armlastige stad na negen maanden met 117 nummers van de *Vlaardingsche Courant* voor gezien en keert terug naar Den Haag om zijn journalistieke loopbaan met veel succes te vervolgen.
Van die eerste 'Vlaardingse krant' zijn op verschillende plekken exemplaren bewaard gebleven. In het Stadsarchief van Vlaardingen ligt de complete uitgave van de *Vlaardingsche Courant* uit 1804. Het Persmuseum in Amsterdam bewaart ook enkele stuks, waaronder het eerste nummer. Hetzelfde geldt voor de volgende *Vlaardingsche Courant*, die verscheen van 1869 tot 1901, het jaar waarin oprichter J.F.C. Brückwilder overlijdt. In de Koninklijke Bibliotheek zijn van deze, om zijn speciale uitgaven voor de visserij internationaal bekende en vele malen bekroonde, krant de jaargangen vanaf 1882 te vinden.

Krantenstad

Vlaardingen is een krantenstad genoemd in de twintigste eeuw. Om de verscheidenheid aan journalistieke produkties die er verschenen en om de strijd die uitgevers, ondanks alle verschraling, er blijven voeren.
De oudste 'plaatselijke' krant, zo schreef stadsarchivaris M.C. Sigal Jr. in 1920, is de *Vlaardingsche Courant*, in 1804 gestart door Jacob Belinfante uit Den Haag. Deze telg uit een Portugees-joods geslacht heeft veel betekend voor de Nederlandse journalistiek, zo is recent gebleken. Hij is de aartsvader van een al twee eeuwen bestaande journalistendynastie en grondlegger van de Nederlands/Belgische parlementaire verslaggeving, zo plozen twee van zijn nazaten uit. Hierover verschenen in 2001 enkele publikaties.
Aan het begin van de twintigste eeuw telt onze Haringstad vier plaatselijke kranten, die ook in Vlaardingen gedrukt worden t.w. *Vlaardingsche Courant*, *Nieuwe Vlaardingsche Courant*, *Goedkoope Vlaardingsche Courant* en *De Vlaardinger*.
Vijftig jaar later zijn er dertien verschillende kranten met eigen nieuwsleveranciers in Vlaardingen. Naast het enige overgebleven nieuwsblad *Nieuwe Vlaardingsche Courant* (driemaal per week) maken professionele redacties van zes dagbladen, *Het Vrije Volk*, *Rotterdamsch Nieuwsblad*,

Het Rotterdamsch Parool, *De Rotterdammer*, *Het Nieuwe Dagblad* en *Trouw* dan hun Vlaardingse pagina's. Bovendien hebben landelijke dagbladen als *De Waarheid*, *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, *Algemeen Dagblad*, *De Tijd* en *Volkskrant* een eigen Vlaardingse correspondent. Een van hen werkt tevens voor het Algemeen Nederlands Persbureau. Deze correspondenten doen dit journalistieke werk naast hun normale job als plaatwerker, kantoorbediende, onderwijzer of inkoper. Dagelijks zijn minstens drie Vlaardingse persfotografen in touw, die regelmatig collega's uit Rotterdam op hun werkterrein tegenkomen.
In die periode zet ik als zestienjarige mijn eerste schreden op het journalistieke pad. Als medewerker en beperkt door studie, een vaste baan, 21 maanden militaire dienstplicht en vrijwilligerswerk, schrijf ik voor diverse kranten. Pas na veertien jaar kan ik, inmiddels getrouwd en vader van vier kinderen, volledig kiezen voor het prachtige beroep van journalist. Na vijf jaar parttime/freelancen als sportredacteur voor dit op de Rechter Maasoever snel uitdijende nieuwe medium treed ik in 1970 als redacteur Vlaardingen in dienst bij *De Havenloods*, het eerste journalistiek geleide huis-aan-huis weekblad van Nederland. Enkele jaren later stap ik over naar *Het Vrije Volk*.

De Vlaardingse pers volgt in 1954 wethouder Teun de Bruijn op de voet als die het startsein geeft voor de ontwikkeling van de Westwijk. Vlnr:Piet Halkes met hoed (Het Nieuwe Dagblad), ? , Koos Delhaas (Rotterdammer), Jan de Kluyver (Het Rotterdamsch Parool) met pen in de aanslag, Jan Groeneveld (Trouw) en Dirk van der Ende (ANP, Algemeen Dagblad en NRC). (CSV)

Krantenland staat in die jaren bol van de veranderingen. 'Zuilenkranten' kiezen voor één landelijke uitgave of voor groot-regionale edities in hun sterkste gebieden, andere kranten reageren met concurrerende reorganisatiemaatregelen. Plaatselijke edities worden opgeheven of juist versterkt, plaatselijke kranten worden verkocht of gaan over tot gratis (huis-aan-huis)verspreiding.
Het snelgroeiende Vlaardingen eet van alle walletjes mee. *Trouw*, *Het Rotterdamsch Parool*, *De Rotterdammer* en *Het Nieuwe Dagblad* verdwijnen in de jaren zestig/zeventig van het plaatselijke toneel, maar *Rotterdams Nieuwsblad* en *Het Vrije Volk* investeren juist in extra personeel en papier. De enige plaatselijk krantenuitgever met eigen drukkerij, Dorsman & Odé, koopt voor het eerst in zijn dan bijna honderdjarige bestaan in 1962 een rotatiepers. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* wordt zelfs eens per week huis-aan-huis verspreid. Het in september 1950 gestarte advertentieblad *Groot Vlaardingen* ziet zich genoodzaakt meer dan predikbeurten tussen de reclameboodschappen te plaatsen.

Verschraling

Na een korte oplevingsperiode van pluriformiteit in de plaatselijke pers slaat uiteindelijk toch de verschraling toe. Landelijk èn plaatselijk. Een opgave uit 1963 van de Vereniging Nederlandse Dagbladpers, de uitgeversorganisatie, telt 167 regionale bladen, die slechts één-, twee- of, zoals de NVC, driemaal per week verschijnen bij ongeveer 900.000 abonnees en 99 dagbladen met 3,4 miljoen lezers.
In 1968 heeft Nederland nog 82 dagbladtitels, die onder 56 hoofdredacties verschijnen bij 35 zelfstandige uitgevers en naar in totaal 3,8 miljoen betalende lezers gaan. Er volgen jaren met weliswaar enigszins aangedikte oplagecijfers (om advertentietarieven te kunnen handhaven), waarin het aantal krantenabonnees stijgt, maar het aantal zelfstandige dagbladen terugloopt. Ons land ontzuilt, ether- en huis-aan-huisreclame beconcurreren de traditionele uitgaven.
In 1990 registreert het Centraal Bureau voor de Courantenpubliciteit (Cebuco) een totale betaalde oplage van 4,7 miljoen voor 75 dagbladtitels, onder ongeveer 40 hoofdredacties en 20 uitgevers. Nu, in 2002, telt ons land 4,2 miljoen dagbladkopers, met nog maar een keuze uit 33 titels van 26 hoofdredacties en 9 uitgevers.
Van de drie grootste uitgevers, PCM, Wegener en De Telegraaf, die negentig procent van de abonnees delen, zijn er op de plaatselijke krantenmarkt in Vlaardingen toch nog twee actief, zij het niet in de sector dagbladen.
Het laatste dagblad met een Vlaardingse editie verdwijnt als *Het Vrije Volk* in 1991 fuseert met het *Rotterdams Nieuwsblad* tot het *Rotterdams Dagblad*. De 'Waterweg'-redactie van deze fusiekrant verlaat in 1997 bovendien Vlaardingen om, in lijn met de uitgeverspolitiek, onder hetzelfde dak plaats te nemen als de commerciële afdeling en de redactie van huis-aan-huisblad *MaasposT*, in Schiedam. Dit jaar zijn commercie en redactie van *MaasposT* weer verhuisd, naar het hoofdkantoor in Rotterdam.
De uitgeverij van het enige overgebleven regionale dagblad, die al sinds de opheffing van *Het Vrije Volk* als landelijke krant in 1970 speelbal is van de grootmachten onder de Nederlandse uitgevers (=drukkers), begon deze wekelijkse huis-aan-huisuitgave in 1994. In dat jaar fuseren *De Havenloods* en *Groot Vlaardingen*, waarbij Wegener de omstreeks 1975 overgenomen titel *Nieuwe Vlaardingse Courant* na 121 jaar schrapt.

AARTSVADER JACOB START EERSTE VLAARDINGSCHE COURANT

Ons land is volop in ontwikkeling als de eerste *Vlaardingsche Courant* verschijnt op 2 januari 1804. De vlucht naar Engeland van stadhouder Willem V in 1795 heeft geleid tot de Bataafse Republiek, op zoek naar een nieuwe bestuursvorm, met meer kans op binnenlandse vrede en welvaart. Wijze Orangisten en Patriotten vinden een diplomatieke oplossing, die uiteindelijk in 1813 de weg zal vrijmaken voor de constitutionele monarchie in de Nederlanden, waarop na Napoleons Waterloo, twee jaar later, de stichting van het koninkrijk volgt.
In die tijd van druk diplomatiek verkeer begint Jacob Belinfante (1780-1845), telg uit een enkele eeuwen eerder voor de inquisitie gevluchte Portugees-joodse familie, in zijn geboortestad Den Haag zijn journalistieke carrière. Hij start in 1799 als 'Schrijver der *Haagsche Courant*' en heeft voor de vaderlandse journalistiek veel betekend. De oprichter van de eerste *Vlaardingsche Courant* wordt bijvoorbeeld gezien als de grondlegger van de parlementaire verslaggeving in ons land.
De oorlog tussen Engeland en Frankrijk maakt sinds 1798 visserij op de Noordzee vrijwel onmogelijk. Meer dan de helft van de bevolking van Vlaardingen is afhankelijk van de bedeling, als Belinfante met zijn plannen voor een *Vlaardingsche Courant* komt. Na ruim negen maanden constateert Jacob dat zijn missie hier is mislukt. Hij vervolgt in Den Haag zijn journalistieke loopbaan, met veel succes!

Condities

Zes jaar pas was het nakomertje Jacob van de Haagse rabbijn Tsadiek Cohen Belinfante en Hanna Paloma Belinfante toen zijn vader overleed. Hij komt onder de hoede van zijn bijna twintig jaar oudere, oudste broer Mozes, die een talenknobbel heeft en als tolk actief is binnen het corps diplomatique in Den Haag. In die nieuwsrijke omgeving gaat Jacob op negentienjarige leeftijd werken bij de *Haagsche Courant*. In 1802 richt hij met Mozes de firma Belinfante & Compagnie op 'tot het uitoefenen en drijven van een boekhandel voor gemeenschappelijke rekening en tot het uitgeven van enige boeken'.
Aan het eind van 1803 raakt de journalist Jacob zijn baan kwijt, omdat uitgeefster Weduwe De Groot stopt met de *Haagsche Courant* en zich terugtrekt in haar woonplaats Delft. Hij komt in contact met het stadsbestuur van Vlaardingen, dat hij vraagt om "consent tot het bij uitsluiting drukken en uitgeven van eene Vlaardingsche Courant met het Stedelijk wapen voorzien, op de firma van Belinfante & Comp.'"
Op 20 december 1803 verleent de Vlaardingse gemeenteraad aan de Firma Belinfante & Comp. het exclusieve recht tot drukken en uitgeven van een *Vlaardingsche Courant* met stedelijk wapen, voorlopig tot 1 januari 1816. Tien 'condities' worden hieraan gesteld.
De eerste voorwaarde betreft de betaling aan de gemeente van 100 gulden voor het eerste jaar, 200 in het tweede jaar en zo verder elk jaar honderd gulden hoger. 'Voor het tiende jaar 10 honderd gulden, het elfde jaar 1100 en het twaalfde jaar 1200 gulden' staat letterlijk in het stuk. Te betalen per kwartaal, de eerste termijn in april 1804.
Uit de in het Stadsarchief bewaarde financiële administratie, de Rekening van de Thesauriers, blijkt dat in het totaal van '373 gulden:5 stuivers:8 penningen ontvangst wegens Recognitiën tussen December 1803 en Meij 1804' de som van 25 gulden is begrepen, die 'Stadsdrukker Belinfante & Comp.' voor het eerste kwartaal betaalde. De volgende afrekening vermeldt de afdracht van nog eens vijftig gulden voor een halfjaar 'Recognitiën tot primo October 1804'.
De tweede voorwaarde is, dat de 'voordelen' van het tweede, derde en vierde nummer van 1804 aan het Weeshuis worden uitgekeerd, in de jaren 1805 tot 1815 telkens de voordelen van alleen het eerste nummer.
In voorwaarde nummer 8 staat het verbod aan de uitgever om elders een drukkerij of 'eenige courant' te beginnen. Hierop is een boete overeengekomen van 1.000 gulden voor ieder nog lopend jaar. "Tenzij met goede bewijzen aangetoond hij meer schade dan voordeel heeft,'" is de ontsnappingsclausule. In dat geval krijgt hij zelfs naar billijkheid de huur der lokalen terug.
Het gaat niet goed met de krant en op 3 oktober 1804 schrijft Belinfante de gemeenteraad dat hij met de uitgave stopt. Hij vraagt wat hij de gemeente nog schuldig is. Drie weken later besluit de raad de 'gewezen courantiers' ontslag van betaling te verlenen per 1 oktober, tevens voor de huur der lokalen per 1 november 1804 en hem begunstiging van drukwerk van de stad te verlenen.
In het Vlaardingse Stadsarchief zijn drie gemeentelijke boekwerkjes terug te vinden die door Belinfante & Comp. zijn vervaardigd. De 'Publicatie houdende instructie voor commissarissen tot het broodwegen, binnen de stad Vlaardingen', het 'Aanhangsel tot het reglement van orde voor de regtbank van crimineele en civile justitie der stad Vlaardingen' en het 'Reglement voor het gemeentebestuur der stad Vlaardingen'. In totaal zijn het 44 pagina's van 22 cm. Belinfante heeft volgens de gemeentelijke administratie in 1804 en 1805 bij elkaar aan druklonen 811 gulden en 19 stuivers ontvangen.
Niets wijst erop dat met Belinfante & Comp. de stad een inkomstenbron binnenhaalde zoals de voorwaarden in de overeenkomst van eind 1803 rijkelijk suggereren. Ik veronderstel dat ook de armen van de stad en het Weeshuis er niet wijzer van geworden zijn, hoewel in enkele nummers nadrukkelijk onder de titelkop vermeld staat dat de krant is uitgegeven 'ten voordeele der Armen'.

A4-tje

De eerste *Vlaardingsche Courant* is een velletje papier, ter grootte van een A4-tje, met aan de voorzijde de titelkop van 18 centimeter breed, waarin het stadswapen domineert. Ook het overige zetsel, meestal verdeeld over twee kolommen, heeft die breedte en staat dwarsgedrukt op de ongeveer zes centimeter die dan aan de zijkant overblijft. Dit heeft te maken met de op het drukken van boeken en pamfletten afgestemde zetspiegel.

Het eerste exemplaar opent met een 'Bericht aan 't publiek'. Daarin schrijft Belinfante 'na bekomen consent der Stads Regeering van Vlaardingen' elke maandag, woensdag en vrijdag een krant uit te geven en zich hier te vestigen ('metter woon begeeven'). De stad noemt hij even geschikt als vele andere plaatsen in de republiek om gegevens te verzamelen voor een alerte berichtgeving. Hij eindigt met de opmerking dat succes van zijn 'Etablissement' zal bijdragen aan 'den Bloei van eene Stad, thands met zoo veel recht het voorwerp der Liefdadigheid van alle Menschenvrienden.'

'Op last van den Raad der Stad Vlaardingen' beveelt aansluitend stedelijk secretaris P. Verkade de krant van Belinfante & Comp. aan bij de 'Ingezetenen der Republiek'. Hij noemt drie motieven. De gunstige ligging van zijn stad voor 'nauwkeurige en spoedige Correspondentie', welslagen van de onderneming kan enig 'Soelagement' geven aan de ongelukkig geworden stad waarvan het behoud voor de gehele natie van belang is en tenslotte omdat de Belinfantes 'zederd verscheide jaaren het geëerd Publicq niet zelden op belangryke en spoedige berigte hebben vergast.'

Ontwikkelingen in 'Spanje, Duitschland, de Fransche Republiek en Groot-Bretagne' staan verder in die eerste *Vlaardingsche Courant* beschreven. De buitenlandse berichtgeving overheerst ook in latere nummers, maar vanaf het tweede nummer komen we, vaak op de achterpagina, wat Vlaardingse en regionale informatie tegen. Onderaan de tweede, staande kolom verwijst een 'vervolg op de kant van deze bladzijde' naar de tekst, die dwars in twee kolommen de overgebleven ruimte vult.

Het regionale nieuws bestaat uit scheepvaartberichten, die bijvoorbeeld beschrijven dat schipper W. Aald op 30 december de haven van Hellevoetsluis is binnengezeild bij zuidwestenwind en dat bij Brielle niemand gepasseerd is. De dag later is het andersom. Dan passeert er niets bij Hellevoetssluis en vaart schipper E. Crooker van Brielle op naar Hellevoetsluis. De wind is naar het noorden gedraaid, lezen we in Belinfantes krant.

Cijfers over de ontwikkeling van de plaatselijke bevolking in het afgelopen jaar staan ook in de *Vlaardingsche Courant* van 4 januari 1804. Hieruit blijkt dat in 1803 van de 197 geboren kinderen 100 jongens gereformeerd en 14 rooms zijn, 76 meisjes zijn gereformeerd en zeven 'dochters' rooms gedoopt. De overlijdenscijfers van de afgelopen tien jaar staan er ook bij.

Staatjes met de prijzen van markten en beurzen als de Graanbeurs Schiedam worden afgedrukt en 'Toneel-Berichten' over voorstellingen in Den Haag en Rotterdam zijn vanaf het eerste nummer in de krant te vinden. Nieuws over boekverschijningen in de winkels van K. Nijkerk en P. Groeneveld te Vlaardingen zijn, net als advertenties over openbare verkopen en 'geneesmiddelen', zuinig gedrukt in aaneengeregen cursieve regels in kleinere letter.

Drukkerij

Er is veel eigen berichtgeving. Bijna een kwart van de ruimte in het derde nummer is besteed aan een klacht van de vorige werkgever van Jacob Belinfante, de Weduwe J. de Groot. Zij heeft post ontvangen die bestemd was voor de *Vlaardingsche Courant*, waarmee zij noch haar zonen iets te maken heeft. Een in haar *Binnenlandsche Bataafsche* nu *Delftsche Courant* opgenomen mededeling neemt Belinfante 'uit liefde der waarheid' over. In een (langer) naschrift verwijst Belinfante naar zijn werkzaamheden gedurende ruim vier jaren voor de *Haagsche Courant*, die De Groot tot einde december 1803 uitgaf. Tevens beveelt hij zijn nieuwe eigen krant aan, met de nadruk op het voordeel dat de ongelukkige inwoners van Vlaardingen ervan zullen hebben. Aansluitend meldt hij, dat post voor de *Vlaardingsche Courant* voorlopig aan boekverkoper J. Hendriksen in Rotterdam geadresseerd kan worden.

Toenmalig stadsarchivaris Sigal schreef in 1920 uitgebreid over onderzoek van de Haagse gemeenteraad en het Staatsbewind der Bataafse Republiek naar de plek waar Belinfante zijn krant drukte. Hij citeert uit brieven van Belinfante en het geraadpleegde Vlaardingse stadsbestuur, die beiden aangeven dat de eerste nummers bij Hendriksen in Rotterdam zijn gedrukt, maar dat ze in de loop van januari komen uit een eigen drukkerij van Belinfante aan de Agterweg in Vlaardingen. Merkwaardig genoeg noemt Sigal 25 jaar later in zijn artikelen over boekhandelaren en drukkerijen in Vlaardingen de naam Belinfante niet.

Op de voorpagina van de *Vlaardingsche Courant* van 16 januari 1804 lezen we dat de krant nu werkelijk in Vlaardingen wordt gedrukt. Opvallend is overigens dat onder de kop van die krant ook Weduwe De Groot te Delft vermeld staat als verkoopadres van de krant. Ook boekhandelaren in Amsterdam, Rotterdam, Alkmaar, Den Haag, Leiden, Haarlem en Utrecht zijn naast de overigens wel door Sigal beschreven Vlaardinger K. Nijkerk als verkopers in die *Vlaardingsche Courant* vermeld. De nummers 60 tot en met 65 in mei/juni hebben als onderkop 'mede uitgegeven te Middelburg, Goes, Schiedam en Maassluis'.

Op 5 maart staat voor het eerst in de krant de regel gedrukt

'Te Vlaardingen, ter Boekdrukkerije van Belinfante & Comp.' Een tekst die we ook tegenkomen in de uit 1804 en 1805 daterende gemeentelijke boekwerken, die in het Stadsarchief zijn bewaard. Straten en huisnummers ontbreken bij de namen van de uitgever en de boek- en krantverkoopadressen, een gebruikelijke zaak indertijd. Waar Belinfante werkelijk zijn Vlaardingse drukwerk heeft vervaardigd, komt verderop aan de orde.
De *Vlaardingsche Courant* no.117 van 28 september 1804 begint met het 'berigt' van Belinfante, dat dit zijn laatste krant is, omdat hij na twee, drie moeilijke maanden heeft geconstateerd niet verder te kunnen gaan. In een brief aan de raad noemt hij het gebrek aan voldoende advertenties als belangrijkste oorzaak.

Dynastie

Jacob is 24 jaar als hij in 1804 na de produktie van ruim honderd kranten in Vlaardingen teleurgesteld teruggaat naar Den Haag. Zijn naam als nieuwsbrenger groeit daar tot grote hoogte. Hij wordt in 1808 de eerste redacteur van de *Staatscourant* en blijft dat tot aan zijn pensionering in 1836. Jacob trouwt op 1 september 1809 in Amsterdam met zijn achternicht Rachel Belinfante, die ongetwijfeld ook een 'mooi kind' was. Zij stichtten een journalistendynastie, waarvan leden tot op de dag van vandaag, dus al twee eeuwen ononderbroken, betrokken zijn bij de nieuwsvoorziening in Nederland.

Als in 1815 in het kader van de voorzichtig ontluikende democratisering Koning Willem I tot openbaarheid van parlementsvergaderingen moet besluiten, krijgt Jacob Belinfante één van de drie beschikbare persplaatsen in de Tweede Kamer toebedeeld. Hij levert, tot aan de Belgische Opstand van 1830 ook vanuit Brussel, parlementsverslagen aan vrijwel alle kranten. Zijn zoons Joost en Isaac helpen hem van jongsaf. Als vader Jacob en zoon Joost met hun gezondheid gaan tobben, neemt Isaac het heft in handen.
Formeel richt in 1844 Jacob het eerste Nederlandse persagentschap op, het Nederlandsch (Haagsch) Correspondentiebureau voor Dagbladen. Hij doet dat met zijn vier kinderen. Naast zijn zoons werken ook de twee dochters (Hannah en Clara) mee. De oudste, Hannah, geboren in de nacht van 4 juli 1810 in Amsterdam, waar toen tot grote vreugde van haar moeder de Fransen binnentrokken, is getrouwd met achterneef Aron Belinfante. Hij heeft de zakelijke kant van het persagentschap in handen. Een jaar na de oprichting overlijdt Jacob.
Tientallen jaren later kiest 'zijn' persbureau, dat Associated Press en Reuter voorging, voor samenwerking met Vaz Dias en uiteindelijk gaat die combinatie op in het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP).

№. 1. Woensdag, 5 Januarij. 1853.

DE MAASBODE.

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD,

VOOR SCHIEDAM, VLAARDINGEN, MAASSLUIS, ROZENBURG, BRIELLE EN HELLEVOETSLUIS.

Dit Blad verschijnt geregeld alle Woensdagen. De prijs is per drie maanden voor *Schiedam* *f* -.75 voor *Vlaardingen*, *Maassluis*, *Rozenburg*, *Brielle*, *Hellevoetsluis* *f* -.90. Voor alle andere steden *franco* per post *f* 1.05. — Alle Boekhandelaren en Postkantoren nemen bestellingen aan.

UITGAVE VAN

H. A. M. ROELANTS,

TE SCHIEDAM.

De prijs der Advertentiën, is van 1-6 regels *f* -.60, behalve 35 Cents zegelregt voor het Rijk. Alle regels daarenboven 10 Cents. Kapitale letters of vignetten betalen, naar de plaats die zij innemen. Alle advertentiën moeten Dingsdag vóór één uur ter drukkerij te *Schiedam* zijn.

DE MAASBODE UIT SCHIEDAM

In 1853 komt de zeven jaar eerder voor zichzelf begonnen Schiedamse drukker Mari Roelants met *De Maasbode*, Nieuws- en advertentieblad voor Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Rozenburg, Brielle en Hellevoetsluis. In Vlaardingen is 'korrespondent' J.A. Kanngiesser, die op 7 juli 1852 de uit 1825 daterende boekhandel/bibliotheek aan de Hoogstraat D11/12 heeft gekocht van gemeentesecretaris Reinier Kikkert.
"Dit blad verschijnt geregeld alle Woensdagen," vermeldt de uitgever. De abonnementsprijs is fl. 0,75 per kwartaal voor Schiedammers. In Vlaardingen, Maassluis, Rozenburg, Brielle en Hellevoetsluis wordt hij voor fl. 0,90 per

drie maanden bezorgd en in alle andere steden komt hij voor fl. 1,05 franco per post in de bus. Alle advertenties moeten voor dinsdag één uur ter drukkerij in Schiedam zijn.
Het doel van het blad, uitgelegd in de eerste uitgave, is publiciteit te geven aan de mening van de 'gematigde constitutionelen'. "Handhaving van orde en wet; bevestiging van ware vrijheid; geen blind ministerialismus; geen loutere toejuiching van Regering of Bestuurders; maar aan de andere kant geene voortdurende, onafgebrokene stelselmatige tegenkanting. Geen achteruitgang, maar ook geen ondoordachte stappen, geen te snelle vooruitgang," meldt de beginselverklaring.
De Maasbode is een vier pagina's tellend krantje op het formaat 17x28 cm. De voorpagina's beginnen met kennisgevingen en andere officiële berichten van burgemeester (C.A. van Bol'es) en wethouders van Schiedam, onder hun stadswapen afgedrukt en verder twee kolommen met politiek nieuws uit 's-Gravenhage, dat op pagina 2 wordt vervolgd. Op de binnenpagina's staan een 'Binnenlandsch Overzigt' met verslagen van vergaderingen van de Tweede Kamer, verkiezingsnieuws, onder het kopje 'Staten-Generaal' een verslag van gebeurtenissen in de Eerste Kamer en een 'Buitenlandsch Overzigt' met zinnetjes over zaken in andere landen, waarvan de namen cursief gedrukt zijn. Verder nog 'Binnenlandsche Berigten', meest uit Schiedam, soms uit Vlaardingen of een andere gemeente.
Zo behandelt *De Maasbode* van 22 'junij' 1853 een discussie in de Vlaardingse gemeenteraad over de paardenmarkt, die in die week plaatsvindt met een harddraverij aan de Maassluisschen straatweg waar een beker van 150 gulden gewonnen kan worden. "De A'damsche Crt berigt abusief de waarde van den zilveren beker ad. f 120 en den dag der Harddraverij op 23 in plaats van 22 dezer," is aan het eigen bericht toegevoegd. De overige ruimte is bestemd voor Marktberigten van de graanbeurzen van Schiedam en Rotterdam en 'Carga-lijsten' van schepen die Schiedam aandoen. Op de achterzijde heeft de Burgerlijke Stand van Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Rozenburg, Brielle en Hellevoetsluis een vaste plek, verder staat daarop doorlopende tekst en de advertentiën. Helemaal onderaan de zin 'Gedrukt bij H.A.M. Roelants, te Schiedam'.

Kikkert

De Vlaardingse correspondent, boekhandelaar Johan August Kanngiesser is in 1822 geboren in Nijmegen en als dertigjarige vanuit Utrecht naar Vlaardingen gekomen. Hij koopt voor 3200 gulden de winkel en woning van de jarenlang bijklussende gemeentesecretaris, Reinier Kikkert, die dan drie vrouwen heeft verloren, voor de vierde maal is gehuwd en op dat moment de zorg heeft voor 14 kinderen. Kikkert woont er allang niet meer zelf. Hij verhuisde in 1835 naar een woning aan de Kwakelsteeg, hoek Biersloot, maar handhaafde zijn in 1825 begonnen (kantoor)boekwinkel aan de Hoogstraat, die hij in 1827 uitbreidde met een 'openbare lees- en uitleenbibliotheek', de eerste van Vlaardingen. Kikkert treedt ook als drukker en uitgever op. Bij hem kon je voor één gulden een jaarabonnement op de Vlaardingse predikbeurten nemen. Hij drukte ze op een smalle reep papier af. Als gevolg van de invoering van een landelijke salarisregeling via de nieuwe gemeentewet stijgt in 1851 zijn jaarsalaris van 600 naar 1100 gulden en heeft hij geen neveninkomsten meer nodig.
Schiedammer Hendrik Adriaan Marius (roepnaam Mari) Roelants, geboren op 27 maart 1827, stopt *De Maasbode* na een jaar. Het laatste nummer van 28 december 1853 begint met een 'Berigt aan onze lezers', dat meer dan de helft van zijn voorpagina beslaat. Daarin schrijft 'de Redactie' te menen, 'bij de gewigtige gebeurtenissen die in het vaderland zijn voorgevallen' aan haar beginselen van 'gematigde constitutionelen' trouw geweest te zijn. "Ene zeer geachte hand liet dat nog onlangs schriftelijk weten met een vleijende hulde aan 'de gematigden en waarlijk liberalen zin, dien dit blad kenschetste." Aan belangstelling, deelneming en erkenning heeft het niet ontbroken, constateert de redactie overigens 'met leedwezen'. Een 'reden van geheel plaatselijke aard' betekent het einde van de krant. "De uitgevers van de *Schiedamsche Courant* en *De Maasbode* zijn overeengekomen dat de 'Bode' zal ophouden en dat voortaan alle krachten op het oudste blad, de *Schiedamsche Courant*, zullen worden vereenigd. Ondergeteekende heeft zich verplicht dit offer om der vriendschapswille aan zijne stadgenoot te brengen,'" schrijft H.A.M. Roelants. Hij dankt zijn abonnees en inzenders en verzoekt hen voortaan de *Schiedamsche Courant* te begunstigen. Deze krant was de vijftien jaar later tot burgemeester benoemde P.J. van Dijk (van Matenesse) in 1847 begonnen. Na 28 jaar moest deze burgemeester in verband met een financieel schandaal aftreden. Hoezeer politiek in de uitgeverij van die jaren een rol speelde blijkt uit de slotzin van Roelants, dat hij wel de Handelingen van den Gemeenteraad van Schiedam blijft drukken 'op octavo formaat. Prijs blijft 1 cent per bladzijde.'
Kanngiesser verkoopt na twaalf jaar zijn bezit tusen Hoogstraat en Havenstraat aan de eveneens in Nijmegen geboren en via Utrecht naar Vlaardingen gekomen Jacob Friederich Carl Brückwilder. Roelants heeft ook een band met Nijmegen. Hij werkt in 1843 bij Vierweg in Nijmegen en komt via Pieter Engels in Leiden in 1846 terug naar Schiedam om voor zichzelf te beginnen. De voorkamer in het huis van zijn vader aan de Nieuwstraat in Schiedam wordt boekwinkel. Hij koopt zich voor 250 gulden vrij van militie en verlooft zich in 1847 met Johanna Cornelia Jonker.
In 1849 verkast hij zijn bedrijf van het ouderlijk huis naar

de woning op de hoek Lange Haven/Korte Haven, die hij koopt van C. Pigeaud en waar hij na zijn trouwen in 1850 ook gaat wonen. Drie jaar later verschijnt zijn krant *De Maasbode* één jaargang. Roelants richt zich met succes op ander drukwerk. In 1862 breidt hij zijn drukkerij uit met het pakhuis Polen aan de Korte Haven, achter zijn hoekwoning en in 1864 en 1877 koopt Roelants nog meer aangrenzende panden aan beide havens aan. Dit geheel en de Korenbeurs van Schiedam heeft woninginrichter en designer Jan des Bouvrie omstreeks 2000 aangekocht en ontwikkeld tot een woon/winkel/horecacomplex.

A°. 1869. Zaterdag 2 October. N°. 1.

VLAARDINGSCHE COURANT.

Gewijd aan de belangen DER VISSCHERIJEN.

Algemeen Nieuws- EN ADVERTENTIEBLAD.

ARCHIEFDIENST DER GEMEENTE VLAARDINGEN
B 2057

Abonnementsprijs voor 3 Maanden:
Voor Vlaardingen . . . . . ƒ 0.75
Franco per post door het geheele rijk . . . . . 0.90.
Afzonderlijke nummers . . . . . 0.10.

Verschijnt elken Zaterdag.
Advertentien en verdere stukken uiterlijk Vrijdag namiddag tot 2 uren in te zenden bij den Uitgever.
(Brieven Franco.)

Advertentien van 1 tot 6 gewone regels en een Courant ƒ 0.65.
Elke gewone regel meer . . . . . 0.10.
Voor den werkenden stand en voor liefdadigheid, de helft van den prijs.
Bij abonnement is de prijs aanzienlijk minder.

BERICHT. DE GROOTE- OF ZOUTHARING-VISSCHERIJ

Aug. 23 C. Rijke, Maassluis, 80 ton, logger.
" " J. de Kromme, idem, 42 " idem.

ONGELUKKIGE JACOB WACHT OP AFSCHAFFING DAGBLADZEGEL

Jacob Friederich Carl Brückwilder (1830-1901) start op 2 oktober 1869 de tweede *Vlaardingsche Courant*. Hij is dan drie jaar weduwnaar van Hendrica Cornelia Opwyrda. Zij was hem in 1864, met haar dienstbode, vanuit Utrecht gevolgd, enkele maanden nadat hij en boekbinder Wagenaar met vrouw en zoontje vandaar naar Vlaardingen kwamen. Waarschijnlijk wordt mevr. Brückwilder al in 1865 ziek, want dan komt een jongere zus van haar man bij de familie inwonen.

Volgens notariële akte koopt Brückwilder op 30 december 1863 een huis met daarin een winkelopstand aan de oostzijde van de Hoogstraat van boekhandelaar Johann August Kanngiesser. Het gaat om de vroegere boekwinkel van Reinier Kikkert, nu Hoogstraat 117, met een erf tot aan de Havenstraat en meerdere bouwsels. Volgens het bevolkingsregister van die beginjaren hebben op hetzelfde adres naast personeel van Brückwilder tevens een belastingfunctionaris, notarisklerk en hulponderwijzeres gewoond.

Het uitgeven van een krant acht Brückwilder in 1869 profijtelijk bij de afschaffing van de in 1812 onder Napoleon ingevoerde dagbladzegelbelasting. Hij spreekt bij de start van zijn krant over het uitvoeren van een oud voornemen. De van oorsprong Nijmegenaar heeft dan al enkele opvallende drukwerken op de markt gebracht.

Zijn eerste Vlaardingse produkties zijn waarschijnlijk een psalmenboek en 'Familieherinneringen van P. Kikkert' uit 1864. Heel bijzonder is zijn Vlaardingse Jaarboekje 1868, met gedichten van burgemeester Pieter Karel Drossaert en twee ingeplakte foto's. Ook mogen uit die beginjaren niet onvermeld blijven de onderwijsboekjes, over 'cijfer- en rekenkunst' (van meester Bronkhorst) en over het meten van een cirkelomtrek (van Alexander Kruseman). Evenzo het verslag van een 'Vreeselijk toneel op de Noordzee' (van Jan Storm), ten bate van weduwen en wezen.

Het jaarboekje 1868 bevat veel praktische informatie over de stad: Een bevolking van '8399 zielen', een vloot van 53 haring- en enkele koopvaardijschepen. Ook de namen van de rederijen en de tijden van het hoogwater staan erin. De stad heeft veel bootdiensten, via de rivier en via de Vlaardingsche Vaart. De afvaarten van pakschuiten naar Leiden, 's-Gravenhage, Delft, Utrecht, Maassluis, Rotterdam en Dordrecht zijn vermeld naast die van de stoomveren naar Brielle, Hoek van Holland, Oud-Beijerland, Gorinchem en Middelharnis. Een aantal gaat via Schiedam, Maassluis of Rotterdam. Ook de vertrektijden van de diligences naar Schiedam, Delfshaven en Rotterdam en de frequenties van de vrachtritten naar die plaatsen staan erin.

Het hoofdstuk 'Mengelwerk' volgt, met naast de gedichten van Drossaert enkele artikelen met Vlaardingen en de haringvisserij als onderwerp. De voor die tijd bijzondere foto-illustraties staan bij 'De Oude Buisjesdag' van J.H.

Niermeijer en bij 'Voor Vrouwen over vrouwen' van A.F. Stolk, met 'Verhef de vrouwen' en andere voor die tijd emanciperende teksten.
Een foto geeft het beeld van een stel vissersschepen in de monding van de Vlaardingse haven, gelegen tussen de Buitenweyde en het Westerhoofd met het oude baken en bomen langs de kade. In het Vlaardingse Stadsarchief, dat een jaarboekje bewaart met de vermelding 'uniek' waarin de havenfoto inmiddels van slechte kwaliteit is, liggen ook grotere litho's van dezelfde opname, die we hierbij afdrukken. De andere foto in het jaarboekje toont een poserende, mooie vrouw.

Zeevisserij

Dit eerste jaarboekje van Vlaardingen eindigt met 'Geen bijdrage' van Johan Gram, naar ik veronderstel een schuilnaam. Het is zo'n 'waarover moet ik schrijven'-column, waarin Vlaardingse visserijpronkstukken op een tentoonstelling in 's-Gravenhage de revue passeren. Uit zijn tekst blijkt dat de oorsprong van een soms nog gebruikte verwijzing naar medicinale kracht van haring, die in de twintigste eeuw als slogan in de visreclame is benut, van voor 1868 dateert. Columnist Johan Gram schrijft al over 'het ware spreekwoord: Nieuwe haring in 't land, alle ziekten van kant.'
In oktober 1869 maakt drukker/boekhandelaar J.F.C. Brückwilder dus zijn eerste *Vlaardingse Courant* aan de Hoogstraat. Hij start met een wekelijkse uitgave op zaterdag. 'Bericht.' is het kopje boven een verklaring op de eerste voorpagina over zijn intiatief.
Vlaardingen heeft recht op een eigen krant en de opheffing van de zegelbelasting heeft de bezwaren tegen de vervulling van die lang gekoesterde wens opgeheven. Het blad zal niet gewijd zijn aan politiek, maar hoofdzakelijk aan de belangen van de Zeevisscherij. "Onze Courant zal optreden als een orgaan voor een tak van handel en nijverheid, die totnogtoe in ons vaderland door de dagbladpers niet vertegenwoordigd werd." Over specifieke

Stickertje van Brückwilder (CPCvE)

Vlaardingse berichtgeving staat niets in de 'beginselverklaring.'
In nummer 17 staat al een mededeling dat de krant tweemaal per week gaat verschijnen 'vanaf 26 januari 1870 ook op woensdag'. De gemeente geeft Brückwilder honderd gulden subsidie per jaar. De waardering voor de krant wordt overigens niet gedeeld door alle Vlaardingse notabelen.

Nonsens

Het lid van Provinciale Staten, reder/koopman Ary Hoogendijk Jz (1800-1878) vindt het maar niks en dat maakt hij de actieve uitgever ook duidelijk. Deze Ridder in de Orde van de Nederlandsche Leeuw en de Christenorde van Portugal, president-kerkvoogd, voorzitter van de Spaarbank en het College van Regenten van het Weeshuis, vice-consul van Sicilië en Portugal en tot in Zuid-Amerika handel drijvende, schatrijke Hoogendijk schrijft de pas voor zichzelf begonnen Brückwilder op 18 februari 1870 een ontmoedigende, zeg maar, beledigende brief.
"Mijnheer! De koude heeft mij verhinderd eens tot U te komen en U te waarschuwen om niet langer in U blad zooveel nonsens uit te kramen," steekt Hoogendijk meteen van wal. Zijn handschrift in de brief, die deel uitmaakt van de Handschriftenverzameling van het Stadsarchief, is goeddeels maar niet volledig te ontcijferen. Daarom staan er puntjes op enkele plekken in de hier volgende rest van het citaat.
"Want het wordt op 't enfantiele point erg en alle belangstelling zal ook door 't verder .....onbeduidende gaan wijken; ik vind het ook een dwaasheid de uitgifte 2 maal 's weeks dat oppervlakkig voordeel zal mijns inziens lang eindelijk een massa zich onttrekken zullen want u blad vind nauwelijks stof eenmaal 's weeks tot lezen.
Ik schrijf het zo hier wat sterk op de man af. Maar vermeen dat te moeten doen en in het belang en dat voor de waardigheid dezer gemeente....."
Wat de nieuwe krantenuitgever met de brief heeft gedaan en of hij erop heeft geantwoord, heb ik niet kunnen nagaan. Hij is in ieder geval niet in de Vlaardingsche Courant gepubliceerd.
Hoogendijk schreef in die jaren zelf veel. Zijn publikaties verschenen in de periode dat Brückwilder zijn krant begon bij Gebr. Belinfante in 's-Gravenhage, leden van de familie van Jacob Belinfante die 65 jaar eerder de eerste *Vlaardingse Courant* was gestart. Later drukte de concurrent van Brückwilder, Dorsman & Odé, in zijn eind 1873 gestarte *Nieuwe Vlaardingsche Courant* artikelen af van Ary Hoogendijk Jz.

Waardering

De *Vlaardingsche Courant* van Brückwilder verwerft in de loop van de tijd zondermeer een uitstekende naam. Anthony Knottenbelt (1842-1931), gemeente-ontvanger van Vlaardinger-Ambacht, plaatsvervangend kantonrechter, notaris en lid van de gemeenteraad en het polderbestuur, schrijft er regelmatig in. Hij heeft, net als de oudere Hoogendijk, veel publikaties op zijn naam staan, is sociaal voelend en bijvoorbeeld betrokken bij liefdadigheidsfondsen, zoals het Weduwen- en Weezenfonds voor de Visserij. Zijn voor die tijd progressieve inslag komt tot uitdrukking in de steun, die hij als voorzitter van het Vlaardingse departementsbestuur geeft aan de sociale hervormingsgedachte van de landelijk secretaris Kerdijk van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. De pleidooien van Kerdijk voor invoering van het algemeen kiesrecht vinden de andere bestuursleden in Vlaardingen te radicaal.

Van Knottenbelt verschijnt bijvoorbeeld een serie artikelen over het wetsontwerp Kinderarbeid in de *Vlaardingsche Courant*. Op het gebied van visserijberichtgeving verwerft de krant van Brückwilder grote faam. In het Stadsarchief herinneren enkele opvallende waarderingstekens hieraan. Zoals een fraaie medaille, die in 1892 is toegekend aan de *Visscherij Courant* van J.C.F Brückwilder te Vlaardingen op de internationale Visscherij- en Paardententoonstelling in Scheveningen met Koningin-regentes Emma als beschermvrouwe. Ook is er een diploma van de Parijse wereldtentoonstelling in 1900, die Brückwilder gezamenlijk met anderen van Franse autoriteiten ontving. Met afdrukken van de medailles zijn na verkrijging de titelkop versierd.

Leed

In zijn persoonlijk leven kende Brückwilder veel verdriet. Hij verloor zijn eerste vrouw na amper twee jaar, kinderloos, huwelijk. Ook met zijn tweede echtgenote, de zeventien jaar jongere Wilhelmina Schuijt uit Nieuwer Amstel met wie hij in januari 1877 in het huwelijk treedt, kent hij veel leed. Hun eerste drie kinderen is geen lang leven gegund. Dochter Wilhelmina Maria Margaretha is pas één jaar en vier maanden als zij overlijdt op 7 december 1879. De klap is hard, want in de maand daarvoor was het gezin Brückwilder al getroffen door het overlijden, slechts zestien dagen na zijn geboorte, van een naar pappa vernoemde zoon Jacob Frederik Carel. Het volgende kind, een eveneens Jacob Frederik Carel genoemde zoon, is op 28 juli 1881 geboren en op 7 juli 1884 overleden.

Op dat moment heeft het echtpaar Brückwilder nog een acht maanden oude zoon, Willem Mari, en in 1889 komt daar nog een tweede bij, Jacobus Johannes. Volgens de bevolkingsadministratie van 1890 wonen de oprichter van de tweede *Vlaardingsche Courant* en zijn echtgenote aan de Hoogstraat E54 met deze twee zoons, dan zeven en één jaar. Jacob Friederich Carl Brückwilder is 71 jaar als hij in 1901 zelf overlijdt. Zijn bedrijf is dan nog gevestigd in het pand aan de Hoogstraat, dat achtereenvolgens D12, E54 en 117 is genummerd.

Op 5 juni 1901 bericht Anthony Knottenbelt namens de vrouw van de overledene aan burgemeester en wethouders, dat de uitgave van de *Vlaardingsche Courant* op zaterdag 8 juni wordt gestaakt. „Zoodat geen afkondigingen van de gemeente meer geplaatst kunnen worden." Op 8 juni 1901 verschijnt 'Het laatste nommer' van Brückwilder, Hoogstraat 117, Vlaardingen. Knottenbelt en collega's uit Scheveningen herdenken hem met lovende woorden. Met zijn overlijden verdwijnt, na 32 jaar, een in hoog aanzien staande *Vlaardingsche Courant*. De gemeente moet op zoek naar een nieuw medium voor haar openbare kenningsgevingen.

De één zijn dood is de ander zijn brood. Oud-werknemer van Brückwilder, A. van der Meijden, die op 30 juni 1888

Het diploma dat Brückwilder met anderen kreeg voor de inzending van Vlaardingen op de wereldtentoonstelling in 1900 te Parijs. Afdrukken van de medaille, die in 1892 is toegekend aan de Visscherij Courant van J.C.F Brückwilder te Vlaardingen op de internationale Visscherij- en Paardententoonstelling in Scheveningen en die sindsdien de voorpagina van zijn Vlaardingsche Courant sierden.

De Vlaardinger, het christelijk weekblad voor Vlaardingen en omstreken was begonnen, verandert zijn krant van naam. Met ingang van nummer 674 wordt op 15 juni 1901 dat de derde *Vlaardingsche Courant*. Hij houdt het nog tientallen jaren vol. Andries van Dooren, in 1893 met een klein handpersje in de woning van zijn ouders aan de Oosterstraat voor zichzelf begonnen en in acht jaar aan de overzijde uitgebreid tot 'Stoom-Boekdrukkerij en inrigting voor Galvanoplastiek en Stereotypie', komt een maand na de dood van Brückwilder ook met een *Vlaardingsche Courant/Nederlandsch Visscherijblad*. Hij nummert op 5 juli 1901 1e jaargang nr.1 en verschijnt voorlopig alleen vrijdags.

Het lijkt dat Brückwilder ook zakelijk niet bijster gelukkig was. In januari 1873 begint hij met collega-boekverkoper Albertus Houwink Lzn. uit Meppel de firma Brückwilder en Compagnie. De oprichter van de *Vlaardingsche Courant* brengt zijn huis en gehele bedrijf in, zijn compagnon een som geld. Houwink heeft volgens de Burgerlijke Stand vanaf de oprichting van deze firma tot maart 1875 bij Brückwilder gewoond. In de boedelbeschrijving, gemaakt in 1901 na het overlijden van Brückwilder, staat A. Houwink Lzn. uit Marum met 13.000 gulden, waarvan 6.000 gulden tweede hypotheek, als grootste schuldeiser vermeld. Een (eerste en duurdere) hypotheek van 4.000 gulden is van 1879 en gegeven door C. Kikkert uit Haarlem. Bij openbare verkoping in de Hollandsche Tuin in juli 1901 levert het onroerend goed aan de Hoogstraat slechts 3.500 gulden op. Behanger Dirk Groeneveld wordt de nieuwe eigenaar. De opbrengst van de openbare verkopingen van winkelvoorraad en machinerie is een maand later ongeveer hetzelfde bedrag. Aan vorderingen had Brückwilder bij zijn overlijden een totaalsom van 1.875 gulden en zesenzestigeneenhalve cent tegoed. Bovendien was 'voor abonnementen, advertenties Vlaardingsche Courant en subsidie der Gemeente Vlaardingen' ongeveer 600 gulden te vorderen.

Bij elkaar veel te weinig om de openstaande lasten van 22.089,92 gulden te dekken.

A°. 1873. No. 1.

NIEUWE

VLAARDINGSCHE COURANT.

Woensdag 1 October.

ARCHIEF-BIBLIOTHEEK GEMEENTE VLAARDINGEN 5547 B

Abonnementsprijs per drie maanden voor Vlaardingen f 1.25.
Franco per post door het geheele rijk . . . . . - 1.50.

Verschijnt Woensdag en Zaterdag.

Advertentiën van 1 tot 10 gewone regels en een Courant f 0.65
Elke gewone regel meer . . . . . - 0.10

DE KRANT VAN DORSMAN

De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* wordt het belangrijkste lokale medium als aan het begin van de twintigste eeuw de plaatselijke concurrentie wegvalt. Met het overlijden van uitgever Brückwilder in 1901 is diens oudere *Vlaardingsche Courant* verdwenen, zijn opvolgers haken spoedig af en in 1917 staakt drukkerij C. Verboom de uitgave van de *Goedkoope Vlaardingsche Courant*. Het visserijnieuws maakt de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* zelfs interessant voor postabonnees in andere delen van Nederland en in het buitenland. Vele jaren heeft de krant agenten in Hamburg en Antwerpen.

Arij Dorsman begint op 1 oktober 1873 zijn *Nieuwe* (dun gedrukt) *Vlaardingsche Courant*. "Voor alles wenschen wij een degelijk locaal blad te wezen. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* moet in dat opzicht aan alle billijke eischen voldoen," staat in 'Een woord vooraf' op de eerste voorpagina. De abonnee hoeft geen standpunten over 'binnenlandsche kwestiën' te verwachten, wel onpartijdige verslagen van gemeenteraads- en andere vergaderingen te Vlaardingen. Nu en dan zal 'opzettelijk' één of andere gemeentelijke kwestie worden besproken 'om discussie uit te lokken'. Ook zal de visserij een ruime plaats krijgen. De abonnementsprijs per drie maanden is voor Vlaardingen f 1,25 en via de post franco thuis door het gehele rijk f 1,50. Advertentiën van 1 tot 10 gewone regels met een bewijsexemplaar kosten 65 cent, elke regel meer een dubbeltje. Op de voorpagina's uit die begintijd komt 'Vlaardingen' overigens bijna alleen in de titelkop voor.

Arij Dorsman, de zoon van een Vlaardingse koperslager, leert het vak van boekbinder bij boekhandel en drukkerij Odé in Schiedam. Hij werkt er niet lang en begint in 1873 voor zichzelf in zijn woonplaats Vlaardingen. Tien jaar later breidt hij voor de eerste keer uit en neemt een echte drukker in dienst. Hij heeft vastigheid binnengesleept als huisdrukker van de gemeente, die volgens contract alle openbare stukken zoals raadsverslagen en mededelingen verzorgt.

Sloop

De start van de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* gaat in de zeventiger jaren van de negentiende eeuw niet soepel. Na 344 uitgaven stopt Dorsman in 1877 om met drukkerij W. Hoogwerf Azn. uit Oud-Beijerland samen te gaan werken in het *Nieuwschblad, gewijd aan de belangen van de Hoeksche Waard, IJsselmonde, Kralingen en Vlaardingen*, dat verschijnt op woensdag en zaterdag. In 1880 komt Vlaardingen voorop in de naam van de krant en zeven jaar later wordt de titel *Nieuwe Vlaardingsche Courant* weer gevoerd. Dorsman & Odé komt tot bloei. Op 1 juni 1883 koopt de Vlaardingse drukker en uitgever twee gebouwen 'naast Weiland' aan de westzijde van de Hoogstraat. Hij laat ze slopen voor nieuwbouw op nummer 158, met ook een toegang aan het 'Achterom' (Kuiperstraat). Met J.F.C. Brückwilder komt hij in datzelfde jaar overeen, dat deze geen boeken meer zal verkopen in zijn noordelijker aan de oostzijde van de Hoogstraat gevestigde winkel. De twee collega's/concurrenten leggen dit vast in een akte van erfdienstbaarheid, waarvoor Dorsman 100 gulden over heeft. Dat is gelijk aan viermaal het overeengekomen boetebedrag.

Personeel van Dorsman op de foto bij de opening van de nieuwe drukkerij aan 't Achterom in 1903. (CSV)

Tegenover zijn drukkerij, met de toegang in de benedenverdieping van het dijkpand Hoogstraat/Achterom, opent Dorsman op 1 oktober 1903 een nieuwe drukkerij. Om dat te bereiken laat hij opnieuw de slopershamer hanteren; de 'oude Lijnbaan' van Piet Meijer en de Brouwersteeg worden opgeofferd. Hij is dan drukker van vele bladen, zoals Jong Holland, De Nederlander, Architectuur en De Opmerker. Zelf sticht hij het *Advertentieblad*, waarvan Sjaak Poot (in 1903) wekelijks 3000 stuks rondbrengt.

Een bij gelegenheid van de opening van de nieuwe 'Handelsdrukkerij' en tevens het dertigjarig bestaan van Dorsman & Odé verschenen boekje ligt in het Stadsarchief Vlaardingen. De tekst '1873-1903 Handelsdrukkerij' in de voorgevel van het pandje, nu Kuipershof 8, herinnert hier ook nog aan. Sloop, zo lijkt het, is ook de bestemming van het pandje dat sinds enkele jaren als Roththeater in gebruik is. Met het neerhalen van de 'Handelsdrukkerij' van Dorsman zal een tastbare herinnering aan een belangrijk stuk lokale krantengeschiedenis verdwijnen.

Redacteuren

De redacteuren P. van West en A.A. Koster schrijven in de begintijd 'de krant van Dorsman', zoals de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* lang in de volksmond heet, vol. Dorsman drukt ook de vele boeken voor zeelieden die Van West schrijft tussen 1897 en 1903. En in 1910 zijn vertaling van 'Visgronden in de Noordzee' en boeken over Vlaardingen en Vlaardinger Ambacht. In 1905, 1920 en 1926 komen ook boeken van A. Knottenbelt bij Dorsman uit.

Jaap Kolkman (1912-1985) begint omstreeks 1930 zijn loopbaan bij Dorsman als redacteur *Nieuwe Vlaardingsche Courant/Visscherijblad*. Hij is vooral bekend als schrijver van goed verkochte streekromans. Vanaf 1939 werkt hij onder het pseudoniem Fenand van den Oever, volgens zijn echtgenote geïnspireerd op zijn waardering voor de Vlaardingse schipper Fenand van der Velden. Zijn boeken, waaronder de in de jaren negentig van de vorige eeuw door de Vlaardingse musicus Dick Borst in musicalvorm gegoten trilogie 'Brood uit het water', verschijnen niet bij Dorsman, maar bij grote uitgevers van boekenreeksen.

Als de Duitse bezetter in 1941 het *Visscherijblad* 'de nek omdraait', zoals Kolkman in 1959 Jan Dorsman, de enige zoon en opvolger van oprichter Arij, citeert, gaat hij in op het aanbod Hoofd van de Afdeling Vis, Schaal- en Schelpdieren bij het Voorlichtingsbureau voor de Voeding

in IJmuiden te worden. Jan Dorsman had hem positief geadviseerd en beloofd dat hij altijd terug mocht komen. Kolkman kiest echter voor het schrijverschap en schakelt in 1952 over op een politieke loopbaan. Hij gaat in de gemeenteraad voor de Christelijk Historische Unie (opgegaan in het CDA) tot hij gezondsheidsproblemen krijgt in 1971. De laatste acht jaar is hij wethouder.

In het geschrift 'Ik zou nog wel eens..', dat op 9 april 1983 is uitgegeven door de Kring van oud-leden van Liefde & Vrede, schrijft Kolkman over zijn journalistieke start: "Kees de Jong zijn taken als redacteur bij Dorsman & Odé en als raadsnotulant en redacteur van het *Visserijblad* nam ik over. Pas op mijn dertigste spraken we met elkaar als Kees en Jacob." Kolkman schrijft vol bewondering over die Kees de Jong. Hij noemt hem 'de bouwer van L&V', die vanaf 1907 voorzitter was van de Christelijke Jongelingen Vereniging en met twee zussen woonde in een rijtjeshuis in de Prins Hendrikstraat.

De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* verschijnt tot en met 28 mei 1943 met op de voorpagina de vermelding 'Hoofdredacteur J.P. van der Linden' en 'Verantwoordelijk voor de advertenties J. Dorsman'. In een 'Bericht aan de abonnees' staat in de kranten vanaf 18 mei, dat met ingang van 1 juni 1943 in het kader van papierbeperking NVC en het Nieuwsblad van de Hoeksewaard worden samengevoegd. "De naam van het nieuwsblad moet luiden *De Maasmonder*," aldus de richtlijn van het Perswezen. Het mag eens per week met vier pagina's verschijnen.

Op de voorpagina van de laatste oorlogs-NVC onder redactie van Koos van der Linden staat naast dat kader verder een foto van Duitse soldaten, uitrustend op hun motorfiets, een artikel over troepenbewegingen met een kaartje van het Noordpoolgebied, een oproep voor de Arbeidsinzet en een anti-USA-cartoon. Tot en met 5 mei 1945 verschijnt vervolgens *De Maasmonder* wekelijks, met de vermelding bovenop dat Dorsman mede-uitgever is en Van der Linden 'redacteur Vlaardings nieuws'. W.P.J. Goossens is hoofdredacteur en redacteur Hoeksewaard. Zijn naam blijft tot in 1960 vermeld als 'redacteur buitenlands overzicht'. Op de dag van de bevrijding geeft *De Maasmonder* direct een Oranjekrant uit, wat bijna tot ongelukken leidt.

Ondergedoken

Directeur Jan Dorsman schrijft in de op groot formaat gedrukte eerste uitgave van de tot dan illegale *De Luistervink* van vrijdag 11 mei 1945 onder de kop 'Napretjes': *"Hiermede moet ik mijn excuses aanbieden, dat een groot deel van de abbonè's van de 'Maasmonder' Zaterdag j.l. onze Oranjecourant niet tijdig heeft ontvangen, doch eerst in het begin van deze week. De Duitschers zijn daaraan schuldig. Het Herrenvolk heeft nu eenmaal een zwak om door hunne regeering gesloten overeenkomsten als 'vodjes papier', zoals in 1914, te beschouwen. En ook nu weer. Hoewel het Duitsche opperbevel overeengekomen had op Zatermorgen 8 uur de wapens neer te leggen, hield men er zich ook te Vlaardingen niet aan. Tegen 'De Maasmonder' werd opgetreden en een gedeelte werd in beslag genomen. Volgens de regelen van de straatgevechtskunst werd een aanval tegen mijn woning gedaan. Vier matrozen klommen, onder het lossen van geweerschoten over den tuinmuur, drongen het huis binnen en joegen de bewoners de stuipen op het lijf. Ondergeteekende had evenwel, om met Merijntje Gijzen te spreken geen 'labbekak van een engelbewaarder' doch een heele goede; hij was juist een wandelingetje door Vlaardingen begonnen om de Hollandsche vlaggen en wimpels te zien en toen hij aan de drukkerij kwam was daar de vijand precies vertrokken om hem thuis te gaan arresteeren. Hij heeft zich daarop, hoewel niet 'volgens plan' gedistancieerd om met zijn redacteur en drukkerijchef achterwaarts gelegen, evenwel niet 'vooruitgemaakte stellingen' te betrekken en is volgens de regelen van de kunst nog een dag ondergedoken. Zeer waarschijnlijk wel voor het laatst."*

Jan Dorsman omstreeks 1930 met zijn Engelse vrouw en hun dochtertje Greetje, in 1959 de enige erfgename. (CSV)

Nummer 128A kreeg de op 11 mei 1945 op groot krantenformaat gedrukte *De Luistervink* van één vel. Ze heeft in de titel de kapitale onderkop 'Vlaardingsche editie. Adres van redactie en administratie P. Reedijk p.a. Dorsman & Odé, Hoogstraat 158, Vlaardingen'. De radiorede van 5 mei van de koningin is integraal afgedrukt als openingsartikel, waarnaast een uitgebreid verslag staat over de gebeurtenissen in Vlaardingen van de afgelopen week, dat is ondertekend door J.P. van der Linden, de redacteur van eerst *NVC* en later *De Maasmonder*. Op die voorpagina staat ook een overzicht van de ontwikkelingen in Europa met in een verzameling onderkoppen o.a.: 'De eerste schepen op de Waterweg.' Verder een rubriek 'Distributienieuws', kerkberichten en onderaan een artikel, waarin uitgelegd wordt dat voor *De Maasmonder* als gevolg van

'de Persverordening' een automatisch verschijningsverbod geldt tot een speciale vergunning is verkregen. "Wij twijfelen er niet aan of wij zullen deze vergunning verkrijgen; ons blad werd toch algemeen het bovengrondsch-ondergrondsch orgaan genoemd en de manier waarop wij gedurende de bezetting de waarheid in onze berichtgeving en andere dingen hebben durven zeggen is U allen bekend. Abonnees krijgen in tussentijd het ondergrondsche illegale blad *De Luistervink* waarmede wij voorheen reeds in verbinding stonden."

★ Nieuwe Vlaardingsche Courant ★
in samenwerking met „ICK WAECK" illegaal Aug. 1943-Mei 1945
Ter introductie
Godsdienstoefeningen
Geldige bonnen

Op vrijdag 16 november 1945 rolt van de pers van Dorsman & Odé in de Kuiperstraat weer een *Nieuwe Vlaardingsche Courant*, 1e jaargang nr 1, nu met de ondertitel 'in samenwerking met Ick Waeck illegaal Aug. 1943-Mei 1945'. Hoofdredacteur wordt dan Gn. Werner en algemeen verslaggever A. Egberts. "Staande op de grondslag van het positieve Christendom en zich in alles latende leiden door hetgeen God in Zijn Woord van ons, mensen, verlangt - zal de redactie voorstaan en streven naar een goede, frisse, echt Nederlandse geest met een open oog voor de veranderingen, welke zich na de oorlog in ons land en in onze stad voltrokken hebben."' De naam

★ Nieuwe Vlaardingsche Courant ★
waarin opgenomen „De Luistervink" en „Ick Waeck"
Een sombere tekening van Engelands economische positie
Bij de dood van Jan Masaryk

van Pleun Reedijk en 'zijn' *Luistervink* ontbreken in de eerste jaren op de voorpagina's. J.P. van der Linden komt er wel op terug, als adjunct-directeur naast directeur J. Dorsman. Uit het bericht 'Ter introductie' blijkt Reedijk een functie van 'courantenbedrijf-chef' te zijn toebedeeld. Op 1 maart 1948 verdwijnt Werner van de voorpagina. Hij en Egberts zijn uit de redactie 'getreden' nadat Dorsman hun oud-illegale blad heeft overgenomen. Vanaf 12 maart 1948 is de NVC-onderkop 'waarin opgenomen De Luistervink en Ick Waeck' en staat J. Dorsman zelf als waarnemend hoofdredacteur erin. Op 23 maart keert de rubriekschrijver G. van der Molen terug in het kielzog van de "nieuwe, voor mij oude en vertrouwde redacteur" (Reedijk). Die situatie blijft bestaan tot 4 februari 1959 als Jan Dorsman onverwacht op 73-jarige leeftijd overlijdt, 's ochtends achter zijn bureau in het kantoor aan de Hoogstraat.

Jaap Kolkman beschrijft in het in memoriam op de voorpagina van 6 februari 'Meneer Jan' als een door-en-door trouwe Vlaardinger van volkomen eigen stijl en stempel. "Als het erop aan kwam zou Jan Dorsman liever onrecht lijden, dan onrecht doen."' Met het stijgen der jaren werd hij ook 'zo heerlijk conservatief', een man die moeilijk afscheid van iets kon nemen, aldus Kolkman.

Dat laatste bleek behalve uit zijn kleding ook uit de ouderwetse gothische titelletter van de NVC, die binnen twee maanden na zijn dood is vervangen door een strakke, schreefloze letter. Voor de eerste keer op 1 april 1959, met dan eenmalig in een dun lettertje De Luistervink erboven.

NIEUWE VLAARDINGSCHE COURANT
Buitenlands overzicht
Conferentie op 11 mei
Wie wordt prinses Flardinga...
Foto-actie met publiek als jury

Vanaf de dag na het overlijden van Jan Dorsman tot en met 5 augustus 1959 staat naast de titelkop, dat Pleun Reedijk de redacteur is. In de eerste twee nummers van augustus moet hij inschikken tot 'Red. P. Reedijk' voor de bijkomende vermelding 'Adj.directeur: A. van der Weijden' en in het volgende nummer ontbreekt de redactievermelding. Wel staat dan op de voorpagina een directiemededeling, die begint met: "Moeilijkheden in het redactionele vlak zijn er oorzaak van, dat men in deze courant het verslag van de gisteravond gehouden gemeenteraadsvergadering mist." Tien dagen later volgt een bericht, dat de redactie is uitgebreid met -tot dan free-lancer- Jan Groeneveld en men voor alle redactionele zaken moet zijn bij Reedijk en Groeneveld. Van beiden staan woonadres en privé-telefoonnummer erbij. Vanaf dat moment heeft de NVC het cursiefje 'Onder ons gezegd' van Hofnar op de voorpagina. Enige maanden later vertrekt Pleun Reedijk naar het *Rotterdamsch Nieuwsblad*.

Rotatiepers

Op 1 januari 1948 komt Thijs van Santen vanuit Zeist om te gaan werken in de drukkerij bij Dorsman & Odé. Hij vertrekt er in 1968 als waarnemend directeur, een aanbod om officieel directeur te worden negerend. Hij accepteert een op hetzelfde tijdstip gedaan aanbod om als directeur te beginnen bij Drukkerij Vlaardingen, waarvan hij enkele jaren later het eigendom verwerft. Hij maakte de laatste moeizame jaren van de zelfstandige *Nieuwe Vlaardingse Courant* mee.

"In mijn beginperiode draaide met de groei van de stad

Vlaardingen de krant goed. Ik weet dat we op een zeker moment 52 krantenbezorgers hadden en wel 9.000 betalende abonnees. Op het laatst haalden we zelfs de duizend niet. Na de dood van 'baas' Jan Dorsman is het allemaal fout gegaan. Alles moest ineens anders, groter. Ton Kloots (toen kabinetschef van burgemeester Heusdens, eerder en later politieman, rechercheur bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst en na 1970 wethouder voor de PvdA, bvh) werd als echtgenoot van de enige erfgename de nieuwe baas en advertentiechef A. van der Weijden adjunctdirecteur."

In 1960 werd tevens besloten de functie van hoofdredacteur na vele jaren in ere te herstellen. Op 1 april 1960 maakt de directie in een lang bericht op de voorpagina onder het kopje 'NIEUWE WEGEN' bekend, dat in het zicht van haar eeuwfeest de krant in het Vlaardingen met vele nieuwgekomenen tot taak heeft een geheel te maken van de snelgroeiende gemeenschap. De benoeming van 'de heer Will Kortekaas' tot hoofdredacteur wordt een eerste stap genoemd. Hij werkte in Engeland en Frankrijk, studeerde sociale economie, was dagbladreporter en hoofdredacteur van een uitgeverij van tijdschriften. Hij komt vanuit Parijs naar Vlaardingen. "Een roman over het leven van de componist Mozart getuigt van zijn culturele belangstelling," schrijft de directie.

Ook wordt een technische vernieuwing aangekondigd. "Zo is o.a. het machinepark uitgebreid met een rotatiepers."

Van Santen kan zijn lach niet onderdrukken als hij vertelt hoe met deze voor het eerst in het bestaan van Dorsman & Odé aangekochte rotatiepers is omgesprongen.

"Kloots en Van der Weijden hebben met een bemiddelaar uit Rotterdam het apparaat tweedehands gekocht zonder met iemand van de technische afdeling te overleggen. We werkten als vanouds op twee boekdrukpersen en gebruikten bijvoorbeeld pagina's met regionale advertenties, die van drukkerij Hoogerwerf uit Oud-Beijerland kwamen waar een rotatiepers stond. Ik runde aanvankelijk alleen de handelsdrukkerij en dat ging prima. Ik haalde grote klanten als Termeulen binnen met een order van 600.000 gulden uiteindelijk. Voor de gemeente drukten we van oudsher. Niemand in het bedrijf wist hoe met die rotatiepers om te gaan. Wij waren mensen van de hoogdruk. Platen werden er verkeerd opgelegd. Het is gebeurd dat echt de hele vloer van de drukkerij vol lag met weggevloeid lood."

Over zijn vertrek vertelt Van Santen: "Het was in 1968. Van de ene op de andere dag leverde Van der Weijden zijn sleutel in en Kloots zei mij, dat ik de zaak verder moest leiden. Ik werd officieel bedrijfsleider en moest als de donder mijn patroonsdiploma halen, maar over loonsverhoging viel niet te praten. Op zeker ogenblik kreeg ik de vraag of ik directeur van Drukkerij Vlaardingen wilde worden. Op de dag dat ik daarover een beslissing had genomen en mijn ontslag wilde indienen lag er 's ochtends op mijn bureau een brief van de directie (Kloots) met het verzoek om mijn benoeming tot directeur van Dorsman te bevestigen. Woedend ben ik toen naar Den Haag gereden, naar het bureau van de BVD, waar Kloots toen werkte. Ik heb altijd het idee gehad, dat er contacten zijn geweest tussen Kloots en de adviseurs van de eigenaren van Drukkerij Vlaardingen."

Een ander oud-personeelslid, Cor Verkerk, die in 1961 van de handzetterij van Drukkerij Vlaardingen naar de nieuwe machinezetterij van Dorsman overstapte, herinnert zich uit die tijd een naar verhouding grote redactie onder hoofdredacteur Will Kortekaas: "In de loop der jaren werd het mij alsmaar duidelijker: zoals bij Dorsman werd gewerkt kon dit geen stand houden. Toen de opkomst van Groot Vlaardingen de toch al geringe advertentieopbrengst tot minder dan de helft reduceerde, werd het voor mij tijd naar iets anders uit te zien. Dit werd per 1 maart 1970 Drukkerij de Groot (*De Schakel*) te Maassluis, waar ik ben gebleven tot mijn vervroegde uittreding. Het onslag nemen bij Dorsman had nogal wat voeten in de aarde. Op de dag dat directeur Kloots het personeel vertelde, dat de NVC was overgenomen door het AD, diende ik mijn ontslag in. Kloots heeft op alle manieren geprobeerd mij dat te beletten. Hij bood mij aan 'afdelingschef' te worden terwijl de afdeling uit vijf mensen bestond en de heer Van

Na de ingebruikname van de rotatiepers, 23 april 1960, had het personeel van Dorsman & Odé een dagje uit met een diner in het Wassenaarse restaurant Bijhorst. Op de menukaart staat bijna het complete personeel afgebeeld onder het kopje 'Doordouwers & Onverwoestbaren'. Van links naar rechts: Dick Haddeman, Nico de Bruijn, Will Kortekaas, Nico Lens, Arie van der Weijden, Willem Mollevanger, Thijs van Santen, Bertus Bovenberg, Sam Klaasse, Bertus van Bentem, Rinus Brandwijk, Teun van Dijk, Jan Groeneveld, Ruud de Vries, Theo Peeters, Huub Slangen, Daan Krommenhoek, Arie Berkhout, Koos de Wilt (met hoed), Arie van Beukelen, Jopie van Wetten, Stans Trooster en Rieke de Koning

Dijk voorman was! Gelukkig heb ik toch doorgezet. De in mijn plaats aangetrokken machinezetter kon na enkele maanden weer weg. De techniek vertrok uit Vlaardingen." Dorsman & Odé stoot de *Nieuwe Vlaardingse Courant* in december 1969 af. Het uitgaverecht en de drukkerij komen in handen van de Nederlandse Dagblad Unie te Rotterdam, terwijl een belangrijk deel van de redactie is ingelijfd door de Haagse uitgever Sijthoff, die in die tijd overal plaatselijke bladen op- en redacteuren wegkoopt en het *Vlaardings Dagblad* als bijblad van het *Rotterdams Nieuwsblad* begint.
Pleun Reedijk was dus voor de komst van Kortekaas als hoofdredacteur al overgestapt naar het RN, gevolgd door Nico de Bruijn en de als leerling door Kortekaas binnengehaalde maar bij diens ontslag tot chef gepromoveerde Hans de Jongh, alsmede leerling Peter d'Hamecourt (nu *Algemeen Dagblad* en Journaalcorrespondent te Moskou). Jan Groeneveld was naar het bouwdagblad *Cobouw* gegaan en popredacteur Rob Klaasman naar de VPRO. Paul Koop stapte met Kortekaas op. Willem Hekhuis verlaat als één van de laatste door Kortekaas aangetrokken redactieleden Vlaardingen. Hij gaat naar een blad op de Veluwe.
De Dagbladunie zegt grote plannen te hebben met de *Nieuwe Vlaardingse Courant*. De kort voor de overname in dienst gekomen, jonge kunstmedewerker Aad Struijs volgt De Jongh op als chef-redactie. Zijn nieuwe, jonge ploeg (gemiddelde leeftijd 24 jaar) bestaat verder uit Ko Jille, Erika Calamé, Hein Boele, Kees van Meurs en Henk de Boer. Hun op maandag, woensdag en vrijdag verschijnende krant wordt ook in Maassluis, Rozenburg en Hoek van Holland verspreid, bij de abonnees van het *Algemeen Dagblad* en later ook bij die van *NRC* en *Het Vrije Volk*. Al die kranten rollen van de rotatiepersen van de Nederlandse Dagblad Unie. De NVC wordt bovendien eens per week huis-aan-huis verspreid. In 1973 mag de redactie stevig uitpakken met een speciale eeuwuitgave.
Tjeerd Boersma volgt Aad Struijs op als die een jaartje later verhuist naar de *Nieuwe Apeldoornse Courant* van Wegener, dat in 1975 de NVC overneemt van de Dagbladunie. Wegener, gebruikt de langst gebruikte Vlaardingse krantentitel voor de dinsdaguitgave van *De Havenloods*, waarvan het eind 1972 eigenaar is geworden. De titel *Nieuwe Vlaardingse Courant* verdwijnt definitief in 1994 als Wegener uit Apeldoorn het Haagse Sijthoff Pers opkoopt en de huis-aan-huisbladen *Groot Vlaardingen* en *De Havenloods* samenvoegt.

No. 111. ZATERDAG 9 AUGUSTUS 1890. 3e .

DE VLAARDINGER

Christelijk Weekblad voor Vlaardingen en Omstreken.

ABONNEMENTSPRIJS: Dit blad verschijnt Berichten en Advertentiën worden ingezonden Prijs der ADVERTENTIËN:

DE VLAARDINGER WORDT VLAARDINGSCHE COURANT 3

A. van der Meijden verandert zijn krant van naam direct na de dood van Brückwilder. *De Vlaardinger*, het christelijk weekblad voor Vlaardingen en omstreken, dat hij op 30 juni 1888 was begonnen, wordt met ingang van nummer 674 op 15 juni 1901 Vlaardingsche Courant. Hij telt na 673 gewoon door en houdt het nog tientallen jaren vol, hoewel burgemeester en wethouders hem na het einde van de krant van Brückwilder niet de inkomsten van gemeentelijke publikaties gunnen.
Arend van der Meijden had een speciale band met Brückwilder. Hij is een letterzetter van 24 jaar als hij samen met zijn collega Albertus Visser (37) in december 1879 op het stadhuis aangifte doet van het overlijden van Wilhelmina Maria Margaretha Brückwilder te Vlaardingen, het 16 maanden oude dochtertje van hun baas, die zeventien dagen ervoor ook al zijn op 3 nov.1879 geboren zoontje had verloren.
Sigal schrijft in zijn verhaal over drukkerijen, dat 'Drukkerij Eendracht' van Van der Meijden is opgericht in 1880. Het tijdstip zal wel kloppen, want in het Stadsarchief zijn van A.van der Meijden drukwerken aanwezig vanaf 1881 (Voor de zondagsschool). Verder uit 1882 bijvoorbeeld een politieverordening en nog veel meer. Het jongste drukwerk is van 1912 (zilveren feest Soli Deo Gloria). In officiële stukken en op die drukwerken ben ik de naam 'Eendracht' echter niet tegengekomen. Op bewaard gebleven liedteksten en een officieel programma van 19 september 1924 staat als drukker Gebr.

Arend van der Meijden poseert in 1903 met personeel voor zijn zaak, dan het bureau van de Vlaardingsche Courant, aan de Hoogstraat 212. (CSV)

van der Meijden vermeld. Daarnaast bericht de Nieuwe Vlaardingsche Courant op 20 april 1926: „De Vlaardingsche Courant, tot voor kort uitgave van Drukkerij Excelsior voorheen A. van der Meijden c.s., heeft plotseling opgehouden te bestaan." In deze krant staat ook een 'kosteloze advertentie' met de datum 17 april 1926, waarin curator mr. W. Schippers meldt: „Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Rotterdam d.d. 16 april 1926 zijn de faillissementen van P. en A. van der Meijden, beiden lid der firma Gebr. van der Meijden te Vlaardingen, voor zoveel hen betreft in privé opgeheven."
Een prachtige foto uit 1903 toont A. van der Meijden met personeel voor zijn bedrijf aan de Hoogstraat 212. Het oude huisnummer B59 is, midden onder het bord SNELPERS-DRUKKERIJ, dan nog leesbaar op de van vele reclame-uitingen voorziene winkelmuur. Zoals de tekst 'Bureau Vlaardingsche Courant' op een wandbord en in witte sierletters de naam A. van der Meijden in het raam boven de deur.
Het oudste gevonden exemplaar van *De Vlaardinger* ligt in het Persmuseum in Amsterdam. Het is nr. 111 van 9 augustus 1890 in de 3e jaargang. In het Stadsarchief in Vlaardingen is een ingebonden serie van 100 exemplaren aanwezig, de nrs.424 tot en met 523 van 1896 en 1897, waarin een los exemplaar van 5 augustus 1899 is gevouwen. De inhoud van de vier pagina's bestaat uit een hoofdartikel, een feuilleton, een kolom nieuwtjes uit binnenland en buitenland, visserijberichten, een stichtelijk woord op de voorpagina en verder de Burgerlijke Stand en predikbeurten. In de hoofdartikelen komen ondermeer in verkiezingstijd kritiek op de liberalen, instemming met artikelen in *De Standaard* en 'de Joodse Quaestie' aan de orde. Ze zijn de ene keer gericht op (inter)nationale onderwerpen en een andere keer op een plaatselijke kwestie.
Over de wijziging van de naam van zijn eenmaal per week verschijnende krant schrijft Van der Meijden op 15 juni 1901 aan burgemeester en wethouders rechttoe, rechtaan: *„Nu de Vlaardingsche Courant en zaak van wijlen de Heer J.F.C. Brückwilder als 't ware gesloopt wordt, zou het niet onmogelijk zijn dat Uw Heren Burgemeester en Wethouders in verlegenheid waren met het plaatsen van hun afkondigingen. Ondergetekende biedt voorlopig aan die afkondigingen tegen dezelfde condities als de vorige drukker in zijn blad op te nemen, hetwelk vandaag wel den naam aanneemt van Vlaardingsche Courant, maar nog geen verandering in de gewone wijze van de uitgave van 'De Vlaardinger' brengt."*
In een officiële 'kennisgeving' van 5 juli 1901 meldt Van der Meijden in zijn prachtige handschrift aan B. en W. tegen een vergoeding van 150 gulden per jaar de afkondigingen te willen plaatsen en dan tweemaal per week zijn krant te laten verschijnen. Hij zal de gemeentelijke order niet binnenhalen, zoals verderop blijkt.
Boekdrukker A. van der Meijden woont volgens in het Stadsarchief aanwezige genealogische aantekeningen van W.J.A. van Bueren in 1900 aan de Hoogstraat 212, in 1906 voorbij de Pepersteeg op nr. 224, in 1910 aan Binnensingel 2, in 1911 Zomerstraat 21, in 1923 Huijgensstraat 6 tot hij in 1926 vertrekt naar Leerdam. Hij was getrouwd met Maartje van den Blink (27-4-1856) en zij kregen vijf kinderen. Zijn oudste zoons Abraham (1888) en Pieter (1889) zijn ook boekdrukker in het bedrijf van vader, maar de jongste, Ary (1896), heeft het dan moderne vak van bankwerker gekozen en wordt later machinist. Alle gezinsleden trekken uit Vlaardingen. Beide dochters (geboren in 1887 en 1894) verhuizen naar Amsterdam, zoon Pieter omstreeks 1918 naar Utrecht en in 1926 (na het faillissement?) gaat Abraham naar Rotterdam en Ary, net als zijn ouders, naar Leerdam. Van Bueren vermeldt in zijn aantekeningen een eerder faillissement van vader Arend van der Meijden, op 26 september 1906 uitgesproken en op 28 januari 1907 beëindigd verklaard.

Van Dooren doet ook even mee

Twee dagen na de verschijning van Van der Meijdens eerste *Vlaardingsche Courant* en de ontvangst op het stadhuis

van diens aanbod om op de voorwaarden van Brückwilder de gemeentelijke afkondigingen te publiceren krijgen Burgemeester en Wethouders een brief binnen van een andere drukker. Onder een indrukwekkend, in kleur gevat briefhoofd van Stoom-Boekdrukkerij en inrichting voor Galvanoplastiek en Stereotypie Andries van Dooren schrijft deze jonge ondernemer, dat hij 'in vervolg op de *Vlaardingsche Courant* welke door het overlijden van hare uitgever Brückwilder heeft opgehouden te bestaan' een *Vlaardingsche Courant* zal laten verschijnen 'geheel gelijk aan haar voorganger'. Hij verzoekt het stadsbestuur om hierin de kennisgevingen te blijven plaatsen zoals voorheen. Van Dooren belooft: *„Mocht de voorlopige verschijning van eenmaal per week op vrijdag een bezwaar zijn dan zullen we dinsdagsavonds een extra bulletin van die kennisgevingen uitgeven, zonder berekening van extra kosten."*

Pas drie weken later rolt zijn *Vlaardingsche Courant*, met als subtitel 'Nederlandsch Visscherijblad', van de pers aan de Oosterstraat 42 in Vlaardingen. Op Van Doorens eerste krant staat gewoon 1e jaargang nr.1, 5 juli 1901 en 'Verschijnt voorlopig alleen Vrijdags. Abonnement f. 0,60 per 3 mnd (franco post)'. Volgens een gewoonte van die tijd staat onderaan op de voorpagina een feuilleton, 'Broeder en Zuster' is de titel.

In het tweede nummer, van 12 juli 1901, melden burgemeester R.A. Verploegh Chassé en gemeentesecretaris J. van Schravendijk officieel namens B en W dat zij voortaan openbare kennisgevingen in de op dinsdag en vrijdag verschijnende *Vlaardingsche Courant* (uitg. A. van Dooren) publiceren. Twee dingen vallen op aan deze mededeling. Allereerst dat hij is voorzien van de bekendmakingsdatum 12-6, juNi dus. Daarnaast dat erin gesproken wordt over een dinsdaguitgave, naast de eerder vermelde vrijdaguitgave.

Uit de dit jaar door Matthijs Struijs, min of meer toevallig, in het Stadsarchief aangetroffen briefwisseling over deze kwestie tussen Burgemeester en Wethouders en de Vlaardingse drukkers blijkt, dat Van Dooren eenvoudigweg als goedkoopste werd uitgekozen. Op 5 juli hebben alle drie elkaar beconcurrerende drukkers, Van der Meijden, Dorsman & Odé en Van Dooren, een schriftelijk bod moeten uitbrengen voor de eventueel tweemaal per week verschijnende kennisgevingen. Van Dooren was met 90 gulden veruit het laagst. Dorsman (van de *Nieuwe Vlaardingsche Courant*) zat met 125 gulden ook nog onder de prijs van Van der Meijden, die nota bene van de bestaande overeenkomst met Brückwilder was uitgegaan.

Op dinsdag 16 juli verschijnt de krant van de jonge ambitieuze Andries van Dooren met kennisgevingen in een nummer 2A en tegelijk een nieuwe feuilleton, 'Rosa' geheten.

Met zijn verschijningsdagen hannest Van Dooren een tijdje, blijkt uit volgende uitgaven. In nr. 8A van dinsdag 27 augustus en nr. 9 van vrijdag 30 augustus wordt opnieuw gemeld, dat de krant voorlopig alleen vrijdags zal verschijnen. Vanaf woensdag 4 september 1901 echter komt de krant op woensdag en zaterdag. Vanaf nr. 16 wordt aan de al dubbele titelkop, Vlaardingsche Courant, Nederlandsch Visserijblad, ook nog toegevoegd de zin 'Bekroond met Zilveren medaille op tentoonstelling Ostende 1901.

In de krant van Van Dooren vallen op de tekeningen van onverwacht van pijnen verloste mannen en vrouwen in Ingezonden Mededeelingen van Pink Pillen. De Rotterdamse leverancier stond daaronder en het zinnetje: „Ook echt verkrijgbaar voor Vlaardingen en omstreken bij P. Steutel, drogist, Peperstraat." Ook heeft hij grote en soms zeer fraaie advertenties van Rotterdamse kledingmagazijnen en zelfs internationale handelsadvertenties.

Zijn courantenavontuur duurt echter maar kort. Van Doorens Vlaardingsche Courant haalt het einde van het jaar niet. Op 16 november 1901 besluiten Burgemeester en Wethouders de gemeentelijke kennisgevingen voortaan op te nemen in de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* voor 125 gulden per jaar.

Andries van Dooren onderscheidt zich op ander gebied.

Interieur van de eerste echte drukkerij van Van Dooren in 1896, gebouwd achter het pand Oosterstraat 42. (CSV)

Sinds 1899 is hij op verdere verbetering van de kwaliteit van zijn drukwerk gericht door aanschaf van de nieuwste lettersoorten en clicheerapparaten. Zijn klantenkring is in zes jaar zo sterk gegroeid dat hij aan de zuidzijde van de Oosterstraat een nieuwe drukkerij moet laten bouwen. Toen hij, amper achttien jaar, in 1893 begon, had hij genoeg aan een kamer van het ouderlijke huis aan de Oosterstraat 65 in Vlaardingen. Hij startte met een bij H.B. IJdo in Den Haag voor 138 gulden gekochte handpers met toebehooren. Enkele jaren later verrijst een gebouwtje achter het pand Oosterstraat 42, waarvan op een foto uit 1896 is te zien hoe met voet- en handkracht

werd gewerkt. In 1905 worden een gasmotor en grote drukpersen in de nieuwbouw tegenover zijn ouderlijke woning geplaatst en in 1916 volgt elektrische aandrijving. Van Dooren krijgt landelijk naam als kwaliteitsdrukker. In 1928 schakelt hij over op steendruk en offset. Met meerkleurig drukwerk voor verpakkingen, prentenboeken en in latere jaren bijvoorbeeld Openbaar Kunstbezit verwerft Van Dooren grote naam in en buiten Nederland.

1e Jaargang ZATERDAG 22 JUNI N. 11.

DE NIEUWE VLAARDINGER

Kleine Courant voor Vlaardingen en Omstreken.

Advertentieprijs: Per regel . . . . . 5 Cent. Bij abonnement aanmerkelijk lager.

DRUKKER-UITGEVER: C. VERBOOM. Bureau: Afrol 3.

Dit blad verschijnt iederen ZATERDAG. Abonnementsprijs: Per maand . . . . . 5 Cents , , franco per post. . . 10 , Losse nummers 2 Cent.

'KEES DE GOEDKOPE', SOCIAAL EN PROGRESSIEF

Over Cornelis Verboom (1874-1940), in 1901 de oprichter van *'De Nieuwe Vlaardinger, kleine courant voor Vlaardingen en omstreken'* die een jaar later in groter formaat als *'Goedkoope Vlaardingsche Courant'* verder gaat, schreef in Tijd-Schrift nr. 66 van december 1997 Maarten den Admirant een duidelijk artikel. De in Gouderak geboren letterzetter trouwt in 1896 in Vlaardingen met Dirkje Snijders. Vijf jaar later verlaat hij zijn werkgever in Den Helder en binnen een maand start hij een eigen drukkerij en krant in Vlaardingen. Hij is een sociale werkgever en progressieve uitgever, die niet bang is om tegen de gevestigde orde te ageren.

Verboom, die naar zijn krant de bijnaam 'Kees de Goedkope' kreeg, werkt met een redactie die onverbloemd kiest voor de progressieve opvattingen van het buitenbeentje van de Anti-Revolutionaire Partij in de Tweede Kamer, A.P. Staalman. Redacteur H. van der Linde verdedigt de opvattingen van de Christen-Democratische Partij, die dit kamerlid uit Den Helder in 1905 opricht, in Verbooms krant. De veroordeling van reder A. Hoogendijk Jzn, als deze de visserslonen verlaagt, is in de *Goedkope Vlaardingsche Courant* veel radicaler dan in de SDAP-krant *De Moker*. In een pennenstrijd wordt het orgaan van de plaatselijke sociaal-democraten zelfs verweten deze 'kapitalistische wandaad' goed te praten.

Uitgever/drukker Verboom vindt Van Munster, die Van der Linde als redacteur opvolgt, niet progressief genoeg en neemt in 1907 zelf het heft in handen. De overheid in Vlaardingen is in die jaren zeer traag. Gestuurd door landelijke autoriteiten houdt bijvoorbeeld pas in 1908 de 'Gezondsheidscommissie Vlaardingen' een onderzoek naar de kwaliteit van de oudste woningen in het gebied tussen Afrol, Gedempte Biersloot, Ridderstraat, Struijckstraat, Maassluissedijk, Markt en Hoogstraat. De plaatselijke timmerlieden, ingeschakeld als deskundigen, toetsen 969 woningen aan de toen pas bestaande Bouwverordening. Het resultaat is bedroevend. Van de 330 woningen met één vertrek heeft niet meer dan zeventien procent de voorgeschreven verdiepinghoogte van 2,80 meter. Slechts enkele hebben de vereiste inhoud van 42 kubieke meter en de helft voldoet niet aan de minimumoppervlakte van 14 m^2. Ook bij de helft van de grotere woningen, met twee of drie vertrekken, ontbreekt het voorgeschreven vrije vloeroppervlak van 14 m^2 voor het woonvertrek. In 42 procent van de woningen ontbreekt een WC en lopende het onderzoek zijn dertig huizen alsnog voorzien van waterleiding. De commissie heeft zich beperkt tot het oudste stadsdeel, maar suggereert dat zelfs de nieuwbouw aan de oostzijde van de Haven ook niet geheel aan de Bouwverordening voldoet.

Patrimonium

In dat Vlaardingen laat Verboom van 2 juli 1910 tot 6 mei 1911 in zijn krant ene Kobus en Piet samenspraken houden onder het kopje 'Patrimonium'. Ze gaan over de slechte levensomstandigheden van de Vlaardingse arbeidersklasse. "Al die ondoelmatige, ongezonde krot-, slop-, kelder- en zolderwoningen moeten verdwijnen en dat tegen al het conservatief gepruttel in," luidt een tekst.

Ook hekelen Kobus en Piet het slechte voedsel. Hun laatste bijdrage is kennelijk over de schreef gegaan, want een maand later meldt de Goedkoope dat de Patrimoniummannen misbruik hebben gemaakt van de goedheid van de redactie. Drie maanden eerder was, overigens tien jaar na het van kracht worden van de Woningwet, de eerste Vlaardingse woningcorporatie opgericht onder de naam 'Patrimoniums Woningen'.

Met het schaars worden van papier aan het eind van de

Eerste Wereldoorlog ziet Verboom eind 1917 zich gedwongen de uitgave te staken. Zijn drukkerij, begonnen aan de Afrol 3 en via Markt 20 aan de Paterstraat 26, hoek Westnieuwland terechtgekomen, blijft draaien op familie- en handelsdrukwerk. Hij is goed voor zijn personeel, waarmee hij zelfs uitstapjes maakt of op vakantie gaat.
In de jaren dertig waagt Verboom zich aan de uitgave van een huis-aan-huisblad, het *Vlaardingsch Nieuws- en Advertentieblad*. De advertenties gaan voor alles. Burgerlijke Stand en predikbeurten zorgen, vaak ook nog met een feuilleton, voor 'nieuwsvulling'. Kees Verboom overlijdt op 27 januari 1940, zijn strijdgeest leeft voort in zijn blad, blijkt enkele maanden later. Het plaatsen van een advertentie van banketbakkerij Boer met de teksten 'Ons

Ons WILHELMIENTJE
staat nog steeds BOVENAAN
Van alle soorten worden WILHELMIENTJES het meest gevraagd.
ZEGT U DAT NIETS?
Probeer U ze ook eens, nog steeds 27½ cent per half pond.
LET OP! Volgende week vindt U de
NIEUWE SOORTEN BOTERKOEKJES
ONDERAAN in onze advertentie
Beleefd aanbevelend,
Banketbakkerij L. BOER, Hoogstr. 189

WILHELMIENTJE staat nog steeds BOVENAAN' en 'Nieuwe Soorten Boterkoekjes ONDERAAN' in 'zijn' krant van 26 juli 1940 bestraft de Duitse bezetter met een verschijningsverbod.

VLAARDINGS VOLKSBLAD
BIJBLAD VAN „VOORWAARTS" - BUREAU: SCHIEDAMSEWEG 12 - TELEF. 409
STADSNIEUWS
Welkom, Vlaardings Volksblad!
BETROKKEN
Lang gekoesterde wensen
Die heden in vervulling gaan!
Schiedam
De A.J.C. op 1 Mei

KRANTEN VAN DE BEWEGING

Herman Heijermans (vooral bekend van het toneelstuk 'Op hoop van zegen') stelt in april 1899 het congres van de dan vijf jaar bestaande Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP) voor om een eigen dagblad te maken in plaats van het bestaande weekblad *De Sociaaldemokraat*. Hij heeft berekend dat 34.000 gulden startkapitaal en 5.000 abonnees nodig zijn. Op 2 april 1900 verschijnt het eerste officiële socialistische dagblad in Amsterdam.„De naam v.h. blad moet maar zijn *Het Volk*," krabbelde partijleider Troelstra op een papiertje. En zo geschiedde.
De Schiedamse onderwijzer Toon de Wit komt in 1901, twee jaar na de start van SDAP-afdeling Schiedam, met *De Moker* een op socialistische grondslag uitgegeven plaatselijk weekblad. Het bevat een rubriek 'IJzerkoekjes' met nieuws uit Vlaardingen. *De Moker*, die voor 1 cent zaterdags op straat wordt verkocht, is geen officiële partijkrant. Drukker is Massereeuw en Bouten in Rotterdam, waar ook de eerste 4.000 exemplaren van *Het Volk* van de pers rolden. In 1906, als het aantal abonnees van *Het Volk* tot 7.000 is gegroeid, verhuist de redactie naar de Keizersgracht in Amsterdam, waar ook een eigen drukkerij wordt begonnen. De belangstelling voor de arbeiderskranten groeit in die jaren sterk. In 1909 gaat *De Moker* met andere socialistische blaadjes uit de Rotterdamse regio samen in het weekblad *Voorwaarts*.
J. van Driel, Oosterdwarsstraat 2, is agent van dagblad *Het Volk* in Vlaardingen. Vlaardinger Ary Pleysier, in zijn geboorteplaats onderwijzer en later redacteur bij *Voorwaarts*, schreef in één van zijn romans over zijn jeugd: "Het lezen van *Het Volk* werd in die tijd in Vlaardingen beschouwd als weinig minder dan een inbraak met geweldpleging." Van hem komt ook de informatie, dat penningmeester Jacob Johannes Vorrink van de neutrale werkliedenkiesvereniging Volksbelang thuis aan de Hofsingel min of meer stiekem *Het Volk* las. De vader van zijn vriend Koos Vorrink, de latere oprichter van de Arbeiders Jeugdcentrale (AJC), dorst in 1904 ook niet lid te worden van de SDAP. Uitsluitend om zijn baan op het kantoor van de melkfabriek Hollandia te kunnen behouden. Directeur C.H. Hummelinck, een oud-militair voor wie het personeel bij binnenkomst opstond, had namelijk duidelijk gemaakt dat hij van zijn medewerkers geen lidmaatschap van die nieuwe partij zou accepteren.
Op de Rotterdamse 1 mei-bijeenkomst van 1920 verschijnt een proefnummer en op 26 juli 1920 voor 12.000 abonnees het eerste partijdagblad *Voorwaarts*, dat eigen kantoren opent in Schiedam en Vlaardingen. Een abonne-

ment kost twintig cent per week. *De Voorwaarts*, dagblad van Sociaal-Democratische Arbeiderspartij Rotterdam, staat dichterbij de mensen met zijn regionale en minder formele nieuwsaanpak dan *Het Volk*. Het abonneetal groeit, net als bij de *Vooruit* in 's-Gravenhage en andere zogenaamde Volksbladen in andere provincies, harder dan bij de landelijke partijkrant.

De wervingsprent, die politiek tekenaar L.J.Jordaan maakte voor het op de 1 mei-bijeenkomst van 1920 in Rotterdam uitgedeelde proefnummer van de Voorwaarts.

Arbeiderspers

In 1927 en 1928 bundelen de verschillende regionale SDAP-dagbladen en *Het Volk* de krachten in NV De Arbeiderspers, met eigen drukkerijen, panden en wagenpark. Het wordt een gezamenlijk eigendom van NVV en SDAP. Vanaf 2 november 1931 is de *Voorwaarts* formeel een uitgave van De Arbeiderspers. Het is de Rotterdamse editie van *Het Volk*. Vlaardingen moet wachten tot 30 april 1935 op een eigen editie, het *Vlaardings Volksblad*. Alle kopstukken uit de socialistische beweging vertolken op die eerste Vlaardingse pagina hun vreugde hierover.

In Vlaardingen huurt De Arbeiderspers zaal 1 van het in 1921 gereed gekomen Volksgebouw aan de Schiedamseweg 12 tot omstreeks 1935. Dan vindt verhuizing plaats naar een eigen pand aan de Westhavenplaats 20. Kort na de Duitse inval in 1940 eigent de bezetter zich De Arbeiderspers en de titels van *Het Volk*, met in totaal 212.500 abonnees, toe. De redactie van de volksbladen is van 22 juli 1940 tot 4 mei 1945 in nazihanden. Het aan de Westhavenplaats, tegenover de Oude Havenbrug, leeggekomen pand neemt Foto Boer (voorheen Hoogstraat) in 1941 in gebruik.

Vanaf 5 mei 1945 verschijnt *Het Vrije Volk* als voortzetting van de in 1940 genaaste socialistische dagbladen. Op 31 december van het eerste verschijningsjaar is het abonneetal gegroeid tot 357.739, een aantal dat daarna nooit meer is bereikt. De r.k. bisschoppen verbieden in 1954 per mandement (officieel herderlijk schrijven) katholieken lid te zijn van socialistische organisaties, om naar de VARA te luisteren of zich op *Het Vrije Volk* te abonneren. Pas na 1965 worden die verboden, met als strafbepaling de weigering van sacramenten of een kerkelijke begrafenis, opgeheven. *Het Vrije Volk* blijft in 1956 en 1957 steken rond de 325.000 abonnees maar is wel de 'Grootste krant van Nederland'.

„De hoofdredacteur werd, net als voordien bij *Het Volk*, benoemd door het partijcongres, maar was onafhankelijk want journalist," schreef Thijs van Veen, die na de loskoppeling van de PvdA in 1967 weigert verder te gaan als saneerder van de toen verlieslijdende krant. Decennia lang geeft *Het Vrije Volk* dagelijks plaatselijke edities uit. Op een zeker moment zijn dat er 44 door heel Nederland. Een gigantisch distributienet, dat ook voor de verspreiding van de VARA-gids en boeken van De Arbeiderspers zorgt, regelt de bezorging maar wordt zeer kostbaar in een tijd van stijgende lonen en transportkosten.

Sterverslaggever Ward Messer wordt de nieuwe hoofdredacteur op 1 april 1968. In die maand begint de sanering van De Arbeiderspers in Groningen, anderhalf jaar later wordt de opheffing van de Amsterdamse vestiging aan het Hekelveld en de terugtrekking op Rotterdam, met een afvloeiing van 250 personeelsleden, een feit. Het rayon Arnhem gaat in 1971 door een fusie met het *Arnhems Dagblad* op in de *Nieuwe Krant*. Messer is in 1970 directeur geworden en de dan van de VARA-TV bekende, als zoon van een r.k. politieman in Vlaardingen geboren en opgegroeide Herman Wigbold wordt hoofdredacteur.

In Vlaardingen heeft *Het Vrije Volk* sinds jaar en dag aan de Dayer 2, hoek Wijnstraat, boven de winkel van De Arbeiderspers zijn redactielokaal. Het afdelingsbestuur van de Partij van de Arbeid zorgt voor begeleiding en opvang van de redacteuren, die op de eenmanspost Vlaardingen zijn benoemd. Achtereenvolgens zijn dat Cor van de Poel, Ale van Dijk, Alex Snelleman, Gijs van Barneveld en Vic de Kruif. In 1970 wordt een nieuwe, met jong talent uitgebreide, regionale redactie voor Vlaardingen en Schiedam gehuisvest in de dan opgeheven

AP-boekwinkel aan de Dayer. Chef Ruud van der Weyde en routinier Gijs van Barneveld werken hier met Gerard Krul en Fred Eckhardt voor het Schiedamse nieuws en Piet Koster en Jan Booister voor Vlaardingen. Dagelijks wordt een specifiek Vlaardingse pagina gemaakt en één met nieuws uit omliggende gemeenten. Het abonneetal is opgelopen tot 6.000, wat betekent dat één op de vier Vlaardingse huisgezinnen *Het Vrije Volk* leest.

De AP(Arbeiderspers)winkel aan de Dayer 2, waarboven de redacteur van deze eenmanspost van Het Vrije Volk zijn bureau en een bed had staan.

Identiteit

Eind 1971 wordt *Het Vrije Volk* eigendom van de Perscombinatie (*Het Parool*, *Trouw* en *De Volkskrant*) en de Nederlandse Dagbladunie (*Algemeen Dagblad* en *NRC Handelsblad*). Naar Amsterdam gaat de abonnementenadministratie en de NDU krijgt de drukorder. *Het Vrije Volk* verhuist in Rotterdam van de Slaak naar de Witte de Withstraat met de overgebleven afdelingen. In de statuten van de nieuwe BV Het Vrije Volk Bestuur, waarvan beide concerns vijf van de tien aandelen bezitten, staat naast allerlei beschermingsregels over eventuele aandelenverkoop, ook een artikel 'Identiteit Dagblad'. Dit artikel 25, verderop 'Statuut voor het Vrije Volk genoemd, vermeldt: „Het regionale dagblad *Het Vrije Volk* wordt, voortbouwend op de democratisch-socialistische grondslag van het dagblad als orgaan van de Partij van de Arbeid, geredigeerd uit de overtuiging dat democratisering van onze samenleving, voortgaande wijziging van haar sociale en economische structuur zowel nationaal als internationaal, mede ter wille van een rechtvaardiger verdeling van inkomen en vermogen, alsmede ontplooiing van onze cultuur noodzakelijk zijn. Het blad streeft als nieuws-, opinie- en ontspanningsmedium naar betrouwbaarheid, aktualiteit en veelzijdigheid."

Een curatorium (benoemd door de vorige eigenaren NVV en Centrale Levensverzekeringsbank) bewaakt die identiteit en krijgt een hoofdrol bij de benoeming van een hoofdredacteur.

In januari 1972 besluiten directie en hoofdredacteur Herman Wigbold van *Het Vrije Volk* de tweemansredactie van de editie Vlaardingen op te heffen en het plaatselijke nieuws te laten verzorgen door de redactie van de *Nieuwe Vlaardingse Courant*, die dan valt onder de hoofdredactie van het *Algemeen Dagblad*. Op maandag, woensdag en vrijdag (de drie verschijningsdagen) zal de NVC in Vlaardingen, Maassluis en Maasland worden ingestoken bij *Het Vrije Volk*, zoals dat ook gebeurt bij het *Algemeen Dagblad*. Op de overige dagen levert de door de NDU inmiddels tot drie man teruggebrachte NVC-redactie Vlaardings nieuws aan de eindredactie van HVV in Rotterdam.

De aankondiging van de voorgenomen verandering leidt tot felle protesten van redactie en abonnees van *Het Vrije Volk*. Zij zien deze maatregel als het begin van het einde van de eigen identiteit van hun dagblad. Het gaat er heet aan toe op de redactievergaderingen in Rotterdam. Wigbold staat lijnrecht tegenover zijn redactie. „Ik zie de identiteit in het plaatselijke nieuws niet zo zitten. Daarin verschil ik van gedachten met de redactie," zegt hij.

Op voorstel van raadslid Henk Krabben tekenen de fractie en afdeling Vlaardingen van de Partij van de Arbeid, van D'66 (toen nog met apostrofe) en van de PSP ook bezwaar aan bij de leiding van de socialistische krant. Een compromis is het resultaat. De NVC wordt insteekkrant op maandag en vrijdag bij HVV en van de twee editieredacteuren Jan Booister en Piet Koster blijft de eerste voorlopig voor een jaar in Vlaardingen werkzaam voor het maken van een wekelijkse identiteitspagina in *Het Vrije Volk*, editie Vlaardingen.

In 1974 besluit *Het Vrije Volk* om per 2 januari 1975 weer een eigen dagelijkse editie Vlaardingen uit te brengen. Ik, in die tijd belast met de dagelijkse leiding van *De Havenloods* in Rotterdam en in conflict met de nieuwe eigenaar Wegener, die een commerciëlere koers verlangt van de redactie, krijg het verzoek om te solliciteren als nieuwe editieredacteur bij *Het Vrije Volk* en ik word dat ook.

Discussie

De positie van de eens grootste krant van Nederland staat voortdurend ter discussie in die jaren. Op de redactie botsen de meningen bij herhaling over het regionale karakter van de krant. Eén van de aanbevelingen van een redactievertegenwoordiging, die intern onderzoek doet in het voorjaar van 1976, onder de veelzeggende naam FC

Arbeidsvreugd, luidt: 'spoedig een besluit nemen over verdere regionalisering van HVV, waarbij geleidelijk een proef wordt genomen met nieuwe edities Oost (Rotterdam-Oost, Capelle, Krimpen) en Eilanden (Voorne-Putten)'. De prioriteiten worden anders gelegd. De aandacht gaat meer uit naar een betere verdeling van de werkdruk in de (dan pas!) naar een vijfdaagse werkweek groeiende journalistenkring.

De benoeming van een adjunct-hoofdredacteur en een editie-coördinator volgen, evenals de versterking van het secretariaat en stroomlijning van de eindredactie. Ik word die editie-coördinator en Cees van der Wel stapt over van het *Rotterdamsch Nieuwsblad* naar *Het Vrije Volk* in Vlaardingen om mijn plaats, naast Jan van de Ven, over te nemen. Na enige tijd volgt ook de uitbreiding van de editieredacties.

In die tijd haal ik Schiedammer Dick van der Lugt, toen correspondent van *De Havenloods* en onderwijzer te Vlaardingen, over om bij *Het Vrije Volk* in dienst te treden. Hij begint in Schiedam, dat spoedig aangewezen wordt als proefgebied voor een wekelijkse regionale 'Extra'-bijlage. Van de Ven en Van der Wel verhuizen naar de Rotterdamse redactie. Naar de redactie Vlaardingen gaan de jonge Rotterdamse verslaggevers Jeroen van Berkel en Peter Slavenburg. In 1979 worden ook in Rotterdam en andere randgemeenten wekelijkse katernen voor deelgebieden onder de titel 'Extra' in de markt gezet.

Bij die grote regionaliseringsoperatie gaat Van der Lugt Vlaardingen runnen. Ton Damen, Ellen Scholtens, René Sauveur, Berend Schilder en Trudi Kerkhoven zijn andere leden van de Vlaardingse HVV-redactie in die jaren. Het kantoortje in het oude Dorsmanpand aan de Hoogstraat wordt verlaten; de redacties Vlaardingen en Schiedam gaan samenwonen in een pand aan de Schiedamse Hoogstraat.

In 1982 wordt het dagelijkse regiokatern Metropool in het leven geroepen met, naast Dordrecht, Schiedam en Vlaardingen, eerst één en later twee nieuwe edities voor de gemeenten ten oosten en zuiden van Rotterdam.

De hang naar landelijke erkenning bij een belangrijk deel van de (hoofd)redactie, bijvoorbeeld weerspiegeld in het kostbare avontuur van de *Weekeditie Het Vrije Volk*, leidt tot onvoldoende steun aan de Metropoolredactie in de regio, waarbuiten HVV van zijn eigenaren (NDU en PC) NIET dagelijks mag verschijnen. De regioredactie zakt in vijf jaar tijd van 32 vaste krachten terug naar 22 personen. Advertentieomzet en abonneetal stagneren en in 1984 gaat *Het Vrije Volk* een commercieel samenwerkingsverband aan met het redactioneel door Sijthoff Pers uit Rijswijk geleide *Rotterdams Nieuwsblad*, de andere noodlijdende stadskrant. De belofte, van toenmalig directeur Gerard Verschoor, dat deze Avondbladen Combinatie Rotterdam (eerst 35% NDU, 35% PC en 30% SP, later 30% Dagbladunie, 30% PC en 40% SP) als waarborg dient voor de pluriformiteit en dus het voortbestaan van beide titels, blijkt in 1989 loos te zijn. De eigenaren pompen in 1987 nog extra geld in HVV om na een serie onderzoeken, aan de hand van voorstellen tot vernieuwing een Grote Sprong Voorwaarts te maken onder de nieuwe, jonge hoofdredacteur Gerard Krul. Deze had met een groepje vertrouwelingen (de werkgroep Omo) zijn plannen voorbereid gedurende een verblijf in het Vlaardingse Deltahotel.

Meer aandacht voor jongeren, voor economisch nieuws en aandacht voor 'Goed Leven' plus kosmetische wijzigingen zoals grotere foto's, andere illustraties en de traditionele steunkleur rood vervangen door groen, zouden het door het uitsterven van de traditionele HVV-abonnee ontstane verlies moeten opvangen. Ik kom terug uit Rotterdam om als chef van de nieuwe Schiedam/Vlaardingen-redactie met Rein Wolters (Schiedam), Ad Hoogerwerf (Vlaardingen) en een serie medewerkers en jonge stagiaires dagelijks voor elk van die twee plaatsen een eigen editiepagina te maken. Bernadette Neelissen volgt later Hoogerwerf op.

Eind 1989 constateren de eigenaren, dat het zelfstandige voortbestaan van *Het Vrije Volk* (dan 57.000 abonnees) niet haalbaar is in deze tijd van 'ontlezing'. De voorbereiding begint van een fusie met de andere door de ACR geëxploiteerde krant, het *Rotterdams Nieuwsblad* (dan 53.000 abonnees). Op 30 maart 1991 komt het laatste exemplaar van *Het Vrije Volk* van de drukpers. Beide redacties wisselen dan al enkele maanden kopij uit.

Eind 1990 staan in Vlaardingen ongeveer 2.300 HVV-lezers en 3.600 RN-abonnees geregistreerd. Op 2 april 1991 gaat het nieuwe *Rotterdams Dagblad* met ruim 6.200 Vlaardingse abonnees van start.

1903 De Rotterdammer 1928
DAGELIJKS VERSCHIJNEND NIEUWSBLAD VOOR NEDERLAND
Directeur-Hoofdredacteur H. DIEMER
No. 7649 A DINSDAG 15 MEI 1923 26ste JAARGANG

KERKEN STIMULEREN EIGEN PERS

Aan protestants-christelijke zijde heb je sinds 1903 *De Rotterdammer* onder de vlag van de Anti-Revolutionaire Partij en nadrukkelijk 'interkerkelijk'. Eerst op klein formaat als weekblad maar binnen tien jaar groot en als dagblad. Later wordt zij bekend als 'de krant van Diemer'. Deze H. Diemer speelt een hoofdrol in de protestantse arbeidersbeweging. In 1905 wordt hij directeur van de coöperatie Voorzorg in Rotterdam, in 1909 mede-oprichter en eerste voorzitter van het Christelijk Nationaal Vakverbond en in 1912 directeur-hoofdredacteur van *De Rotterdammer*. Vier jaar combineert hij zijn functie van voorzitter van de werknemersorganisatie en werkgever van het christelijke dagblad. Hij is politiek actief in de Anti-Revolutionaire Partij. Tot 1946 leidt hij Het Kwartet: De Rotterdammer, *Nieuwe Haagsche Courant*, *Nieuwe Leidsche Courant* en *Dordtsch Dagblad*. Zijn zoons volgen hem op.

In Vlaardingen aan de Smalle Havenstraat 11, hoek Vleersteeg huizen de elkaar opvolgende editieredacteuren Gerard van den Berg, Koos Delhaas, Henk Weststrate, Ko Jille en Rolf Hoekstra. Van den Berg verlaat Vlaardingen om in Hilversum een loopbaan op te bouwen bij de NCRV, waar hij vooral bekend wordt als presentator van het televisiespel 'Zo vader, zo zoon'. Delhaas gaat omstreeks 1964 naar de centrale redactie van *De Rotterdammer* en wordt in 1971 de eerste gemeentevoorlichter van Maassluis. Weststrate, zoon van de AR-wethouder en Rijnmondgecommitteerde, is zelf in de politiek roerige jaren zeventig ook actief als gemeenteraadslid. Hij was tevens correspondent voor *De Havenloods* bij de start van de Vlaardingse editie in 1965, maar verlaat enkele jaren later de journalistiek en kiest voor een baan als voorlichter, eerst bij Unilever en later bij de gemeente Rotterdam. Rolf Hoekstra maakt de fusie mee tussen de Kwartetbladen en *Trouw* in 1974.

Het (strengere) *Reformatorisch Dagblad* gaat in april 1971 van start en komt na enkele jaren met een grootregionale pagina, waarvoor als correspondent in Vlaardingen optreedt de fractiemedewerker van de SGP/RPF/GPV-combinatie.

Volkskrant

De Volkskrant verschijnt vanaf donderdag 2 oktober 1919 als weekorgaan van de 'Federatie der diocesane R.K. Volks- en Werkliedenbonden in Nederland'. Twee jaar later wordt het, onder leiding van de hoofdredacteur van het Bossche dagblad Het Huisgezin, een dagblad en wordt de subtitel vervangen door 'Dagblad voor het katholieke volk'. De redactie verhuist van Den Bosch naar Den Haag. Utrecht wordt de vestigingsplaats als in 1932 het Rooms-Katholieke Werkliedenverbond eigenaar wordt, dat vanaf 1935 het dagblad laat komen uit zijn eigen drukkerij Lumax in Utrecht.

In 1938 wordt het aantal edities opgevoerd naar negen. Naast de landelijke krant en de al enkele jaren bestaande speciale uitgaven voor Twente, Limburg, Oost- en West-Brabant, worden dagelijks aparte edities gemaakt voor Gelderland, Noord-Nederland, Den Haag en Rotterdam. Als correspondent voor Vlaardingen treedt op L. Andriessen, secretaris van de Katholieke Volks Partij en van het Wit-Gele Kruis. Hij was inkoper van zijn vak en is de vader van penningmeester Arnold Andriessen van de Historische Vereniging Vlaardingen.

Na de oorlog, waarin abonnees zich massaal afkeren van de door NSB'ers overgenomen *Volkskrant* die op 4 oktober 1941 voor het laatst verschijnt, maakt het katholieke dagblad een uitstekende herstart. Formeel (staatkundig) hoofdredacteur is KVP-politicus C.P.M. Romme, maar onder de dagelijkse leiding van Joop Lücker groeit de *Volkskrant* uit tot een landelijke nieuwskrant met strips als Pa Pinkelman en Tante Pollewop van Godfried Bomans en Tom Poes van Marten Toonder. De edities zijn vervangen door streekrubrieken als 'Langs Maas en Waterweg'.

Eigenaar KAB (Katholieke Arbeidersbeweging) ontslaat in 1952 KVP-leider Romme als hoofdredacteur, omdat zij vindt dat hij de Volkskrant misbruikt als partijblad. Van meet af aan heeft het kerkelijke gezag de krant bij katholieken aanbevolen. Officiële verboden om andere kranten te lezen verschenen in 1917 en 1954.

Vlaardings Dagblad
Vrijdag 19 december 1969 — Eerste onafhankelijke dagblad in Vlaardingen, Maassluis, Maasland, Hoek van Holland in combinatie met het — 1e jaargang
SMALLE HAVENSTRAAT 1, TEL.NR. 34 32 09 - 34 54 53
ROTTERDAMSCH NIEUWSBLAD

ANDERE KRANTEN

De uitgever van het *Leidsch Dagblad*, A.W. Sijthoff, begint in april 1878 met het *Rotterdamsch Nieuwsblad*. Hij krijgt voor zijn initiatief financiële steun van bemiddelde Rotterdammers die ontevreden zijn over de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* en benoemt zijn schoonzoon C.G. Frentzen tot mede-uitgever. Meer plezier beleeft hij later aan zijn zoon Cornelis, die in 1885 mededirecteur en in 1892 enig eigenaar wordt.

Het Nieuwsblad afficheert zich als neutrale krant en heeft ook geen officiële bindingen maar adviseert in de beginjaren regelmatig zijn lezers om op liberale kandidaten te stemmen. De ontwikkeling van de arbeidersbeweging wordt buiten de nieuwskolommen gehouden. Hoofdredacteur/directeur Cornelis Sijthoff weigert formeel ook daarin hem toegezonden 'anti-rood' artikelen van mr. J.A. van Gilse op te nemen, maar verklaart zich direct bereid die teksten voor eigen rekening 'als advertentie' af te drukken. Veel aandacht is er voor 'neutraal' regionaal nieuws, sport en illustraties.

Kort na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in 1940 opent het *Rotterdamsch Nieuwsblad* een vestiging in Vlaardingen aan Smalle Havenstraat 1. Dat is het voormalige kantoor van handelaar in effecten en staatsloten Sal Katan en onderdeel van het pand, dat de gebroeders Katan als projectontwikkelaars lieten bouwen in 1906. Het staat op de hoek van de Westhavenkade, waarlangs bij de ingebruikname Noack een winkel in fijne vleeswaren, boter, kaas en andere delicatessen begon. De bovenverdieping is dan het kantoor van de snelgroeiende Visscherij Maatschappij Vlaardingen van de joodse familie Van Gelderen/Katan. Later zitten er tabakshandelaren, sigarenwinkels en een naaimachinehandel. Ook wordt er gewoond in het markante pand schuin tegenover de Visbank en sinds een tiental jaren is het in gebruik voor horecadoeleinden. Momenteel als Ierse pub.

In de Vlaardingse beginjaren is Piet Smit editieredacteur van het *Rotterdams Nieuwsblad*. Hij woont medio de vorige eeuw in de Insulindestraat, van waaruit hij ook meestal werkt. Zijn vaste fotograaf is J. Ronde van de Emmakade, die een winkel en studio heeft aan de Hoogstraat.

Dat verandert als eind jaren zestig Sijthoff miljoenen investeert in het Nieuwsblad om, zoals Bert Bakker in *De Havenloods* optekende uit de mond van de journalistieke projectleider Daan Spong, 'het imago sufferdje kwijt te raken'.

Eigen fotografen worden aangenomen en bij *Het Vrije Volk* journalisten weggekocht. Ook koopt Sijthoff overal in Zuid-Holland oude en bestaande titels op van plaatselijke kranten zoals *Schoonhovense Courant*, *Nieuwe Brielse Courant*, *Nieuwsblad voor de Hoekse Waard*, *Dordtse Courant* en *Schiedamsche Courant*. Voor zover van toepassing worden personeel en panden overgenomen. In Vlaardingen lukt dat niet. Directeur Ton Kloots van Dorsman & Odé speelt Sijthoff uit tegen de in die jaren ook expansie zoekende Pluygers van de NDU en verkoopt uiteindelijk de titel *Nieuwe Vlaardingse Courant*, machinepark, panden en personeel aan de uitgever van *Algemeen Dagblad* en *Nieuwe Rotterdamse Courant* (kort daarna gefuseerd met het Amsterdamse *Algemeen Handelsblad*). Bood Sijthoff een abonnement

op een plaatselijk dagblad aan met daarbij gratis het *Rotterdamsch Nieuwsblad*, de *Haagsche Courant* of *Het Binnenhof*; de NDU doet het andersom en geeft de NVC als extraatje aan de plaatselijke abonnees van AD, NRC en (heel even) Het Vrije Volk.

Tien man

Sijthoff laat Vlaardingen niet schieten, maar lanceert op 19 december 1969 de nieuwe titel *Vlaardings Dagblad* met de pretentieuze onderkop 'Eerste onafhankelijke dagblad in Vlaardingen, Maassluis, Maasland, Hoek van Holland'. Een redactie van tien man wordt aan de abonnees voorgesteld, onder wie Smit en de ex-NVC-ers Pleun Reedijk en Hans de Jongh, ex-HVV-sportmedewerkers Bas van de Berg en Piet Ocks, verder historiereporter Gerard Lutke Meijer, Ab Kuypers, Palko Lakatos, Frits Tiessen en Irene de Jel-Cramer. Op maandag 22 december is de gehele voorpagina en een deel van pagina 3 gewijd aan de feestelijke introductie van het Vlaardings Dagblad onder begeleiding van een muziekkorps en 'Kerstbunnies', in aanwezigheid van de burgemeesters van Vlaardingen en Maassluis, de twee gebroeders Sijthoff en de top van het *Rotterdamsch Nieuwsblad*. In de loop van 1970 neemt het *Vlaardings Dagblad*, op een klein gedeelte aan de Hoogstraat na, de gehele begane grond van een dan splinternieuw kantorengebouw aan de Westhavenplaats/ Blokmakersplaats 1 in gebruik. Er vinden snel wisselingen plaats in het redactieteam. Jongeren als Trix Broekmans, Hans Coolegem en Jaap Roelants treden aan, terwijl Reedijk bijvoorbeeld voor de Sijthoffbladen het nieuws op het Provinciehuis in Den Haag gaat coveren.
Na een korte opleving redt het RN het niet zelfstandig en verwordt tot een bijblad van de *Haagsche Courant* met regionale bijlagen. Uit de door het Rijk in het leven geroepen compensatieregeling voor noodlijdende dagbladen ontvangt Sijthoff tussen 1981 en 1990 van alle kranten in Nederland het meeste geld voor haar Rotterdamse uitgave, 15,9 miljoen gulden. Andere 'grootverdieners' zijn in die jaren *Trouw* (15,1) en *Het Parool* 12,5 miljoen. De plaatselijke concurrent *Het Vrije Volk* krijgt pas vanaf 1985 steun, in totaal 3,3 miljoen gulden.
De sterkte van de Vlaardingse redactie van het *Rotterdams Nieuwsblad* wordt in de loop der jaren teruggebracht. Redactieleden uit die periode zijn Nico van Grieken, Willem Uilenbroek, Rien van de Anker, Jaap Hazejager, Jan Hendrik Bakker, GeertJan Majoor en Emile Schelvis. Binnen tien jaar gaan *Vlaardings Dagblad* en *Schiedamsche Courant* samen in de editie Waterweg en verhuist het *Rotterdams Nieuwsblad* naar de Brede Havenstraat. Het Oud-Hollands Koffiehuis breidt zich uit met een deel van de vrijgekomen ruimte aan de Blokmakersplaats en een uitzendbureau betrekt het restant. Het nieuwe redactielokaal in de vroegere CJaminwinkel biedt werkruimte aan bijvoorbeeld Henk Lambregtse, Paul Cormont, Rinze Brandsma, Cees van der Wel, Paul Houkes, Kees Jonker, Chris van Bremen, Chris Woerts, Martijn Verwaaijen, Kor Kegel, Aad Rietveld, Peter de Lange, Carel van der Velden, Donald Bax, Mari Timmermans en Cor van Rijnsoever.

Fusie

Het RN gaat in 1991 met *Het Vrije Volk* op in het *Rotterdams Dagblad*, dat ook voor 'Waterweg' kiest en dus geen eigen editie voor Vlaardingen maakt. Het eerste exemplaar van het fusiedagblad verschijnt op 2 april 1991. Kort voor de vorige eeuwwisseling bestond er overigens ook een *Rotterdamsch Dagblad*, dat in 1899 opging in het *Dagblad van Rotterdam*.
Aan de totstandkoming van het nieuwe *Rotterdams Dagblad* gaat een moeizaam proces vooraf. Eind 1990 doen bijvoorbeeld de burgemeesters van Vlaardingen en Schiedam nog een dringend beroep op de Dagbladunie en Perscombinatie om van de fusie af te zien. De fusietrein is echter niet meer te stoppen. De eigenaren besluiten tegen het advies van duur ingehuurde deskundigen in om niet een nieuwe hoofdredacteur van buiten te benoemen maar kiezen voor een tweehoofdige leiding, Leo Pronk van *Het Vrije Volk* en Jan Prins van het *Rotterdams Nieuwsblad* mogen de kar gaan trekken. Zij stellen een redactie samen, die volgens de fusieovereenkomst moet bestaan uit een gelijk aantal RN'ers en HVV'ers.
Hun organisatieplaatje komt uiteraard niet geheel overeen met de wensenlijstjes van alle voor het *Rotterdams Dagblad* geselecteerde redactieleden. In een Sociaal Plan zijn zekerheden ingebouwd voor personeelsleden, die niet mee willen naar de nieuwe krant of de aangeboden functie niet in overeenstemming met hun capaciteiten of persoonlijke wensen vinden. Van januari 1991 tot maart 1993 ben ik als secretaris van de Begeleidingscommissie direct betrokken bij de beoordeling van deze knelpunten.
De totstandkoming van de Waterwegredactie van het *Rotterdams Dagblad* verloopt moeizaam. Bijna alle aangewezen journalisten hadden een andere voorkeur op hun wensenlijstje genoteerd. Bij de start van de nieuwe krant vormen Donald Bax, Jan Booister, Peter de Lange, Carel van der Velden en ik deze redactie, die maandenlang een vacature heeft omdat de directie zich niet neerlegt bij het besluit van de Begeleidingscommissie om een redacteur in zijn verzet tegen overplaatsing naar het kantoor in Vlaardingen te steunen.
In 1994 neemt Jan Rozendaal het chefschap over van Jan Booister en volgt Jelle Gunneweg tijdelijk Carel van der Velden op. Mariëtte Olsthoorn, Wessel Penning, Daniëlle Hermans, Arjen van den Oever, Judith van Klaveren en Menno Haddeman treden in de volgende jaren als parttimers tot de redactie Waterweg toe, van wie alle mannen en Judith na enige tijd ook weer vertrekken. Bij latere wisselingen zijn betrokken Sander Sonnemans, Desiree van der

Jagt, Marc Floor, Edwin Cornelisse, Eefje Oomen, Adrianne de Koning, Mikos Gouka, Remko Tanis en John Bunte, die Rozendaal opvolgt in 1999. In 2001 neemt Hans Soeters mijn positie in na mijn vutvertrek en treedt Tjeerd Agema aan na het overlijden van Mariëtte Olsthoorn.

Het Nieuwe Dagblad (in Schiedam lang verschijnend onder de naam *Nieuwe Schiedamsche Courant*) is de regionale uitgave van *De Maasbode*, de niet aan partij of bond gebonden katholieke krant van Rotterdam die een band heeft met *De Tijd* uit Amsterdam. HND heeft een Vlaardingse editie waarvoor lange tijd correspondent is Piet Halkes, het hoofd van de r.k. lagere Willibrordusschool aan de Boslaan. Deze 'bovenmeester', die woont in de Prins Bernhardlaan en voor de KVP in de gemeenteraad zit, verliest omstreeks 1962 zijn correspondentschap als de krant vaste editie-redacteuren aanstelt op het kantoor op de Dam in Schiedam. Ton van der Sande en Nico Baaijens vervullen die functies. Er komt meer ruimte voor plaatselijk nieuws en veel aandacht voor sport. Onder leiding van Frans Nypels krijgt de sportverslaggeving een nieuw aanzien. Hij wordt gezien als de vernieuwer van de sportjournalistiek in Nederland met bijvoorbeeld kleedkamerverhalen in plaats van chronologische verslagen. Ik wordt op free-lancebasis aangesteld als 'hoofdsportcorrespondent' voor het gebied Vlaardingen, Maassluis, Hoek van Holland en krijgt de mogelijkheid om medewerkers aan te trekken. Naast sportberichten, verslagen en reportages schrijf ik ook over andere zaken zoals de haringvisserij. Bijvoorbeeld in 1963 onder de citaatkop 'Vlaardingse visserij heeft geenszins afgedaan'.
Er gebeurt in die jaren aardig wat in Vlaardingen. De enorme stadsuitbreiding en vernieuwing van het centrum met allerlei nieuwe ontwikkelingen leveren regelmatig nieuws op. Vlaardingen kent een bloeiend sportleven, dat in alle geledingen aandacht krijgt. Bovendien speelt Fortuna nog in de betaald voetbalcompetitie, maakt VZC fraaie slagen bij het wedstrijdzwemmen en zorgen judoka's als Chris de Korte, Tino Hoogendijk en Gerard Vroegh voor sportsuccessen. Maar er is meer. In 1964 vinden in Muzanda (nu Kroningszaal van Jehova's getuigen) de nationale kampioenschappen biljarten ankerkader 47/2 plaats en finisht Olympia's Toer op de dr. Wiardi.Beckmansingel.
In die periode bouw ik een net op van medewerkers (zoals Bas van den Berg, Dirk Mast, Ton Stolk, Gerard Verver en Ab Zwaard) en correspondenten in Maassluis, Maasland, Maasdijk en Hoek van Holland. Op 5 maart 1965 sluit ik nog een formele overeenkomst met de stationschef in Vlaardingen over de afhandeling van voor mij bestemde, via treinbrief gezonden perskopij, maar in 1966 komt er een einde aan *Het Nieuwe Dagblad* in Rotterdam en omgeving. In 1974 in Amsterdam gevolgd door het landelijke dagblad *De Tijd*.

De Havenloods

Synchroon aan de opheffing van *Het Nieuwe Dagblad* loopt het besluit van de Stichting Jeugdhaven om met *De Havenloods* zijn vleugels uit te slaan naar het westen. Het 'domineesblaadje', in 1951 als tweewekelijks pamflet met een oplage van 10.000 begonnen door ds. J.M. van Krimpen in het centrum van Rotterdam, breidt eerst uit naar Rotterdam-Noord, wordt begin 1953 weekblad en glijdt drie jaar later in alle 130.000 brievenbussen op de rechter Maasoever van Rotterdam. De redactionele leiding ligt in handen van professionele journalisten onder leiding van Huub Verweij.
Na de Krimpenerwaard en de gemeenten aan de noordrand van Rotterdam willen grootadverteerders als Termeulen en Radio Modern ook naar Schiedam, Vlaardingen en de rest van de noordelijke rivieroever. Bureauredacteur Ton Hougee wordt belast met de redactionele ontwikkeling van die twee nieuwe edities. Hij moet wekelijks ongeveer 2,5 pagina aan editie-nieuws verzamelen. In Vlaardingen vindt hij Henk Weststrate, editieredacteur van De Rotterdammer, bereid om een pagina te garanderen. Zelf woont hij in Maassluis en verwacht, naast zijn andere werk op de Rotterdamse redactie, hoogstens nog een halve pagina te kunnen ophoesten. Als ik dat hoor, bied ik hem aan om een wekelijkse sportpagina te maken. Het heeft even wat voeten in de aarde, want voor *De Havenloods* is een sportpagina nieuw. Maar Anne Hoeksema, die Huub Verweij heeft opgevolgd als hoofdredacteur, gaat akkoord. We komen een prijs overeen van 75 gulden per pagina, waarvan ik dan zelf mijn correspondenten en medewerkers moet betalen. Op 16 september 1965 verschijnt de eerste *Havenloods* in Vlaardingen, mét sportpagina. In de drie maanden eerder gestarte Schiedamse editie verschijnt korte tijd later ook een sportpagina, gemaakt door mijn ex-collega-sportcorrespondent van *Het Nieuwe Dagblad* Piet Bul. In de volgende jaren worden zelfs extra-sportpagina's gemaakt bij kampioenschappen of de start van de voetbalcompetitie.
De Havenloods heeft inmiddels als journalistiek huis-aan-huismedium een sterke positie veroverd, verschijnt ook op dinsdag en opent in 1970 in Vlaardingen een eigen kantoor aan de Hoogstraat, kort na mijn aanstelling als algemeen redacteur voor de editie Vlaardingen e.o. Hanneke Schreurs, Jan van der Ven, Rob van Olm, Roel van Leeuwen, Marianne Amesz, Suzanne de Ligt en Peter Braad doen daar later de redactie.
Het dan al twintig jaar bestaande *Groot Vlaardingen*, van reclamebureau/uitgeverij Verba (van het echtpaar Bakker-Verboon) heeft op dat moment nog geen journalistieke insteek. De eerste uitgave van 15 september 1950, met een oplage van 12.000, valt op door de steunkleur rood en uitsluitend advertenties op de voorpagina. Een introductie op pagina 2 rept over ''vlotte, graag gelezen lectuur voor Vader, voor Moeder en voor de jeugd'. Op pagina 3 staat

van Charl.Otten een rubriek 'Van Dag tot Dag door Vlaardingen' , deels op rijm en op pag.4, de achterpagina een strip. Het is duidelijk een advertentieblad, gelardeerd met predikbeurten, een menu van het Bureau voor de Voeding, een puzzel en verhaaltjes onder de titel 'Brabantse Brieven' van D'n Dré. Later zorgen onder de namen Parlevinker en Klaas Vlaring columnisten voor een wekelijkse bijdrage, van wie de laatste (volgens een late onthulling A. van den Berg) grote faam verwerft met het openbaar maken van de inhoud van discussies tussen burgemeester en wethouders.
Het duurt vele jaren voor er sprake is van een professionele redactie. Piet Hovingh, Hans Dubbeldam (oud-raadslid VVD), Ruud van Houwelingen, Ron Boers, Helma Vincent en Niek van Dien houden zich ermee bezig. *Groot Vlaardingen* en *De Havenloods* fuseren in 1994. Peter Braad, Ger van Veen, Look Boden en Evelyn de Ruiter zorgen dan voor de redactionele inhoud.
Op 2 september 1994 betreedt de *MaasposT* het Vlaardingse strijdperk met Leo van der Sande als redacteur en waarvoor nu Hjalmar Teunissen en Eric Meijer in Vlaardingen werken.
Als tussendoortjes hebben we begin jaren zestig gehad Info, waarvoor ik enkele columns schreef, en de 'NUC: Nieuwe utopiese courant, politiek kultureel diskussieblad van het Aktiekomitee Stront a/d Knikker'. Een exemplaar hiervan uit 1968 wordt bewaard in het Persmuseum. Eind jaren negentig verder een Vlaardingse editie van de Postiljon, de WeekendKrant van Martin Vermeulen en De Thuis Aan Huis Krant en De Thuiskrant van Ron Boers. Een bijzonder opinieblad is De ZwartWitte Vlaardinger van Peter de Jong, die ook bijdragen levert aan de huis-aan-huisbladen. Een andere zeer bijzondere uitgave heeft dezelfde uitgever/samensteller/redacteur/collectioneur/organisator en oprichter van het Vlaardings Taal Genotschap op stapel staan. Eind 2002 verschijnt van hem 'Klein Vlaardingen'.

DE LUISTERVINK

VLAARDINGSCHE EDITIE. ADRES VAN REDACTIE EN ADMINISTRATIE P. REEDIJK p.a. DORSMAN & ODÉ, HOOGSTR. 158, VLAARDINGEN

Vrijdag 11 Mei 1945 — Nr. 128A. Telefoon 2096. Postrekening 7098. Vlaardingen Abonnementsprijs f 1.36 per 3 maanden of 12 cent per week. Advertentien 7 cent per m.m.

Radiorede van de Koningin

Zaterdag 5 Mei hield H. M. de Koningin een radiorede, waaraan het volgende is ontleend:

Mannen en vrouwen van Nederland!

Onze taal kent geen woorden voor hetgeen in ons aller harten omgaat in dit uur van bevrijding van geheel Nederland. Eindelijk zijn verkeren omtrent het lot van hen, die hen lief zijn. Wij voelen diepe eerbied en bewondering voor het verzet, dat Gij zoo schitterend hebt volgehouden. In dit verzet zijn wij samengesmeed tot een eendrachtig en onbeslaar volk.

Vrede en Vrijheid

Dagen van diepe dankbaarheid en uitbundige vreugde

Feestelijkheid overal - Dankstonden in alle kerken - Maandag gevangenneming van N.S.B.'ers en verdachte personen - Terug-

Distributienieuws

Thans kunnen in de Roode-Kruis-winkels, waar nu Dinsdag en Woensdag het R.K.-brood wordt afgehaald, enkele der door vliegtuigen uitgeworpen artikelen gehaald worden, en wel op Bon A 492

1 reep of 50 gram chocolade; 100 gr. margarine, alsmede 1 blikje lunchworst óf ½ blikje bacon óf 1 pakje gedroogde

VERZET LOONT, HET VOLK IS VRIJ

Nederland heeft 120 dagbladtitels en een veelvoud hiervan aan regionale bladen, als onze oosterburen onder aanvoering van Adolf Hitler onaangekondigd de grens oversteken met bombarderende vliegtuigen en kanonnengebulder. Het heeft direct gevolgen voor kranten. Op 10 mei 1940 namelijk verbieden de Nederlandse militaire autoriteiten al het communistische *Volksdagblad* en op 26 juni 1940 drukt de bezettingsmacht een heruitgave de kop in. Het sociaal-democratische *Het Volk* (met Voorwaarts, Vooruit, enzovoorts) komt op 20 juli 1940 als eerste landelijke dagblad onder toezicht van de NSB. De *Goedkope Vlaardingsche Courant* van drukkerij C. Verboom krijgt op 26 juli 1940 een verschijningsverbod na plaatsing van een pro-Oranje/anti-NSB koekjesadvertentie.
Begin 1941 mogen rooms-katholieke bladen als *De Maasbode* niet meer verschijnen. Wie niet aan de leiband van de bezetter wil lopen kan rekenen op de opheffing van zijn krant, het verlies van zijn krantentitel of vervanging van zijn hoofdredactie. De protestants-christelijke *Standaard* en r.k. *Volkskrant* komen, net als alle liberale en zogenaamde neutrale kranten onder NSB-gezag. De reactie van redactie, overig personeel en de abonnees beslist over het voortbestaan. De grote hoeveelheid titels en uitgevers in Nederland, het verlies aan drukcapaciteit, met name in Rotterdam, door de vernietigende bombardementen en gebrek aan papier hanteert de Duitse bezetter als argumenten om titels te schrappen en fusies te verplichten. *De Nieuwe Vlaardingsche Courant* (driemaal per week) mag in 1941 zijn *Visserijblad* niet meer maken en wordt per 1 juni 1943 verplicht op te gaan in *De Maasmonder* (eens per week) met door de Duitsers aangestuurde, eenzijdige, propagandistische berichten.

Stencil

Al die maatregelen leiden behalve tot een terugloop in abonnementen van de zogenaamde 'gelijkgeschakelde' bladen ook tot de verschijning en groei van illegale uitgaven, zoals de landelijke *Trouw*, *Het Parool*, *Vrij Nederland*

en *De Waarheid* en de regionale *De Luistervink*, *Het Vrije Woord* (Ick Waeck) en *De Volhouder*. *De Luistervink* is een titel, die behalve in Vlaardingen bijvoorbeeld ook in Haarlem, Heerhugowaard en Uithoorn is gebruikt.
De Luistervink van de Vlaardinger Pleun Reedijk (1918-1989) verschijnt officieel vanaf 24 december 1944 in gestencilde vorm en met als uitdagende onderkop 'En toch draait zij'. Vanaf het moment dat Nederlandse militairen door de Duitse bezettingsmacht worden opgeroepen zich te melden, maakt Reedijk al bulletins op een oude schrijfmachine met carbonvelletjes tussen het papier. Hij begint met een bericht over de Geneefse Conventie. Zijn drijfveer is de ervaring, dat berichten van Radio Oranje en de BBC onjuist worden doorgegeven. Hij neemt groot risico in die tijd, met het verdelen van zijn bulletins onder mensen die daar belang bij hebben. Als in 1944 de vraag naar zijn berichten steeds groter wordt, gaat Reedijk op zoek naar een stencilmachine en bijbehorend materiaal.

Zo'n 'cyclostile' krijgt hij van A. Boogaard van de Markt, stencils en inkt van de winkeliers N. Hoogland (Vulpenhuis Schiedamseweg) en L. Hollaar (Van Sijns boekhandel, Smalle Havenstraat), voor papier zorgt F. Ranshuijsen van de Levers Zeepmaatschappij, die hem ook technisch bijstaat. Het werkelijk drukken (stencilen) gebeurt eerst bij de familie W.H. Meder in de Prins Hendriklaan en later bij Pleuns ouders thuis aan de Dijklaan. Zeilmaker en 'torenkijker' J. Storm regelt de distributie. In een speciale uitgave van *De Luistervink* van 19 juli 1945 schrijft Reedijk 'Hoe het gebeurde'. Deze en bijna alle andere 124 gestencilde uitgaven zijn in het bezit van Streekmuseum Jan Anderson.
Een bijzonder exemplaar is nr.128A, dat op 11 mei 1945 verschijnt in hoogdruk op volwaardig krantenformaat. Het is een speciale Vlaardingse editie, die onder redactie van P. Reedijk verschijnt met ondermeer een verslag van J.P. van der Linden over de gebeurtenissen in Vlaardingen in de week ervoor. Hij, oud-hoofdredacteur van de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* en redacteur Vlaardingen van de door de Duitsers gecontroleerde *De Maasmonder*, schrijft: *„Toen Vrijdagavond de tijding der onvoorwaardelijke overgave van Noordwest-Duitschland, Nederland en Denemarken zich door de gemeente verspreidde en een spontane, uitbundige vreugde zich plotseling baanbrak, hebben enkelen tot hun schade moeten ondervinden dat die vreugde voorbarig was en het monster terreur en mishandeling nog niet dood was: ze werden opgepakt en weggesleurd, vernederd en mishandeld. En ook Zaterdag en Maandag eischte de uitbundigheid, baldadigheid en onvoorzichtigheid slachtoffers of bijna slachtoffers. Vond de 15-jarige D.J. den Hond niet den dood en werden anderen niet gewond tijdens het kaalknippen op straat van vrouwen en meisjes die zich met de Duitschers hadden afgegeven? Waren wijzelf niet bijna het slachtoffer van onze onvoorzichtigheid met de Oranjekrant geworden? Maar nu is dat alles voorbij. De verlossing van het juk, de terugkeer der vrijheid is een feit geworden. Feestelijkheid overal. Vlaggen en versierde etalages, zang en vroolijkheid bij oud en jong."*

Band

Jan Dorsman, de uitgever van de krant, heeft een directe familieband met het verzet. Zijn schoonzoon Ton Kloots is vanaf september 1940 betrokken bij de verspreiding van *Vrij Nederland* en duikt er steeds verder in nadat zijn vader, predikant te Maassluis, in 1941 als gijzelaar naar kamp Schoorl moet en in 1942 overlijdt. Later is ook zijn broer opgepakt. Ton Kloots wordt steeds brutaler. Met auto's en chauffeurs van de gemeentepolitie in Vlaardingen, waar hij inspecteur is, voert hij door heel Nederland karweien uit voor het verzet. In 1995 zei hij: „Dat uniform was een prachtige dekmantel." Eind september 1944, als Zuid-Nederland al is bevrijd, laat hij zijn vrouw en twee kinderen (Dorsmans dochter en kleinkinderen) achter in Vlaardingen om in Amsterdam deel te gaan uitmaken van de staf van de toen nog illegale Binnenlandse Strijdkrachten. Zij staan in rechtstreeks contact met de Nederlandse regering in Londen. Daar ondertekent overigens in september 1944 Koningin Wilhelmina een Tijdelijk Persbesluit, dat elke uitgave die na 1 januari 1943 was blijven verschijnen", voorlopig verbiedt. Dus ook *De Maasmonder*.
Op de voorpagina van de bij Dorsman gedrukte krant van 11 mei 1945 staat een 'Uiteenzetting over Maasmonder-Luistervink' : *„De Luistervink, dat een Vlaardingsch blad was, verschijnt in samenwerking met alle andere voormalige illegale bladen in het district Vlaardingen-Westland onder auspicien van de Binnenlandsche Strijdkrachten. Hoofdredactie van deze combinatie berust bij G. van der. Burg Jzn. Maassluis. Door technische moeilijkheden is de oplaag van dit blad voorlopig nog beperkt, zoodat we hier in Vlaardingen practisch alleen de abonne's van de voormalig illegale bladen De Volhouder en De Luistervink kunnen bedienen. Nu verschijnt echter naast deze door de combinatie uitgegeven Luistervink een speciale oplage voor Vlaardingen, die zal verschijnen drie malen per week, nml. Maandag, Woensdag en Vrijdag en waarmee wij de abonnees van de vroeger Maasmonder zullen voorzien. Voorlopig wegens gebrek aan stroom, gas en papier nog op klein formaat."*
Dat was niet op, maar wel voor en na 11 mei het geval.

Wisselende exemplaren verschijnen van *De Luistervink*, met bijvoorbeeld de ondertitel 'Waarin opgenomen De Volhouder, samenwerkend met *Het laatste nieuws* (Maassluis), waarin opgenomen *Het nieuwsbulletin* (Naaldwijk), *Het laatste nieuws* (Wateringen), *Het nieuws* (Honselersdijk), *Het juiste nieuws* (Poeldijk), *De lichtstraal* (Monster). Hoofdredacteur G. van der Burg Jzn., Maassluis. Redactie- en administratieadres: P.G. Reedijk, kantoor Hoogstraat 158, Vlaardingen, tel.2096. Op 9 mei 1945 met de tekst 'Binnenlandsche Strijdkrachten' in een kader en op de achterzijde als redactieleden L. Groenewegen, Joh. Poortman Jr., Maassluis en P.G Reedijk, Dijklaan 3 en J. Zuydgeest, Mauritssingel 23, Vlaardingen. Drukkers: Maassluissche Boekhandel en Drukkerij, Maassluis. Het bericht over de intocht van de geallieerden is hierin op verzoek van de districtscommandant van de Canadese strijdkrachten ook in het Frans afgedrukt.

Van lieverlee komt het normale leven weer op gang. *De Luistervink*, op een A4-vel, nr. 170 van Uitgever en Redacteur P. Reedijk, adres Hoogstraat 158, van maandag 20 augustus 1945 bevat voorop, naast een bericht over aangifte van Joodse eigendommen bij Bureau voor Rechtsherstel ('ook inlichtingen en aanwijzingen over vermogen'), visserijnieuws, informatie over een aanstaand bevrijdingsfeest, VFC-nieuws (4-1 verlies tegen Sparta) en achterop advertenties. Eén ervan met de tekst: „Blijft trouw aan *Trouw*, prot.nationaal dagblad dat tijdens de bezetting voor de Chr.beginselen uitkwam en waarvoor zovelen hun leven gaven. *Trouw* staat los van elk Kerkverband en van elke bestaande politieke partij."

Voor deze landelijke verzetskrant zette zich ondermeer de Vlaardingse drukker/letterzetter A. Maat in. In Drukkerij Vlaardingen in de Bleekstraat, waar hij bedrijfsleider was, werd de editie Rechter Maasoever van *Trouw* gemaakt met algemeen en Vlaardings nieuws. Hij werd gearresteerd en overleed in maart 1945 in een Duits werkkamp.

Trouw werkt in mei 1945 aan een vaste verschijning en abonnementen en gaat een dubbeltje per exemplaar vragen. In Vlaardingen wordt het kringhuis van de NSB aan de Hoogstraat bezet en in haar uitgave nr.112 op 10 mei 1945 roept de krant alle 'verspreiders (sters)' op om die vrijdagmiddag tussen 2 en 5 uur naar 'het gebouw van Trouw (voormalig kringhuis der N.S.B.)' te komen met meebrenging van alle adressen.

Meer

Naast *Trouw* verschenen meer oud-illegale bladen als regionale kranten in Vlaardingen. *Het Rotterdamsch Parool* is voortgekomen uit *Het Parool*, dat tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog als verzetskrant is opgericht. Nauwelijks een week na de bevrijding verscheen in Schiedam al *Het Parool*, 5e jaargang nr.40, met op de voorpagina een foto van Prinses Juliana en haar kinderen en in het onderschrift de opmerking 'het is lang geleden dat we ze hebben kunnen zien'. Naast de krantentitel met als onderkop 'Vrij en onverveerd' stond een kader met de tekst 'Voor-uitgave van speciale editie *Schiedamsche Courant*' en elders een bericht dat 'abonné's' van die op 31 december 1943 'in verband met maatregelen van de overheid' gestaakte krant voorrang krijgen. Verderop staan de mededelingen 'onafhankelijk dagblad voor Rotterdam en omstreken, gedrukt ter Koninklijke Nederlandse Boekdrukkerij H.A.M. Roelants, Lange Haven/hoek Korte Haven, Schiedam. Redacteur Th. Ramaker.'

Vanaf 23 mei 1945 wordt *Het Parool* in de Jeneverstad verspreid als 'speciale editie voor abonné's van de *Schiedamsche Courant*' en binnen een jaar als '*De Schiedammer*'. In verdere omgeving blijft de titel '*Het Parool*' gehandhaafd tot 9 april 1947, als een duidelijke scheiding volgt tussen de in Amsterdam vervaardigde landelijke krant en de regionale uitgave *Het Rotterdamsch Parool*, die veel aandacht heeft voor sport.

Vlaardingen-redacteur is Jan de Kluyver, een bekende dammer uit Rotterdam die trouwt met de dochter van de eigenaar van Koks Vatenfabriek aan de Oosthavenkade, waar hij in 't Oude Huis gaat wonen. Hij verhuist later naar de Van Hogendorplaan en gaat omstreeks 1966 werken bij het *Rotterdamsch Nieuwsblad*. Zijn vaste vervanger Dick van de Polder speelde betaald voetbal bij Excelsior in Rotterdam, is inmiddels gepensioneerd voetbaljournalist van *Het Vrije Volk*, later *Rotterdams Dagblad* maar geeft nog wel commentaar op Radio Rijnmond. Na het vertrek van De Kluyver bemoeit Jan Vroegindewey (later bekend onder de naam Jan Maneij en voorlichter van de gemeente) zich met de samenstelling van de pagina Vlaardingen. Volgens een opgave van eind 1970 heeft de krant in Vlaardingen duizend abonnees.

NV Het Parool en NV De Volkskrant richtten halverwege 1968 Perscombinatie NV op in Amsterdam. Per 1 oktober 1971 wordt *Het Rotterdamsch Parool/De Schiedammer* opgeheven en krijgen de (in totaal) 21.000 abonnees hiervan het verzoek over te stappen op *Het Vrije Volk*, dat vanaf die dag zich concentreert in de regio Rotterdam. De abonnees van *Het Vrije Volk* in Amsterdam en omgeving krijgen tegelijkertijd de vraag *Het Parool* te nemen.

Voor het protestants-christelijke *Trouw* in Vlaardingen werken in de jaren vijftig van de twintigste eeuw Leen

Trouw

Speciale Uitgave
Rechter Maasoever
29 maart 1945
No. 76

Indië en Nederland.

Toen Houtman in 1596 en de reds van Bantam verscheen heeft zij daar rust gekregen met den koning, maar dat was niet omdat de Hollander diens land probeerde

een strafexpeditie ,doch na zo'n tuchtiging verdwenen zij weer. De volkeren van Nieuw-Guinea, van Borneo en grote delen van Sumatra bemerkten van het Nederlandse gezag heeft weinig.

Post en Jan Groeneveld. In 1974 fuseert *Trouw* met de Kwartetbladen (o.a. *De Rotterdammer*). In de loop der jaren zijn alle edities opgeheven.
Voor het communistische dagblad *De Waarheid*, volksdagblad voor Nederland, treedt jarenlang Flip Koudstaal op als Vlaardings correspondent. Hij is raadslid voor de CPN. Zijn krant is volgens een opgave aan de Centrale Perszuiveringscommissie in september 1945 met 341.000 abonnees de tweede krant van Nederland. *Het Vrije Volk* heeft dan een oplage van 362.000 en de andere twee oudverzetskranten *Het Parool* en *Trouw* respectievelijk 324.000 en 312.650. De na 1948 heersende anti-communistenhouding leidde tot een snelle oplagedaling van *De Waarheid* tot om, nabij en zelfs onder de 10.000 in heel Nederland. In april 1990 viel het doek bij minder dan 7.000 abonnees.
In Vlaardingen verscheen tijdens de bezetting ook '*Ick Waeck*', een voortzetting van '*Het Vrije Woord*', dat medio 1942 Gelijn Werner begint met Tiny Huis en Matthijs C. Poelse. Na een halfjaar komen hier A. Egberts, H. van Houwelingen en H. Werner bij. Het is een gereformeerde redactie, die sterk de nadruk legt op geloofsbeginselen. Gn. Werner en A. Egberts krijgen de redactie in handen van de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* als die onder eigen naam terugkeert in november 1945. Ze vertrekken weer in 1948. (Zie ook 'De krant van Dorsman').

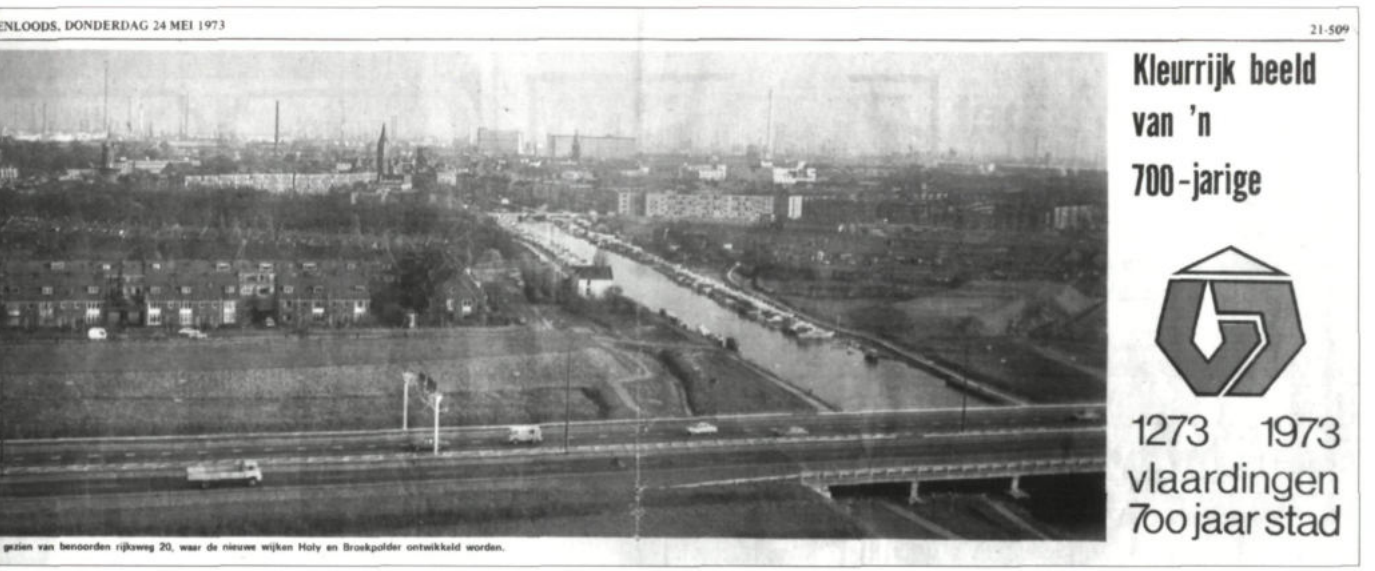

DRUKKERS DRAMMEN DOOR

De Vlaardingse krantendrukkers hebben jaren gebruik gemaakt van hoogdruk-, boeken- of snelpersen. Pas in 1962 schakelt de moderniserende drukkerij Dorsman & Odé over op een rotatiepers, wat zoals elders Thijs van Santen vertelt, geen succes was. Het apparaat was tweedehands gekocht in Limburg.
De grote drukkerijen, die kranten op hun rotatiepersen draaien, oriënteren zich in die tijd op verdergaande moderniseringen. Offsetdruk, waarbij de zware loden letters en matrijzen vervangen zijn door koperen fotoplaten, rukt op. *De Winschoter Courant* is in 1968 de eerste drukker die een dagblad op deze wijze vervaardigt. Binnen enkele jaren volgen meer drukkers het voorbeeld uit het noorden. De snelle produktie en het fraaie kleurgebruik maken de nieuwe techniek aantrekkelijk voor krantenmakers.
Het snelgroeiende huis-aan-huisblad *De Havenloods* is de eerste in de Rotterdamse regio die ervoor kiest. Het *Rotterdamsch Nieuwsblad* kan de drukorder niet meer aan en *De Havenloods* vormt een eigen technische afdeling voor pagina- en advertentieopmaak. Na een experiment met een Goudse editie (*Holland Silhouet*) komt vanaf maart 1970 de gehele oplage (bijna 300.000) van de offsetpers van Vlasveld aan de Waalhaven. In Vlaardingen kunnen advertentieverkopers als Dick Haddeman, Antonio Acamporra en Ton Hoeksema de plaatselijke middenstand tegen betaalbare prijzen kleurenpagina's aanbieden.

Full-colour is in dit jaarboek niet gebruikt maar op 24 mei 1973 wel in De Havenloods. Hier (in zwart-wit) de bovenstrook van de fotopagina 'Kleurig Vlaardingen 700' van Dick Hogerwerf jr (foto's) en Ben van Haren (samenstelling). (CSV)

De redactie, die aarzelend begon met het gebruik van steunkleur, voert al snel een wekelijkse kleurenfoto op de donderdagse voorpagina in. Als in 1973 Vlaardingen 700 jaar wordt gevierd, kan ik bijvoorbeeld op een full-colour-pagina met fotograaf Dick Hogerwerf een kleurrijk beeld van de stad geven. Het in die tijd overgenomen Amsterdamse huis-aan-huisblad *Aspekt* baart opzien met een wekelijks stadspanorama over de volle breedte van de voorpagina.
Wegener's Couranten Concern uit Apeldoorn, dat sinds jaar en dag op de linker Maasoever weekblad *Het Zuiden* uitgeeft, gaat in die jaren onder leiding van de nieuwe topman G. Spanhaak op overnamepad met het geld dat een beursgang van het familiebedrijf in 1969 opleverde. Er komt een samenwerking met *De Havenloods*, die na zijn succes wordt bedreigd met aanslagen van fiscus en een subsidiestop voor Stichting Jeugdhaven en wordt ondergebracht in een NV. De gezamenlijke dinsdaguitgave, op moderne wijze opgemaakt, maar via paginamatrijzen gedrukt op de oude rotatiepersen van Wegener in Apeldoorn, steekt qua omvang en presentatie schril af bij het donderdagprodukt en wordt een blok aan het been voor *De Havenloods*, waar op bezuinigingen en zelfs ontslagen wordt gebroed. Uiteindelijk maakt Stichting Jeugdhaven haar aandelen ten gelde door ze in december 1971 voor slechts 650.000 gulden te verkopen aan Wegener, dat in 1973 zijn greep op *De Havenloods* vergroot en plannen voor redactionele samenvoeging met *Het Zuiden* en wijziging van het drukproces bekendmaakt.
Directeur Wim van de Giessen is al vertrokken en hoofdredacteur Anne Hoeksema ziet het in 1973 ook niet meer zitten. De redactie treedt in overleg met Spanhaak, maar krijgt ondanks overlegbeloftes in 1974 plots te maken met een uit de Betuwe afkomstige commercieel ingesteld publicist als gedropte parttime hoofdredacteur en met steeds meer directe bemoeienis van de bij de Gouden Gids opgeleide Peter Appeldoorn, directeur van de nieuwgevormde divisie huis-aan-huisbladen van Wegener. Zo wordt beslist dat *De Havenloods* themapagina's moet gaan maken voor auto's, woninginrichting, mode, moederdag, toerisme etc., gericht op advertentiestromen. Veel personeel zoekt een andere baan als ook op technisch gebied steeds meer moet worden ingeleverd. Het drukcontract met Vlasveld wordt opgezegd, dus wordt de moderne offsetpers verlaten om bij Wegener of NDU weer op de oudere hoogdruk over te schakelen. Het baanbrekend verschijnen in kleurendruk van *De Havenloods* wordt voor jaren geschrapt.

NDU

De Nederlandse Dagblad Unie, ontstaan uit de na de oorlog bijna alle Rotterdamse kranten drukkende NRC-techniek, breidt onder leiding van W. Pluygers sterk uit. Haar nieuw op de krantenmarkt gezette *Algemeen Dagblad* groeit als kool. De overname van Vlasveld brengt offsetrotatie het NDU-huis binnen en daar krijgen ze ook de smaak te pakken van die nieuwe techniek, met snelle en ruime kleurenmogelijkheden. In Vlaardingen koopt NDU de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* weg voor de neus van Sijthoff, dat in Rijswijk een nieuwe (niet-offset) drukfabriek laat bouwen. Die NVC is natuurlijk maar peanuts in krantenland, maar de overname en serieuze poging tot afzetvergroting weerspiegelt wel de dadendrang van de Rotterdamse drukker. Hoe meer die dure machines draaien, des te groter het rendement. Een hele vette drukorder sleept Pluygers in 1971 binnen als hij *Het Vrije Volk* voor de helft in eigendom krijgt en de persen voortaan tussen het draaien van het AD (met de bijbladen *Vaderland*, *Dordtenaar* en *Rijn & Gouwe*) en NRC nog zo'n 160.000 exemplaren HVV kunnen afleveren.
Omstreeks 1977 bestelt de NDU drie grote offsetpersen, waarvan de levertijd ongeveer drie jaar is. Wegener, aan wie de NDU in 1975 de NVC overdoet, werkt nog lang met oude persen, tot het een modern drukpark in Houten laat bouwen.
Met de vorming van de Avondbladen Combinatie Rotterdam en vervolgens de fusie van het *Rotterdams Nieuwsblad* en *Het Vrije Volk* in het *Rotterdams Dagblad* schuift Sijthoff aan tafel bij de Dagbladunie en Perscombinatie. Opnieuw drammen de drukkers afspraken door die niet in het belang van de krant zijn, maar louter gericht op ieders eigen druk- en bijbehorende technische capaciteit. In de eerste jaren is het *Rotterdams Dagblad* gedwongen via Den Haag pagina's voor produktie in de Rotterdamse Waalhaven af te leveren. Wegener neemt in de negentiger jaren Sijthoff over en denkt daarmee ook een aandeel in het RD te verwerven, maar dat gaat niet door, omdat oude bepalingen luiden dat HVV/ACR/RD-aandelen eerst aan de andere eigenaren moeten worden aangeboden. Wegener grijpt mis en PCM gaat uiteindelijk zelfs met de gehele Dagblad Unie, inclusief moderne drukfabriek strijken, als Reed Elsevier (dan eigenaar van de Dagbladunie) zijn krantenactiviteiten van de hand doet.

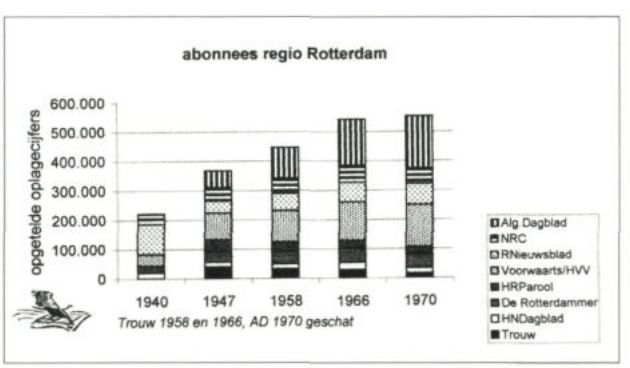

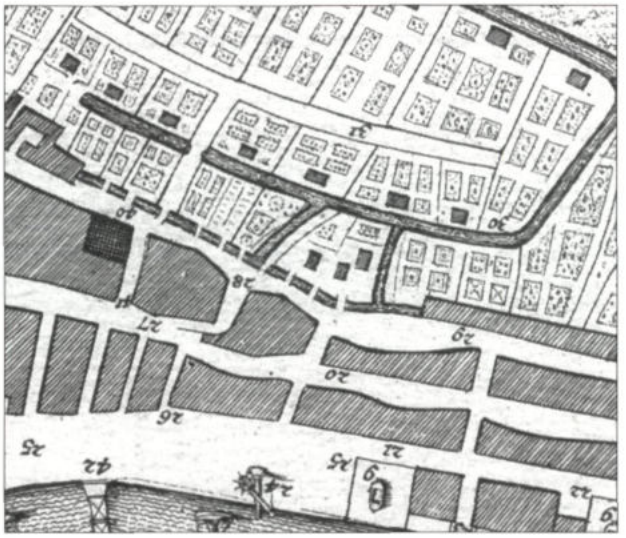

Het 'lokaal voor de drukkerij, annex de Bokkinghang, met daarbij behorende huizen aan Den Agterweg', waarvoor Belinfante in 1804 huur betaalt aan de stad, is vrijwel zeker '1/3 part van een huis met erf, in gebruik als bokkingrokerij' uit de boedel van Annetje van Letten. Pand nr.96 in wijk C, met als belendingen Jan de Willigen (N), sloot (Z), Achterweg (O) en 'den Brouwer' (W), in augustus 1804 door Laurens de Neeff gekocht. Een vergelijking van plattegronden van voor en na 1804 geeft de plek aan waar jarenlang de Nieuwe Vlaardingsche Courant is gemaakt, nu in gebruik als Roththeater.
Linksboven een detail van de kaart van Balthasar Florisz van Berckenrode uit 1632. Dijk (3, Hoogstraat) en lager gelegen Pad zijn al (± 1553) verbonden door de stenen trap (later Eerste Trapsteeg) van brouwer Harmen Heijndricsz.
Rechtsboven een, voor de juiste vergelijking ondersteboven afgedrukt, stukje van de gedetailleerde kaart, die Johannes Gaillard uitgaf in 1772. Tussen de nummers 28 ('t Pad) en 29 (Agterweg) staan drie bouwsels omgeven door uitlopers van de Brouwersloot (30), die uitkomt op de Biersloot (32). Aan de westzijde van de Agterweg een langgerekte bebouwing. De lijnbaan van Piet Meijer?
Onder de kaart van wijk C uit 1847, met een pijl bij pand 96. De Brouwersloot is verdwenen, maar de Biersloot nog niet gedempt. In 1903 sneuvelen de oude lijnbaan en Brouwerssteeg voor de nieuwbouw van Dorsman & Odé.

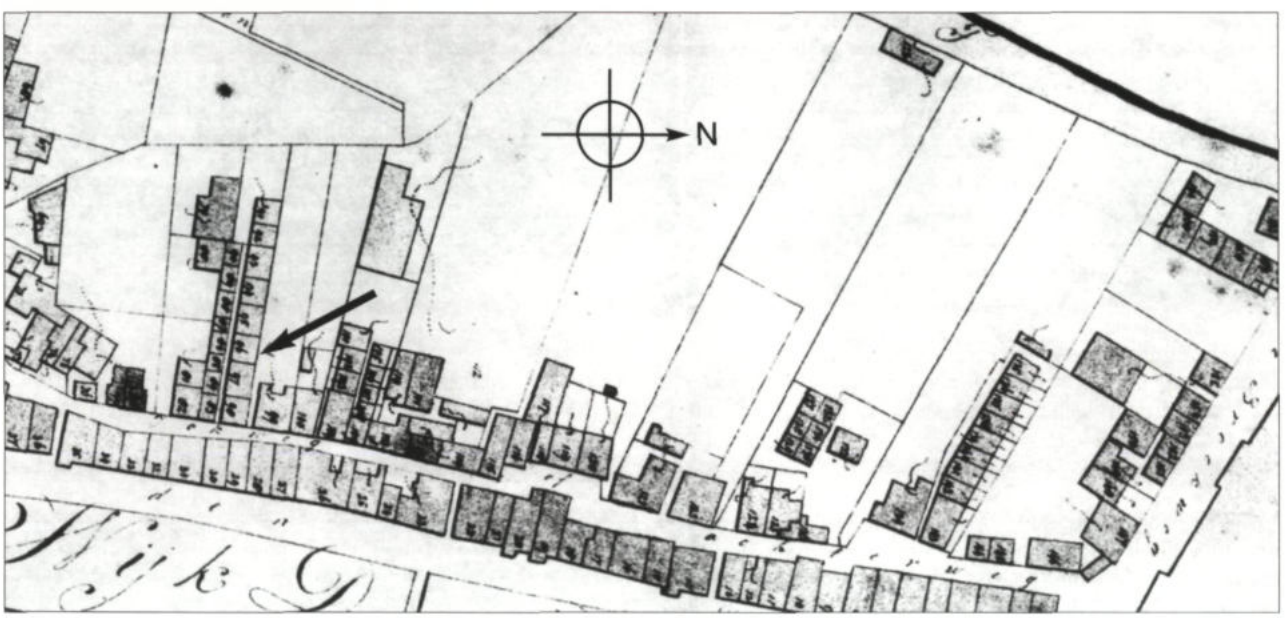

ALLE BURELEN TUSSEN BIERSLOOT EN HAVEN

Een echte krantenboulevard met verschillende redactiekantoren naast elkaar, zoals Fleetstreet in Londen, heeft Vlaardingen nooit gehad. Met een beetje fantasie mag echter een ruim genomen Hoogstraat best zo beschouwd worden. Uit de in dit boek beschreven twee eeuwen Vlaardingse persgeschiedenis blijken alle plaatselijke redactieburelen tussen Oude Haven en (Gedempte) Biersloot te liggen. In zijn beginjaren (1920) huurde de Voorwaarts weliswaar een lokaal in het Volksgebouw aan de Schiedamseweg, maar toen na lang pleiten van de Vlaardingse SDAP-top in 1935 eindelijk de eigen editie in de vorm van het *Vlaardings Volksdagblad* verscheen, werd de redactie met alle andere toebehoren van de Arbeiderspers aan de Westhavenplaats 20 gehuisvest.
Het begon al in 1804 met de eerste *Vlaardingsche Courant*. In de overeenkomst die Jacob Belinfante eind 1803 sloot met de Raad van Vlaardingen, geeft 'Conditie 6' als financiële verplichting aan: *„Voor het aangeschafte lokaal voor de drukkerij, annex ene Bokkinghang, met daarbij behorende huizen aan Den Agterweg, betalen 225,- per jaar, te betalen per kwartaal, ten bate van de eigenaar de nodige promisse bij wijze van huurcedille, blijvende alleen de Bokkinghang met overpad."*
De huursom van 225 gulden is als ontvangst terug te vinden in de Rekening van de Thesauriers. Volledige zekerheid of en zo ja, waar precies in Vlaardingen de eerste plaatselijke uitgave gedrukt is, heb ik niet kunnen vinden. Toch durf ik aan te nemen dat het is gebeurd op de plek waar decennia lang de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* van de pers van Dorsman & Odé is gerold. Het uit 1903 daterende pandje in de Kuipershof, dat nu in gebruik is als Roththeater.
Publikaties van oud-archivaris M.C. Sigal geven hierover geen duidelijkheid, scheppen zelfs enige verwarring. Hij geeft in 1920 in zijn artikel over 'De oudste Vlaardingsche Courant' een onvolledige interpretatie van artikel 6 van het consent uit 1803. Tevens benadrukt hij hierin de discussie over en onderzoeken van de Haagse gemeenteraad en het Staatsbewind der Bataafsche Republiek naar geruchten, dat Belinfante zijn krant in 's-Gravenhage zou drukken. Hij citeert uit een verklaring van de jonge uitgever, gedaan tegenover de Kamer van Politie in 's-Gravenhage, dat in afwachting van het gereedkomen van zijn drukkerij in Vlaardingen, hij de krant laat drukken bij J. Hendriksen in Rotterdam. Verder citeert hij de Raad van Vlaardingen, dat de krant zeker in deze gemeente gedrukt wordt, uit een antwoord aan het staatsbewind van 21 januari 1804.
In zijn uitgave nr. 7 van 16 januari publiceert Belinfante zelf op de voorpagina ook een 'berigt' dat de krant werkelijk in Vlaardingen is en ook verder zal worden gedrukt.
Gezien het eigen geldelijke belang van de gemeente en Belinfante zouden dit leugentjes om bestwil kunnen zijn, om de Haagse pottenkijkers te misleiden. Sigal gaat hier niet op in en vergroot de onduidelijkheid door in een latere publikatie over drukkerijen in Vlaardingen Belinfante in het geheel niet te noemen.
In vele na 16 januari 1804 verschenen exemplaren van de *Vlaardingsche Courant* komt echter wel de naam 'Belinfante Couranten en Boekdrukkerij te Vlaardingen' regelmatig voor, ook in advertenties over pas uitgekomen boeken. Het staat eveneens in enkele nog in het Stadsarchief aanwezige, in opdracht van de gemeente gedrukte boekjes. In andere stukken van het stadsbestuur wordt Belinfante ook vaak 'stadsdrukker' genoemd. Daarnaast heb ik geen publikatie kunnen vinden, die over zo'n grootschalige misleiding rept.

Bokkinghang

Dat is natuurlijk aardig, maar het bood me toch te weinig zekerheid. De opmerking 'het aangeschafte lokaal voor de drukkerij, annex de Bokkinghang, met daarbij behorende huizen aan Den Agterweg' heb ik toen als leidraad genomen om te bladeren in de klapper op de Transportregisters van die tijd. Ik kwam terecht bij deel 89, folio 193, waarin staat: '1/3 part van een huis met erf, in gebruik als bokkingrokerij' aan de westzijde van de Achterweg, met als belendingen Jan de Willigen (N), sloot (Z), Achterweg (O) en 'den Brouwer' (W), gekocht in augustus 1804 door Laurens de Neeff uit de nalatenschap van Annetje van Letten. Een vergelijking van plattegronden van voor en na 1804 brachten me op het idee, dat het weleens de plek zou kunnen zijn waar jarenlang de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* is gemaakt.
De zoekpartij naar de eerste Vlaardingse krantendrukkerij boeide me zeer, maar ging mij teveel tijd kosten en daarom maakte ik gaarne gebruik van het aanbod van Erika Verloop (hoofd studiezaal Stadsarchief) om haar met concrete vragen te voeden voor een zoektocht. Het leverde allereerst de antwoorden op over financieel verkeer tussen de beide contractpartijen, Belinfante en de gemeente. Op mijn vraag 'Welke lokalen huurde Belinfante tot 1 november 1804? En van wie?' kwam na enig onderzoek van haar het antwoord, dat het stadsbestuur vrijwel zeker een lokaal aan 'Den Agterweg' aan Jacob Belinfante verhuurde en dat dit vrijwel zeker het huis nr. 96 in wijk C was.
Het maakt in 1826 deel uit van de nalatenschap van Laurens de Neeff, die het in 1804 had gekocht bij een boedelverkoop. Zij had dit ontdekt in notulen van vergaderingen van de Raad van Vlaardingen, waarin was beslist over een onder toezichtstelling van Annetje van Letten, de weduwe van Cornelis van Rossen. Van gemeentelijke zijde was beslag gelegd op haar eigendom en aan de gemachtigden goedkeuring verleend het pand te 'bonifice-

ren', dus ten gelde te maken. In de transportakte van 8 augustus 1804 is sprake van verkoop door curatoren in de 'insolvente boedel' in plaats van 'nalatenschap', zoals de klapper aangeeft.
Met deze bevindingen van Erika zag ik mijn vermoeden over de plek van de drukkerij bevestigd.

Hoogstraat

Ary Dorsman breidt dus in 1903 op die plek zijn bedrijf uit in, wat dan 't Achterom wordt genoemd. Op het terrein van 'de oude lijnbaan van Meijer' bouwen ze de nieuwe Handelsdrukkerij, waarbij 'de Brouwerssteeg sneuvelt'. Het is op nog geen vijf meter van de achterdeur van zijn in 1883 gebouwde pand met op Hoogstraat 158 achter een chique pui met spiegelruiten de winkel en het kantoor, waarboven het woonhuis met nr. 160 en waaronder de drukkerij met toegang aan 't Achterom. In 1873 was hij de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* ook begonnen aan de Hoogstraat, op nummer 146.
Als de Nederlandse Dagbladunie (NDU) de NVC overneemt, worden ook AD, NRC en even daarna tevens HVV vanuit Hoogstraat 158/Achterom gedistribueerd. De NVC-redactie gaat tijdelijk naar een opgeknapt historisch pandje aan de Westhavenplaats 4, maar deelt in 1975 de bovenverdieping aan de Hoogstraat met de redactie van de na een jaar afwezigheid teruggekeerde Vlaardingse editie van *Het Vrije Volk*.
De Verbindingsweg (later Korte Hoogstraat genoemd) deelt in 1935 de Hoogstraat in tweeën. Voor die doorbraak moet ondermeer modemagazijn De Gunst van de gezusters Zandvliet wijken. Ze verhuizen naar Hoogstraat 117 in het gedeelte, dat sinds een paar decennia Oude Hoogstraat wordt genoemd. De dames laten de boel grondig verbouwen en voegen de verschillende pandjes samen, die in de loop van de tijd op de lap grond tussen Hoogstraat en Havenstraat zijn neergezet.
Het gaat om opstallen van waaruit *De Maasbode* van Roelants/Kanngiesser in 1853 en de *Vlaardingsche Courant* van Brückwilder van 1869 tot 1901 zijn verspreid en waar daarvoor gemeentesecretaris Reinier Kikkert zijn winkel en bibliotheek had. In 1901 is een beschrijving van de gehele bebouwing gemaakt ten behoeve van de openbare verkoping na de dood van Jacob Brückwilder. „Drukkerij, binderij, zolder, vliering, kamertje papierzolder, bovenvoorkamer, enveloppen- en papierkamer, portaal, achterkamer, winkel en kantoor," geeft de lijst dan aan voor Hoogstraat 117. In 1940 koopt de gemeente het pand van de gezusters Zandvliet met de bedoeling het later voor de modernisering en ontsluiting van het centrum te slopen. Dat zogenaamde 'KOM'plan blijft in de kast liggen en in 1970 neemt de huurder Van Breukhoven van de FreeRecordshop het over, die het in 1985 afstoot aan de huidige eigenaar.
In hetzelfde Oude Hoogstraatdeel, maar aan de westzijde, opent *De Havenloods* in 1970 zijn kantoor Vlaardingen op nummer 122. Het is een vroegere bakkerswinkel, met daarboven een woning en eronder de bakkerij, die vanuit de Achterstraat bereikbaar is. Vóór de krant gebruikte papier- en kantoormachinewinkelier Kopa het pand. Na een paar jaar richt *De Havenloods* de benedenverdieping in als redactielokaal. Het pand komt na samenvoeging van *De Havenloods* en *Groot Vlaardingen* leeg. Enkele jaren geleden kocht loodgieter Ron van Uffelen het en herstelde het in oude glorie.
Echt aan de Hoogstraat, op nummer 212, nabij De Zeeman, zit rond de vorige eeuwwisseling, behalve Brückwilder en Dorsman, ook Arend van der Meijden met zijn kranten *De Vlaardinger* en *Handels & Woninggids*. Volgens een ontwerp van architect Wapenaar is het pand recent verbouwd tot 'moderne woning boven een winkel'

Het oorspronkelijke Dorsmanpand aan de Hoogstraat 158 komt omstreeks 1970 in handen van de Nederlandse Dagbladunie. Deze uitgever van het Algemeen Dagblad en de kort daarvoor met het Amsterdamse Algemeen Handelsblad gefuseerde Nieuwe Rotterdamse Courant, wordt in 1971 mede-eigenaar en drukker van Het Vrije Volk. Een grote lichtbak maakt dat snel duidelijk bij het kantoor van de Nieuwe Vlaardingse Courant, waarin na 1974 ook de editieredactie van Het Vrije Volk trekt. (CSV)

achter een nieuwe pui waarop het jaartal 2002 in koper is aangebracht. Al eerder, in 1957, was het verbouwd.

Langs de haven

Het *Rotterdamsch Nieuwsblad/Vlaardings Dagblad* heeft altijd in de buurt van de Visbank gezeten. Ongeveer dertig jaar aan de Smalle Havenstraat 1, een paar jaar op de Blokmakersplaats en tot voorbij de fusie met *Het Vrije Volk* in 1991 aan de Brede Havenstraat in de vroegere snoepwinkel van C. Jamin.

Het na de fusie als enig regionaal dagblad in Vlaardingen overgebleven *Rotterdams Dagblad* start daar ook in april 1991 zijn Waterwegeditie, maar verhuist in juni 1992 naar de bovenverdieping van het kantorenpand 18 t/m 23 aan de Westhavenplaats, een plek met krantenhistorie. Op de begane grond van dit pand vestigde zich in 1970 het *Vlaardings Dagblad*, maar dat is niet het enige. De krantenhistorie van die plek gaat veel verder terug, want in 1935 opent het *Vlaardings Volksdagblad*, een uitgave van de Dagbladpers Voorwaarts, zijn bureau in het pand Westhavenplaats 20. Op 9 april 1941 meldt de *Nieuwe Vlaardingsche Courant*, dat Foto Boer het leegstaande pand, tegenover de brug, heeft overgenomen. Bij de doorbraak ten behoeve van het Liesveldviaduct omstreeks eind vijftiger jaren wordt het oude pand met vele andere gesloopt. Het huisnummer keert terug in 1970 bij het gereedkomen van de nu nog bestaande kantorenflat. De editieredactie van het Rotterdams Dagblad verlaat in 1997 Vlaardingen en gaat naar Schiedam.

Het bureau van De Rotterdammer Smalle Havenstraat 11, hoek Vleersteeg. (CSV)

Het Vrije Volk komt na de bevrijding als opvolger van *Voorwaarts/Vlaardings Volksdagblad* in de rode familie van de Arbeiderspers. Aan de Dayer, hoek Wijnstraat, komen een AP-winkel en op de bovenverdieping een redactiebureau. De man, want vrouwen zijn er niet geweest, die de eenmanspost bezet, krijgt er ook een nauwe slaap/woonruimte. Vic de Kruijf, de laatste in dat rijtje, heeft er met zijn vrouw gewoond. Na de opheffing van de winkel van de Arbeiderspers krijgt de inmiddels uitgebreide redactie de benedenverdieping ter beschikking. Het pand is verkocht in 1972 bij de afschaffing van de editie, die binnen enkele weken gedeeltelijk en per 1 januari 1975 volledig is teruggedraaid. Zijn wekelijkse Vlaardingse identiteitspagina maakt Jan Booister van 1972 tot en met 1974 in het klokgevelpandje Westhavenplaats 4, dat in 1976 met de restauratiepenning wordt bekroond. In 1975 herstart ik, met Jan van der Ven als parttimer, de Vlaardingse HVV-editie vanuit het oude NVC-pand aan de Hoogstraat, waar veel opvolgers nog werken tot in de loop van de jaren tachtig een concentratie van de redactie voor de edities Vlaardingen en Schiedam plaatsvindt.

Het christelijke dagblad *De Rotterdammer* heeft tientallen jaren een vestiging in de Smalle Havenstraat. Tot aan de fusie met *Trouw* in 1974 blijft op nummer 11, hoek Vleersteeg het winkeltje dienst doen als redactielokaal en uitdeelpost.

Groot Vlaardingen is thans nog maar de enige krant met een redactievestiging in Vlaardingen. Een nieuwe zelfs. Na 35 jaar heeft het blad zijn kantoor langs de Oude Haven, aan de Westhavenkade, in 2002 verruild voor een deel van het winkel/kantorengebouw aan de Fransenstraat, dat na verbouwing van het vroegere CJV-zalencomplex Triangel is ontstaan.

Net nog tussen Biersloot en Oude Haven.

OP DE GRENS

MIN OF MEER EEN COLUMN

Voor de start van het Rotterdams Dagblad deed ik mijn tegen z'n zin tot chef Waterwegredactie gebombardeerde collega Jan Booister het voorstel om mijn, in 1990 in de zaterdagedities Vlaardingen en Schiedam van Het Vrije Volk gestarte wekelijkse mijmerrubriek 'Op de Grens' te vervolgen in de fusiekrant. Hij reageerde niet enthousiast. Het ontbreken van een zaterdagse editiepagina, een overvloed aan nieuwsberichten en de gebruikelijke lengte noemde hij als belemmeringen.

Na een bijtankverlof sloot ik me eind april 1991 aan bij de nog steeds niet op de beoogde sterkte zijnde Waterwegredactie in het oude RN-kantoor aan de Brede Havenstraat. Ik deponeerde over de elektronische weg een persoonlijk getint tekstje in het redactiesysteem. Het ging over een trotse vrijwilliger, die had meegewerkt aan de pas met veel tamtam en bobo's in gebruik genomen nieuwbouw van kleedkamers en tribune bij Deltasport. Op dat moment is mijn 'column' op de binnenpagina van het regiokatern van het Rotterdams Dagblad geboren.

Andere geboortes waren mijn onderwerp sinds november van dat eerste verschijningsjaar toen ons oudste kleinkind me opa had gemaakt. In dat stukje verwerkte ik naast mijn blijde gevoelens ook kritiek op kulbezwaren tegen het plaatsen van John Körmelings tekst 'De negende van Oma' op de zogenaamde seniorenflat aan de Waalstraat. In tien jaar heb ik zo op vrijdagen de komst van zes van mijn kleinkinderen gemeld. Als een telkens weer bijzondere, persoonlijke ervaring in een algemeen kader.

Toen in april 1997 mijn tweede kleinzoon in mijn armen had gelegen, een grootheid van gewicht met de achternaam Klein, legde ik uit: "Traditioneel schrijf ik op deze plek over wat als kleine zaken wordt bestempeld, de nieuwskolommen niet haalt maar voor veel mensen herkenbaar en voor sommige zelfs heel belangrijk en dus groot is. Ik maak u deelgenoot van persoonlijke blijdschap of burgerlijke ergernissen, waarbij ik me beperk uit waardering voor andere betrokkenen. Kleine nieuwtjes met een persoonlijke noot gun ik u graag. Mijn column kan wel gaan over volgens bovenstaande norm als groot aangemerkt nieuws, maar dan moet ik met genoegen de kleinheid ervan kunnen benadrukken. Vaak is daarvoor het plaatsen in historisch perspectief voldoende."

Geleid door succescijfers in lezersonderzoek voor het 'tweekoloms grijsje' op de vrijdagpagina van de Waterwegeditie volgden bijdragen van andere 'columnisten' op andere dagen. Meer aanbod van tekst voor de eindredactie en meer variatie voor de lezer, maar minder keuze aan onderwerpen voor de schrijvers betekent het. Mijn animo verminderde, want het moet wel ergens over gaan en geen repeterende breuk worden. Op nadrukkelijk verzoek van de toenmalige chef Waterweg Jan Rozendaal ben ik nog lange tijd wekelijks doorgegaan, maar vanaf 1999 heb ik de frequentie aanzienlijk verlaagd.

Cursiefjes, zoals ze naar hun lettertype genoemd zijn tot in de moderne techniek rastergebruik een fluitje van een cent werd, bestaan overigens al vele jaren. Op de Vlaardingse pagina's van Het Vrije Volk liet Argus, onder welke naam in de loop der jaren verschillende journalisten werkten, zijn licht over vele zaken schijnen. De Nieuwe Vlaardingse Courant had een Hofnar of rijmelarij van Nacky N. Mulder op de voorpagina en Groot Vlaardingen dankt zijn uiteindelijke overwinning op de NVC waarschijnlijk meer aan de uit het stadhuis klappende Klaas Vlaring dan aan haar prijsvechten. Het Rotterdamsch Parool had een cursiefje van Visbankhouder, inclusief de tekening van een haring op een bankje, waarvoor ikzelf in 1961 en 1962 verschillende bijdragen heb geleverd.

De modernisering van de sportjournalistiek, onder leiding van Frans Nypels (later HP/De Tijd en uiteindelijk Haarlems Dagblad), maakte ik in de jaren daarna mee bij Het Nieuwe Dagblad. Naast allerlei verslagen schreef ik onder eigen naam een overwegend kritische Sporttorenkijker. Een keer ben ik hiervoor door een boze lezer op mijn gezicht geslagen. Het verschuilen achter een pseudoniem was voorbij. Het vermelden van de naam van de schrijver/nieuwsbrenger/kritikast onder of boven de tekst was inmiddels regel. Onder invloed van de groeiende 'beeldreligie' is daar later ook het portret nog bij gekomen.

De persoonlijke touch is al eeuwenlang in krantenkolommen te vinden, maar elke (leef)tijd heeft zijn eigen kenmerken. Zo vind ik het bijvoorbeeld a-journalistiek als dezelfde columnist op verschillende plekken, zoal in hetzelfde medium maar zelfs in verschillende organen, op hetzelfde aambeeld blijft hameren. Variatie van onderwerp en verkondigers vind ik beter voor een pluriforme pers. Ik hou niet van dubbel schrijven. Niet in de kroeg, niet in de krant. Evenmin van dubbele petten. Wie iets organiseert moet niet zelf een waardeoordeel geven. Niet vooraf, niet achteraf. Anderen denken daar ruimer over.

Een columnist geniet het voorrecht om persoonlijke ervaringen via drukwerk voor de historie vast te leggen. Zo stelde, toen wethouder, Ton van der Steen met een voorstel om de oude 'blomfabriek' van Dusseldorp te slopen mij in

september 1993 in staat in het Rotterdams Dagblad over mijn journalistieke start te schrijven Een citaat: "De Pelmolen mag niet gesloopt worden, vind ik. Vooral omdat het zo'n waarde als industrie-monument heeft, maar ook omdat ik er persoonlijk zo'n zoete herinnering aan heb. Een brand in dit gebouw, in 1957, wakkerde bij mij het journalistieke vuur aan. Als jongste bediende werkend bij de haringrederij Van Toor, recht tegenover De Pelmolen, aan de Oosthavenkade was ik getuige van deze grote brand. Ik raakte direct betrokken bij de berichtgeving die hierover snel door het gehele land ging. Op dat rederijkantoor werkte namelijk ook Dirk van der Ende, een zeer actief Vlaardinger, die correspondent was van het ANP, NRC en het Algemeen Dagblad. Door hem aangestoken schreef ik toen in mijn vrije tijd zelf al een jaar regelmatig stukjes voor de plaatselijke redacties van Het Rotterdamsch Parool, de Nieuwe Vlaardingsche Courant (toen nog een zelfstandig nieuwsblad met abonnees) en het Rotterdamsch Nieuwsblad. Logisch dus, dat toen ik bij het uitzwaaien van de legendarische schipper Leen Rog en zijn bemanning van de VL 83 'Cornelis' op 3 september 1957 de vanaf de start van de fabriek gevreesde stofexplosie hoorde en vlammen uit het dak zag slaan, ik via de telefoon die redacties op de hoogte bracht. Mijn journalistieke bloed, dat toen pas echt begon te vloeien, zou in deze moderne tijd direct vragen om een kleurenfoto."
Ja, veel is er veranderd in al die jaren. Ik heb weleens de indruk dat beeld en techniek redacties meer bezighouden dan de inhoud van hun teksten. En dat vind ik jammer. Vooral omdat de groei van het aantal communicatie- en vervoermiddelen de mogelijkheden heeft vergroot om zelf nieuws op te sporen of persberichten en andere informatie te controleren.
Om de snelle wijzigingen in de afgelopen decennia te duiden herinner ik aan mijn beginperiode.
Op de fiets bracht ik in 1956 mijn op een oude schrijfmachine, met losse letter 'B', getikte verslag bij de plaatselijke redacteuren Piet Smit (RN, Insulindestraat) en Jan de Kluyver (HRP, Oosthavenkade) of correspondenten Leen Post (Trouw, Leliestraat) en Piet Halkes (HND, Prins Bernhardlaan) thuis. Mijn ouders kregen pas twintig jaar later telefoon. Via Scheveningen Radio feliciteerde ik mijn moeder telegrafisch met haar verjaardag in 1957 toen ik als 'onze speciale verslaggever aan boord van de VL 83' dagelijks de vordering van de Haringrace beschreef. Aan boord van de VL 199 was Pleun Reedijk van de Nieuwe Vlaardingsche Courant, voor wie ik in die jaren wekelijkse 'Haringoverzichten' maakte.
Binnen tien jaar had ik, inmiddels getrouwd en zelfstandig wonend, thuis telefoon (vier cijfers), een auto maar ook een stapel enveloppes met speciale plakzegels voor een 'pers-treinbrief'. Daarin kon kopij afgeleverd worden op het NS-station, waarna de conducteur zorgde dat die brief met de trein reisde naar het aangegeven station van bestemming, waar een koerier van de krant haar ophaalde. Natuurlijk ging dat weleens mis. Dan werd ik 's nachts uit bed gebeld met de vraag waar de kopij bleef en kwam een taxi langs om de uit voorzorg gemaakte doorslagen (kopie) op te halen. Soms was de oorspronkelijke kopij dan al via een omweg alsnog op de redactie beland, maar er zijn ook treinbrieven zoek geraakt.
In 1964 kreeg ik van Het Nieuwe Dagblad een eigen koerier toegewezen in de persoon van een in de Vlaardingse Borneostraat wonende corrector van die krant. Bij deze meneer Van Rossum kon ik tot 's ochtends zes uur mijn kopij in de bus stoppen. Hij nam ze mee als hij naar zijn werk ging. In de tweede helft van de jaren zestig volgde het doorbellen van stukken naar berichtendiensten, waar snel tikkende dames de op magneetbandjes ingesproken tekst uitwerkten. Of ik bracht het zelf met mijn auto naar redactiekantoren in Rotterdam.
Na 1970 had ik redactiekantoren op de Hoogstraat (eerst voor De Havenloods en daarna voor Het Vrije Volk) beschikbaar met regelmatige koeriers. In 1985 schakelde Het Vrije Volk over op digitale tekstverwerking en kort daarna stond de elektronische snelweg open om van huis uit teksten naar het redactiesysteem te transporteren.
Tenslotte nog een actualisatie van mijn opmerking over geboortes. Op 27 april 2002, exact op het kwartier 39 jaar nadat mijn vrouw Thea en ik ons eerste kind kregen, kwam Kiki Zandwijk, onze vierde kleindochter, ter wereld. En daarmee is de koek nog niet op, want in de maand van verschijning van dit jaarboek 2002 verwacht onze jongste een kleine Gouka, haar eerste kind, ons achtste kleinkind. Daar zal ik dan weer een column over schrijven, net als in april puur persoonlijk, zonder algemeen kader.

BEN VAN HAREN

Aad E. Dulfer

Hoort, zegt het

voort...!

Dit is een relaas over de begintijd van de padvinderij in Vlaardingen. Het verhaal loopt vanaf de START in 1913 tot en met de HERSTART rondom 1945/1950.

De padvinderij (tegenwoordig 'scouting' genoemd) stelt zich ten doel de vorming van de jeugd tot goede burgers. De basis voor deze vorming is het, door de stichter Lord Baden-Powell in 1907/1908 ontworpen, Spel van Verkennen. Dit omvat een methode voor fysieke, morele en sociale ontwikkeling, mede door enthousiaste activiteiten in de buitenlucht.

De titel is ontleend aan het aloude padvinderslied, dat nu wel heel oubollig klinkt. Als curiositeit vermeld ik de tekst en melodie uit de "Padvinders liederenbundel".
(Derde druk, z.j. Copyright N.P.V.) Zie ook pag 63.

Aanspreektitels en rangen.

In Nederland werden de oorspronkelijk gebezigde titels van de leiding reeds rondom 1920 vervangen door kortere, kernachtige aanspreeknamen. Zo werden bij de VERKENNERS (Jongens van 12-17 jaar) de troepleider en de assistenttroepleider aangesproken met hopman en vaandrig. (Bij de zeeverkenners: schipper en stuurman) .

De stamleider bij de VOORTREKKERS (17 jaar en ouder) werd oubaas genoemd. Bij de WELPEN (jongens van 8-12 jaar) was de situatie iets anders. Baden-Powell (BP, spreek uit bie-pie) gebruikte als basis voor de sfeer van deze speltak 'the Junglebook' (uitgave 1894) van de befaamde britse schrijver Rudyard Kipling. De dierennamen uit dit boek werden als aanspreektitels voor de leiding gebruikt. De hordeleider/ster werd aangeduid met Akela, de grijze wolf uit het boek. De assistentleiders met andere dierennamen uit het boek, zoals Baloe (de beer) of Bagheera (de zwarte panter) enz.

In deze historie worden nog de namen padvinders/padvinderij gebruikt. Deze namen zijn in 1973 officieel vervangen door SCOUT en SCOUTING.

Zo begon het in Vlaardingen.....

Bijna negentig jaren geleden wandelde een opvallend geklede heer langs de Visbank. Opvallend, want hij droeg het uniform van een padvindersleider, een mix van de kleding van Zuidafrikaanse boeren en dat van het Britse leger. Zo droeg hij een knickerbocker, een strak onder de knie sluitende wijde broek. Verder puttees, windsels om het onderbeen. Dit alles, ook het tuniekjasje, in kakigroenbruin. Vroeger droegen alle mannelijke Vlaardingers, jong en oud, een pet of hoed. Dat deze heer een hoed droeg was dus niet opzienbarend, maar dat was wel de vorm van die hoed, met vier knepen in de bol en een brede, platte rand. "Wat is dat voor een vrijer?" vroegen de straatjongens. "Dat is een padjakker" wist een jongen. Want van het begin af aan heeft de straatjeugd, ook in Vlaardingen, speciale scheldwoorden gebruikt voor padvinders. In Engeland zongen de straatjongens over de scouts: "Here come the sprouts, the stinking louts". (sprouts=spruitjes en louts=boerenpummels). In Vlaardingen riep men Padjakker, afgeleid van het Javaanse 'Badjakker' (Volgens Van Dale een haveloze, liederlijke vent).

Die heer was Frans Henri Abraas. Deze Abraas, mede oprichter van een padvinderstroep in Wageningen, was sinds kort in Rotterdam woonachtig en besloot als een soort missionaris voor de padvinderij de omgeving te verkennen. Op 9 april 1913 schreef hij in de Nieuwe Vlaardingsche Courant: "Ik heb toch in Vlaardingen flinke, echte Hollandse jongens gezien, die dunkt mij best zin zouden hebben padvinder te worden. Komt, Vlaardingse jongens, sluit je aan!"

Aangezien Abraas ook zijn adres vermeldde ontving hij wat reacties van ouders en jongens. Daarop nodigde hij, weer via de Nieuwe Vlaardingsche Courant, jongens en ouders uit voor een demonstratie-avond in zaal Excelsior op 19 april 1913. Er werden demonstraties gegeven door padvinders uit Delft en Maassluis. Abraas hield een opwekkende redevoering. "Geen soldaatje spelen, geen buffels met een lasso vangen of een hollend paard tot stilstand brengen is het doel van de padvinderij, maar wel orde en tucht aankweken en liefde voor God, Vaderland en Koningin en naastenliefde." Op 23 april 1913 schreef de Nieuwe Vlaardingsche Courant: "Al heeft de padvinderij in het begin veel tegenstand te overwinnen, weldra maakt deze ongunstige stemming plaats voor een hartelijke belangstelling en behoort plagerij snel tot het verleden".

Het resultaat was dat 24 jongens zich direct als adspirant-padvinder lieten inschrijven. Binnen enige weken waren er reeds 48 leden. Zelf nam Abraas als troepleider (ook wel hopman genaamd) voorlopig de leiding op zich. Hij kreeg hulp van twee assistent-troepleiders Jansen en Terpstra. Jansen had in Manchester gewerkt en daar de padvindersmethode leren kennen.

Op 12 juni 1913 volgde de officiële installatie van de verkenners door de heer Metelerkamp, de voorzitter van het hoofdcomité van de NPO, de Nederlandse Padvinders Organisatie. Notaris A.G. Mulié, eveneens lid van het comité, sprak de hoop uit dat de naam van de Hollandse jongens door de padvinderij zou stijgen en dat verkeerde dingen als dieren plagen, mensen met sneeuwballen gooien en andere straatschenderijen daardoor zouden verminderen. Zo begon in Vlaardingen de padvinderij en nog steeds zijn er honderden jongens en meisjes in onze stad lid van 'scouting'.

Puur Brits en toch.....

Merkwaardig is dat sinds 1908 de padvindersbeweging in luttele jaren uitgroeide tot een over de gehele wereld verspreide organisatie. Nu, bijna 95 jaren na de oprichting door Baden-Powell, is de padvinderij nog steeds de grootste jeugdbeweging ter wereld. Overigens is het merkwaardig dat de padvinderij vanaf 1911 ook in Nederland zo snel zoveel aanhang verwierf. Immers, alles aan en van scouting was bij de oprichting puur en typisch Brits. Juist de Nederlanders waren rond 1900/1910 zeer anti-Brits, want wij voelden ons verbonden met onze stamverwante broeders in Zuid-Afrika die ten offer vielen aan het Britse imperialisme. Daarom koos Nederland, onder aanvoering van de jonge koningin Wilhelmina, met hartstocht partij voor de twee Zuid-Afrikaanse boerenrepublieken. Niet voor niets zijn rond 1910 in vele steden de nieuwbouwwijken als Afrikaander- of Transvaalwijken aangeduid en werden de boeren-generaals in de nieuwe straatnamen vernoemd en geëerd. Ook Vlaardingen had zo'n wijk, waar nu nog alleen de Joubert- en de Cronjéstraat van resten. In deze wijk bestaat ook nog de Van Riebeeckstraat, genoemd naar de stichter van de Kaapkolonie (1652). Hij kan uiteraard niet tot de 'boerengeneraals' worden gerekend. In de Engelse concentratiekampen vielen zoveel doden dat de verontwaardiging in Nederland zeer groot was. Gemakshalve vergat de Nederlandse bevolking dat wij in dezelfde tijd ook een imperialistische oorlog voerden in Indië o.a. in Atjeh.

Doel: versterking van het Britse imperium?

Een ras- en wasechte Britse generaal, die zijn roem verworven had in Zuid-Afrika, zou de stichter worden van die bijzondere jeugdbeweging: scouting of wel de padvinderij. Generaal Lord Robert Baden-Powell (1857-1941) heeft altijd gezegd dat juist tijdens de Boerenoorlogen, toen hij het belegerde Mafeking (aan de grens van de Kaapkolonie) verdedigde, bij hem het idee voor de padvinderij is ontstaan. Hij ondervond toen welke goede diensten jongens kunnen bewijzen als ze gezond en goed getraind zijn. Baden-Powell wilde vooral een massale kracht vormen ter verdediging en instandhouding van het Britse imperium, dat geweldige rijk, dat met 345 miljoen onderdanen de illusie overeind hield, dat het als natie gul

en royaal de weldaden uitdeelde van de Britse beschaving aan vele arme volkeren. Dat wereldomvattende rijk werd bedreigd door ongezonde slapheid, karakterloosheid en gebrek aan vaderlandsliefde. Als imperialist in hart en nieren stichtte Baden-Powell in 1907/1908 een beweging die de Britse jeugd moest opvoeden in gezondheid en tot gehoorzaamheid aan de vorst en de overheid. Nogmaals, het is zeer merkwaardig dat deze typisch Britse jeugdbeweging in een paar jaar over de gehele wereld en onder vele volkeren zoveel aanhang verwierf. Ook in ons land zijn er vanaf 1911 ruim 2.500.000 Nederlanders lid geweest van de padvinderij. Nu nog is 'scouting' met meer dan 125.000 leden de grootste jeugdbeweging van Nederland.

Verkennen voor jongens....

De padvinderij ontstond toen Baden-Powell in 1907 zijn ideeën uitprobeerde tijdens een proefkamp met 21 jongens op Brownsea-island aan de zuidkust van Engeland. Baden-Powell was zeer vernieuwend bij het ontwerpen van zijn jeugdbeweging hoewel hij dankbaar gebruikmaakte van de ideeën van anderen. Zo ontleende hij veel aan de geschriften van Ernest T. Seton, de Amerikaanse leider van de Woodcraft Indians, die in zijn geschriften voor de jeugd een hard en primitief buitenleven propageerde met de romantiek van de indiaanse mystiek en de oude symbolen.

Maar het befaamde boek 'Scouting for boys'(1908) van Baden-Powell was toch baanbrekend en werd, na de Bijbel, het meest vertaalde en verkochte boek. Ook in Nederland werd het 'Verkennen voor jongens' het inspirerende handboek.

Het systeem van de padvinderij werd al spoedig ook in Nederland als vormings-methode voor de jeugd aanbevolen. Het Christelijk Schoolblad van mei 1911 schreef bijvoorbeeld: "Jongens in groepjes eropuit laten trekken, hen tochten te laten maken, hen ogen en handen leren gebruiken, hen zelfbeheersing te leren beoefenen, hen niet langs de weg van voorschrift of vermaan, maar met de daad gevoel voor ridderlijke toewijding en hulpvaardigheid in te boezemen, die vanzelf afkerig maakt van de walgelijke lafheid en laagheid van straatschenders".

Overigens is er ook altijd kritiek geweest op 'de invloed van een generaal'. Uit het voorwoord in 'Verkennen voor jongens' (Nederlandse vertaling/9e druk 1961, Den Haag): "Nog steeds ziet men iets 'militairs' in de padvinderij. In zeker opzicht is dit waar, want de karaktereigenschappen die door het Verkennen worden ontwikkeld zijn in oorlogs- en in vredestijd even waardevol. Maar de nadruk in de beweging is steeds gelegd op goed staatsburgerschap, hetgeen al dan niet kan betekenen, dat men zijn land in vrede en in oorlog dient."

Meer vrije tijd.....

Waarom werd de padvindersbeweging zo snel een groot succes? Was de tijd er rijp voor? Als gevolg van de industrialisatie, waarbij machines voor een groot deel het menselijke handwerk overnamen, werd het aantal arbeidsuren met 30% tot 50% teruggebracht. Zo kwam er dus meer tijd voor eigen, vrije besteding. Vooral door de wettelijke regelingen van de werktijden was er ruimte voor andere activiteiten. In 1908 kwam er een verbod op nachtarbeid (!) voor kinderen tot twaalf jaar, in 1911 een totaal verbod van arbeid door kinderen van die groep. Verdere bepalingen in deze 'Gewijzigde arbeidswet' waren voor twaalf- tot achttienjarigen tien werkuren per dag en maximaal achtenvijftig uren per week. Met lonen van twintig tot zestig cent per uur! Al met al kregen de jongeren toch meer vrije tijd en dus meer tijd voor sport, spel en jeugdbeweging. De snelle groei van de padvindersbeweging werd niet alleen door meer vrije tijd gestimuleerd, maar vooral ook door de totaal nieuwe spelmethode.

Denk bijvoorbeeld aan het teamwork-systeem van de 'patrouille': zes tot acht jongens onder leiding van één van hen. Verdere stimulans voor het succes was het duidelijke, afgeronde systeem in spelvorm en de uitstraling van 'Wet en Belofte'

En alles niet eenzijdig gericht op één bepaalde sport, maar zeer afwisselend, onder eigen verantwoordelijkheid van de jongens zelf. Heel bijzonder was ook de basering op een stoer, romantisch buitenleven en de sfeer van indianen en ridders. Op vakantie gaan was toen alleen mogelijk voor de zeer welgestelden. Het was dus uniek voor arbeiders- en middenstandskinderen om naar buiten te trekken en deel te nemen aan een tentenkamp, ook al was het soms maar voor een paar dagen.

Denk verder aan het beroep op de beste kanten van ieders karakter door de eis van de dagelijkse 'goede daad'. De padvindersbeweging bleek door al deze factoren boeiend en interessant voor alle typen jeugd van elke rang, stand, godsdienst, kleur en landsaard.

Troep 1 pakt aan.....

De start van de eerste Vlaardingse padvinderstroep, onder leiding van hopman Abraas, is reeds beschreven. Al snel toonden de padvinders dat zij metterdaad konden presteren en klaar stonden voor iedereen. Zo werd reeds in augustus 1913 de politie geholpen bij het zoeken naar een vermist meisje. Helaas bleek dit kind verdronken. De ouders betuigden voor de hulp hun dank in de Nieuwe Vlaardingsche Courant . Toen in 1914 de mobilisatie werd uitgeroepen en veel jongemannen zich voor het leger moesten melden, namen de Vlaardingse padvinders de stagnerende broodbezorging op zich. Een en ander verliep voortreffelijk.

Hopman Abraas werd na enige maanden opgevolgd door vaandrig Jansen en deze weer door hopman Spahn. In

januari 1915 kwamen uit de interneringskampen voor oorlogsvluchtelingen een aantal Belgische padvinders op bezoek bij Troep 1. Zij stonden onder leiding van Mr. Gaffarel. Bij het afscheid werd hopman Spahn benoemd tot 'Scoutmaster Honoraire de Bruxelles'. Na vele jaren als hopman te hebben gefungeerd werd Fred Spahn in 1920 opgevolgd door Jo Tol. Wel bleef Spahn lid van het plaatselijke comité.

Belangrijk bezoek uit Engeland.....

Ter gelegenheid van de viering van 'Honderd jaar Koninkrijk' in 1913 werd in IJmuiden een groot Nationaal Kamp gehouden. De honderden Nederlandse deelnemers ontvingen vele padvinders uit Duitsland, België, Denemarken en uiteraard ook uit Engeland. Zo werd dit kamp een enorme propaganda voor de padvindersbeweging. Vooral toen Prins Hendrik een langdurig bezoek aan dit groots opgezette kamp bracht. Als ook in Vlaardingen op 21 en 22 juli 1913 de Onafhankelijkheidsfeesten worden gevierd, kan Troep 1 zich, grotendeels reeds in uniform, presenteren. Via de contacten van vaandrig Jansen komt op de genoemde data een aantal padvinders van de YMCA Boyscouts uit Manchester op bezoek in Vlaardingen. Deze Engelsen kwamen uit Delft gemarcheerd en werden bij het raadhuis van Vlaardinger-Ambacht begroet door de Vlaardingse padvinders en vele andere belangstellenden. Na een tocht door de fraai versierde stad werden de Engelsen ontvangen (voor een 'tea') in zaal Liefde & Vrede. Vaandrig Jansen trad op als tolk en vertaalde de toespraken. De Engelse scouts sliepen 's nachts bij de diverse padvindersgezinnen. De volgende morgen werd reeds vroeg verzameld voor een frisse duik in het, in de Spoorhaven liggende, gele zwembad. 's Middags marcheerden de Engelsen weer terug naar Delft.

De Obadja/Liefde & Vrede Padvinderstroep van start.....

Reeds rond 1855 waren er in Vlaardingen verscheidene jeugdverenigingen. Deze waren vooral gericht op het 'geestelijke', zoals de knapenverenigingen van kerkelijke signatuur. Een christelijke vereniging als 'Liefde & Vrede', opgericht in 1868, ontwikkelde zich heel breed met allerlei activiteiten. Deze vereniging is van groot belang geweest voor de gehele Vlaardingse gemeenschap. Onder leiding van de befaamde J.C. de Jong (voorzitter van 1907-1942) werd onder andere het oprichten van een CJMV Padvinderstroep gestimuleerd. (CJMV staat voor Christelijke Jonge Mannen Vereniging). De reeds eerder in 1913 ontstane interesse bij Liefde & Vrede voor de padvindersmethode heeft door het bezoek van de Engelse scouts een extra stimulans gekregen. Aan Wouter Henneveld (1893-1970) wordt verzocht een padvindersgroep, als onderdeel van Liefde & Vrede, te formeren. Met grote voortvarendheid pakt hij deze opdracht aan en hij heeft in 1913 reeds een fikse troep jongens als adspirant-padvinder bijeen. Aanvankelijk draagt Troep 2 een oranje halsdoek, na 1919 een grasgroene.

Henneveld was een perfectionist en heeft deze tweede troep in Vlaardingen krachtig opgezet en vorm gegeven en vooral gezorgd voor een flinke groep assistent-leiders .

Dat getuigde van een vooruitziende blik, want midden in de eerste wereldoorlog vertrekt Henneveld naar Engeland. Daar was door de mobilisatie groot gebrek aan werkkrachten. Na een korte opleiding wordt hij taxi-chauffeur in Londen en vervoert de Mayor van Groot-Londen. Deze introduceert hem bij de koninklijke garages bij Buckingham Palace. Henneveld wordt chauffeur van Koningin Mary en zij zorgt ervoor dat Henneveld een kamer krijgt in Windsor Palace en dat hij kan studeren.

Henneveld slaagt binnen enige jaren cum laude voor metallurgisch ingenieur. Met aanbeveling van Koning George krijgt hij een goede functie bij een grote staalin-

Hopman Wouter Henneveld. Hij was in opdracht van het bestuur van Liefde & Vrede/Obadja de eerste leider en organisator van Troep 2. (CJS)

dustrie in Bristol. Reeds tijdens zijn werk en studie in Londen en later in Bristol werkt hij als hopman onder de kansarme jeugd van de slums (de achterbuurten). Hiervoor ontvangt hij, als eerste Nederlander, uit de handen van Baden-Powell zelf, het gouden Swastika-insigne, toentertijd de hoogste scouting-onderscheiding.

De door Henneveld gevormde CJMV-troep 2 gaat 17 december 1913 officieel van start en zal 27 februari 1915 worden opgenomen in de NPO (Nederlandse Padvinders Organisatie). De installatie werd verricht door de bekende hopman Jan Schaap uit Den Haag. Ook daarbij aanwezig was Philip Baron van Pallandt van Eerde uit Wassenaar. Deze vertoonde een fraaie serie 'lichtbeelden' om een goede indruk te geven van het padvinderswerk. Uit Troep 2 zijn veel leiders voortgekomen, zowel voor de 'christelijke' als voor de 'neutrale' padvinderij. We noemen o.a. J. Tol, J. Kijne, J. van der Griend, J. Goovaars, D. Planken, A. Berkhout en anderen. In 1921 werd de band met Liefde & Vrede wat losser en ging Troep 2 onder leiding van hopman Geert de Jong als 'De Jonge Verkenners' verder.

Troep 2 in najaar 1914. Midden, zonder hoed, hopman Wouter Henneveld. Op deze foto zijn ook enige assistentleiders te herkennen, zoals aan de rechterhand van Henneveld de vaandrigs Sluimer en Kijne en bovenste rij, derde van rechts: vaandrig Dirk Planken. (CJS)

Verbazingwekkende activiteiten.....

Een verslag van Henk Henneveld (een jongere broer van Wouter H.) in zijn dagboek:

"Zaterdag 8 mei 1920. In samenwerking met Delftse padvinders wordt een grote aanval op Kethel gedaan. Er volgt een groot dassengevecht. Van de 18 Vlaardingers werden er 3 afgemaakt. Van de 50 Delftse verdedigers werden er 48 afgemaakt. Een zeer glorierijke overwinning dus! Op de terugweg werd in de Dievenhoek van Kethel door een Schiedamse straatjongen bij Rein van de Meer nog een gat in zijn test gesmeten. De avond eindigde gezellig". (Bij een dassengevecht werd de halsdoek op de rug, tussen de broekriem geschoven en kon zo worden verdedigd of aan 'de vijand'worden verloren. Bij zo'n verlies van je halsdoek was je dus uitgeschakeld).

Denk eraan, dat er nauwelijks fietsen waren of andere vervoermiddelen. Er werd dus veel gelopen over grote afstanden. Een zomerkamp in Oostvoorne? Lopen via Maassluis, Rozenburg, Brielle en dan tenslotte naar de kampplaats. Lopen…lopen…!

De bagage en het kampmateriaal volgden soms een andere route: bij het troephuis (Obadja) de bagage laden op een gehuurde handkar(!) en dan met de stoomboot vanaf 't Hoofd in Vlaardingen naar Brielle. Een kamp in Dorst, Drunen of Giersbergen? Lopen naar Rotterdam, met de boot naar Waalwijk en dan weer lopen naar de Drunense duinen en de bagage uiteraard weer op de gehuurde handkar. Overigens was het heel zwaar werk om de handkar door het mulle zand te duwen en te trekken.

Wij moeten grote bewondering hebben voor de jeugd van toen.

Uit een ander verslag: *"Zaterdag 1 januari 1921. Met de troep naar het Sterrebosch gelopen. Met roeiboten naar Pernis. Dan lopen naar Portugaal en verder naar Rhoon. In het bos bij het Kasteel een reuze spel. Weer terug naar de Maas. Met de roeiboten door hoge golven naar Schiedam. Door het hoge waterpeil moesten we door het ijskoude water naar de kant ploeteren. Koud en nat....!"*

Nog één voorbeeld van het uithoudingsvermogen van de jeugd van ruim tachtig jaar geleden. *"Tweede Paasdag 1921. Aantreden 6.45 uur Verploegh. Lopen naar Den Haag via Delft. In Delft begroet Troep 2 ons. Ook een Troep uit Dordrecht en Troep 17 uit Rotterdam komen erbij. Gezamenlijk werd naar Den Haag gelopen. Halverwege worden we opgehaald door de Haagse CJMV-groepen met trommels, hoorns, een grote trom en een echte*

tamboer-majoor. Dan grote indianen-oefening. Zes Sioux-vrouwen geroofd. Na een gezellig mars en dito bui regen, met de trein naar huis."

Het raadsel van de verdwenen troep...

Er was de 'neutrale' Troep 1 (sinds 1913) en de 'christelijke' Troep 2. Er was ook Troep 4 van hopman Kijne, dus moet ook een Troep 3 hebben bestaan. Naast de naam 'De Witte Ridders' van Troep 4 circuleert ook de naam 'Drossaart Troep'.
Was dat de naam van Troep 3? Deze Troep 3 heeft volgens de Nieuwe Vlaardingsche Courant van 29 augustus 1919 een geslaagd zomerkamp gehouden in Oostvoorne van zaterdag 16 augustus tot woensdag 20 augustus 1919. Er is nog een ander levensteken van Troep 3. In december 1922 helpt de hopman van Troep 3 bij de installatie van een aantal padvinders van Troep 4 (NVC 2 januari 1923). Misschien is nog een ander bewijs het fraaie lied van Troep 3. Dit wonderschone lied met een 'zomervers' en een 'wintervers' kreeg ik van hopman Krijn van Aperen (1915-2001) de voormalige leider van Groep 3 (vanaf 1935). Hij vermoedde dat dit lied het oorspronkelijke groepslied was van Troep 3. Het zou dan omstreeks 1920 zijn ontstaan. Waarschijnlijk is dit vermoeden juist, want er wordt geschreven over Troep 3 en niet over Groep 3 zoals na 1923 gebruikelijk was.

Heeft u behoefte dit schitterende lied te zingen? De melodie is 'In naam van Oranje doe open de poort'.

1.
Daar komen de Vlaardingse padvinders terug
Van 't week-end kamp aan de Noordzee
Hun dekens en pannen en tent op de rug
Heel Vlaardingen stapt met hen mee.
Voorop blaast een pijper vol leven en gloed
Een padvindersmars die je bibberen doet
Daarachter marcheren met stevige knie
De kranige boy's van Troep Drie.

2.
Als moeder de kachel roodgloeiend heeft staan
Het ijs niet ontdooid op de ruit
Opoe met vier kruiken ter ruste wil gaan
Dan trekt toch Troep Drie er op uit.
En siert er de maan met een zilveren krans
Het land van de Maas in een wondere glans
Dan zwerven ze stil langs het eenzame pad
Naar 't licht van de sluimerende stad.

Fusie tussen Troep 3 en Troep 4.....?

Er is al geschreven over Troep 4, 'De Witte Ridders' en de oprichter en leider van deze troep, hopman Kijne. Hij was vanaf het prille begin van de padvinderij in Vlaardingen reeds lid. De jongens van Troep 4 droegen een rood/witte halsdoek en het troeplokaal was in de Willem Beukelszoonstraat 9. Ook deze Troep 4 hield regelmatig kampen in Oostvoorne of omstreken. In augustus 1923 kampeert troep 4 in Rockanje en gaan 'De Witte Ridders' op een zondag op bezoek bij Troep 1 in Oostvoorne.

Troep 2 in 1915.
Een patrouille met de verkennersleiding.
Rij boven van links naar rechts:
verkenner Molenaar, vaandrig Jacob Sluimer, hopman Wouter Henneveld, vaandrig Westerdijk (?) en een onbekende.
Knielend links:
patrouilleleider Planken en meer rechts verkenner Plezier.
Op de grond verkenner van Leeuwen, Kees van Aken,
Piet Dullaart (later befaamd atleet) en geheel rechts: van der Steen.
(CJS)

Troep 1 in najaar 1919. De verkenners en hun eventuele latere beroepen e.d.: 1. Onbekende; 2. Jan Visser (arts); 3. John Booysen (Philips); 4. Bertus van Zuuren (procu.h.); 5. Jan van der Plaat; 6. Eddy Vermeulen; 7. Rinus Borst; 8. Arie Pleijsier (Dir. Spaarbank); 9. Ton Geelen; 10. Jan van der Windt; 11. Boudewijn Brink (BPM); 12. Dirk Erkelens (arts); 13. Niek Nooteboom; 14. Onbekende; 15. Frans Fausert; 16. Jaap Ouwenbroek (Meubelfabrikant); 17. Eric Booysen; 18. Connie Hummelinck; 19. Arie van der Plaat (Unilever); 20. Onbekende; 21. Jaap van der Griend (Voetballer Ned. Elftal) (CSV)

Verder ontdekken wij niet zo veel meer van zowel Troep 3 als van Troep 4. Vermoedelijk zijn deze twee troepen eind 1925 gefuseerd en toen onder de naam van 'Drossaartgroep' verder gegaan. Volgens de Nieuwe Vlaardingsche Courant van 27 augustus 1926 wordt door deze nieuwe fusie-groep in augustus 1926 met 30 jongens in Rockanje gekampeerd. Wij lezen dan voor het eerst dat er Welpen (8-12 jaar) deelnemen aan dit kamp. Deze welpen staan onder leiding van akela T. Zandwijk (ome Thijs). De verkenners worden begeleid door hopman Kijne en vaandrig Goovaars.

De voortrekkers

In Engeland werd, na de start van de padvinderij, snel duidelijk dat ook voor jongens van 17 jaar en ouder iets georganiseerd moest worden. Niet iedere oudere verkenner kon assistent-leider worden. Voor zo'n functie waren sommigen minder geschikt of de interesse ontbrak. Baden-Powell schreef speciaal voor deze oudere scouts het handboek 'Rovering to Success' (Nederlandse vertaling: 'Zwervend op de weg naar levensgeluk'). Ook in Vlaardingen waren rond 1921 veel oudere verkenners. Bij Troep 2 had de Zwaluwen-patrouille zelfs uitsluitend verkenners boven de 17 jaar.

Het was dus logisch dat deze patrouille van oudere jongens werd omgevormd tot een voortrekkersstam. Op zaterdag 29 september 1923 werd de oprichting een feit.

De leiding berustte voorlopig bij hopman Geert de Jong, die de indiaanse bijnaam 'Vuurhart' kreeg, vanwege zijn stimulerende en vurige toespraken. Op zijn advies begon de stam met het doorwerken van de cursus voor voortrekkers, zoals deze was opgenomen in het blad 'De Padvinder'. Verder werd het oudste aanwezige lid L. van Dam aangesteld tot hoofdman en tevens als 'geschiedschrijver'. De romantiek van de indianen werd nog meer vorm gegeven door de benoeming van Henk van der Linde tot 'medicijnman', Koos Vogel tot 'houder van het raadsvuur'. Hans Overbeek werd 'houder van de tom-tom' en 'houder van de totem' werd Jacques Roodenburg.

Enige weken daarna werden vaandrig J. van der Griend en assistent-vaandrig Arie Berkhout eveneens lid van de stam. Verder noem ik nog Jan Kijne, J. Goovaars, W. Baars, Johan Tol, Bob en Jan Verweij, Henk Henneveld, M. Bakker, Frank Stolk, J. Nuijt, G. Nobel, waarvan de eerste vier hopman zijn geworden bij één van de Vlaardingse troepen. Als naam voor de stam werd o.a. voorgesteld Gazellestam, maar tenslotte werd gekozen: 'De Maaszwervers'. Voor de halsdoek werd de kleur grasgroen aangehouden, zoals van Troep 2, maar dan voorzien van een bruin vierkantje op de punt.

De stam hield zijn eerste kamp in december 1923 in Waalwijk. Reeds tijdens de zesde stambijeenkomst werd vastgesteld dat alle voortrekkers als stand-by en/of waarnemend leider bij alle verkennerstroepen moesten kunnen fungeren en niet uitsluitend bij troep 2 ('De Jonge Verkenners'). Eind 1924 nam de stam het initiatief een gezamenlijke feestavond voor alle Vlaardingse padvinders te organiseren om het afdelingsbestuur te stimuleren. De stam oefende zich in het ten tonele brengen van een grote, speciale indianenceremonie. Zelf ontworpen kleding en attributen in indianenstijl werden vervaardigd. Helaas bleek de creatieve inspirator van dit project Henk Henneveld ernstig ziek uit militaire dienst terug te keren. Mede door deze problemen werd besloten de geplande feestavond te annuleren. Helaas overleed Henk Henneveld (geboren in 1904) aan tbc en in januari 1926 werd hij

begraven. Zeer vele padvinders uit Delft, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis brachten een laatste groet. Zij vormden een erehaag van zijn huis aan het Sclaavenburgh tot op de begraafplaats aan het Emaus. De voortrekkers droegen de kist over de gehele route. Eén en ander was zeer indrukwekkend.
Na het vertrek van hopman G. de Jong naar Gelderland werd zijn taak als hopman overgenomen door de vaandrigs Arie Berkhout en J. van der Griend. Na een meningsverschil tussen de voortrekkers en vaandrig Jo Tol was deze naar Troep 1 gegaan waar hij de leiding overnam van hopman Spahn. Mede als adviseurs van het Afdelingsbestuur zijn de voortrekkers van grote betekenis geweest voor de padvinderij in Vlaardingen.

Rond 1920. Hopman Geert de Jong (1900-1973) te midden van een aantal verkenners van CJMV-troep 2, ook wel genaamd 'De Jonge Verkenners'. Zijn bijnaam was 'Vuurhart'. (CAO)

Stoere meiden, Hollands trots...

Op 4 september 1909 werd in Londen de eerste grote rally gehouden voor alle jongens van de één jaar bestaande padvinderij. Geheel op eigen houtje had een clubje meisjes onofficieel een groepje opgericht, dat de padvinders-activiteiten ook voor meisjes mogelijk wilde maken. Dit groepje, bestaande uit zowel highschoolleerlingen als fabrieksmeisjes, stelde zelf wat regels op en maakte een eigen ontwerp voor een uniform en nam zo deel aan de rally in Londen. Veel medewerking kreeg dit clubje niet, want iedereen vond dat de padvindersmethode voor jongens was bestemd en dus niet geschikt voor meisjes. Voor Baden-Powell was het toch de aanleiding om zich te bezinnen op de start van meisjesafdelingen. Als naam koos hij Girl Guides en zijn zuster Agnes Baden-Powell werd presidente van deze meisjesorganisatie. Zij stelde in 1912 een soort handboek samen, dat in 1918 werd gevolgd door het definitieve handboek 'Girl Guiding' van Baden-Powell. In 1910 waren alleen al in Londen, 8000 Girl Guides ingeschreven. Ook in Nederland wilden meisjes toetreden en in Den Haag en Leiden werden de eerste 'padverkensters' in september 1911 ingeschreven. Het systeem van de jongens werd als basis gebruikt voor de meisjes-activiteiten. De contributie werd vastgesteld op 5 cent per week. Bij de eerste uniformen werden witte handschoenen gedragen. Op 31 januari 1916 werd als overkoepelend orgaan het 'Nederlandse Meisjes Gilde' opgericht. In Vlaardingen werd rond 1921 getracht een meisjesgroep op te richten. Eerst in 1924 zou deze poging resultaat hebben. In Vlaardingen is dus heel laat de padvinderij voor meisjes tot ontwikkeling gekomen. Aanleiding om te starten was het, in begin 1924 aangekondigde, officiële bezoek aan Vlaardingen van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina. Dat bezoek zou plaats hebben op 19 september 1924. Mevrouw Van der Griend verzamelde veertien meisjes die wel padvindster wilden worden. In juni 1924 was de eerste bijeenkomst. Uit zuinigheidsoverwegingen werden de donkerblauwe uniformjurken zelf gezamenlijk gemaakt. Ook de speciaal geknoopte dassen en de witte fluitkoorden waren eigen maaksels. Vol trots werd, samen met de padvinders, op 19 september 1924, voor Hare Majesteit gedefileerd. Uiteraard waren de nieuwe uniformen nog zonder insignes en andere tekens, want de officiele installatie zou eerst plaatsvinden op 29 november 1924. Mevrouw Van der Griend werd toen definitief leidster van de eerste Vlaardingse padvindsters.

Crisis in de wereld en ook bij de padvinderij.....

Aan het eind van de jaren twintig ging het mis. Mis in de wereld, want na 1928 heeft o.a. de hevige beurscrisis, waardoor veel armoede en werkeloosheid ontstond, een allesomvattende invloed gehad. Het ging ook mis met de padvinderij. Het aantal leden liep sterk terug en vele leiders gaven er de brui aan. Eind december 1930 werd door hopman Goovaars in Vlaardingen een nieuwe groep opgericht. Deze groep moest in feite de voortzetting zijn van de vier vroegere groepen. In januari 1931 konden nieuwe leden zich aanmelden in het groepshuis in de Willem Beukelszoonstraat. Veel succes had deze groep niet. Eind

1931 en begin 1932 waren er nog wat welpen, verkenners en voortrekkers, maar geschoolde leiding ontbrak.
In februari 1932 werd door hopman S.Th. Bakker een nieuwe groep opgericht, aangesloten als CJMV-groep bij de Nederlandse Padvinders-Vereniging (NPV).
Alle op dat moment nog aanwezige padvinders werden lid van deze nieuwe groep. De groep kreeg als naam 'Willem de Zwijgergroep 1'. Ineens was er weer hoop.
De nieuwe groep had een onverwacht groot succes. Op 16 april 1932 werd reeds een nieuw groepsonderkomen geopend in de Zeevishal op de Koningin Wilhelmina-haven Z.O.-zijde. Tevens werd hopman Bakker geïnstalleerd door hopman Spijkerman van het hoofdkwartier in Den Haag. Spreker was o.a. burgemeester Van Walsum, die zelf drie zoons als leden van deze nieuwe groep had. Het aantal aanmeldingen is dusdanig groot, dat in november 1932 een welpenhorde kan worden opgezet met als leiding akela Visser, baloe Goos en bagheera Westerdijk. Verder startte in juli 1932 een voortrekkersstam onder leiding van oubaas van Dijk. De groep koos voor een halsdoek in grijze kleur.

Wij blijven groeien...

De nieuwe Willem de Zwijgergroep 1 bleef maar groeien. Vooral de welpenhorde had binnen een jaar zo veel welpen, dat besloten werd deze horde te splitsen in twee afzonderlijke horden. Akela van de tweede horde werd Mr. Margot Erkelens, de geleerde dochter van huisarts Erkelens. Zijn wachtkamer werd voorlopig als vergaderlokaal voor de leiding gebruikt. Horde 1 van akela Visser gebruikte het hordehol in de Zeevishal op zaterdagmiddag; de nieuwe horde van akela Erkelens gebruikte datzelfde lokaal op woensdagmiddag. Op zaterdag 5 september 1934 werd besloten dat de tweede horde een nieuwe, afzonderlijke groep zou worden. Als 'zoon' van Willem de Zwijger werd deze nieuwe groep 'Prins Mauritsgroep' genoemd.
Als groepsdas werd de vertrouwde grijze halsdoek van groep 1 voorzien van een brede oranje rand. Als groepslokaal konden nog lokalen van de Zeevishal worden gehuurd voor een huur van 26 gulden per jaar. De contributie was voor alle leden gelijk namelijk 15 cent per week!
Door onenigheid tussen hopman Bakker en oubaas Van Dijk was Van Dijk begin 1934 afgetreden als leider van de voortrekkers van groep 1 en hij had als hopman een nieuwe groep gevormd. Deze afsplitsing kreeg de naam 'Prins Hendrikgroep 2'en zo kreeg de nieuwe 'Prins Mauritsgroep' het nummer drie (3). In maart 1935 bleek dat de verkennerstroep van de 'Willem de Zwijgergroep 1' te groot werd en zo werd eveneens tot splitsing besloten en kreeg de 'Prins Mauritsgroep 3' een echte verkennerstroep erbij onder leiding van hopman Van Aperen.
In 1936 wordt Hans van Driel vaandrig bij groep 1. Hij zal in begin 1937 de aftredende hopman Bakker opvolgen als hopman van groep 1. Deze groep 1 was een CJMV-groep, maar werd nu een 'neutrale'groep. De 'Prins Mauritsgroep 3' blijft een CJMV/ NCVP groep. (NCVP=Nederlandse Christelijke Vereniging voor Padvinders).
Inmiddels moeten de groepen worden klaargestoomd voor deelname in 1937 aan de Wereld-Jamboree, het grootse evenement met vele tienduizenden padvinders uit de gehele wereld en voor het eerst in Nederland te houden. Alleen als aan een bepaalde standaardeis werd voldaan, mochten ook Nederlandse padvinders aan dit unieke gebeuren deelnemen.

En dan gaan we voor ons zelf beginnen...

De door het conflict tussen hopman Bakker en oubaas Van Dijk ontstane Prins Hendrikgroep 2 droeg een blauwe halsdoek. Er kwam bij deze verkennerstroep weldra een eigen horde welpen en een voortrekkersstam onder leiding van de nieuwe oubaas L.C. van der Roest. Als groepshuis werd gehuurd het pand Landstraat 64 (hoek Fuikstraat).

Eind 1923. Troep 4 'De Witte Ridders' onder leiding van hopman Kijne. De halsdoek was rood/wit. Troep opgericht 5 januari 1923. (CJS)

Andries Hoogerwerf, de voorzitter van de plaatselijke commissie, was leider van deze groep 2 en werd in september 1935 benoemd tot ADC (Assistent District Commissaris) voor het District Beneden Maas. Als extra attractie beschikte deze groep over wat hoornblazers en trommelslagers en dat geheel werd aangeduid als 'marsband'. In 1938 ontstond bij de Prins Mauritsgroep 3 onenigheid over een te houden feestavond. Akela de Graaf wilde 'bal na', maar hopman Van Aperen wilde 'géén bal na'. Akela De Graaf trad met het grootste deel van haar welpenhorde uit Groep 3 en stichtte Groep 5, de 'Sint Jorisgroep 5'. Later kwam er door normale groei ook een verkennerstroep bij Groep 5, onder leiding van hopman Mol.

Troep 2 in 1921. 'De Jonge Verkenners' onder leiding van hopman Geert de Jong. Spelmiddag langs 'Het Scheur' (langs de Maas). Op de achtergrond de nieuwe industrie.(De ENCK?). (CAO)

Woest en ledig...

Bijna vijftig jaren lang hebben de padvinders in Vlaardingen niet over optimaal geschikte groepshuizen met een buitenveldje kunnen beschikken. De leiding zocht steeds weer naar ruige terreinen, waar avontuurlijke programma's konden worden afgewerkt. Een enigzins bereikbaar gebied was het Sterrebosch in Schiedam. Ook het in de Waterweg gelegen Kruiteiland was geschikt, maar alleen met roeiboten bereikbaar. Vooral drie andere terreinen waren vanaf 1913 geliefd.

In de eerste plaats Het Scheur. Na de opening in 1872 van de Nieuwe Waterweg was het Scheur het braakliggende opgespoten terrein, langs het water, dat bestemd was voor toekomstige vestiging van nieuwe industrieën. Het werd veelvuldig gebruikt door de padvinders voor allerlei grote en kleine spelen en sporten. Ook om zo nu en dan tenten op te zetten of kampvuren te houden. Vooral de voortrekkers hielden op zaterdagavond, zo van negen tot elf uur een 'Raadskampvuur', veelal moeizaam gestookt met aangespoeld drijfhout. Het Scheur, ook wel de Maaskant genoemd, zou langzamerhand in beslag worden genomen door de nieuwe industrieën.

Nog twee andere terreinen werden intensief gebruikt voor het padvinderswerk.

Heel geliefd was het afgesloten, braakliggende, opgespoten terrein, eigendom van en liggend naast 'de Vulcaan' of wel Havenbedrijf Vlaardingen-Oost en bestemd voor de toekomstige uitbreiding van deze onderneming. Dit woeste terrein was niet voor het publiek toegankelijk en mocht door padvinders uitsluitend worden betreden in groepjes en langs de officiële ingang met de portier. Het was een boeiend terrein, ruig begroeid en met een zekere romantiek. Tientallen jaren is van dit terrein met groot plezier gebruik gemaakt voor allerlei buitenactiviteiten. Op een deel van dit terrein, dat overigens gratis mocht worden gebruikt, zijn na de oorlog zelfs enige groepshuizen gebouwd, het zogenaamde 'terrein achter Cincinnati'. Door de opdringende industrie en vooral ook door de bouw van de Beneluxtunnel, is het terrein verloren gegaan als buitencentrum.

Een terrein dat al vroeg zeer bruikbaar was, bleek het in de eerste staat van ontwikkeling zijnde parkgebied tussen de dijk en 't Hof, het latere Oranjepark. Het had veel trap- en zandveldjes, vijvertjes en ruig struikgewas. De term 'Sahara' zegt veel over dit gebied. Het was niet alleen vooral geliefd bij de welpen, maar ook bij de niet-georganiseerde Vlaardingse jeugd. Wie van de echte Vlaardingers heeft niet als jongen of meisje 'getent' op de Sahara? Dat 'tenten' was, met behulp van takken of stokken en oude lappen of gordijnen, een 'tent' maken en dan genieten van de zelfgemaakte 'drugs'. Het geheime recept

Linkerpagina: Zomer 1923. Kamp in Oostvoorne van de 'Maaszwerversstam'.
Let op de handkar voor vervoer van de bagage. Staand rechts: Henk Henneveld (1904-1926) in zelfgemaakte lederen shirt in Indianenstijl. (CAO)

hiervoor was: een beugelfles met water vullen en dan veel duimdrop erbij doen. Door flink schudden, totdat de drop was opgelost, ontstond een kostelijke drank, een soort voorloper van Coca-Cola en een lafenis voor een moegespeelde, dorstige jongensziel.

Vlaardingse zeeverkenners....

Nadat Baden-Powell in 1909 met het trainingsschip de 'Mercury' een testkamp voor Sea-Scouts had georganiseerd ontstonden de zeeverkenners. Ook in Nederland werd al vroeg een aantal groepen Zeeverkenners opgericht. Uiteraard, zult u zeggen, want ons land is echt een land van water en zeevaarders. Daarom is het heel vreemd dat meer dan 27 jaren na de stichting van de waterpadvinderij pas geprobeerd werd ook in Vlaardingen een zeeverkennersgroep op te richten. Vlaardingen had letterlijk bijna de boot gemist. Het initiatief kwam in 1936 van de jongens zelf. De Zeemeeuwen-patrouille van de Willem de Zwijgergroep 1 bestond omstreeks 1936 uit wat oudere verkenners, die wel eens wilden experimenteren met het waterwerk.

Zomer 1924. Een patrouille van de 'Drossaarttroep 3' oefent kampwerkzaamheden. (CAO)

Het waren o.a. Cor de Bruijn, Arie Maat, Ben Helleman, Karel van Hogestoeffenbelt en andere jongens die de zeeverkennersgroep vormden. Zij werden onafhankelijk van de Willem de Zwijgergroep en stichtten de zeeverkennersgroep 'De Geuzen' groep 4

Om 'de vader', de Willem de Zwijgergroep, te eren werd gekozen voor de grijze das van deze 'vader'. Deze halsdoek werd wel voorzien, in de punt op de rug, van een geborduurde afbeelding van een anker en een reddingsboei in wit en rood. Als leiding werden aangetrokken schipper Aad Kip en stuurman Wim Houtkamp. Voorlopig werd als plaats van bijeenkomst gekozen voor de koffiekamer op de eerste verdieping van de Zeevischhal. Weldra kon ook varend materieel worden verkregen en wel een grote marinesloep voor gebruik op de grote rivieren en ook een BM-zeilboot voor gebruik op de Vaart en de vlieten. Later werd zelfs een groot motorschip verkregen. Na de bevrijding (1945) werd deze in 1941 verboden groep heropgericht. Ook de naam 'De Geuzen'en het groepsnummer 4 werden weer gebruikt.

Tobben met de huisvesting...

Ideale, optimale groepshuizen waren vroeger niet te vinden. Althans niet in Vlaardingen. Dat betekende dat de padvinders onderdak moesten zoeken op ongeschikte krakende zolders of in stokoude krotten. Ook werd een enkele keer een vrijstaande keet verworven, maar deze werd door de straatjeugd al snel vernield. Toch is het essentieel voor jeugdwerk en zeker voor de padvinderij, dat de juiste huisvesting voor sport, spel en avontuur beschikbaar is. De padvinderij in Vlaardingen heeft vanaf 1913 enorme problemen gehad met het vinden van geschikte lokalen. Als voorbeeld kan gelden de ellende en de narigheid die de Prins Mauritsgroep in de loop der tijden heeft ondervonden bij het zoeken en soms vinden van de diverse onderkomens. Wat beschreven is, zijn de dramatische problemen van één groep, maar die problemen hebben zich bij vrijwel iedere groep voorgedaan. Dit is de lijdensweg:

1.

Begonnen in 1934 samen met groep 1 in de Zeevishallen ging de Mauritsgroep 3 in 1936 naar een grote zolder van het pand Hoogstraat 202.

2.

Dit pand 'De Zeeman' bevatte een grote zolder die voor 10 gulden per maand werd gehuurd. Deze zolder leek wel geschikt, hoewel 'buitenmogelijkheden' volledig ontbraken. Helaas was een etage lager het clubhuis gevestigd van de jeugdsociëteit 'De Fortuna Boys'. Als op houten zolders, boven je hoofd, welpen en verkenners hun spel spelen, ontstaat een niet te verdragen lawaai. Vrij snel na vestiging werd dan ook de huur opgezegd.

3.

In begin 1939 verhuisde de Mauritsgroep 3 naar het graanpakhuis van Poot aan de Kortedijk 123, later bekend als de Schuilhoek. Na een jaar werd dit pand verkocht door de eigenaar en stond de groep op straat.

De eerste Vlaardingse padvindsters in zelfgemaakte uniformen. Opgericht in 1924. Staand van links naar rechts: Lena Spaans, Sophie Eigenraam, Onbekende, Co Keizer, Bertha Lankester, Onbekende, mevrouw Van der Griend (de leidster herkenbaar aan de hoed met omgeslagen rand), Onbekende, Lena Eigenraam, Bertha van Emden, Bep Berkhout.
Zittend: Onbekend, Francien Warmenhoven en Jannie Spaans.
(CAO)

4.
Een verkrot woonhuis in de Fransenstraat kon worden gehuurd. In april 1941 werd daar alles in beslag genomen toen de Duitsers de padvinderij verboden.
5.
Direct na de bevrijding in 1945, toen honderden jongens zich als lid aanmeldden, kon een grote boetzolder aan de Koningin Wilhelminahaven worden gehuurd. Op deze zolder was begin 1940 een dikke laag zand aangebracht om, bij een eventueel bombardement, brandbommen te kunnen neutraliseren. De leiding heeft met behulp van wat voortrekkers al dit zand eerst moeizaam moeten verwijderen. Gelukkig konden wel uit in beslag genomen Duitse onderkomens genoeg banken en tafels worden weggehaald om de enorme zolder enigzins te kunnen inrichten.
6. en 7.
Toen de boetzolder ontruimd moest worden, vonden de welpen een onderkomen in de voormalige Ericaschool bij de Lijnbaan. De verkenners kregen een ruimte in het oude graanpakhuis van Dorsman aan de Markt en daarna in de Schoolstraat 8.
8.
Weer werd er verhuisd, want rond 1950 ging de Prins-Mauritsgroep naar een hooizolder van een boerderij aan het Westnieuwland. Ook deze moest worden verlaten.
9.
De gehele groep verkaste naar een pandje in de 2e Maasboschstraat.
10.
Reeds in 1953 werd het tiende onderkomen betrokken. Het was een haringzolder aan de 1e Van Leijden Gaelstraat, die tot juli 1955 door de Mauritsgroep werd gebruikt.
11.
In 1953 startte de Gemeente Vlaardingen met plannen voor de vestiging van een Padvinderscentrum in en rond-

om de boerderij van P. Hoogendam aan de Broekweg. Een en ander zou geschikt worden gemaakt voor vrijwel alle Vlaardingse padvinders-groepen. De eerste plaatsen werden ingeruimd voor drie groepen: de Willem de Zwijgergroep, de Prinses Irene-groep en de Marnix van St. Aldegondegroep 7.
De Irenegroep haakte af en daarvoor in de plaats kwam de Prins Mauritsgroep 3.
Op 16 juli 1955 was de opening van dit scoutcentrum. Weliswaar was alles nog primitief, zo ontbraken electriciteit, gas en water, maar in de loop van de jaren zou het geheel, mede door zelfwerkzaamheid, uitgroeien tot een goed functionerend groepshuis met buitenverblijf. De Prins Mauritsgroep hoeft eindelijk niet meer te verhuizen. Eerst in 1965 kwam de Gemeente Vlaardingen met een financieringsplan voor de bouw van nieuwe groepshuizen. Ook de elders gevestigde groepen, o.a. die achter het Cincinnatigebouw, moesten verhuizen naar het scoutcentrum, want hun vestigings-plaatsen vielen ten offer aan de bouw van de Beneluxtunnel en nieuwe industrieën.

Op 19 september 1924 bezoekt Koningin Wilhelmina onze stad. Voor de 'Salon voor scheren en haarsnijden' aan de Westhavenkade wachten de Vlaardingse padvinders en de meisjes-gezellen om deel te nemen aan het defilé. Midden bij de vlag hoplieden de Jong en Kijne. (CAO)

Padvinderij in oorlogstijd...

Ruim een jaar voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in september 1939 werd ook door de padvinders begrepen, dat ons land te weinig aan oorlogsvoorbereiding had gedaan. Overal in Nederland werden schuilkelders gebouwd en de Luchtbescherming georganiseerd. Bij de padvinders werd een speciaal insigne ingesteld, het insigne ND (Nationale Diensten). Verkenners en padvindsters van 14 jaar en ouder die een speciale opleiding hadden gevolgd, mochten dit insigne dragen. Uiteraard was EHBO één van de belangrijkste onderdelen van deze training. Maar ook de instructie voor luchtbescherming, brandblussen en koeriersdiensten behoorde tot de opleiding. Toen de Duitsers in mei 1940 ons land overvielen, werd allerlei hulp door de padvinders aan de Nederlandse instanties gegeven. De politie had het te druk (bijvoorbeeld met het arresteren van NSB'ers) om de normale taken te verrichten. Zelf heb ik in padvindersuniform dagenlang als 'verkeersagent' het verkeer geregeld op de T-kruising Hoogstraat/Brede Havenstraat. (Er was toen in beide straten nog tweerichtingsverkeer en het verkeer op

de omhooglopende Brede Havenstraat had voorrang). Direct na de capitulatie in mei 1940 werd door de hoofdbesturen geadviseerd wel met het jeugdwerk door te gaan. Maar alles zonder veel uiterlijk vertoon en zolang niets door de bezetter werd geëist, dat in strijd was met de padvindersidealen. Desondanks was het na enige maanden reeds duidelijk dat allerlei organisaties, ook jeugdgroepen, zouden worden aangepakt. Het Nationaal Jongeren Verbond en de AJC, de Arbeiders Jeugd Centrale, waren het eerst aan de beurt. Ook het jongerenwerk van het Leger des Heils werd geliquideerd. Het padvinderswerk werd sterk belemmerd, doordat de Duitsers reeds op 29 augustus 1940 een verbod uitvaardigden op alle buitenactiviteiten zoals kamperen in tenten, verkenningsspelen etc. De Vlaardingse padvinders hebben wel getracht zo onopvallend mogelijk hun spel voort te zetten, maar naar buiten treden in uniform werd toen wel gevaarlijker.

De grote klap kwam snel en niet onverwacht. Op woensdag 2 april 1941 ontvingen alle padvindersorganisaties een 'Auflösungs- und Beschlagnahmeverfügung' van de Duitse Rijkscommissaris, waarin werd medegedeeld dat de verenigingen waren opgeheven en de gehele organisatie was verboden. Volgens de vijand was de padvinderij "England-freundlich eingestellt und erhielt ihre Befehle von dem internationalen Büro in Londen".

In Vlaardingen werden de groepsleiders op 2 april 1941 reeds vroeg door rechercheurs opgehaald van hun werk. Tijdens huiszoekingen werd alles wat met de padvinderij te maken had in beslaggenomen: de ledenadministratie, het archief en ook de kas. Ook de groepshuizen werden verboden gebied. De tenten, kampeerspullen en verdere materiaal werden verbeurd verklaard. De deursloten werden vervangen. Van het kostbare materiaal is nooit meer iets teruggezien. Een deel zal wel naar de NSB-Jeugdstorm zijn gegaan. Wel kwamen 's avonds bij de leiding goedwillende rechercheurs op bezoek, die aan enkele leiders toestonden nog wat 'persoonlijke bezittingen' uit de groepshuizen te halen.

Na het verbod is toch met veel kleinere groepjes padvinders (4-6 jongens) nog doorgedraaid. Zo ging bijvoorbeeld hopman Van Driel zo nu en dan met wat oudere verkenners en voortrekkers 'kamperen'. Uiteraard niet in uniform en zonder tenten, bij een boer op de hooizolder bij-

Herfst 1933. De nieuwe 'Willem de Zwijgergroep 1', voltallig met welpen, verkenners, voortrekkers en leiding bijeen in het Hof bij het afscheid van Akela Visser. Uniek: drie (3!) zonen van burgemeester van Walsum zijn lid. (CPvdB)

voorbeeld. Ook werden clandestien bij jongens thuis, bijeenkomsten georganiseerd. Eén van deze jongens was voor de 'Arbeitseinsatz' naar Duitsland getransporteerd. Zijn argeloze moeder schreef hem over hopman Van Driel en de clandestiene bijeenkomsten, niet beseffend dat alle brieven geopend en gecensureerd werden. Hopman van Driel kreeg op een morgen de order zich te melden bij de SD, de beruchte Sicherheitsdienst in Rotterdam. Gelukkig voor hem is, na een heleboel problemen, een en ander nog redelijk goed afgelopen.

Hoe pietluttig en perfectionistisch door de Duitsers alles werd gecontroleerd heb ik zelf ondervonden. Tijdens een tocht in 1942, met enige voortrekkers, werd uiteraard geen uniform gedragen. Althans dat dacht ik. Toch werd ik door

een Feldwebel aangehouden wegens het dragen van een originele Engelse Boyscoutriem. Ik moest deze riem afdoen en inleveren. Ondanks mijn protest dat ik door de Krieg zo mager was geworden dat zonder die riem mijn broek van mijn achterwerk zou glijden, bleef hij onverbiddelijk. "Macht nichts, sofort ausziehen!" De rest van die dagen heb ik met een geleend touwtje getracht mijn broek op te houden.
Een klein aantal padvinders uit Vlaardingen is in het 'verzet' terecht gekomen en behoorde, mede door hun padvinderservaring, tot de goede werkers van en voor 'de ondergrondse'. Uiteraard heeft het merendeel van de vooroorlogse padvinders zich, zoals 95% van de Nederlanders, meer beziggehouden met overleven, dan met daadwerkelijk verzet.

Een snelle herstart en een grote actie...

Op 6 mei 1945 was het eindelijk echt voorbij. Nederland werd bevrijd van de moordzuchtige onderdrukker. De Duitsers capituleerden! De padvinderij kon in Vlaardingen weer starten. Hèrstarten! De twee 'vooroorlogse' leiders, hopman Van Driel en hopman Van Aperen, openden direct een inschrijvingsbureau in het winkelpand Biersloot/hoek Vaartweg. De toeloop was verbluffend. Honderden jongens van alle leeftijden lieten zich inschrijven. De problemen waren groot. Overrompelend veel leden, maar nauwelijks goed opgeleide leiders en geen spel-materiaal. Wel kon ruimte voor het 'spel' worden gehuurd. Op Zaterdag 2 juni 1945 werden reeds de eerste bijeenkomsten gehouden.
De 'Willem de Zwijgergroep 1' kon een grote zolder huren op de Koningin Wilhelminahaven N.O.-zijde. De leiding had hopman Hans van Driel (1916) met assistentie voor de verkenners van de vaandrigs Cor Pluijmgraaf en Carl Schippers. De welpenleiding had akela Mol. De voortrekkers hadden als leiding oubaas De Koning.

In 1936 maakt hopman van Driel (1916) met een deel van de verkenners van de 'Willem de Zwijgergroep' een excursie naar vliegveld Waalhaven. Van links naar rechts staand: Hopman van Driel, Piet Schipper, Henny Brederveld, Steef Birnie, Gerrit de Ruiter, Mari Schipper, Ton de Ligt, Johan de Jong,
Knielend van links naar rechts: Gelijn Werner, Jacques Breur, Johan Dekker, Jacques Priëlle en Aad E. Dulfer.
J.H. van Driel ('Hans van Driel') werd in januari 1936 geïnstalleerd als Assistentverkennersleider (vaandrig) en nam in 1937 van hopman S. Bakker de leiding over van de Wilem de Zwijgergroep 1. Hans van Driel werd na de oorlog in 1956 ADC (assistentdistrictcommissaris) en in 1961 DC (districtcommissaris) (CAD)

De 'Prins Mauritsgroep 3' had een grote boetzolder kunnen bemachtigen tegenover de Zeevishal. Hopman Krijn van Aperen (1915-2001) werd geassisteerd door Aad Dulfer, Bert Kramer en Map van Krimpen. Welpenleidsters waren Titia ten Kate met Letty de Snaijer en Alie 't Hoen. Oubaas Nico Molenkamp was de voortrekkersleider.
De contributie was bij beide groepen gelijk, namelijk 25 cent per week. Uniformen waren er niet, hoogstens wat restanten van voor 1941. Als halsdoeken werden oude witte servetten gebruikt. Het schoeisel was veelal versleten en inferieur. Maar iedereen was enthousiast en vol goede moed. Daarom slaagde deze herstart volledig.
Na dit succes van Groep 1 en Groep 3 kwamen ook de andere 'vooroorlogse' groepen op gang, o.a. 'De Geuzen Zeeverkennersgroep 4'.
Wel was deze herstart niet zo overrompelend als bij de eerste groepen. Er kwam zelfs een volledig nieuwe groep, de 'Prinses Irenegroep 5'. De leiding berustte bij hopman G.J. de Jong, vaandrig A. Vogel en als welpenleider akela W. Brouwer.
De nieuwe padvinders toonden onmiddellijk dat zij de idealen konden toepassen. Zij hielden in de eerste week van juni 1945 een huis-aan-huis actie voor het N.V.H.-werk (Nederlands Volks Herstel). Bij deze inzameling werden, wat boven verwachting was, vele bruikbare artikelen

geschonken: huisraad, kleding en zelfs levensmiddelen. Dit eerste optreden van de Vlaardingse padvinders werd een groot succes.
Meisjes die padvindster wilden worden werden direkt na de bevrijding opgeroepen om zich te melden. Er werd een comité opgericht bestaande uit o.a. de dames M. Hoogendijk-Moerman, E. Kervers-van Tholen en A. van Teijn-Nogenkamp.
De meisjes konden zich melden op 27 september 1945 om 18.30 uur op het adres Verploegh Chasséplein 3. Dit was het begin van de VIOOL-groep (Viool = Vrede Is Onze Oprechte Leus). Deze padvindstersgroep heeft meer dan achttien jaren in de Geraniumstraat haar clubhuis gehad ('De Uithoek'). De groep kon in 1969 het toen bouwvallige geheel inruilen voor een nieuw onderkomen op het Scoutcentrum aan de Broekpolderweg.

Juli 1945 wordt de eerste verkenner (Piet van Vliet) geïnstalleerd. Alles is nog heel primitief. Uniformen waren zeer schaars. Oude witte servetten werden als halsdoeken gebruikt. De vlag wordt vastgehouden door vaandrig van Krimpen. Tweede van rechts is Krijn van Aperen (1915-2001) hopman van de 'Prins Mauritsgroep 3'. Hopman van Aperen was nog één van de weinige 'vooroorlogse' leiders. In 1933 werd hij vaandrig bij de Willem de Zwijgergroep 1 en na de splitsing hopman van de Prins Mauritsgroep in 1934. In 1946 meldde hij zich als vrijwilliger voor de militaire dienst. Na een opleiding in Engeland werd hij in maart 1947 naar Indonesië gezonden in verband met de 'politionele acties'. In oktober 1948 keerde hij terug in Nederland. Op 11 april 1964 ontvangt van Aperen het eregroepsleidersinsigne wegens zijn 30 jaren inzet voor de Mauritsgroep. (CAD)

Start, géén hèrstart van de R.K.-verkenners...

Voor 1941 waren er geen georganiseerde Rooms-Katholieke verkenners in Vlaardingen. Vroeger waren sommige jongens van 'roomse huize' wel lid bij de CJMV-groep 2. Bijvoorbeeld rond 1921 Bob en Jan Verweij. Voor 1940 was er wel een soort jeugdwerk op katholieke basis. Gestimuleerd door Meester Boudens, hoofd van de Willibrordusschool, was er een club 'De Boslaners' voor oudleerlingen. Deze club was zeer actief op cultureel, godsdienstig en sportief gebied en (uniek in RK-kringen) zelfs 'gemengd'. Direct na de bevrijding was dit een goede basis voor het echte verkennerswerk en werd de 'Willibrordus-groep' opgericht. Wat later werden ook groepen van de Rooms-Katholieke Gidsen voor meisjes opgericht, zoals de St. Bernadette- en de St. Luciagroep.
Belangrijk voor de leiders was dat de kinderen van het echtpaar Boudens, evenals hopman Joop van Geest, reeds voor 1940 lid van de verkennersbeweging in Schiedam of Rotterdam waren. De namen van de diverse RK-families geven hun invloed weer, zoals Toon Boudens, Anton, Louis en Alfons Pietersen, Koos Suyker, akela Toos de Koning, Frits Trooster en anderen zoals de familie Foet, die zelfs drie welpenleidsters inzette. Er waren goede contacten met de protestant-christelijke groepen. Zo waren er gezamenlijke volksdansavonden. De katholieke scouts hadden volgens Louis Pietersen als leidraad 'Ruig, wild en woest'. Bij dit motto behoorde blijkbaar een gevaarlijk 'Retourtje-over-de-Maas-zwemmen'.

De herstart en 'De Doorbraak'...

Tijdens de oorlog was in Londen en in bevrijd zuidelijk-nederland een 'nieuw denken' ontstaan. Een beweging om los te komen van het verzuilde politieke systeem van voor 1945. Deze poging tot een 'nieuw denken' werd de 'Doorbraak' genoemd en werd vurig ondersteund vanuit Londen door Koningin Wilhelmina. De basisgedachte was "dat de christelijke antithese en de klassestrijd de juiste oplossing van de maatschappelijke vraagstukken in de weg stonden". Deze 'doorbraak'-gedachte bracht de verkennersleiders Krijn van Aperen en Aad Dulfer, die een christelijke groep wilden herstarten, in moeilijkheden.
De 'Prins Maurits-groep 3', gesticht in 1934, was immers altijd een christelijke groep geweest. Eerst CJMV-groep, daarna een NCVP-groep (=Ned. Christelijke Vereniging van Padvinders, samenwerkend met de NPV). De zojuist in Vlaardingen gevormde NPV-plaatselijke Commissie

werkte in 1945 de reeds her-opgerichte groep tegen; ondanks het merkwaardige feit dat die commissie werd geleid door een dominee en door het 'hoofd ener christelijke school'. Toch, na heftige discussies, ontstonden in Vlaardingen drie christelijke groepen. Drie groepen, want de belangstelling voor de christelijke padvindersgroep was dermate groot, dat weldra de 'Prins Mauritsgroep 3' werd verdeeld in drie hordes voor welpen en drie vendels voor verkenners. Toen dit door de District Commissaris (DC) reglementair onjuist werd geacht, werden de hordes en vendels als drie afzonderlijke groepen aangemerkt. Onder auspiciën van de 'Commissie Vlaardingse Christelijke Padvinders Prins Maurits' ontstonden zo drie zelfstandige groepen. Het waren de 'Karel Doormangroep 3', de 'Sint Jorisgroep 6' en de 'Marnix van Sint Aldegondegroep 7'.
Doordat hopman Krijn van Aperen zich om persoonlijke redenen als vrijwilliger voor militaire dienst had gemeld en in verband met de 'politionele acties' naar Indonesië werd gezonden, was hij helaas in die naoorlogse periode enkele jaren niet beschikbaar voor de padvinderij. Daarom bestond de verkenners- leiding uit Aad Dulfer, Map van Krimpen, Teun Breederveld, Jan Bolderheij, Albert van der Linden, Wim Klok en ook Koos Starre, die Dulfer zou opvolgen. De welpen-leiding berustte bij akela van Krimpen, groep 3. Akela Van der Baars voor groep 6 en akela Dulfer-ten Kate voor groep 7. Reeds in 1946 werd het eerste grote gezamenlijke kamp in Beekbergen gehouden. Na enige tijd zijn de 'Karel Doormangroep 3' en de 'Sint Jorisgroep 6' gefuseerd, want de ene groep had geen leiders meer en de andere groep nauwelijks nog jongens. Deze nieuwe groep nam de 'oude' naam aan van 'Prins Mauritsgroep 3'. De 'Marnix van St. Aldegondegroep 7' heeft van 1945 tot heden wel zelfstandig gefunctioneerd. De herstart was voltooid. Volgens de ondertitel van dit relaas zijn wij aan het einde van ons verhaal over de padvinderij in Vlaardingen van 1913 tot 1945. De volgende jaren van de geschiedenis van de Vlaardingse padvinderij zullen misschien (eens) door een ander worden beschreven.

Aad E. Dulfer

In 1961 werd een reunie gehouden van de vroegere Troep 2, de 'Jonge Verkenners'en de 'Maaszwerversstam', ooit rond 1920 geleid door Geert de Jong (1900-1973). Wij zien zo vele bekende Vlaardingers verzameld rondom 'Vuurhart', de bijnaam van de Jong. Deze zit middenin, met donker shirt. Er waren 33 aanwezigen, van de genodigden bleken reeds acht mannen te zijn overleden. (CAO)

Verantwoording....

In een aantal uitvoerige gesprekken met Krijn van Aperen (1915-2001) en hopman Hans van Driel (1916) kreeg ik zeer veel gegevens over de padvinderij in Vlaardingen. Ook de gegevens van Jan Stolk (1916) over de broers Henneveld waren zeer uitvoerig en heel interessant. Arie Ouwendijk gaf mij aantekeningen en foto's van zijn oom Geert de Jong (1900-1973) en de voortrekkersstam 'De Maaszwervers'.

Het Stadsarchief van Vlaardingen heeft uiteraard veel materiaal in de vorm van plakboeken, voornamelijk afkomstig uit de Nieuwe Vlaardingsche Courant. Ook daarvan heb ik dankbaar gebruikgemaakt. Dank ook aan Han van Elk, samensteller en beheerder van het veel omvattende archief van de Marnix van St. Aldegondegroep 7.

Een flink deel van de voorliggende tekst is gebaseerd op kennis en herinneringen uit mijn eigen padvinderstijd vanaf 1933.

Interessant waren ook de boeken van J.H. van der Steen. Vooral zijn "Zo kwam scouting naar Nederland" (Zaltbommel 1982) bevatte veel gegevens.

Het jubileumboekje "50 Jaar Prins Mauritsgroep" (September 1984) was eveneens zeer bruikbaar. Heel verhelderend was "The Character Factory" (M. Rosenthal, New York 1986). Een diepgravende studie over de basis van de padvinderij. Besproken in de NRC van 19/10'1986 en Elsevier 26/7'1986.

Bijzondere dank aan velen die mij informeerden, zoals o.a
Lenie Borsboom-van Aperen
Koos Starre
Wout Brouwer
Koos Suijker
Ben Helleman
Arie Vogel
Louis Pietersen
Tenslotte dank aan de redactie van dit Historisch Jaarboek voor haar correcties en geduld

Aad E. Dulfer

Hoort, zegt het voort

Hoort! Zegt het voort,
dat nu Jong Nederland niet meer teert op de kracht
van een roemrijk geslacht,
maar aan 't werk gaat met eigen hand.
Werk maakt ons sterk,
helpt ons in 't leven voort;
wij rusten niet uit want wij willen vooruit,
daar de toekomst aan ons behoort!

Refrein:
Naar de duinen,
naar de bossen,
't volle leven tegemoet,
want de frisse zin brengt de buitenlucht er in
en een waakzaam oor houdt ons op het rechte spoor.
Hij, die eens de vlag wil hijsen op het werk
van onze tijd,
hou vol zijn keus, blijve trouw aan onze leus:
wij zijn bereid.

Luid klink' het uit,
ons blijde levenslied,
want wij zijn ons bewust,
dat er kracht in ons rust
en daarom versagen we niet!
Plicht valt ons licht,
hoe moeilijk die ook zij;
thans gestaald onze kracht
voor hetgeen ons straks wacht,
onze taak in de maatschappij!

Cobi Bot

Kroniek van Vlaard

ngen 1951

Januari

1 Aantal inwoners 48.187.

Gevestigd als huisarts L. van der Molen, Schiedamseweg 108.

Bij besluit van de burgemeester bevorderd tot inspecteur van politie in de rang van ambtenaar 2e klasse de heer A.H.A. Poot, voorheen werkzaam in dezelfde functie als ambtenaar 3e klasse.

H.P. Kuipers, onderwijzer aan de Hugo de Grootschool, 40 jaar werkzaam in het onderwijs.

2 In de raadszaal van het stadhuis nieuwjaarsreceptie van burgemeester J. Heusdens.

In de afslagzaal van het Handelsgebouw installatie van K. van der Ham als commissaris van politie door burgemeester Heusdens.

J.W.F. Dorleyn treedt aan als hoofdinspecteur van politie.

3 Opening van de Prins Bernhardschool, openbare school voor voortgezet lager onderwijs aan het Westnieuwland, door mevrouw Wüppermann, de echtgenote van het nieuwe schoolhoofd. Tot voor kort was in dit schoolgebouw de Hugo de Grootschool gevestigd, die in 1950 verhuisde naar de Curaçaolaan.

6-7 Turnfestijn bij RK WIK met gasten uit Eindhoven en Delft.

12 Bij Koninklijk Besluit is voor het tijdvak 1 januari 1951 t/m 31 december 1954 benoemd tot plaatsvervangend buitengewoon lid van de Raad voor de Scheepvaart J. Drop, oud-kapitein zeevisserij.

Tijdens de repetitie van de R.K. toneelvereniging Vondel in het R.K. Verenigingsgebouw aan de Markgraaflaan overlijdt de 49-jarige Wim v.d. Boogert. Bijna 30 jaar was hij lid van Vondel. Hij zou dit jaar bovendien zijn zilveren jubileum vieren als lid van het R.K. collectantencollege St. Hilarius.

In de bovenzaal van het Handelsgebouw herdenkingsbijeenkomst ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de middelbare handelsavondschool Kennis is Macht.

13 Na ruim 40 jaar werkzaam te zijn geweest in het onderwijs neemt A.J. Bastiaanse, onderwijzer aan de Don Boscoschool, afscheid. In zijn plaats wordt F. Timmermans benoemd.

15 In verband met uitbreidingsplannen heeft de directie van de N.V. De Nieuwe Matex per 1 februari de huur opgezegd van het terrein, waarop reeds jarenlang scheepswerf De Nieuwe Maas is gevestigd. De scheepswerf heeft hierdoor het personeel, bestaande uit circa 90 man, ontslag moeten aanzeggen.

Op een feestavond van de afdeling Vlaardingen van de Ned. Chr. Bond van overheidspersoneel ontvangen twaalf leden het gouden CNV-insigne voor hun 25-jarig lidmaatschap van de bond.

16 Woninginrichting firma A. Groeneveld Azn. bestaat 55 jaar.

17 Het college van kerkvoogden en notabelen der Ned. Hervormde gemeente neemt afscheid van zijn bijna 80-jarige voorzitter J. Hartman.

19 Na drie jaar behelpen in noodwinkels opent Kofa/Hofstee een nieuw modern warenhuis aan de Hoogstraat.

Warenhuis Kofa/Hofstee na drie jaar eindelijk weer terug op de vertrouwde plek (19 januari) (CSV)

21 In het R.K. Verenigingsgebouw receptie van P.J. Suijker ter gelegenheid van zijn zilveren jubileum als lid van het R.K. zangkoor St. Cecilia.

23 De plaatselijke afdeling van Het Groene Kruis organiseert een propagandafilmavond in zaal Excelsior. Wegens de grote belangstelling wordt het programma herhaald op 26 januari.

24 Opgericht de plaatselijke afdeling van de Ned. Vereniging tot bescherming van dieren.

25 In de Harmonie concert door het Vlaardings Symphonie Orkest onder leiding van Piet van Mever.

26 J.J.P. de Witte, beheerder van het huizenbureau en assurantiekantoor C. de Witte en Co., beëdigd als makelaar in onroerende goederen.

27 Het echtpaar L.C. Webers-van Brugge 65 jaar getrouwd.

De nieuwe brandweergarage aan de Hoflaan in gebruik genomen. Met gillende sirenes trekt een stoet van materieel van brandweer, verkeerspolitie en ambulancedienst van de garage aan de Boslaan naar de nieuwe garage. Dit is het eerste permanente gemeentegebouw dat na de oorlog is ontworpen en gebouwd door Vlaardingers.

De nieuwe brandweerkazerne aan de Hoflaan (27 januari) (CSV)

30 De Vereniging voor Ziekenverpleging neemt het nieuwgebouwde kraampaviljoen Prinses Marijke aan de Hofsingel in gebruik.

31 J.W. van Hoorn met lof geslaagd voor het ingenieursexamen Nederlandse landbouw aan de Landbouwhogeschool te Wageningen.

Februari

1 Beëdiging en installatie van het nieuwbenoemde raadslid P. Hoogerwerf.

De gemeenteraad besluit tot de aanschaf van een nieuwe 'autospuit van groot vermogen' voor de brandweer.

Personeelsvereniging Sunlight bestaat 25 jaar.

3 Commandant E. Thykjaer, de nieuwe leider van het Leger des Heils in Nederland, bezoekt het Vlaardingse korps.

De padvindsters van de Vioolgroep nemen hun troephuis De Uithoek, achter in de wei aan de Geraniumstraat, in gebruik.

4 In het Volksgebouw receptie van de arbeiderszangvereniging De Stem des Volks ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan.

6 De Vereniging tot verbetering van de volkshuisvesting Patrimoniums Woningen bestaat 40 jaar. Ter gelegenheid van dit feit wordt een gedenkboek uitgegeven.

In Excelsior receptie en feestavond van de Vlaardingse slagersvereniging ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum.

7 De firma Boogaard organiseert in samenwerking met het G.E.B. Rotterdam in de Harmonie een demonstratie elektrisch koken. De belangstelling is dermate groot, dat er meer demonstraties zullen volgen.

9 Het personeel van het gemeentelijke Energie- en Waterleidingbedrijf heeft *f* 116,09 bijeengebracht voor het Koningin Wilhelminafonds voor de kankerbestrijding.

Door een lasvlam raakt een hoeveelheid olie in de Koningin Wilhelminahaven in brand. Een dok, een sleepboot en een aantal meerpalen vatten vlam. Als een brandweervoertuig naar de overkant van de haven rijdt, raakt het door de dikke, zwarte rook de richting kwijt en rijdt de kade af, de laaiende vuurzee in. Hierbij komen vijf brandweerlieden om. Twee collega's raken gewond.

10 Opgericht ingevolge een besluit van Z.H. Exc. de Bisschop van Haarlem, een parochie voor Vlaardingen-West. Pastoor A.A. de Bot is de eerste pastoor van deze parochie.

10-17 Bij kunsthandel Van Dorp, Hoogstraat 207, expositie van werk van de op 20 november 1950 overleden kunstschilder Laurens van IJperen.

12 W.G. Lens 25 jaar in dienst bij de gemeentelijke Reinigingsdienst.

Advertentie:
"Bij prijsvaststelling no. H N 418/55/102 zijn voor het Algemeen Ziekenhuis Vlaardingen met ingang van 7 februari 1951 de volgende verpleegtarieven vastgesteld:
1e klasse *f* 14,20

BULLETIN

uitgegeven door de

Nieuwe Vlaardingsche Courant

Vlaardingen, 9 Februari 1951

Vanmorgen brak er brand uit in de Kon. Wilhelminahaven, waar bij laswerk door een vonk de daar opgewaalde olielaag in brand geraakte. Bij de blussingswerkzaamheden is de chauffeur van een der Vlaard. brandweerauto's door de neerslaande rook verblind en daardoor van de walkant de brandende haven ingereden. Vijf inzittenden van deze wagen vonden een verschrikkelijke dood, terwijl één zwaar en één minder ernstig werd gewond.

De namen van de slachtoffers zijn: ALBERT HENDRIK MAAT, 28 jaar, wonende Burg. Pruissingel ongeh. HERMAN WESTDIJK 23 jaar, wonende Delftseveer, ongehuwd. PIETER VAN DELFT, 45 jaar, wonende Waalstraat, gehuwd, 1 kind. PIETER BATENBURG, 24 jaar, wonende Baauwstraat, ongehuwd. MARIE HENDRIKUS KOK, 31 jaar, wonende Westhavenpl., gehuwd, 1 kind.

Zwaar gewond werd J. P. Baars, wonende Lijsterlaan en minder ernstig gewond werd A. Groeneboom, wonende Rijkestraat.

Bulletin van de Nieuwe Vlaardingsche Courant naar aanleiding van het ongeluk met de brandweerauto (9 februari) (CSV)

Begrafenisstoet brandweerslachtoffers (13 februari) (CSV)

2e klasse *f* 9,70
3e klasse *f* 6,55
kinderen *f* 6,20."

13 Burgemeester Heusdens reikt 120 militaire onderscheidingen uit, te weten 112 maal het ereteken voor orde en vrede en acht maal het oorlogsherinneringskruis.

Onder enorme belangstelling vindt de begrafenisplechtigheid van de vijf omgekomen brandweerlieden plaats. De brandweergarage is ingericht als chapelle ardente, waar de nabestaanden en genodigden zich verzamelen. Na de plechtigheid in de garage trekt de stoet, gadegeslagen door duizenden mensen, naar de begraafplaats, alwaar de teraardebestelling plaatsvindt.

15 In de Remonstrantse kerk aan de Hoflaan propaganda-avond van de VPRO.

16 De gemeenteraad besluit tot de bouw van 706 woningen in de Babberspolder en 302 woningen in de Indische buurt. Tot de bouw van de woningen in de Indische buurt op de traditionele wijze werd reeds in de raadsvergadering van 1 juni 1950 besloten. Dit plan kon echter niet worden uitgevoerd. Thans wordt montagebouw systeem Simplex toegepast.

17 Ingebruikstelling van het wagenveer tussen Vlaardingen en de Petroleumhavens aan de overzijde van de Nieuwe Waterweg.

22 G.W. van Toor 25 jaar als elektrisch lasser in dienst bij machinefabriek W. Houdijk.

23 In Excelsior lezing van 't Nut, verzorgd door de Vereniging Nederlands Fabrikaat. Vertoond worden de films 'Van volwaardig fruit tot zuivere vruchtenconserven' en 'Kent uw industrie'.

24 Adjudant A.H. Wigbold neemt na een bijna 30-jarige loopbaan afscheid van het Vlaardingse politiekorps.

Maart

2 Voor de actie 'Hart en Hand' van de Vlaardingse Jeugdgemeenschap hebben zich circa 600 jongens en meisjes aangemeld. Zij zullen zich gaan bezighouden met het vervaardigen van speelgoed voor kinderen in verpleeginrichtingen. Diverse Vlaardingse bedrijven stellen materiaal en gereedschap ter beschikking.

De Fabriek van Chemische Producten te Pernis, waar veel Vlaardingers werken, bestaat 50 jaar. Ook bedrijfsleider Th. Bruggeling viert zijn 50-jarig jubileum.

M. Rottier benoemd tot onderwijzer aan de Ericaschool en mej. D.M. Schokkenkamp tot onderwijzeres aan de Admiraal de Ruyterschool.

De gemeenteraad besluit tot de aanleg van een weg achter de Kortedijk en een tweede brug over de Vaart.

9-17 In de Visbank herdenkingstentoonstelling van werken van de vorig jaar overleden kunstschilder Frits Weiland.

12 In de Grote Kerk de vijftigste uitvoering van de Johannes Passion door het Toonkunstkoor, met medewerking van leden van mannenzangvereniging Orpheus, onder leiding van Arnold Vranken.

Het wagenveer Vlaardingen-Pernis officieel in gebruik genomen (17 februari) (CSV)

13 Leerlingen van de Vlaardingse Muziekschool spelen en zingen in de school aan de Binnensingel voor de band- of draadopnemer (wire-recorder). Dit is een methode, die ook voor de studerenden zelf van veel nut kan zijn en die bewijst dat techniek en kunstbeoefening heel goed kunnen samengaan.

In de jaarvergadering van de afdeling Vlaardingen van de VARA spreekt H. van Munster over televisie, met name of invoering in Nederland financieel mogelijk is.

Bij het vergaan van het sleepschip Ulsterduke bij Kaap Finisterre (Corcubion, Spanje) zijn drie Vlaardingse runners om het leven gekomen, te weten J. Wielaard (20 jaar), A. Ligthart (50 jaar) en G. van Veen (28 jaar).

14 Advertentie:
"Gevraagd net echtpaar, man voor de ijswagen en vrouw voor de standwagen. Moet reeds als zodanig werkzaam zijn geweest. Lunchroom Het Veerplein."

15 In verband met de slordige toestand van het driehoekige stukje gemeentegrond op de hoek van de Holyweg en de Wilhelminasingel, dat in de toekomst bestemd is voor woningbouw, heeft de gemeenteraad besloten hier tijdelijk een zandbak voor de jeugd te laten maken met o.a. enkele klimobjecten.

Na afloop van de raadsvergadering worden films vertoond over Vlaardingen, het bezoek van koningin Juliana en prins Bernhard en de ingebruikneming van de constellation 'Vlaardingen' in 1950.

A. Bongers 25 jaar in dienst bij rijwielfabriek Benzo.

17 Het IJswonder opent het nieuwe seizoen. Van 15.00-15.30 uur gratis ijs.

19 Vergadering van de Vlaardingse melkhandelaren en de melkleverende bedrijven om te komen tot sanering. Er wordt een commissie benoemd om een en ander voor te bereiden. Het plan omvat de verdeling van de stad in een aantal wijken, die elk door één melkhandelaar zal worden bediend.

21 *Benoemd tot onderwijzers respectievelijk onderwijzeres* aan de Prinses Wilhelminaschool de heren J. Veldheer en H. Ilmer en mej. E.M.P.B. Bolderhey.

24 Eerste paal geslagen voor winkelcentrum Billitonlaan.

Advertentie:
"De algemeen bekende kolenschaarste dwingt ons, indien voorradig, niet meer dan 1 of 2 hl tegelijk af te leveren. Grotere hoeveelheden kunnen beslist niet geleverd worden. De Vlaardingse kolenhandelaren."

T.W. van Dijk 25 jaar in dienst bij N.V. Dorsman en Odé's boekhandel en drukkerij.

In Excelsior propagandafeestavond van de NVV-jeugdbeweging Jonge Strijd.

25 Het echtpaar J. Priem-van der Horst 60 jaar getrouwd.

28 Eerste paal (16 meter) geslagen voor de fundering van de Stadsgehoorzaal.

30 In de Harmonie winterconcert van harmonievereniging HVO met medewerking van Toneelgroep HVO.

Op de internationale bloemententoonstelling 'De Hofstadbloem' in Den Haag heeft de inzending van de firma J. Vogel een gouden medaille met lof behaald.

Voor de tweede achtereenvolgende maal is de bedrijfschapswimpel door het Bedrijfschap voor Visserijproducten toegekend aan schipper J. Rog van de VL 61 Jo van rederij C. van Toor Hzn.

April

1 De slagerij van A. van Dorssen, Wilhelminastraat 71, is overgenomen door A. Slingerland.

J. van der Heul 25 jaar directeur van het Vlaardingse kantoor van de Nederlandse Middenstandsbank.

2 Magazijn de Lelie van ir. P.D.J. Fritschy, Hoogstraat 163, bestaat 40 jaar. Ook winkeljuffrouw/huishoudster mej. L. v.d. Ende viert haar 40-jarig jubileum.

3 D. van 't Oor 40 jaar in dienst bij het gemeentelijke Energie- en Waterleidingbedrijf.

5 De gemeenteraad besluit de vloer van de turnzaal aan de Cornelis Houtmanstraat te vernieuwen. In de oude vloer is splintervorming ontstaan. Voor de schoolkinderen die op blote voeten gymnastiekonderwijs volgen, vormt dit een gevaar.

Benoemd tot onderwijzer aan de Prins Bernhardschool (vglo) P. Bedijn.

De gemeenteraad gaat akkoord met de verkoop van grond nabij Vlaardingen-Oost aan de Bataafse Petroleum Maatschappij ten behoeve van recreatiedoeleinden.

De gemeenteraad besluit tot de oprichting van een gemeentelijke Volkskredietbank.

6 De dirigent van de Koninklijke Militaire Kapel heeft tien van zijn beste krachten beschikbaar gesteld om les voor blaasinstrumenten te geven aan de Vlaardingse Muziekschool. Tot nu toe was in Vlaardingen geen officiële opleiding voor blaasinstrumenten.

Advertentie:
"Burgers van Vlaardingen, bezoekt de zaterdagmarkt, "er is voor elk wat wils", ver onder de winkelprijs. Voortaan tot 4 uur n.m. Bezoekt speciaal de groenten- en fruitkraam met de vlag."

7 In Excelsior feestavond van voetbalvereniging Vlaardingen ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan.

12 In de brandweerkazerne onthult burgemeester Heusdens een gedenksteen ter nagedachtenis aan de vijf omgekomen brandweerlieden.

16 De gemeentelijke Dienst van Sociale Zaken organiseert een gemeentelijke papierophaaldienst. Zes personen, die al geruime tijd werkloos zijn, gaan huis aan huis papier inzamelen en krijgen een inkomen tot 130% van de bijstandsuitkering.

17 De Vlaardingse damvereniging VDV organiseert jubileumwedstrijden ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan.

Conducteur K. Veen 40 jaar in dienst bij de N.V. Nederlandse Spoorwegen.

18 Opening speciaalzaak Vozano (vogels-zaden-Noordzij) van M.P. Noordzij, Kuiperstraat 76.

20 Op 63-jarige leeftijd overleden I.J. Hoogendijk, firmant van de firma A. Hoogendijk Jzn. en directeur van de N.V. De Doggermaatschappij.

21 C.A. Schoolmeester 40 jaar in dienst van de firma Phs. van Ommeren.

In Amicitia feestavond van de Alg. Ned. Bond van handels- en kantoorbedienden en handelsreizigers Mercurius. Huldiging van C. den Baas en H.A. Verbeek ter gelegenheid van hun 25-jarig lidmaatschap.

23 Advertentie:
"Gevraagd twee losse knechts tijdens de bevrijdingsfeesten voor werkzaamheden bij de vermakelijkheden (Veerplein). A.K. de Jongh, Stationsstraat 53."

De Vlaardingse padvindersgroepen vieren Sint Jorisdag met een mars door de stad en een kampvuur nabij Plein 1940.

24 In Excelsior haarmodeshow, georganiseerd door kapper H. Roodenburg, met medewerking van de modehuizen Scheffers en Hofman en Royal Orchid Cosmetic Works.

26 Jubileumconcert door arbeiderszangvereniging De Stem des Volks, onder leiding van haar dirigent Jan v.d. Vaart, ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan.

27 In Excelsior kinderoperette 'Jantje in Modderstad', uitgevoerd door de kleintjes van Jong Leven (6 tot 9 jaar), onder leiding van mevrouw C. Verhoeff-Torn en begeleid door mej. Janka Verhoeff, piano.

Het echtpaar L. Erkelens-van der Windt 55 jaar getrouwd.

30 Vier koninklijke onderscheidingen in Vlaardingen:
- H. Sparrius, directeur Hollandiafabriek, officier in de Orde van Oranje Nassau;
- Jac. van Toor Hzn., directeur slijterij De Wijnoogst, ridder in de Orde van Oranje Nassau;
- A. Hoogerwerf, winkelchef Van Toor's Oliegoedfabriek, eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau;
- mej. L. v.d. Ende, winkeljuffrouw/ huishoudster familie Fritschy, eremedaille in brons.

J. van Toor Hzn. (30 april) (CSV)

Koninginnedag. 's Morgens aubade voor het stadhuis met bijna 5.000 kinderen, 's middags maken de Jonge Pijpers een mars door de stad en 's avonds op het feestterrein optreden van het amusementsorkest HVO, gevolgd door filmvoorstelling.

Mei

1 Feestelijke opening van de nieuwe motor- en rijwielzaak, annex autostalling van de gebroeders Zuidgeest aan de Kethelweg 54.

H. Brussaard 25 jaar in dienst van Brobbel's Kolengroothandel.

2 De gebruikers van de gemeentelijke tennisbanen aan de Van Linden van den Heuvellweg hebben de gemeente een elektrische klok aangeboden ter plaatsing in het bij de banen behorende kleedgebouwtje.

Opening van een consumptietent bij Oosterlee's botenhuis aan de Trekkade.

3 In de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat draagt pastoor H. Theissen, met assistentie van de kapelaans H. Beek en J. Koomen, respectievelijk als diaken en sub-diaken, de Solemnele H. Mis op. Deze plechtigheid wordt opgeluisterd met militair eerbetoon en is opgedragen uit dankbaarheid voor de behouden terugkeer van de militairen uit Indonesië en voor de zielerust van degenen die het leven lieten.

4 P. Rodenburg 25 jaar in dienst van de Vlaardingse Melk Centrale, voorheen melkfabriek Emous.

Herdenking der gevallenen. Stille omgang via de Algemene Begraafplaats naar het oorlogsmonument op het Verploegh Chasséplein, waar een korte plechtigheid wordt gehouden. Herdenkingsdiensten in de Grote Kerk, de Bethelkerk en de R.K. kerk.

5 Nationale feestdag. Wielerronde (route Hofsingel-Julianasingel-Schiedamsedijk-Hoflaan), georganiseerd door De Coureur en de Vlaardingse Middenstandscentrale, onder auspiciën van het Comité voor de viering van nationale gedenkdagen. 's Avonds op het feestterrein

De nieuwe motor- en rijwielzaak van Gebr. J. en F. Zuidgeest aan de Kethelweg. Op de foto links Joop en rechts Fop (1 mei) (CJZ)

muzikale show door het radiogezelschap De Bietenbouwers, onder leiding van Boer Biet (Ger de Roos).

In de kleuterschool in het Westnieuwland poppenkastvoorstelling. De opbrengst is bestemd voor het spaarfonds, waaruit de tafeltjes en stoeltjes voor de leerlingen worden betaald.

7 Ir. A. Hoogendijk Jzn. benoemd tot directeur van de Doggermaatschappij.

8 In de Harmonie feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Coöp. Boerenleenbank en het 25-jarig bestaan van de spaarbank.

Opgericht de korfbalvereniging Vlaardingen, als onderafdeling van de gelijknamige voetbalvereniging.

12 Het Luxortheater organiseert een filmvoorstelling op het feestterrein, waarbij de grote Nederlandse speeldocumentaire van Max de Haas over het L.O.-L.K.P.-verzet wordt vertoond.

14 Op het in Zwijndrecht gehouden muziekconcours van de Nederlandse Federatie van Chr. Muziekbonden behaalt de Chr. harmonievereniging Sursum Corda, dirigent Jan van der Peet, een eerste prijs in de hoogste superieure afdeling.

18 Textielmagazijn firma M. van der Schaft en Zn., Rijkestraat 9, bestaat 40 jaar.

19 Op een in Rotterdam-Heyplaat gehouden zangersconcours wint het Vlaardingse A Capellakoor onder leiding van mevrouw Verhoeff-Torn, een eerste prijs.

Vlaggetjesdag. Kranslegging bij het Vissersmonument. Hijsen van de bedrijfswimpel op de VL 61. Ook de zeegod Neptunus is aanwezig. Hij wordt bij Hoek van Holland afgehaald door zeeverkenners en over de Nieuwe Waterweg geroeid naar de Koningin Wilhelminahaven om aan boord van de VL 61 een viertal afhoudertjes (jongelui die voor het eerst naar zee gaan) ten doop te houden.

22 De haringvloot vaart uit. Aan de kade wuiven de achterblijvers de vertrekkenden na. Een lange rij autobussen trekt naar Hoek van Holland om de vissers uitgeleide te doen.

22-23 De Koninklijke Federatie van landelijke rijverenigingen organiseert een estafette te paard uit alle delen van het land met als eindpunt Paleis Soestdijk, waar aan de koningin een oorkonde wordt aangeboden. Leden van de Vlaardingse rijvereniging Die Flardingha Ruiters nemen deel aan deze estafette van de Kapel (halverwege Vlaardingen en Schipluiden) tot het centrum van Kethel via Emaus, Kortedijk, Hoogstraat, Brede Havenstraat, Oude-Havenbrug, Schiedamseweg, Verploegh Chasséplein, Julianasingel, Plein 1940, Anth. Knottenbeltsingel en Kethelweg.

26-2 In de Visbank tentoonstelling 'Rivier- en havengezichten' van de Rotterdamse schilder J.H. van Mastenbroek, georganiseerd door de Vlaardingse Gemeenschap.

27 Om 22.00 uur loopt de VL 166 Neeltje, schipper A. Westerdijk, van rederij C. van Toor Hzn., als eerste de Vlaardingse haven binnen. Hoewel de haringrace hiermee niet gewonnen is, levert het de opvarenden een halve literkruik Locomotief-jenever op, geschonken door slijterij C.F. van der Knaap.

28 T. van der Linden 50 jaar in dienst bij de firma A. Hoogendijk Jzn. Hij ontvangt de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

Voor het in Amsterdam gehouden examen voor warenkennis (kruidenierswaren) slagen de Vlaardingers D. de Boer, W. Suijker, J. de Wilt en mej. T. Wapenaar.

Advertentie van de EVAG ter gelegenheid van het uitvaren van de vissersvloot (22 mei) (CSV)

30 Eerste Hofconcert van dit seizoen door Van Dijk's Amusementsorkest.

31 De nieuwe gemeentelijke badhuizen aan de Rotterdamseweg en de Valeriusstraat voor het publiek opengesteld.

Juni

1-2 Buurtvereniging Wavero (Wagner-, Verhey- en Röntgenstraat) organiseert een fancy-fair rond het plantsoen in de Röntgenstraat/Verheystraat. De opbrengst is bestemd voor uitstapjes voor de kinderen van de leden.

3 Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum organiseert postduivenvereniging De Adelaar een jubileumvlucht van Orléans in Frankrijk, afstand 479 km.

Géén Paardenmarkt, nú Haringrit
en toch.....
Van Dalen's Peperkoek en Hollandse Wafelen
(ook Zaterdag verkrijgbaar)
Smalle Havenstraat 11 Telefoon 3235 - **Hoogstraat 170** Telefoon 2310

Reclame voor de peperkoek en wafels van Van Dalen (NVC 20 juni) (CSV)

4 In tegenwoordigheid van de burgemeesters van Vlaardingen en Schiedam, mr. J. Heusdens en mr. J.W. Peek, en verscheidene politie-autoriteiten uit Vlaardingen, Schiedam en Maassluis wordt de pistoolschietbaan, gelegen op het terrein van Vlaardingen-Oost langs de Maas, officieel in gebruik genomen.

In de Erasmusschool een door de Vlaardingse jeugdgemeenschap georganiseerde tentoonstelling van het speelgoed dat tijdens de actie 'Hart en Hand' is vervaardigd. Aan de ongeveer 1.000 werkstukken hebben circa 600 jongens en meisjes twaalf weken gewerkt (zie ook 2 maart).

5 De laatste Vlaardingse militair, marechaussee Pl. Korpel, met het vliegtuig 'Vlaardingen' vanuit Djakarta op Schiphol aangekomen.

6 Voor het politie-examen in Utrecht is hoofdagent D. Nentjes van het Vlaardingse korps met lof geslaagd.

7 Koninginneharing op Paleis Soestdijk aangeboden door J.L. Jonker, wethouder van de bedrijven, A. Hoogendijk, directeur rederij, W. Don, rijksopperkeurmeester en C. v.d. Lely, schipper van de VL 197 Noordster.

9 Vanaf de Mozartlaan vertrekken een vrachtauto met speelgoed en elf bussen met deelnemers aan de actie 'Hart en Hand' om het door hen vervaardigde speelgoed naar instellingen in Rotterdam, Alphen a/d Rijn en Leiden te brengen.

15 Reisbureau P. van der Hoek, Kievitlaan 22, is door de minister van Economische Zaken officieel erkend en zal verdergaan onder de naam Eerste Vlaardingse Reisbureau.

16 Op het feestterrein concert door de Amsterdamse politiekapel onder leiding van Johan Pinkse. De kapel wordt van Vlaardingen-Oost afgehaald door de Pijpers en door de stad begeleid naar het feestterrein.

18 In twee nieuwe BPM-woningen in de Madoerastraat zijn modelwoningen ingericht, die tot het eind van de maand te bezichtigen zijn.

22 Advertentie:
"Ameublement, 4 stoelen, 2 armstoelen, 1 tafel, 1 dressoir *f* 355,-. Wij leveren ook op gemakkelijke betalingsvoorwaarden. A.C. Korpershoek, Gedempte Biersloot 55."

23 Na een grondige verbouwing heropening van J. Ligthart's speelgoederenmagazijn, Westhavenkade 12-16. Op een uitgeschreven prijsvraag om een naam te bedenken reageerden bijna 1.900 kinderen. Gekozen werd voor de naam 'Het Kinderparadijs'.

Het Kinderparadijs van J. Ligthart (23 juni) (CSV)

Vierde internationale Haringrit, georganiseerd door Motor- en Autoclub Vlaardingen, met 1.250 deelnemers, waarvan circa 100 buitenlanders. In het stadhuis om 17.30 uur officiële ontvangst van delegaties van buitenlandse deelnemers door burgemeester Heusdens, daarna prijsuitreiking. Om 19.00 uur defilé en rondrit door de stad.
In de stad diverse activiteiten: op de rederijzolder van de

Doggermaatschappij nettenboetsters aan het werk; op de Westhavenplaats concert door de muziekverenigingen HVO en Voorwaarts; in de Grote Kerk bezichtiging en orgelbespeling door Gijs de Graaf; vanaf het Westerhoofd rondvaart over de Nieuwe Maas; in de Harmonie haring en brood eten. Om 20.00 uur op het feestterrein internationaal varieté-programma, volksdansgroep en zeemansorkest De Haringkoppen. De Vlaardingse consumptiewinkels mogen tot 22.00 uur open zijn.
De VARA verzorgt een radioreportage van de Haringrit en Profilti is aanwezig voor de bioscoopjournaals.

23-30 Ter gelegenheid van de Haringrit is in de Visbank een verzameling scheepsmodellen opgesteld, waaronder verschillende typen vissersschepen.

25 Tamboers- en Pijperkorps De Pijpers ontvangt van het Anjerfonds een bijdrage van *f* 500,- voor de aanschaf van trompetten.

29 In verband met de uitbreiding van de stad kunnen de abonnees van de Nieuwe Vlaardingsche Courant kleine advertenties, familieberichten en vraag en aanbod voortaan ook opgeven bij M.J. Middendorp, Asterstraat/hoek Rozenlaan, J. Ligthart, Rotterdamseweg 15, Kooy's papierhandel, Oosterstraat 102, Terleth drogisterij, P.K. Drossaartstraat 39 en Oosthoek's Leesbibliotheek, Van der Driftstraat 8. Tot heden was dit alleen mogelijk in de winkel aan de Hoogstraat.

Aangekocht door de gemeente het pand Hoogstraat 220 van de firma Hofstee. Dit pand zal worden verbouwd voor de afdeling bezittingen van de gemeente.

Opening van het nieuw ingerichte automobiel- en garagebedrijf W.J. Kuil, Soendalaan 70, en in hetzelfde gebouw de handel in houtbewerkingsmachines van A. Voogt.

30 Anjercollecte. De Pijpers en de Jonge Pijpers maken een muzikale wandeling door de stad, waarbij wordt gecollecteerd.

Op het feestterrein zomerfeest van de Vlaardingse bestuurdersbond, met optreden van Heintje Davids met haar gezelschap. Spreker is J.C. Suurhoff, 2e voorzitter van het NVV. Ongeveer 3.500 personen wonen deze openluchtbijeenkomst bij.

Op de gemeentelijke tennisbanen demonstratie door de tennisleraren A. Waasdorp, W. en A. Hemmes en S. Parlevliet.

Het dameskoor Vivezza, onder leiding van mevrouw Verhoeff-Torn, behaalt op het nationaal zangconcours in concertzaal Diligentia te Den Haag met 360 punten een eerste prijs in de ere-afdeling.

Ingebruikneming van de geheel verbouwde garage van de EVAG aan de Boslaan.

Het personeel van de C.V. Magnesiet- en Amarilfabrieken maakt een uitstapje naar Antwerpen en Gent.

Juli

1 Corsettenhuis Veco opent onder dezelfde naam een rubbercorsettenindustrie aan de Schiedamseweg 258.

2 De sanering van de melkhandel is een feit. De melkhandelaren zullen elk de hun toegewezen wijk gaan bedienen. Er is een vertrouwensraad ingesteld om eventuele wensen of klachten van het publiek te onderzoeken.

4 Officiële proefvaart van het motorschip Isolda, dat bij A. de Jong N.V. Scheepswerf en machinefabriek is verbouwd en ingericht als kreeftverwerkingsvaartuig voor rekening van de Tristan da Cunha Development Comp. Ltd. te Kaapstad. Het is het eerste schip in Nederland dat is voorzien van een diepvriesinstallatie.

5 Tijdens de raadsvergadering wordt via de radio geluisterd naar de herdenkingsrede van de minister van Binnenlandse Zaken, mr. J.H. van Maarseveen, en het antwoord daarop van de voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, mr. P. Oud, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Gemeentewet. Na de uitzending wordt de vergadering voor een kwartier geschorst en worden de raadsleden en het aanwezige publiek getrakteerd op koffie met ijzerkoekjes en een rokertje.

C.M. de Jongh benoemd tot directeur in tijdelijke dienst van de gemeentelijke Volkskredietbank. In de commissie van toezicht en advies worden benoemd M. de Vries-van der Spek, E.P. van Veen, J. van Toor Hzn., L.A.M. Bracco Gartner, C. Brouwer, M. Hoogerwerf en J. Buis.

Loodgietersbedrijf J. Sas, v.h. P. Sas, bestaat 25 jaar.

6 Advertentie:
"Vulpenexperts persoonlijk in Vlaardingen. Serieuze vulpenfabrikanten stellen er prijs op, dat ieder, die een goede merkpen bezit, er jaren voldoening van heeft. Daarom zullen hun beste deskundigen van 9 t/m 14 juli bij ons aanwezig zijn om uw vulpen te controleren en u van advies te dienen. Controleren en schoonmaken geschiedt geheel gratis. Hoogland's Vulpenhuis, Schiedamseweg 31."

7 De firma Blom en Willemse, woninginrichting,

organiseert een hengelconcours in de wateren van Maasland. De hoofdprijs is een haardfauteuil.

School- en bedrijfszwemwedstrijden, georganiseerd door VZC.

10 J. Leegwater en P. van Rij 25 jaar in dienst bij de firma C. van der Burg en Zonen.

12 Onder grote belangstelling wordt bij de Werkinrichting in de Zomerstraat (Herman Frantsen Stichting) het 25-jarig jubileum van Wim Kijne en Kees van der Schee gevierd.

13 Het Vlaardings Kredietbemiddelingsinstituut opgericht door de Vlaardingse middenstand.

14 In het VFC-sportpark openluchtuitvoering van de gymnastiekvereniging Hollandia.

Aan de Koningin Wilhelminahaven brandweerwedstrijden, waaraan 52 brandweerkorpsen uit alle delen van het land deelnemen. Na afloop van de wedstrijden gaan de deelnemers naar de brandweerkazerne aan de Hoflaan, waar een defilé wordt afgenomen door de Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland. Hierbij zijn tevens aanwezig P.L. van Boven, hoofdinspecteur van het brandweerwezen in Nederland, J.B.H. Roelofs, districtsinspecteur, en burgemeester Heusdens. Na het defilé officiële opening van de brandweerkazerne door burgemeester Heusdens.

Bij de in Rotterdam gehouden atletiekwedstrijden om het kampioenschap van Rotterdam behaalt atletiekvereniging VFC drie kampioenschappen, op de 4 x 60 m estafette meisjes C, hoogspringen meisjes C en discuswerpen meisjes A.

16 Op de Algemene begraafplaats militaire begrafenis van sergeant-vlieger J. van den Akker, die op 10 juli in Schotland bij een noodlanding met een Firefly om het leven is gekomen.

H.L. Meyers 25 jaar hoofd van de Dr. J.Th. de Visserschool.

Bij de te Schiedam gehouden Koningin Wilhelminamars behaalt wandelsportvereniging Flardinga de eerste prijs en neemt de wisselbeker mee naar huis. Ook de extra prijs voor de beste wandelsportpropagerende vereniging, een door prins Bernhard geschonken bronzen legpenning, is voor de Vlaardingers.

19 Industriedag, waarop een indruk wordt gegeven van de stand van de Vlaardingse nijverheid. Op het stadhuis ontvangst van de genodigden en inleiding door burgemeester Heusdens. Daarna het volgende programma:
- bij de ENCK ontvangst door ir. W. Bakker en bezichtiging van een kort geleden gedeeltelijk in gebruik genomen fosfaatfabriek;
- op de Industrieweg overdracht van vier gereedgekomen industriehallen en de officiële bekendmaking van de bouw van vier andere;
- aan de Koningin Wilhelminahaven opening van het nieuwe koelhuis van de N.V. IJsvogel;
- bij Havenbedrijf Vlaardingen-Oost ingebruikstelling van een dwarshelling.

Gevelversiering in het koelhuis van N.V. De IJsvogel aan de Koningin Wilhelminahaven (19 juli) (CSV)

20 Het bestuur van de Vlaardingse Slagersvereniging heeft in samenwerking met de leden een nieuwe vakantieregeling ontworpen. Van 30 juli tot 25 augustus zullen de slagers en hun personeel in vier groepen om beurten één week vakantie genieten. De klanten zullen een folder met de volledige regeling ontvangen. Daarop tevens het verzoek "Blijft uw vakantienemende slager trouw."

Aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Rotterdam slaagt mej. J. van der Vlis voor het eindexamen modetekenen en -ontwerpen.

Opening van levensmiddelenbedrijf annex brandstoffenhandel en waterstokerij G. de Willigen. In verband met het

saneringsplan van de gemeente moet het bedrijf na ruim 26 jaar verhuizen van de Gedempte Biersloot naar een nieuw pand in de Fransenstraat.

23 Het Haagse vakantiecomité organiseert een fietstocht door het Westland met als einddoel Vlaardingen. De fietsen worden gestald op het feestterrein, waarna de circa 250 deelnemers, na op het stadhuis door het gemeentebestuur te zijn ontvangen, de stad en diverse activiteiten kunnen bezichtigen.

25 H. Hoorweg 40 jaar in dienst bij de N.V. Hollandia.

26 Het eerste waterpolozevental van VZC wordt kampioen van zijn afdeling.

30 In het zwembad in de Spoorhaven trachten 114 leerlingen van de Ambachtsschool het schoolzwemdiploma te behalen. 101 Leerlingen slagen hierin, de overige dertien worden afgewezen.

31 K. Stein neemt, na ruim 15 jaar als conciërge van het Handelsgebouw werkzaam te zijn geweest, afscheid wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

In het Oranjepark zomeravondappèl, georganiseerd door de Ned. Hervormde kerk en het Leger des Heils.

Augustus

1 Laatste Hofconcert door harmonievereniging Sursum Corda, met medewerking van dameskoor Viva Melodia onder leiding van Jo Mulder.

2 K. Roodenburg viert het 40-jarig jubileum in dienst van A. Volker's Baggerbedrijf N.V. te Sliedrecht. Opmerkelijk is dat de heer Roodenburg in die 40 jaar niet één dag wegens ziekte heeft verlet.

3 Met zes touringcars maakt het personeel van de werf I.S. Figee zijn jaarlijkse uitstapje.

Mevrouw W.J. Pot-Brij, onderwijzeres aan de Groen van Prinstererschool, Parkweg 4, in Utrecht geslaagd voor het examen Frans L.O.

4 Opening van de vakantieweken. Om half vier rijdt de vakantie-expresse - het treintje dat deze weken een rondrit door de stad verzorgt - met de gemeentelijke autoriteiten en leden van het vakantiecomité de Markt op, alwaar mevrouw Heusdens de vakantievlag naar de torentrans hijst. 's Avonds op het fraai verlichte feestterrein optreden van de Pijpers, Jubal uit Dordrecht en damesgroepen van gymnastiekvereniging LVT. Helaas door de regen matig bezocht.

In de Oude Haven tussen Julianabrug en Oude-Havenbrug kilometerzwemwedstrijd met 85 deelnemers.

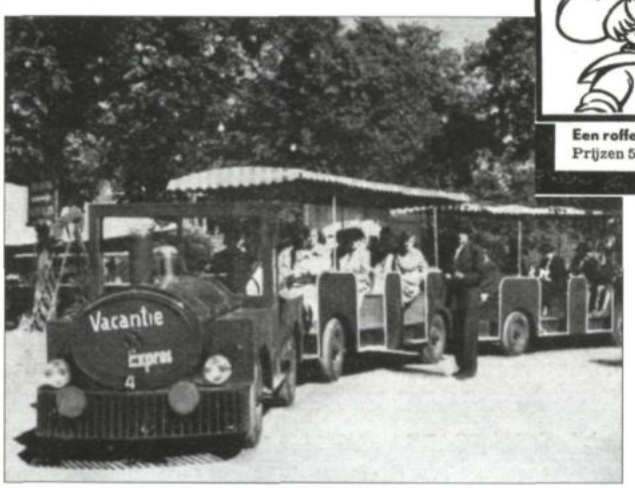

De 'vacantie-expres', het miniatuurtreintje dat gedurende de vakantieweken dagelijks vanaf het Stationsplein naar het Feestterrein rijdt (4 augustus), (Vacantiegids 1951, CSV)

Advertentie voor de kinderklucht 'Sjors van de Rebellenclub' (NVC 6 augustus, CSV)

4-8 In de Visbank tentoonstelling 'De bijbel 1477 tot 1951'. Prinses Wilhelmina heeft voor deze tentoonstelling de Watersnoodbijbel afgestaan. Deze bijbel werd als volksgeschenk aangeboden aan koning Willem I na de watersnoodramp van 1861.

6 Jeugdverkeersactie. Tijdens de vakantieweken zijn politie-ambtenaren in burger op straat, die op het gedrag van de jeugd in het verkeer letten. Bij goed opvolgen van de verkeersregels worden punten uitgedeeld. Degenen met de meeste punten komen in aanmerking voor een reisje met een politieboot.

Eerste paal geslagen voor het clubgebouw van voetbalvereniging De Hollandiaan bij de nieuwe velden in de Babberspolder.

6, 9 Van 14.00 tot 17.00 uur is het Hoflaancomplex voor het publiek te bezichtigen. Personeel van de brandweer, ziekendienst en dienst Gemeentewerken geven zonodig uitleg.

6-18 In het Handelsgebouw luchtvaarttentoonstelling. Voor de bezoekers van deze tentoonstelling draait in de bovenzaal de film 'Vlaardingen gaat de wereld rond' (opgenomen op Vlaardingendag 1950, toen het vliegtuig 'Vlaardingen' werd gedoopt).

7 Alle 320 deelnemende kinderen volbrengen de jeugdwandelmars, zelfs de jongste van vier jaar. De deelnemers krijgen een ijsje en een speldje.

Op het Veerplein behendigheidswedstrijd voor dames met o.a. wasvaardigheid (Sunlight zorgt voor benodigdheden en prijzen), spraakwaterval en pannenkoekenrace. De aanwezige politiemannen verdelen de pannenkoeken onder de aanwezige jeugd.

Op het feestterrein optreden van de radiosterren Bill Kilima and his cowboys, Ted Valerio, Lou Bandy en Martin Rijken. De belangstelling is enorm. Nadeel hiervan is echter dat het programma voor een aantal mensen slecht is te volgen.

7,9,10 Excursie naar het orgel van de Grote Kerk onder leiding van Gijs de Graaf.

8 Op het feestterrein optreden van het Scapino Ballet, om 14.30 uur met een kinderprogramma, om 20.00 uur met een avondprogramma.

Zeshonderd bejaarden en invaliden maken een vaartocht met de salonboot Jafra I naar Avifauna, georganiseerd door het vakantiecomité. Avifauna wordt echter niet bereikt. Door een defecte spoorbrug, die niet alleen het treinverkeer in de war stuurt, belandt het gezelschap in Gouda. Hier wordt snel een programma in elkaar gezet, zodat de tocht toch nog een succes wordt.

9 Heropening van de uitgebreide en gemoderniseerde viswinkel van Dirk Pronk en Zn., Hoogstraat 128.

Op het feestterrein optreden door het radio-ensemble 'Vrij en Blij' onder leiding van Wessel Dekker.

10 Excursie naar de beiaard in de toren van de Grote Kerk onder leiding van beiaardier Cor Don.

Advertentie:
"Heeft u gebakkisten van Patisserie Royal, Hoogstraat 183, in uw bezit? Mogen wij dit s.v.p. even van u weten? Bij voorbaat dank."

11 Met 160 deelnemers overtreft de maskeradeoptocht, waarmee de jeugdvakantieweek ook dit jaar wordt ingezet, die van vorig jaar. Tot koningin en koning voor deze week worden benoemd Nelly Schippers (bloemenmeisje) en Wim Brons (Arretje Nof).

13 Door de Amerikaanse jeugd is een speelgoedactie gevoerd voor de Nederlandse jeugd. Een deel hiervan is bestemd voor Vlaardingse kinderen, zodat 375 door de gemeentelijke dienst voor Sociale Zaken aangewezen stadgenootjes op het stadhuis een geschenk in ontvangst kunnen nemen.

Op het feestterrein twee voorstellingen van het kindercircus Elleboog. De middagvoorstelling is voor veel kinderen op de achterste rijen een teleurstelling, omdat zij het programma niet of slechts gedeeltelijk kunnen volgen, terwijl op de voorste rijen veel ouders en ouderen genieten. De avondvoorstelling om zeven uur is beter geregeld.
Direct na afloop van deze voorstelling wordt het veld via de Dr. Abraham Kuyperstraat ontruimd, waarna via de hoofdingang aan de Broekweg de bezoekers van het bal champêtre het veld op komen.

14 Op het Sunlight sportterrein aan de Parallelweg voetbalwedstrijden voor middenstanders. De uitslag is 1-1 voor kappers en melkhandelaren. Na hoekschoppen mogen de kappers de beker voor één jaar hun eigendom noemen. De melkhandelaren gaan met de tweede prijs, een zilveren medaille, naar huis.

15 Loek Ligthart (verkenner Groep 7), die de Vlaardingse padvinderij op de Wereldjamboree in Bad Ischl vertegenwoordigde en die hierover voor de krant een verslag schreef, wordt door de band van station Vlaardingen-Oost afgehaald.

Lampionoptocht vanaf de brandweerkazerne via het stadhuis naar de Mozartlaan.

16 Op het feestterrein opvoering door het centraal gezelschap der Vlaardingse toneelverenigingen van het toneelstuk 'In het witte paard'.

17 Deze week rijden elke dag acht bussen met kinderen naar Hoek van Holland om onder goede leiding van zee en strand te genieten. Omdat veel kinderen moesten worden teleurgesteld, laat het vakantiecomité a.s. dinsdag een extra trein rijden voor 1.000 kinderen.

In het VFC-sportpark motorpolowedstrijd tussen een team uit Dordrecht en een team uit Maassluis, georganiseerd

door het vakantiecomité. Een groot aantal personen aanschouwt dit spannende evenement.

Op het feestterrein sluiting van de vakantieweken met Dolf van der Linden en zijn Metropole Orkest.

In het VFC-sportpark politiemiddag voor de jeugd met een leerzaam verkeersspel, geschreven door een Vlaardingse politieman.

Mevrouw W. v.d. Bos-Qualm, die vijf jaar met grote toewijding het secretariaat van het vakantiecomité verzorgde, ontvangt de zilveren legpenning van de stichting Vlaardingse Gemeenschap.

18 In de Oude Haven nabij B. Sprij's meubelfabriek nationaal waterpolotoernooi, georganiseerd door zwemclub VZC ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan.

20 De vakantieweken in cijfers. Het vakantiebureau werd door meer dan 25.000 personen bezocht. Op het feestterrein kwamen bij verschillende programma's meer dan 50.500 personen, in het VFC-sportpark circa 9.500. Tentoonstellingen werden door ruim 4.500 personen bezocht. De toren van de Grote Kerk werd door 2.000 personen beklommen. Circa 25.000 personen reden in de vakantie-expresse en 6.000 voeren met de watertaxi. Andere programma-onderdelen trokken honderden bezoekers. Al met al een groot succes.

22 De winnaars van de jeugdverkeersactie varen met de RP 10 van de Rijksrivierpolitie naar Oostvoorne voor een fijne dag aan het strand.

Officiële heropening van het Vlaardingse kantoor van de firma R. Mees & Zoonen, Schiedamseweg 53, na een verbouwing en restauratie, waardoor de kantoorruimte aanmerkelijk is uitgebreid.

25 Officiële ingebruikneming van het nieuwe sportveldencomplex van voetbalvereniging Fortuna aan de Floreslaan. De velden zijn aangelegd door de gemeente, terwijl de accommodatie geheel door eigen leden is opgebouwd.

Opening van de nieuwe zaak van Motorhome Henk Vink aan de Schiedamseweg 252.

27 Gevormd het comité 'Vlaardingen helpt hongerend India'. De bedoeling is om geld in te zamelen voor 1.000 kisten gecondenseerde melk met suiker.

29 In Concordia receptie ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Vlaardingse zwemclub VZC.

30 De aanleg van Maasboulevard en Veerhaven is duurder gebleken dan begroot. De gemeenteraad besluit tot het verlenen van de nodige aanvullende kredieten.

Benoemd tot onderwijzeres aan de Prins Bernhardschool mej. H.A. Gort.

31 De gemeenteraad besluit tot stichting van een nieuwe zweminrichting. Een motie om het zwembad op zondag niet open te stellen, wordt met 21 tegen 6 stemmen verworpen.

Sportveldencomplex van voetbalvereniging Fortuna aan de Floreslaan (25 augustus) (CSV)

Motorhome Henk Vink aan de Schiedamseweg (25 augustus) (CSV)

De Van der Palmschool aan de Van der Duijn van Maasdamlaan (7 september) (CSV)

De sigarenwinkel van H. Helmstrijd aan de Markgraaflaan (8 september) (CSV)

September

1 Opening van de J.J.L. v.d. Brugghenschool, Uloschool voor bijzonder Chr. Onderwijs, die voorlopig wordt gehuisvest in twee lokalen van de Prinses Wilhelminaschool aan de Floreslaan. De lokalen zijn ingericht met losse tafels en stoelen in verband met de kerkdiensten, die daar 's zondags worden gehouden. Hoofd van de school is de heer Bosma.

3 De Chr. kleuterschool Prinses Juliana bestaat 25 jaar. In dit jubileum delen ook het hoofd van de school, mej. M. Maat, en de bestuursleden J. van Berkel, J. Mooy en J. de Wilt.

4 Hoogland's boek- en kantoorboekhandel, Schiedamseweg 31, bestaat 40 jaar.

5 Mej. D. Booden is 25 jaar verbonden aan de Geref. zondagschoolvereniging Jachin.

6 Op 64-jarige leeftijd te Kaapstad overleden oud-commissaris van politie J.R. Kramer. Tijdens een door de commissaris van politie, K. van der Ham, belegde bijeenkomst wordt de sinds december 1950 gepensioneerde heer Kramer herdacht door de leden van het Vlaardingse politiekorps.

Door de moeilijke financiële omstandigheden waarin het land verkeert, kan de voorgenomen bouw van het flatgebouw voor onvolledige gezinnen annex rusthuis en ziekenhuis aan de Billitonlaan momenteel geen doorgang vinden.

7 Mej. G. Sels is 50 jaar in dienst bij fijnstrijkinrichting A.J.M. Vermeulen.

Officiële opening van de openbare lagere Van der Palmschool aan de Van der Duijn van Maasdamlaan. Hoofd S.J. van 't Hoog. Tot onderwijzeres is benoemd mej. A. de Zanger. Van de Jan Ligthartschool gaan drie leerkrachten over naar deze school.

8 J. Vogel heeft bij het bloemencorso in Aalsmeer met de wagen van Veiling Bloemenlust de door de koningin beschikbaar gestelde eremedaille voor de mooiste wagen gewonnen.

Geopend sigarenwinkel H. Helmstrijd, Markgraaflaan hoek Falckstraat.

10-16 Om meer bekendheid te geven aan het werk dat zij doen, organiseren CJMV Liefde en Vrede en de jongensclubs Obadja onder het motto 'CJMV deze week' een filmavond, een fietsenrally, een kampvuuravond, een atletiek- en spelmiddag en een filmavond op het feestterrein met medewerking van De Pijpers. Deelnamekosten per onderdeel *f* 0,25.

11 D. van Vierzen, schildersbaas bij het Entrepot te Pernis van de Standard Amerikaanse Petroleum Comp. N.V., viert zijn 40-jarig jubileum en neemt tevens afscheid in verband met pensionering.

14 Opening van een winkel in damesmode-artikelen in de Voorstraat, genaamd 'Moderna'.

Opgericht de Eerste Vlaardingse Modevakschool door

mej. A. Koppenol, lerares in het damesmodevak. De lessen worden gegeven in de Schuilhoek aan de Kortedijk.

16-23 Katholieke jeugdweek 1951, georganiseerd door de federatie van Vlaardingse R.K. jeugd- en jongerenorganisaties. Het doel is de R.K. jeugdbeweging onder de aandacht van het katholieke bevolkingsdeel te brengen. Propagandabijeenkomsten door Verkennersgroep St. Willebrordus, Kajottersbeweging en Jongerengemeenschap. Op zaterdag en zondag tentoonstelling over het katholieke jeugdwerk in het R.K. Verenigingsgebouw.

19 Gevestigd G.J. du Marchie Sarvaas, oogarts, Emmaplein 15.

De jeugdraad van de Remonstrants Geref. gemeente heeft twee meisjesgroepen opgericht, 'Vrije Vogels' en 'Bosvolk'.

In de filmzaal van de Erasmusschool bezichtiging van de collectie speelgoed die de leerlingen uit hun eigen speelgoed hebben uitgezocht voor de pupillen van dr. Albert Schweitzer in Afrika.

21 Geopend op de Hoogstraat de winkel in vakkleding van de firma Kok.

M.H. Dubbeldam te Den Haag geslaagd voor het examen 2e stuurman grote handelsvaart.

Gevestigd E. van der Veen, tandarts, Ammanstraat 28b.

23 Opening en inzegening door pastoor Theissen van de nieuwe velden van RK WIK in het sportcomplex Vlaardingen-Oost, ingang Kethelweg.

In Excelsior spreekt ir. P. Schut voor het Humanistisch Verbond over 'Onze cultuur in gevaar'.

24 De Vlaardingse Muziekschool start met voordrachtcursussen onder leiding van Albert van Doorn, toneelregisseur en –pedagoog.

De huis-aan-huis collecte voor hulp aan hongerend India heeft *f* 7.500,- opgebracht, de schoolactie *f* 1.300,-.

26 In Concordia spreekt ds. J.H. Mulder voor de Zakenstudiekring over 'Mannen, die slagen, en waarom'.

In Tivoli te Utrecht herdenkt de bond van Chr. Harmonie- en Fanfareverenigingen het 50-jarig bestaan. Voor het middagprogramma zijn de acht beste verenigingen van de bond uitgenodigd. Sursum Corda is uitgenodigd om Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland te vertegenwoordigen. Het geheel wordt door de NCRV-radio uitgezonden.

27 In de Grote Kerk propaganda-avond van de Ned. Blindenbond met medewerking van het Toonkunstkoor onder leiding van Arnold Vranken.

28 Gevestigd mr. H. Luyken, advocaat en procureur, Binnensingel 92-94.

Hoogste punt van de nieuwe Stadsgehoorzaal bereikt. De vlag wordt in top gehesen door mevrouw Van Ravesteyn, de echtgenote van de architect.

P. Nieuwenhuis benoemd tot onderwijzer aan de R.K. Uloschool.

29 Officiële opening van het nieuwe terrein van voetbalvereniging DVO aan de Soendalaan.

Oktober

1 Advertentie:
"Geachte Vlaardingers! Weet u, dat u NIET VERPLICHT bent uw oud papier aan een of andere ophaaldienst gratis af te geven? Verstandiger doet u als u het verkoopt aan de lompen- en papierhandel, die u thans een redelijke prijs kan betalen. De gezamenlijke opkopers."

2 In het gebouw van de Chr. Besturenbond in de P.K. Drossaartstraat receptie van de afdeling Vlaardingen van de Ned. Centrale Bond van Chr. Arbeiders in de voedings- en genotmiddelenbedrijven ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan.

3 Mej. G.J. Bot, hoofd Koningin Emmakleuterschool in de Emmastraat, is 40 jaar werkzaam in het kleuteronderwijs.

J.W. van Hees 25 jaar in dienst van de Coöp. bakkerij en verbruiksvereniging De Voorloper.

Brigadier van politie A. Boer wordt bij de thuisschietwedstrijden 1951 van de NPSB kampioen van Nederland.

3-6 Pijpers fancy-fair. Vijf groepen estafettelopers brengen vanaf Vlaardingen-Oost de sleutel naar Liefde en Vrede, waar wethouder H.K. van Minnen de fancy-fair officieel opent.

4 Chr. korfbalvereniging Oranje Nassau, die voorheen gebruik maakte van een gedeelte van het feestterrein, verhuist naar het voormalige speelterrein van RK WIK aan de Kethelweg.

Onder grote belangstelling wordt de eerste van ruim 2.100 palen geslagen in de Babberspolder. Het heiwerk wordt voor het gehele complex tegelijk gedaan. De bouw start met 148 van de 706 woningen.

5 C. Lichtendahl, werkzaam bij de firma F.C. Weiland, slaagt in Amsterdam voor de graad meester-autospuiter.

Op het stadhuis wordt door burgemeester Heusdens het bestuur van de Stichting Stadsgehoorzaal geïnstalleerd. De samenstelling is als volgt: H.K. van Minnen, voorzitter, A.J. Brouwer, H.P.M. van der Drift, J.H. van der Hout, H. van Munster, Th.J.G. Pardoen en F. de Stoppelaar.

6 De Openbare Leeszaal en Bibliotheek bestaat 30 jaar.

7 In de Kuiperstraatkerk herdenkingsrede door ds. D.B. Hagenbeek, emeritus-predikant van de Geref. kerk, die 40 jaar geleden aan deze kerk werd verbonden.

9 Als sluitstuk van de dierendagpropaganda wordt in de Harmonie de film 'Dieren in stad en land' vertoond, met causerie door K. Visser, inspecteur Dierenbescherming.

10 De gemeente groeit en diverse instellingen groeien mee. Het Maatschappij-ziekenfonds schrijft zijn 25.000e lid in.

Gevestigd als particulier verpleegster zuster D. de Neeff, gediplomeerd zieken- en kraamverpleegster, Van Aerssenstraat 22a.

11 In de Schuilhoek spreekt ds. De Wijs uit Gouda voor Kerk en Vrede over 'Hoe verdedigen wij onze cultuur?'

12 H.P.M. van der Drift, gemeenteraadslid voor de KVP, slaagt aan de Economische Hogeschool te Rotterdam cum laude voor het doctoraal examen economie.

13 Aan de Kethelweg wordt het nieuwe terrein van voetbalvereniging Zwaluwen in gebruik genomen.

15 N.V. Levers Zeep Mij. De Sunlight bestaat 50 jaar.

De regering heeft aan de gemeente Vlaardingen *f* 400.000,- beschikbaar gesteld voor de bouw van een hotel. Dit bedrag is afkomstig uit het Marshall-fonds. Het hotel komt waarschijnlijk aan de Maasboulevard.

18 In de Grote Kerk concert door het Vlaardings Symphonie Orkest onder leiding van Piet van Mever. Simon Houttuin, 1e hoboïst van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, treedt op als solist.

19 Het Vlaardingse kantoor van de Rotterdamse Bank N.V. heeft als eerste bank in Vlaardingen een nachtkluis.

20 In Excelsior feestavond van postduivenvereniging De Adelaar ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan.

21 In het VFC-sportpark speelt het herenhockey-elftal van Pollux een wedstrijd tegen een elftal van Engelse militaire artsen uit het Transitcamp in Hoek van Holland.

In Excelsior regionale bijeenkomst van de Bond van arbeiders-esperantisten, district Zuid-Holland. De Roemeense professor Pragamo, lector Esperanto en Roemeens aan de Amsterdamse Universiteit, houdt een inleiding over 'Esperanto en de literatuur'.

22 Door een teleurstellende opbrengst van de actie 'Vlaardingen helpt hongerend India' kunnen slechts 472 kisten gecondenseerde melk naar India worden verzonden (zie 27 augustus).

24 In de Grote Kerk zangavond door de koren Gemengd kleinkoor Zanglust, de Vlaardingse Zangvogeltjes, Dameskoor Viva Melodia, het Vlaardings dubbelmannenkwartet en A Capella koor met jongenskoor.

25 In de Gereformeerde kerk bijeenkomst, georganiseerd door de evangelisatiecommissie van de Gereformeerde en de Hervormde kerk, waar dr. Dupuis uit Rotterdam spreekt over huwelijk en gezinsvorming. Toegang 18 jaar.

26 Margaretha Johanna van der Valk is de 50.000e inwoonster van Vlaardingen.

A. Waalboer 25 jaar in dienst van de Albatros Superfosfaatfabrieken.

De carrosseriefabriek van de firma I.M. Verhulst is in verband met ruimteproblemen verhuisd naar Maasland. De wagenmakerij blijft gevestigd in het Westnieuwland en wordt op de oude voet voortgezet door W.C. Verhulst.

De kerkenraden van de protestantse kerken spreken in een adres aan de gemeenteraad hun verontrusting uit over het besluit van de gemeenteraad om het nieuwe zwembad op zondag open te stellen en vragen de raad zijn beslissing van 31 augustus jl. te herzien.

28 In de Grote Kerk bevestiging en intrede van ds. P. Zijlstra.

30 Een stralende brandweercommandant toont de nieuwe brandspuit aan de burgemeester en andere gemeentelijke autoriteiten.

31 Nadat burgemeester Heusdens bij het bereiken van het hoogste punt van de Stadsgehoorzaal de wens uitsprak dat de burgerij haar medewerking zou verlenen door het aanbieden van geschenken ter verfraaiing, heeft de stichting Vlaardingse Gemeenschap besloten een stadswapen van lindenhout voor de nieuwe zaal aan te bieden.

November

1 Bij beschikking van de directeur-generaal der PTT is aan J.C. Bitter, directeur van het post- en telegraafkantoor, na een bijna 45-jarige diensttijd, op zijn verzoek eervol ontslag verleend.

De firma Hakbijl, Brede Havenstraat 1, bestaat 100 jaar. De eerste firmant vestigde zich als petten- en kleermaker op de Hoogstraat nabij de Afrol.

Opening vishandel H. Pronk, P.K. Drossaartstraat 154.

W. Janzen, procuratiehouder, en C. Vermeulen, timmerman-monteur, zijn 25 jaar in dienst bij De Hollandse Pelmolen.

Bij besluit van de burgemeester zijn de agenten M. Keizerwaard, Th. Quak, H. van Iperen, A.M. Vink, J.H. Boomert, M.W. Schippers, J.A. Koole en W.S. Visser bevorderd tot hoofdagent van de gemeentepolitie.

4 Bij de kringwedstrijden van de Katholieke Turnkring Rotterdam prolongeert de WIK-turnafdeling het kringkampioenschap zodat de wisselbeker opnieuw naar Vlaardingen komt. Mej. A. Olsthoorn van WIK wordt kringkampioene 1951.

6 In de raadsvergadering richt de heer Hoorweg een ernstig woord van waarschuwing tot de burgerij ten opzichte van het gebruik van elektrische stroom in de piekuren.

De gemeenteraad neemt het adres van de kerkenraden over de zondagopenstelling van het zwembad voor kennisgeving aan.

Den Boer en Van der Houwen, broodfabriek N.V., opent een nieuw bedrijf in de Vleersteeg.

7 Ingevolge de elektriciteitsbeschikking is het verbruik van elektriciteit ten behoeve van lichtreclame in de piekuren (op werkdagen van 7.30 tot 9.00 uur en van 16.30 tot 18.00 uur, op zaterdag van 7.30 tot 9.00 uur) verboden. Ook voor etalage- en winkelverlichting gelden regels.

7-10 In de Harmonie tentoonstelling van de afdeling Vlaardingen van de Ned. Bond van vogelliefhebbers.

9 Oud-stadgenoten Arij Roest en Katharina Roest-Drop 70 jaar getrouwd.

L. Boer opent zijn nieuwe banketbakkerij aan de Hoogstraat 96.

De minister van Economische Zaken, prof.dr. J.R.M. van den Brink, stelt de nieuwe katalytische kraakinstallatie in bedrijf op de raffinaderij van de Bataafse Petroleum Mij. te Pernis. Deze installatie is de eerste in haar soort in Europa.

10 In Excelsior propaganda-avond van het Vlaardings Drankweer Comité. Met zang en muziek door Berg Vrij, declamatie door Tine Kerkhoff-Pet en de film 'Stephen Foster' van het Reizend Drankweermuseum.

12 Het Vlaardings mannenkoor Orpheus treedt op in het avondprogramma van de NCRV-radio.

12-17 De Koninklijke Marechaussee houdt oefeningen in Vlaardingen en omgeving.

13 In Concordia spreekt prof.dr. G. Stuiveling voor het Comité voor Volksontwikkeling over Multatuli.

14 In Liefde en Vrede houdt schrijver Anne de Vries op uitnodiging van A. den Draak's boekhandel een lezing over 'Uit de werkplaats van de schrijver'.

De gemeenteraad komt in een extra vergadering bijeen. Het enige agendapunt is het sluiten van een langlopende geldlening van maximaal *f* 5.000.000,-. Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

Ter gelegenheid van de opening van het winkelcentrum aan de Billitonlaan geeft de Nieuwe Vlaardingsche Courant een extra krant uit, die gratis wordt verspreid in het westelijk deel van Vlaardingen.

15 Door samenwerking van de winkeliers onderling en medewerking van de aannemer kunnen alle winkels aan de Billitonlaan op dezelfde dag worden overgedragen en geopend. Door het aanbieden van de sleutel aan één

van de huurders door wethouder J.L. Jonker openen de volgende winkeliers hun deuren:

De Gruyter
C. Jamin
Van der Land, maatkleding
De Wilt, slagerij
A. Heyblom, rijwielhandel
Drogisterij Heerema
R. Liebrechts, kapper
Magazijn Twenberg
Firma P. Kabel en Zonen, loodgieter
L. Pronk, huishoudelijke artikelen
J. Kwakkelstein, sigaren/koffie/thee
Vivo kruidenier, R. van der Velden
Gebr. T. en N. Korpershoek, groentenhandel
Pors en Van der Gaag, woninginrichting
Gebr. Van der Caaij, bakkerij
G.M.C. Ham, speciaalzaak zuivelproducten
A. Bot, apotheek
A. Hopman, schoenherstelbedrijf
Westervishandel
S. van Haften, fournituren
Patisserie Parisienne
Electro Technisch bureau C.J. Jeronimus
De Coöperatie

17 Tijdens een korte plechtigheid op de Algemene Begraafplaats wordt een door de brandweerliedenvereniging Door Oefening Vaardig opgericht monument, ter nagedachtenis aan de omgekomen kameraden bij de brand in de Koningin Wilhelminahaven, overgedragen aan het gemeentebestuur. Het gedenkteken is ontworpen door L. van Zanten, voorzitter van DOV.

In Liefde en Vrede optreden van Vlaardingens jongste toneelgezelschap 'Tot leeringhe ende vermaeck' van jeugdvereniging Liefde en Vrede met het blijspel Patsy.

17-1 In de Visbank tentoonstelling van de Vlaardingse schilders Jaap Bastemeijer en Wim van der Steen.

19 Aan de Soendalaan officiële overdracht van de eerste vijf woningen uit een complex van 356. Deze huizen zijn als modelwoningen ingericht en tot en met 1 december gratis te bezichtigen.

20 In de Harmonie feestavond van damesgymnastiekvereniging Dovido ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan.

Het nieuwe winkelcentrum aan de Billitonlaan (15 november) (CSV)

Nieuwe woningen aan de Soendalaan (19 november) (CSV)

21 Sint-Nicolaas, vergezeld door vier Zwarte Pieten, wordt op de Maasboulevard ingehaald door duizenden kinderen. Voorafgegaan door De Jonge Pijpers en Die Flardingha Ruiters gaat de stoet naar het stadhuis, waar de Sint wordt ontvangen door loco-burgemeester H.K. van Minnen.

22 In verband met de veranderingen in de verkeerswetgeving per 1 januari 1950 is de geheel herziene verkeerstafel in de Juliana van Stolbergschool opnieuw in gebruik genomen.

P.J. Paauw, voorzitter van Vlaardings mannenkoor Orpheus, wordt in Excelsior gehuldigd in verband met zijn 40-jarig lidmaatschap.

23 In verband met de grote belangstelling voor de modelwoningen aan de Soendalaan heeft de Stichting Middenstands Actiefonds van het gemeentebestuur vergunning verkregen om tijdens de openingsuren via drie routes door Vlaardingen bussen te laten rijden naar de Soendalaan. Kosten 10 cent per persoon.

28 In een spoedzitting gaat de gemeenteraad akkoord met de vestiging in Vlaardingen van Cincinnati Nederland, Cincinnati Milling and Grinding Machine N.V., een dochteronderneming van de Cincinnati Milling Machine Cy. in Ohio.

29 J. Hottentot benoemd tot onderwijzer aan de Van der Palmschool.

30 Voor de inschrijving op de *f* 5.000.000,- obligatielening van de gemeente Vlaardingen blijkt veel belangstelling te bestaan. De emissie is een novum op de kapitaalmarkt, omdat de obligaties de eerste veertien jaar geen rente dragen. Met ingang van 1 januari 1966 geldt een rente van 10% per jaar.

December

1 White House, eigenaar H.J.L. van Tienen, Parallelweg 6, wordt na renovatie heropend.

De sigarenwinkel van A. van IJperen, Schiedamseweg 39, bestaat 40 jaar.

Gevestigd G.J. Bos, huisarts, Van Hogendorplaan 175a.

5 Van 19.00 tot 19.30 uur speelt beiaardier Cor Don sinterklaasliedjes op het carillon.

Bij de werf van I.S. Figee tewaterlating van een stalen veerpont met motoraandrijving voor het veer Brielle-Rozenburg.

8 Opening patatbakkerij P.K. Verhagen, Afrol 20.

In de bovenzaal van het Handelsgebouw oprichtingsvergadering van het Vlaardings Kunstcentrum.

11 J. de Wilt 40 jaar in dienst bij N.V. Dorsman & Odé's boekhandel en drukkerij. Op 15 december ontvangt hij de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

De patatbakkerij van P.K. Verhagen aan de Afrol (8 december) (CSV)

12 Benoemd tot onderwijzers aan de Groen van Prinsterer Uloschool C. van Rossen en M. de Keizer. Tot onderwijzer aan de Da Costaschool J.C. Bakker. Tot onderwijzeres aan de Prinses Wilhelminaschool mej. J. Struis. Tot vakonderwijzer gymnastiek aan de l.o.-scholen T. Lippe.

13 In de Harmonie duiven- en konijnententoonstelling, georganiseerd door de VPKV.

14 Opgericht de Vlaardingse Lawn Tennisclub MAAS.

18 In de Harmonie optreden van voordrachtskunstenares Nel Oosthout met 'Jeanne d'Arc'.

19 Geopend paardenslagerij L. Voorthuyzen, Hoogstraat 80a.

In Excelsior kerstuitvoering van de Vlaardingse Zangvogeltjes, onder leiding van Jo Mulder.

20-3 In de Visbank kersttentoonstelling van werken van de kunstschilders W.H. Singer jr. en Jaap Dooyewaard, georganiseerd door de Commissie voor Beeldende Kunsten.

21 In de Gereformeerde Kerk aan de Landstraat afscheid van G. Veurink, hoofd van de Julianaschool. Tevens wordt zijn opvolger J.Q. van Veelen welkom geheten.

22 Het echtpaar G. Swaneveld-van Papeveld 60 jaar getrouwd.

24 Aan Cor Hoogendam, Zuidbuurtseweg 1, is één van de nieuw uitgegeven boerderijen in de Noord-Oostpolder toegewezen.

27 In Café-Restaurant De Maas prijsuitreiking van een door de Vlaardingse melkhandelaren uitgeschreven 'Gold-Spur'-prijsvraag. De 87 prijswinnaars krijgen behalve hun prijs een gezellige avond aangeboden.

29 Officiële opening van het nieuwe troephuis van de Marnix van St. Aldegondegroep 7 van de Ned. Padvindersvereniging aan de Zomerstraat 45 door hopman A. Peters jr.

Advertentie voor de waren van Radio Franken (NVC 21 december) (CSV)

NIEUWE VLAARDINGSCHE COURANT VRIJ

Vreemde landen trekken aan U voorbij!

Nu is het tijd voor radiogenot

MET DE A.S. FEESTDAGEN EEN DUBBEL GENOT

WIJ HEBBEN EEN KEUZE UIT MEER DAN 24 MODELLEN

HET MERENDEEL ONZER MODELLEN IS NOG LEVERBAAR ZONDER DE BEKENDE VERHOOGDE WEELDEBELASTING

IN PRIJZEN VANAF f 160.—

WIJ RUILEN UW OUDE APPARATEN DESGEWENST IN

PHILIPS-,
ERRES-,
SIERA-
en WALDORP-DEALER

Geen filialen **RADIO FRANKEN** Geen deureleurs

HOOGSTRAAT 72 TELEFOON 2408

Marianne van Papeveld-Hörst

Kroniek van Vlaard

ngen 2001

Januari

1 Vlaardingen telt 73.681 inwoners, 140 meer dan per 1 januari 2000.

De jaarwisseling is dit jaar vrijwel zonder problemen verlopen. Er was geen sprake van ongeregeldheden of ernstige ongelukken met vuurwerk.

De DCMR Milieudienst Rijnmond heeft in 2000 in totaal 16.294 klachten ontvangen, een daling van 18 procent ten opzichte van 1999. De meeste klachten hadden betrekking op lawaai (8.279). Uit Vlaardingen kwamen 1.511 klachten binnen.

2 Gevestigd aan de Oosthavenkade 39 het Rotterdamse notariskantoor Kooijman Lambert.

Officiële installatie van de Raad voor Medezeggenschap in Wonen & Leven door B.C. Pluimer, directeur van Waterweg Wonen. De raad is gekozen door en bestaat uit huurders van de woningcorporatie.

6 Verschenen de cd 'Voor Vlaardingen', een liefdesverklaring aan de stad met lof, kritiek en nostalgie van Jos Werkman, kapper aan de Hoogstraat.

Kapper Jos Werkman heeft een cd vol gespeeld en gezongen over zijn stad (6 januari) (CRD)

Uitslaande brand in een woning aan de Baljuwstraat. De brandweer, die het vuur snel meester is, vindt in het pand het verkoolde lichaam van een 32-jarige Vlaardinger. Het slachtoffer is vermoedelijk tijdens het roken van een sigaret in slaap gevallen.

7 Kranslegging voor alle slachtoffers van zinloos geweld in de hal van station Vlaardingen–Oost door de stichtingen Vlaardingen en Gorkum tegen zinloos geweld. Precies één jaar geleden liep Daniel van Cotthem hier de fatale klap op, die hem het leven kostte.

10 Het Streekmuseum Jan Anderson trok vorig jaar ruim vijfhonderd bezoekers meer dan het jaar ervoor. In 2000 brachten 2.951 mensen een bezoek aan het museum. Het was een topjaar mede dankzij het 25-jarig jubileum.

11 Buurthuis De Haven, meditatievereniging Yatra, De Vakature Bank, het Flardenruilsysteem, een computerclub en een paar fotografen en kunstenaars zijn per 1 april dakloos. De gemeente is van plan hun onderkomen aan de Groen van Prinstererstraat te slopen.

12 In Galerie Hollandia opening van de jubileumtentoonstelling 'Leen Droppert 1950-2000', met schilderijen, aquarellen, zeefdrukken en bronzen.

Vlaardingen heeft een nieuw visitekaartje. Onder de slogan 'sfeer en meer in een voormalige haringstad' heeft de VVV een internetsite geopend, waarmee de leuke, interessante mogelijkheden van Vlaardingen onder de aandacht van het publiek worden gebracht.

Overleden op 56-jarige leeftijd M.P. van Zanten, voormalig voorzitter van de Stichting Haring- en Bierfeest en oprichter van de Technische Handelsonderneming Algebra BV.

15 Uit handen van burgemeester Stam ontvangt mevrouw J.E. van Rijn-Koerts een koninklijke onderscheiding voor haar inzet voor de plaatselijke kinderpostzegelacties.

16 In een horecagelegenheid aan het Emaus zijn twee gokkasten en de geldbak van een biljart opengebroken. Het is nog niet bekend hoeveel geld wordt vermist.

17 Bij het winkelcentrum aan de Dirk de Derdelaan neemt wethouder K. van der Windt het eerste Afval Apart Punt (AAP) in gebruik. De AAP bestaat uit vier ondergrondse containers voor papier, textiel, wit glas en bruin/groen glas. Voorlopig komen in Vlaardingen vijftien AAP-en bij winkelcentra.

Mevrouw J. Stolk-van der Linden viert haar 100e verjaardag.

18 Het college van burgemeester en wethouders wil met een half miljoen gulden extra per jaar de Stadsgehoorzaal redden van sluiting. In totaal geeft de gemeente jaarlijks twee miljoen gulden subsidie. Met het

extra geld wordt het achterstallige onderhoud aangepakt, de toneeltoren gerenoveerd en de vereiste trekkenwand geïnstalleerd.

De Vlaardingse Vaart is dichtgevroren. Zoals de driehonderd jaar oude traditie voorschrijft, kopen Westlanders na een tocht over het ijs ijsmoppen bij bakker F. Hazenberg.

19 In De Salon huldiging van de Vlaardingse sportkampioenen 2000. Zoals verwacht is Olympisch kampioen Mark Huizinga gekozen tot Sportman van het Jaar. De voetbalvereniging Deltasport wordt opnieuw Sportploeg van het Jaar. De 13-jarige zeiler Lars Bekker krijgt de Sportprijs van de gemeente Vlaardingen voor zijn internationale prestaties.

Opening van de mediatheek van de scholengemeenschap Aquamarijn, afdeling Groen van Prinsterer, door locatiedirecteur W. Kwakkelstein. In de nieuwe mediatheek kunnen leerlingen terecht voor boeken, software en allerhande informatie. Ook kan volop gebruik worden gemaakt van internet.

23 Het Openbaar Ministerie eist opnieuw vijf jaar celstraf en tbs met dwangverpleging tegen Mike H., die tegen zijn veroordeling in hoger beroep was gegaan. Justitie blijft Mike H. aanwijzen als degene die Daniel van Cotthem heeft mishandeld.

Verschenen de 16e editie van de Gemeentegids. Ook dit jaar is het weer een geactualiseerd naslagwerk dat de weg wijst naar instanties, clubs, verenigingen en instellingen in Vlaardingen.

24 De NS onderzoeken of de spoorbomen in het centrum sneller open kunnen. Volgens de VVD ontstaan door de lange wachttijden gevaarlijke situaties. Fietsers en voetgangers kruipen regelmatig onder de bomen door.

25 Burgemeester Stam en dichter Aat Rolaff geven het startsein voor de Landelijke Gedichtendag. Bij Boekhuis Den Draak dragen Eva Timmermans, Lily Touwen en Hans Rikken voor uit eigen werk. Voor kinderen is er een gedichtenwedstrijd in de Stadsbibliotheek.

De Vlaardingers M. Los, J. Bot en L. Izelaar, docenten bij de scholengemeenschap Aquamarijn, vieren gelijktijdig het 25-jarig jubileum bij het onderwijs.

26 Officiële opening van het nieuwe filiaal van de Stadsbibliotheek in het gebouw van de Vlaardingse Openbare Scholengemeenschap (VOS) aan de Koninginnelaan door wethouder Van der Windt. De bibliotheek was tot voor kort gevestigd in winkelcentrum De Loper.

29 Vertegenwoordigers van het Verpleeg- en Zorgcentrum Het Zonnehuis en de Algemene Stichting voor Huisvesting en Verzorging van Bejaarden ondertekenen een intentieverklaring op weg naar een juridische fusie.

Opening van de website 'www.vlaardingen.nl' door burgemeester Stam en wethouder H. Roijers. Op de website kan de gebruiker zich uitgebreid laten informeren over allerlei belangrijke Vlaardingse zaken.

30 Voormalig PvdA-wethouder B. Goudriaan heeft zich op het uitvinderspad begeven. Hij heeft de zogeheten 'Towel Click' - voor het ophangen van handdoeken - ontworpen, waarvan er inmiddels meer dan twee miljoen zijn verkocht.

Gewapende overval op een kapsalon aan de Dr. Wiardi Beckmansingel. Op basis van het signalement wordt niet veel later een man door de politie aangehouden.

Na de cafébrand in Volendam heeft de gemeente alle grotere horecagelegenheden een brief gestuurd, waarin de regels betreffende brandveiligheid nog eens duidelijk worden toegelicht.

Wethouder Kees van der Windt neemt het eerste Afval Apart Punt (AAP) bij het winkelcentrum aan de Dirk de Derdelaan officieel in gebruik (17 januari) (CRD)

Tijdens een grootscheepse zoekactie naar een organisatie in mensensmokkel verricht de recherche van politiedistrict Rijnmond in Vlaardingen en Rotterdam 20 arrestaties. De hoofdverdachte wordt gearresteerd op de Westlandseweg.

Februari

1 Stadsarcheoloog Tim de Ridder mag de fraaiste replica van het middeleeuwse 'bord van Vlaardingen' uitkiezen. Het origineel is vorig jaar tijdens rioleringswerkzaamheden opgegraven bij het Van Schravendijkplein. De borden werden gedraaid door amateur-houtdraaiers van de 'Gouwe Groep' in Bodegraven.

De sloop van de drie karakteristieke pandjes Kortedijk nrs. 85, 87 en 89 is tot vreugde van het Platform Buizengat, dat hiertegen had geprotesteerd, van de baan.

In het Visserijmuseum opent wethouder Van der Windt een overzichtstentoonstelling van de Vlaardingse kunstschilder Aat Hoogendijk.

2 De kinderafdeling van het Schiedamse Schieland Ziekenhuis wordt door gebrek aan personeel noodgedwongen afgestoten naar het Holy Ziekenhuis.

Mr. W.Q. Klomp, oud-voorzitter van het vocaal-ensemble Marcato, opent in het Muziekinformatie- en documentatiecentrum Ton Stolk de tentoonstelling 'Herinneringen aan de koordirigente Jo Mulder', met stukken uit de artistieke nalatenschap van de vorig jaar overleden dirigente.

In Muziekinformatie- en documentatiecentrum Ton Stolk wordt koordirigente Jo Mulder herdacht met een aan haar carrière gewijde tentoonstelling (2 februari) (CRD)

In het voormalige pand van Sam Sam aan de Koningin Wilhelminahaven komt een nieuwe discotheek met drie zalen inclusief café. Hoewel jongeren de disco nu al kunnen bezoeken, zal deze pas rond de zomer officieel worden geopend.

De rechtszaak tegen Vlaardinger Kees B. wordt opnieuw drie maanden aangehouden. De man wordt ervan verdacht afgelopen juli in het Schiedamse Beatrixpark het 10-jarige meisje Nienke te hebben verkracht en gewurgd. De verdachte ontkent.

4 Het echtpaar Leendert Hakker-Adriana Overduin 70 jaar getrouwd.

6 Het gerechtshof in Den Haag acht in hoger beroep bewezen dat Mike H. schuldig is aan de dood van Daniel van Cotthem. De dader wordt veroordeeld tot vier jaar cel en tbs met dwangverpleging. Dit is één jaar minder dan door de Rotterdamse rechtbank werd geëist.

Het werven van krachten voor het heropgerichte Cleanteam verloopt moeizaam. Het uitbreiden van het aantal stadswachten gaat gemakkelijker. Beide projecten voor werklozen vallen onder het plan 'Vlaardingen schoon en heel in 2001'.

9 Een 15-jarige jongen wordt door een 14-jarige plaatsgenoot bij de bushalte op de Korhoenlaan met een mes in zijn rug gestoken. Het mes wordt in het Sophia Kinderziekenhuis operatief verwijderd. De dader wordt ingesloten voor verhoor en nader onderzoek.

10 De brandweerliedenvereniging Door Oefening Vaardig herdenkt het noodlottige ongeval van 50 jaar geleden, waarbij de korpsleden M.H. Kok, P. van Delft, A.H. Maat, P. Batenburg en H. Westdijk om het leven kwamen. De herdenking zal voortaan om de vijf jaar plaatsvinden.

12 Het echtpaar J van Dijk-M. Lagendijk 65 jaar getrouwd.

13 Irado gaat in vijf wijken drie keer per week afval ophalen. Men hoopt zo de toenemende vervuiling rond de blokcontainers terug te dringen. Als blijkt dat een extra ronde het probleem niet oplost, overweegt Irado alsnog extra blokcontainers te plaatsen.

14 Oud-gymnastiekleraar Wim Oostveen viert zijn 100e verjaardag. Ruim 36 jaar lang gaf hij leiding bij gymnastiekvereniging Hollandia. Bij zijn afscheid werd hij benoemd tot erelid. In 1964 ontving hij de penning van de gemeente Vlaardingen.

Klachten over stankoverlast leiden de politie naar een grote hennepkwekerij aan de Bellstraat. In een bedrijfsruimte worden ruim vierduizend planten en de voor de groei benodigde apparatuur gevonden. Tijdens de ontmanteling blijkt dat er illegaal stroom is afgetapt. De politie stelt een onderzoek in naar de eigenaar van het pand.

Het Zomerterras in het Hof, verspreid over vier weekeinden in augustus, krijgt van de Culturele Raad 35.339 gulden subsidie tegen 30.000 gulden vorig jaar. De acht overige verenigingen moeten het doen met de rest van de ruim 60.000 gulden die de raad kan uitgeven.

Burgemeester Stam, de Vlaardingse brandweerliedenvereniging, nabestaanden van de vijf verongelukte korpsleden en andere belangstellenden lopen in een stoet van de brandweerkazerne aan de Hoflaan naar begraafplaats Emaus om daar het dramatische ongeval van 50 jaar geleden te herdenken (10 februari) (CRD)

14-15 De Christelijke Koorvereniging Progeza concerteert ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan onder het motto 'Tijd genoeg' in de Grote Kerk.

15 Machinefabriek Fontijne Holland BV heeft onlangs een nominatie in de wacht gesleept voor de Labor Award. Dit is een prijs voor bedrijven in de regio Rijnmond die, qua personeelsbeleid en arbeidsparticipatie, bijzondere aandacht schenken aan hun oudere personeelsleden.

16 De Vlaardingse cabaretier Berry Lussenburg heeft de halve finale van het Leids Cabaret Festival niet gehaald. Hij was met nog negen deelnemers doorgedrongen tot de eindronden van het jaarlijkse festival.

Een 16-jarige pizzabezorger wordt na het afleveren van een bestelling aan de Koninginnelaan door twee mannen op een scooter beroofd. Het tweetal gaat er met een buit van ruim tweehonderd gulden vandoor.

De Vlaardingse gymnasiaste Anneke Klugkist plaatst zich voor de halve finale van de 'Public Speaking Competition for Schools 2001', die op 24 maart in Utrecht wordt gehouden.

Aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam promoveert Ingrid van der Vlis uit Vlaardingen. Haar proefschrift 'Leven in armoe, Delftse bedeelden in de zeventiende eeuw' verschijnt bij uitgeverij Prometheus/Bert Bakker.

17 Judoka Natascha van Gurp behaalt te Dieren de Nederlandse titel bij de vrouwen tot 20 jaar in de gewichtsklasse tot 52 kg.

Bij atletiekvereniging Fortuna ontvangt de 14-jarige atlete Kelly Ringlever de Ringleverbokaal voor haar prestaties op de Nederlandse kampioenschappen speerwerpen en meerkamp uit handen van haar grootmoeder. Het Fortunaschild voor vrijwilligers gaat naar Aad Bergsma en de Dine van de Pas-wisseltrofee naar bestuurslid Rob Tobé.

19 De Mr. L.A. Kesperweg wordt tot eind oktober afgesloten voor alle verkeer wegens de aanleg van op- en afritten naar en van de A4.

20 Omwonenden van de Schiedamseweg zijn tegen de komst van een Lidl Supermarkt naast de Stadsgehoorzaal. Zij vrezen verkeersopstoppingen bij de Emmazijstraat, omdat daar nu al vrijwel dagelijks vrachtwagens staan met rekwisieten voor het theater.

Kinderdagcentrum Zonnehof moet vanaf 1 april waarschijnlijk een dagdeel per week sluiten. Voor zestig meervoudig gehandicapte kinderen komt de opvang dan te vervallen. Stichting Ipse moet een kostenbesparing van tien miljoen gulden doorvoeren.

22 Om de kennisachterstand bij leraren van basisscholen in Vlaardingen en Maassluis te verkleinen, gaan de komende tijd 300 docenten op 'digitale rijles'. Aan het eind van dit unieke project zijn alle docenten in het bezit van het 'Digitale Rijbewijs Vlaardings model'.

Wethouder Van der Windt opent peuterspeelzaal Pippi van PeuterPlus aan de Lissabonweg. PeuterPlus is met name gericht op allochtone peuters.

Aan de Westlandseweg/Burgemeester Heusdenslaan is onlangs een nieuwe verkeerslichtinstallatie in gebruik genomen, die uitgerust is met een speciale voorziening voor fietsers. 'Slimme' drukknoppen geven de wachttijd aan.

23 Het Monument van Bezinning tegenover station Vlaardingen-Oost wordt tot aan de officiële onthulling dag en nacht bewaakt door een beveiligingsbedrijf. De gemeente wil het kunstwerk nog niet prijsgeven aan de pers.

24 Uit handen van wethouder Roijers ontvangt Prins Sjaak I de stadssleutel. De Leutloggers vieren carnaval onder het motto 'De kop is eraf'.

In Galerie In Beeld tentoonstelling van werk van de Vlaardingse popfotografe Angelique van Woerkom.

27 De grote bomenoperatie aan de Parallelweg is begonnen. Van de 115 bomen worden er deze week 39 gekapt. Twintig bomen krijgen een nieuwe plek aan de Floris de Vijfdelaan en 30 worden herplaatst aan de Parallelweg. Na de operatie kunnen de kastanjes waarschijnlijk weer 25 jaar mee.

28 Een medewerkster van Waterweg Wonen aan het Emaus wordt door een klant mishandeld. Een collega schiet te hulp waarna de dader wordt overgedragen aan de politie.

Pieter van der Linden bezoekt een repetitie van de musical 'Parklane Serenade', naar het leven van zijn vader Dolf van der Linden, de in 1999 overleden oprichter van het Metropole Orkest. De bedenker van het stuk is Dick Borst. Hoofdrolspeler Paul van Rutten speelt de dirigent in alle levensfasen.

Pieter van der Linden is aanwezig bij een repetitie van de musical over het leven van zijn vader Dolf van der Linden. Op de foto van links naar rechts Pieter van der Linden, Dick Borst en Paul van Rutten (28 februari) (CRD)

Maart

2 Burgemeester W.J. Deetman van Den Haag, voorzitter van het Platform tegen geweld op straat, onthult het Monument van Bezinning bij station Vlaardingen-Oost. Het monument van de kunstenaar Rini Hurkmans draagt de titel 'Het Boeket'. Aanleiding voor het monument is de gewelddadige dood van Daniel van Cotthem in januari 2000.

Burgemeester Deetman van Den Haag onthult het Monument van Bezinning bij station Vlaardingen-Oost (2 maart) (CWH)

Op advies van het ministerie van Landbouw en Visserij zullen de kinderboerderijen in de Waterwegregio vandaag de poorten sluiten om de verspreiding van mond- en klauwzeer te voorkomen.

4 Mark Huizinga is hersteld van zijn knieblessure. Na een operatie verovert de judoka tijdens het A-toernooi in Boedapest een gouden medaille. Edith Bosch behaalt brons.

6 De huisartsenpost bij het Holy Ziekenhuis gaat per 1 mei open. De 75 huisartsen uit Schiedam, Vlaardingen

en Maassluis zullen in wisseldienst vanuit de centrale post avond-, nacht- en weekenddiensten draaien. De definitieve huisartsenpost komt in het nog te bouwen Vlietland Ziekenhuis.

Projectontwikkelaar Bokx BV heeft samen met de TRS Ontwikkelingsgroep de panden Westhavenkade 71-74 gekocht. De bedrijven willen er appartementen realiseren. Volgens Bokx is dit de eerste stap in het Stad en Milieuproject, onderdeel van het Rivierzoneplan.

Vrijwilligers van het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie patrouilleren tijdens de paddentrek langs de Holy- en de Watersportweg. Dit jaar wordt voor de eerste keer ook de Van Boendaleweg gecontroleerd. De paddentrek duurt tot april.

Prinses Margriet reikt de Geuzenpenning uit aan Eva Orsos van de European Roma Rights Center en aan Lalla Weiss van de Landelijke Sinti Organisatie (13 maart) (CRD)

Zeven huisartsen zijn in verzet gekomen tegen de bouw van een nieuw streekziekenhuis in Schiedam-Nieuwland. Mocht het ziekenhuis er toch komen, dan pleiten zij voor ombouw van de bestaande ziekenhuizen tot verpleeghuizen.

8 In de Rabobank aan het Veerplein uitreiking van het boek en de cd 'Vlaardingse sagen en legenden' door Eva Timmermans en Robert Tetteroo aan burgemeester Stam en stadsarchivaris Harm Jan Luth. De opbrengst is bestemd voor het Keniaproject van de scholengemeenschap Aquamarijn.

In navolging van behaalde successen in het land krijgen ook kinderen van zes Vlaardingse basisscholen training in weerbaarheid. Het Visnet krijgt de eerste van de in totaal vijf lessen van de door de GGD Nieuwe Waterweg georganiseerde trainingen.

De portretten van de burgemeesters van de voormalige gemeente Vlaardinger-Ambacht krijgen eindelijk de plaats die zij verdienen. Binnenkort worden reproducties in de gangen van het stadhuis bij hun Vlaardingse collegae gehangen.

10 Het Christelijk Gemengd Koor Vlaardingen viert het 25-jarig bestaan met een jubileumconcert in de Grote Kerk.

De reparatie van het westelijk havenhoofd ligt voorlopig stil. Met hekken blijft de verbinding tussen Westhavenkade en Maasboulevard afgesloten voor alle verkeer. Onderzoek moet uitwijzen waardoor bij het slaan van de damwand zulke ernstige trillingen ontstaan dat aangrenzende panden gaan scheuren.

10-11 In de sporthal Westwijk 21e Groot Vlaardingen judotoernooi met ruim 1.100 deelnemers.

12 Start van de renovatie van het torentje van het 350 jaar oude stadhuis. Na afloop van de werkzaamheden zal de oorspronkelijke klok weer worden teruggehangen. Deze verhuisde in 1947 naar de Bethelkerk, omdat tijdens de Tweede Wereldoorlog de klok van die kerk door de bezetter in beslag was genomen.

13 In de Grote Kerk uitreiking van de Geuzenpenning door prinses Margriet aan Eva Orsos van de European Roma Rights Center uit Boedapest en Lalla Weiss van de Landelijke Sinti Organisatie uit Best. Beide vrouwen zijn actief in de strijd tegen de vervolging van de zigeunervolken Roma en Sinti. Na afloop wordt Bill Minco, vertrekkend voorzitter van de Stichting Geuzenverzet, onderscheiden met de Stadspenning van Vlaardingen.

VVD-raadslid Lex de Lange geeft om persoonlijke redenen zijn zetel in de gemeenteraad op. Hij wordt opgevolgd door Frank Kwakkelstein. De Lange sluit niet uit dat hij in de toekomst weer actief wordt in de VVD.

Het college heeft onlangs ingestemd met de architectenkeuze voor de ontwikkeling van het Buizengat. Winfried van Winden, Bob van Reeth en Margreet Duinker gaan zich bezighouden met de invulling van de eerste fase van het plan Buizengat. Het gebied omvat de Havenstraat, Kortedijk en een stukje Hoflaan.

14 Officiële start van het bouwproject Waterland. Het eerste project van ontwikkelaar Waterweg Wonen omvat 80 koopwoningen in het gebied tussen Mr. Verschuurstraat, Marathonweg en Samuel Esmeijerstraat.

15 Eerste paal geslagen voor de zogenaamde 'Uni-

locatie' aan het Erasmusplein. In dit gebouw, ontworpen door architect Jan Weeda, worden zowel openbaar basisonderwijs als kinderopvang gehuisvest.

Burgemeester Stam ontvangt het eerste exemplaar van het boek 'Herleefd verleden, Vlaardingers vertellen hun verhaal over hun gedwongen tewerkstelling in Duitsland 1942-1945' uit handen van A. Pontier, mede-oprichter van de Vereniging ex-dwangarbeiders Nederland.

16 De stichting Schiedam Vlaardingen Promotie heeft een directeur. Het is de 53-jarige Loosdrechtenaar Ron van Aalst, die via een wervings- en selectiebureau bij de SVP terecht is gekomen.

17 Archeologen stellen de vondsten van de Kortedijk tentoon. Het historisch bodemonderzoek is gestart in januari en nadert nu het einde. Gevonden werden o.a. de fundamenten van een zeventiende-eeuwse stadspoort.

19 De Stadsgehoorzaal blijft als volwaardig theater behouden voor Vlaardingen. Een grote meerderheid van de politiek spreekt zich in de commissie Cultuur uit voor het voorstel van het college om jaarlijks twee miljoen gulden uit te trekken voor het theater.

De bezwaren van bewoners tegen de plaatsing van blokcontainers aan de Kornoeljedreef zijn volgens de rechtbank in Rotterdam ongegrond. De uitspraak van de rechter sluit een jarenlange discussie af. Al sinds 1997 proberen de bewoners de containers op een andere locatie geplaatst te krijgen.

20 Burgemeester Stam maakt bekend dat hij zijn ambt per 1 februari 2002 neer zal leggen. Hij wil ruim een jaar voor zijn pensioen stoppen om zijn opvolger de kans te geven met een nieuwe raadsperiode te beginnen.

21 PvdA-gemeenteraadslid Jan Barendregt geeft om persoonlijke redenen zijn gemeenteraadszetel op. Hij kwam na de verkiezingen van 1998 in de raad en wordt opgevolgd door Jan van Leeuwen.

45e Nationale Boomplantdag. Leerlingen van De Schakel en De Westwijzer planten de eerste van 199 bomen.

22 Uit onderzoek naar de legionellabacterie in de gemeentelijke turnzalen en speelhallen blijkt dat de preventieve maatregelen in bijna alle accommodaties effectief zijn geweest. Alleen de douche-installaties in de turnzaal aan de Reigerlaan en in de speelhal aan de Baanstraat zijn nu buiten gebruik.

De collecte van Jantje Beton heeft dit jaar 21.424,75 gulden opgebracht. De helft van de opbrengst is bestemd voor de collecterende verenigingen.

Bakker Jac. Herweijer wint in Apeldoorn de tweede prijs tijdens de Nationale Paasbroodwedstrijd die voor de eerste keer wordt gehouden.

24 Herstart van 'Poëzie in de Steeg', met Lévi Weemoedt en Cornelis Pons. Muzikale begeleiding van accordeonist A. Vollering.

27 Groot Vlaardingen bestaat 50 jaar. In een speciale jubileumuitgave geven bekende Vlaardingers hun visie op de krant als belangrijkste lokale medium. Correspondenten vertellen over hun ervaringen en er is een terugblik. De eerste uitgave verscheen op vrijdag 15 september 1950.

Kringloopcentrum Het Goed en Irado gaan samenwerken. Hierdoor moet een bijdrage worden geleverd aan het verminderen van de hoeveelheid te verbranden grof afval, het vergroten van het percentage hergebruik en het scheppen van zo veel mogelijk zinvolle werkgelegenheid.

29 Het Zonnehuis, Thuiszorg NWN en het Vlietland Ziekenhuis nemen gezamenlijk de Transmuralis Wisseltrofee in ontvangst voor hun inspanningen op het gebied van zorgverlening aan CVA-patiënten (herseninfarct). De prijs is bedoeld als kwaliteitsprijs.

De 23-jarige Vlaardingse Anouschka verlaat het voormalige Big Brotherhuis in Almere. Zij bracht er samen met nog elf andere muzikale talenten een aantal weken door voor opnamen van het televisieprogramma Starmaker.

31 In de Stadsgehoorzaal opvoering van de musical 'Parklane Serenade' over het Vlaardingse leven van Dolf van der Linden, oprichter en dirigent van het Metropole Orkest. Met muziek van Dick Borst en teksten van Chris van Bezooijen.

In de Grote Kerk uitvoering van de Matthäus Passion door het Gemengd Rijnmondkoor, begeleid door het Randstedelijk Begeleidingsorkest en het Maasstedelijk Jongens- en Meisjeskoor. De leiding is in handen van Toon de Graaf.

Officiële opening van de geasfalteerde Zwaluwenlaan door wethouder Kool.

April

1 De waterpolosters van de fusieclub VZ Vlaardingen worden kampioen door een overwinning op Katwijk.

De Stichting GGD Fitzorg officieel opgeheven. De liquidatie kost de GGD Nieuwe Waterweg Noord waarschijnlijk drie- tot vierhonderdduizend gulden. Zes van de zeven werknemers hebben een nieuwe baan gevonden, de zevende werd verleden week ontslagen.

2 Staatssecretaris Karin Adelmund opent de nieuwe hoofdvestiging van de VOS aan de Koninginnelaan, waarin ook de bibliotheek van Holy is gevestigd. De VOS heeft het grootste studiehuis van het land. Er zijn 350 werkplekken voor leerlingen, 100 computers en evenveel laptops die zijn aangesloten op het internet.

3 Engel Roza, de 70-jarige vrijwilliger van het Rode Kruis, neemt na 42 jaar afscheid als begeleider van mindervaliden bij hun wekelijkse zwemuurtje.

Basisschool Het Anker aan het Kruidenpad heeft een uitwisselingsproject van een week met een school in Denemarken. De Vlaardingse kinderen brengen volgend jaar een bezoek aan de Deense school.

7 De bij verstek veroordeelde oorlogsmisdadiger Dirk Hoogendam is in Duitsland opgespoord. Hij leeft onder de naam Dieter Hohendamm in de gemeente Ringgau. De in Vlaardinger-Ambacht geboren SS-officier Hoogendam, alias De Bokser, voerde een schrikbewind in de omgeving van Hollandscheveld.

De zaterdagmarkt is verplaatst naar het Veerplein. Daardoor komt het Schoutplein weer vrij als parkeerplaats.

8 In de Stadsgehoorzaal finale van het 12e Vlaardings Songfestival. Winnares wordt de 18-jarige Vlaardingse Marescha van Stelt met de vertolking van 'On my own' uit Les Misérables. Noortje Herlaar wint het Tienersongfestival. De miniplaybackshow wordt gewonnen door Mitchell Melsen in de rol van René Froger.

10 Leerlingen van de scholengemeenschap Aquamarijn, locatie Willem de Zwijgerlaan, hebben vorige week een grote waterschoonmaakactie gehouden. Dagelijks ging een groep brugklasleerlingen richting Vlaardingse Vaart en de Vlietlanden om het zwerfvuil uit het water te vissen.

Eén van de oudste deltawerken van West-Europa wordt binnenkort tentoongesteld in het Keringhuis bij de Maeslantkering in Hoek van Holland. Het betreft een duiker uit de Romeinse Tijd, die in 1996 door archeologen werd ontdekt op het bedrijventerrein Hoogstad.

Twee mannen ontvoeren een 21-jarige vrouw en dwingen

Het nieuwe studiehuis van de Vlaardingse Openbare Scholengemeenschap (2 april) (CRD)

haar onder bedreiging van een mes geld en pinpasje af te geven. De vrouw wordt daarna in het Lickebaertbos vrijgelaten. De daders nemen een uur na de overval geld op bij een bank aan de Dr. Wiardi Beckmansingel.

11 De dagcamping en recreatieweide in het Oeverbos zijn met onmiddellijke ingang gesloten. De grond is verontreinigd met een hoge concentratie zware metalen en bestrijdingsmiddelen. Volgens de GGD komt de gezondheid van kleine kinderen in gevaar als zij in het gebied

Engel Roza wordt in de bloemetjes gezet bij zijn afscheid als vrijwilliger in zwembad De Kulk (3 april) (CRD)

spelen. Men wil de grond zo snel mogelijk afdekken met schone aarde.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het VSB-Fonds Schiedam Vlaardingen krijgt het nieuwe Vlietland Ziekenhuis een gift van 5,1 miljoen gulden. Het geld is bestemd voor de inrichting van een nierdialysecentrum. Het Fonds gaat verder onder de naam Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. Villa IJzermans aan de Schiedamseweg is inmiddels aangekocht als vestiging van het hoofdkantoor.

13 Ondanks protesten van de bewoners komen er bushokjes bij de voordeur van de Hoogwitte op het Liesveldviaduct. De Vereniging Eigenaren Hoogwitte bezint zich op juridische stappen.

14 Overleden op 90-jarige leeftijd Lydia Maria Bakker-Verboon, mede-oprichtster van Groot Vlaardingen.

15 Het echtpaar Ch. Muis-J. van der Vaart 65 jaar getrouwd.

17 Het Sport Medisch Adviescentrum blijft in Vlaardingen gevestigd. Het SMA, onderdeel van het inmiddels opgeheven GGD Fitzorg, is overgenomen door sportarts Hans Maas.

20 In het Circustheater te Scheveningen wordt de Vlaardingse acteur Pepijn Gunneweg onderscheiden met de Kraaijkampprijs voor 'Aanstormend mannelijk talent'.

22 Rotterdam Marathon 2001. Michel de Maat wordt snelste Rijnmonder en nummer drie van Nederland.

24 De gemeente houdt over het afgelopen jaar bijna zes miljoen gulden over. Het grootste deel van het overschot, ruim 5,4 miljoen gulden, wil het college naar de algemene reserve boeken.

27 Lintjesregen. Benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau: K.J. van der Drift. Tot lid in de Orde van Oranje Nassau: mevr. M.M. Korpershoek, J. Ploeg en E. Timmer.

Tijdens een horecacontrole door politie, medewerkers van de Sociale Dienst en de Belastingdienst wordt een behoorlijk aantal overtredingen geconstateerd. Dertig bedrijven blijken hun zaakjes niet goed voor elkaar te hebben.

27-28 In de Stadsgehoorzaal uitvoering van het Vlaardings Musical Gezelschap onder het motto 'Van Holland, klein maar fijn'. Het is de laatste voorstelling met Meike Veenhoven als leidster. De 25-jarige Rotterdamse staat sinds kort onder contract bij Joop van den Ende Producties voor een rol in de musical 'Rex'.

29 Voor het eerst in de 60-jarige geschiedenis van hockeyclub Pollux worden de mannen- en de vrouwenploeg op één dag kampioen.

De waterpoloërs van ZV Vlaardingen winnen het toernooi voor niet-hoofdklassers. De Vlaardingers mogen daardoor het volgend seizoen meespelen in het bekertoernooi van de hoofdklassers.

Het Gemengd Rijnmondkoor Vlaardingen verzorgt samen met koor Amicitia uit Uithoorn een concert in de Ludmillabasiliek in Praag. Het koor dat dit jaar 95 jaar bestaat, staat onder leiding van dirigent Toon de Graaf.

30 Koninginnedag. Vooral de Kindervrijmarkt op het Veerplein en het Liesveld trekt veel publiek. Michel de Maat wint de Havenloop.

Mei

1 De Stichting Verpleeghuizen Nieuwe Waterweg-Noord, Zorgcentra Meerpaal/Wetering en François Haverschmidt in Schiedam gaan samenwerken onder de naam Zorggroep Waterweg-Noord. Tot voor kort waren er nog twaalf zorgcentra en verpleeghuizen in de regio actief. Binnen een jaar is het aantal teruggebracht naar drie.

In de Harmonie gezamenlijke 1 mei-viering van de afdelingen Vlaardingen, Schiedam en Maassluis van de PvdA en GroenLinks. Sprekers: staatssecretaris Wouter Bos en Kees Vendrik van GroenLinks.

Het Holy Ziekenhuis sluit deze week 23 van de 46 bedden op de afdeling interne geneeskunde wegens gebrek aan personeel. Volgens zeven huisartsen, verenigd in De Brug, is de gezondheidszorg in de regio nog nooit zo slecht geweest.

2 Fysiotherapeut Wim Don heeft onlangs 'de flexchair' gepresenteerd op de beurs Medica in Utrecht. Binnenkort gaat hij met zijn ontwerp naar een beurs in Duitsland. De therapeut is nu nog op zoek naar een financier voor zijn ontwerp.

3 Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Woningwet wordt aan de Vondelstraat 63b een museumwoning geopend, die nog nagenoeg in de originele staat van 1949 verkeert. Deze woning is eigendom van Waterweg Wonen en blijft in ieder geval tot 30 september opengesteld voor publiek.

4 De Nationale Dodenherdenking krijgt een cultureel tintje. Na de officiële handelingen bij het monument op het Verploegh Chasséplein wordt in de Harmonie een toepasselijk toneelstuk opgevoerd door het toneelgezelschap Facetten. De Vlaardingse Balletschool en Musicalkoor OpMaat verzorgen een optreden.

Van de tachtig huisartsen uit Schiedam, Vlaardingen en Maassluis neemt maar liefst 98% deel aan de landelijke huisartsenstaking.

5 Bevrijdingsdag met vliegerdemonstraties bij de surfplas en country en westernfestival in het Oranjepark. Leontien van Moorsel wint de 41e Bevrijdingswielerronde.

De gemeente heeft een gelukstelegram gestuurd naar de vliegeniers Walter Kasevich en Malcolm Edwardsen. Het tweetal zat op 8 mei 1945 in de Amerikaanse jeep die Vlaardingen bevrijdde.

Als eerste gemeentebestuur hebben burgemeester en wethouders maatregelen tegen ongewenst sluipverkeer op polderwegen goedgekeurd. Op de Holyweg komt een doseersysteem, waardoor het tijdsverschil tussen het staan in de file op de snelweg of voor het stoplicht in de polder minimaal wordt.

6 Onderzoeksbureau AEF krijgt 'De Grote GVD-prijs' van het Vlaardings Taalgenotschap. De prijs is bedoeld voor personen of instellingen die de stad 'negatief' benaderen. Het bureau deed onderzoek naar de toekomst van de Stadsgehoorzaal.

8 Grootscheeps opgezette controle in het industriegebied De Vergulde Hand door politie, gemeente en gespecialiseerde instanties op het gebied van autocriminaliteit. Bij twee bedrijven worden gestolen auto's aangetroffen.

9 Jeugdtheaterschool Vlaardingen viert het 5-jarig bestaan met de opvoering van 'De vloek van Woestewolf' van Paul Biegel.

10 Het Juliana Welzijn Fonds heeft 7.000 gulden geschonken aan de stichting Mozaïek, die zich inzet voor integratie van allochtonen in de Westwijk. De stichting aan de Prof. Teldersstraat gebruikt het geld o.a. voor de aankoop van computers en software voor huiswerkbegeleiding.

Bewoners van de Emmazijstraat hebben de rechter gevraagd om de opening van de supermarkt aan de Schiedamseweg tegen te houden.

Bij de VVV is het vernieuwde boekje met 'Tips voor kinderfeestjes' verkrijgbaar. In het boekje staan 55 tips voor feestjes in en om Vlaardingen.

De gemeente heeft de minister van Binnenlandse Zaken verzocht om een experiment bij de benoeming van een nieuwe burgemeester. Als de minister het experiment toestaat, kan de gemeenteraad straks een aanbeveling doen van twee kandidaten voor de burgemeesterspost.

11 Ben van Haren, redacteur van het Rotterdams Dagblad, neemt afscheid. De laatste tien jaar schreef hij voor de editie Waterweg.

Tot en met 20 mei boekt reisbureau Mareado reizen door Vlaardingen langs plekken waar elf beeldende kunstenaars hun sporen hebben achtergelaten. Het kunstproject is onderdeel van het regionale programma Havens & Heerlijkheden in het kader van Rotterdam 2001, Culturele Hoofdstad van Europa.

Dit mobiele meubel op het Veerplein is één van de kunstwerken van reisbureau Mareado (11 mei) (CRD)

Onthulling van het lichtobject 'Willekeurige Nachten' op de gevel van het muziekverzamelgebouw Villa Musica. Met het object won kunstenares Femke Schaap de Fortisprijs 2000 voor beeldende kunst.

12 Jaarlijkse Lentemarkt rond de Grote Kerk, georganiseerd door de Vereniging Historische Markt Vlaardingen. Als speciale attractie heeft de organisatie dit jaar de Waag opengesteld.

In het kader van de traditionele 'Meimaand Natuurmaand' van het Natuur- en Milieueducatiecentrum laat valkenier Douglas R. Lovell zijn roofvogels vliegen in de Broekpolder.

14 Startbijeenkomst 'Rivierzone' in de Stadsgehoorzaal. De gemeente nodigt betrokkenen uit om mee te denken en te praten over de plannen voor de Rivierzone.

16 Leerlingen van de Van Kampenschool en Het Spectrum gaan het komende schooljaar met de bus naar het gebouw van de VOS aan de Deltaweg. Door het vertrek van de VOS komen hier lokalen vrij. Beide scholen kampen met een lokalentekort omdat hun nieuwbouw nog niet klaar is. De scholen eisen dat de gemeente voor veilig vervoer zorgt.

Bewoners van de Emmastraat hangen de vlag halfstok. Op deze manier uiten zij hun onvrede over de opening van supermarkt Lidl.

18 Verkeersbrigadiers voeren actie tegen de levensgevaarlijke situatie op de kruising van de Burg. Pruissingel/Riouwlaan/Van der Driftstraat. Zijzelf en de kinderen lopen enorme risico's tijdens het oversteken van de drukke weg. De gemeente is al diverse malen verzocht maatregelen te nemen.

19 Europese Wereldwinkeldag bij de Wereldwinkel aan de Hoogstraat in samenwerking met 'De Andere Markt'. De medewerkers van de winkel nodigen het publiek uit om een 'lekker bakkie' Max Havelaar-koffie te komen drinken.

20 Festival in het Hof ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van zangeres Rita Young. In Wijkcentrum De Telder ontvangt zij uit handen van burgemeester Stam de eerste Vlaardingse Stadsspeld voor haar vele activiteiten op cultureel/muzikaal gebied.

22 Burgemeester Stam overhandigt Peter van Noord de versierselen behorend bij het ridderschap in de Orde van Oranje Nassau. Hij krijgt de onderscheiding voor het werk dat hij heeft verricht voor de Roparun. Tien jaar geleden nam hij het initiatief voor deze estafetteloop van Rotterdam naar Parijs waarmee geld wordt ingezameld voor kankerpatiënten.

24 Radio Modelvlieg Vereniging Vlaardingen houdt haar jaarlijkse Recreade op het modelvliegveld in de Broekpolder.

25 De kaartenactie van Vlaardingers voor het behoud van het Holy Ziekenhuis gaat onverminderd voort. Initiatiefnemer Ton Steenbergen verwacht omstreeks vandaag de 10.000e reactie.

26 Door een overwinning op SPV'81 promoveert het voetbalelftal van DVO'32 naar de vierde klasse.

27 In de Grote Kerk openingsconcert in de serie Wandelconcerten 2001 door organist Aad Zoutendijk.

29 De Vlaardinger Kees B. is door de Rotterdamse rechtbank schuldig bevonden aan de gewelddadige dood van Nienke Kleiss. Conform de eis van de officier van justitie wordt hij veroordeeld tot achttien jaar gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging. Hij is in hoger beroep gegaan.

Het college besluit het Vlaardings Taalgenotschap een subsidie van 10.000 gulden toe te kennen voor het restaureren van een aantal gevelreclames. Het restauratieplan van het Taalgenotschap is ook opgenomen in het Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing.

Zangeres Rita Young viert haar eigen jubileumfeestje in het Hof, waar zij veertig jaar geleden een talentenjacht won (20 mei) (CRvdK)

30 In de Stadsgehoorzaal praten ruim honderd vertegenwoordigers van overheden, Rijkswaterstaat, bedrijven en milieugroeperingen over de ontwikkelingen in het landelijke en stedelijke gebied in verband met de aanleg van de A4.

31 Opening van de Centrale Huisartsen Post Nieuwe Waterweg-Noord op het terrein van het Holy Ziekenhuis door CDA-Tweede Kamerlid en oud-wethouder A. van Ardenne.

Juni

1 Presentatie van het beleidsplan voor het nieuwe museum. Het Visserijmuseum, Streekmuseum Jan Anderson en Archeologisch Museum Hoogstad gaan in 2003 verder als 'Het Vlaardings Museum'. Om als volwaardig museum aan de Westhavenkade te fungeren, is er een extra uitbreiding nodig van 950 vierkante meter (de huidige oppervlakte is 1.035 vierkante meter).

Eerste Teens Party in discotheek Sam Sam voor kinderen vanaf 14 jaar. De politie Waterweg kondigt scherpe controle aan op de naleving van de horecawet.

Dirk Hoogendam, de in Duitsland levende Nederlandse oud-SS'er heeft bezwaar aangetekend tegen zijn vonnis. *Hij werd in 1950 bij verstek ter dood veroordeeld voor* zijn oorlogsmisdaden. De rechtbank in Assen moet zich nu buigen over de ontvankelijkheid van het bezwaar.

2 29e Haring- en Bierfeest, voor de laatste keer geopend door burgemeester Stam. Het feest bestaat o.a. uit optredens op de muziekpodia, kermis, informatiestands, de aquamarkt, een boekenmarkt en een taptoe.

5 Graffitispuiters in Holy kunnen aan het werk. Bij de skatebaan aan de Amsterdamlaan kunnen zij legaal gebruik maken van hun spuitbussen. De buitenkant van de halfpipe is in gereedheid gebracht voor hergebruik als graffitimuur.

6 De sirene die de bevolking moet waarschuwen bij rampen is tijdens de jaarlijkse proef niet of nauwelijks te horen. De gemeente kan nog niet meedelen wat hiervan de oorzaak is.

7 Leerlingen van Vlaardingse scholen fietsen de jaarlijkse Afvalfietstocht langs bedrijven en gemeentelijke instellingen. De leerlingen bekijken hier hoe met afval wordt omgegaan.

Acht Vlaardingse huisartsen draaien niet mee in de nieuwe huisartsenpost CHP Nieuwe Waterweg-Noord.

Onlangs verschenen het boek 'Oranjebastaarden' van Hanno de Iongh uit Vlaardingen.

De bevolking krijgt invloed op de profielschets voor de nieuwe burgemeester. Op openbare plekken, zoals de bibliotheek, ligt het voorstel van de vertrouwenscommissie ter inzage. Het document staat ook op de gemeentelijke internetsite.

8 De Historische Vereniging Vlaardingen roept het college op om boerderij Groenendaal aan de Surinamesingel aan te wijzen als gemeentemonument. De HVV is tegen de sloop van de stal achter de oude boerderij. De gemeente wil op die plek een nieuw wijkonderkomen bouwen.

Zeventien Vlaardingse ambtenaren beginnen aan een sponsorfietstocht door de Pyreneeën. De opbrengst is voor het Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds.

Finale van het Vlaardings voetbalkampioenschap op het terrein van voetbalvereniging Cion. Cion wordt kampioen door een overwinning na strafschoppen op tegenstander Zwaluwen.

11 Presentatie Voorjaarsnota. Ondanks de overschotten die de gemeente sinds 1997 jaarlijks boekt, is het een *misverstand dat er extra geld te verdelen is. Om de lopende* zaken dit jaar te financieren, moet zelfs nog 2,3 miljoen gulden worden gevonden. Opvallend voorstel in de nota: het schrappen van de hondenbelasting.

12 Negentig procent van de bevolking is voor de komst van een wijkschool. Dat is o.a. de uitkomst van de Stadspeiling 2000, waarvoor 502 Vlaardingers dit voorjaar zijn ondervraagd. In deze peiling staat de waardering van de Vlaardinger voor het werk van de gemeente centraal.

Vlaardingen heeft een nieuwe politieke partij: VV2000/ Leefbaar Vlaardingen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van volgend voorjaar rekent fractievoorzitter L. ten Have op vijf tot zes van de huidige 35 zetels. Hij denkt vooral stemmen te trekken van teleurgestelde PvdA'ers en van de partijen Stadsbelangen, D66 en SP.

13 Verschenen de laatste uitgave van Postiljon, het wekelijkse huis-aan-huisblad van de Grafia Print & Media Groep. De lokale advertentiemarkt toonde onvoldoende interesse voor de Postiljon.

Rob de Jonge, voorheen hoofd wijkbeheer, is onlangs benoemd tot manager voor het Centrum, de Oostwijk en de VOP. De aanstelling is vooralsnog een proef, omdat het

een andere manier van gebiedsgebonden werken is dan men in Vlaardingen gewend is.

14 Derde culturele stadstoer. De deelnemers maken onder leiding van een gids een rondrit door de buitenwijken. Aansluitend is er een wandeling door het centrum. Enkele onderdelen zijn de Vlaardingen-cultuur, de visserij en de geschiedenis van de stad.

16 Een team van de Vlaardingse zeekadetten heeft voor de tweede achtereenvolgende keer de Foppencup in de wacht gesleept. Aan de tweede editie van deze zeilregatta namen elf teams uit Maassluis, Schiedam en Vlaardingen deel.

Op het 51e Landelijk Scoutingbandconcours in Boskoop behaalt de Vlaardingse RAVO Scoutingband de eerste prijs. Dit jaar namen vijftien bands uit heel Nederland deel.

19 Een gedeelte van de opbrengst van 'Vlaardingse sagen en legenden' wordt overhandigd aan docent Wim van der Burg van de scholengemeenschap Aquamarijn voor het inmiddels bekende Keniaproject. De donatie wordt door het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking verdubbeld.

21 Tijdens het jaarlijkse zomerfeest wordt de tuin van Het Zonnehuis officieel heropend. De tuin is na de renovatie van het verzorgingstehuis opnieuw aangelegd en rolstoelgeschikt gemaakt. Alle plantenbakken zijn op rolstoelhoogte, zodat de bewoners zelf de planten kunnen verzorgen.

Een model van de logger VL 185 Njord is te zien in paviljoen De Joon tegenover het Visserijmuseum. Het model is omstreeks 1970 vervaardigd door F. Korpershoek. Het originele schip werd in 1916 in opdracht van Visserijmaatschappij Mercurius gebouwd.

Het Keniaproject van SG Aquamarijn, afdeling Groen van Prinsterer, is één van vier ontwikkelingsprojecten die door minister Herfkens als beste zijn beoordeeld. De minister bezoekt op 28 juni in Nieuwegein een presentatie van projecten in het kader van het 10-jarig bestaan van de Nationale Commissie voor Duurzame Ontwikkelingssamenwerking.

In winkelcentrum De Loper is de afgelopen nacht voor de derde keer een snelkraak gepleegd bij een juwelier. De daders trokken met een gestolen auto het rolluik van de pui en ramden vervolgens de etalage. Het is nog niet bekend hoe groot de buit is.

Officiële opening van de Jeu de Boulesbaan in de Broekpolder. Het is de eerste werkelijke verplaatsing van een sportvereniging uit de Westwijk naar de Broekpolder.

22 Met de arrestatie van tien jongeren tussen de 14 en 20 jaar heeft de politie van het district Waterweg een reeks gewapende overvallen opgelost. De verdachten, die in wisselende groepjes van drie of vier man opereerden, hadden het gemunt op mensen die bij het postkantoor in De Loper geld hadden gepind. Alle verdachten hebben een volledige bekentenis afgelegd.

23 Brand in de lift van een flat aan de Dirk de Derdelaan. De bewoners worden tijdelijk opgevangen door hulpverleners in een bus van de RET. Nadat de brand is geblust, kunnen de bewoners weer terugkeren naar hun woning. De oorzaak van de brand is niet bekend.

24 Het echtpaar Pieter Mellema-Antje de Jong 65 jaar getrouwd.

26 Tijdens een feestelijke bijeenkomst wordt de eerste steen gelegd voor een stiltecentrum bij Het Zonnehuis. Hiermee wil het verzorgingstehuis invulling geven aan de grote behoefte aan rust.

De Fietsersbond test de fietsinfrastructuur van Vlaardingen. Onder het motto 'Fietsbalans' fietst deskundige Noor Graafland-van der Veer vanuit het centrum naar diverse plekken in de stad. De gemeente krijgt de uitslag binnenkort overhandigd in een rapport waarin een sterkte/zwakteanalyse is opgenomen.

Een uitslaande brand heeft vanochtend vroeg de keuken, de bar, het restaurant en het terras van het Delta Hotel aan de Maasboulevard in de as gelegd. De twee hoteltorens moesten worden ontruimd. Ruim honderd gasten zijn ondergebracht in het Ibis Hotel en het Schiedamse Novotel. Volgens de hotelgasten is er geen brandalarm afgegaan.

27 Opening van het vernieuwde en uitgebreide zorgcentrum De Meerpaal door koningin Beatrix. In het tehuis aan de Willem de Zwijgerlaan is een speciaal project kleinschalig wonen voor hoogbejaarden ontwikkeld. Dertig jaar geleden bracht zij ook al een bezoek aan De Meerpaal.

Het Delta Hotel stelt samen met de brandweer een onderzoek in naar het falende ontruimingsalarm van het hotel.

Sándor Góra, directeur van de Stadsgehoorzaal, start na het zomerreces als beleidsmedewerker bij de afdeling onderwijs van de Dienst Welzijn van de gemeente. In zijn

De brand in het Delta Hotel aan de Maasboulevard wordt bestreden door de brandweerkorpsen van Vlaardingen en Schiedam en twee blusboten van de Havendienst (26 juni) (CRD)

nieuwe functie gaat hij zich o.a. bezighouden met het opstellen van een nieuwe Kunst & Cultuurnota. Hij is zes jaar directeur geweest van het theater.

Remi Poppe, het Vlaardingse Tweede Kamerlid voor de SP, keert na de verkiezingen van volgend jaar niet meer terug in de Kamer. Hij blijft als milieuactievoerder voor de partij strijden om misstanden op de politieke agenda te krijgen.

29 De zes gemeenten rond het Midden-Delfland-gebied hebben geweigerd de intentieverklaring van gedeputeerde Norder over de inpassing van de A4-Noord te ondertekenen. Volgens hen zijn er te weinig concrete stappen ondernomen om het natuurgebied afdoende te beschermen. Voor Schiedam en Vlaardingen geldt daarbij nog als extra voorwaarde dat de A4 in het stedelijk gebied in een tunnel moet komen te liggen.

Koningin Beatrix begroet een bewoonster van zorgcentrum De Meerpaal (27 juni) (CRD)

De politieke partijen SGP, RPF en GPV zijn overeengekomen om in 2002 opnieuw met een gezamenlijke lijst aan de gemeenteraadsverkiezingen deel te nemen. Vanwege de voorgenomen fusie tussen de RPF en het GPV is de naam gewijzigd in Christen Unie/SGP-fractie.

Tijdens opgravingen rond het Buizengat is een scheepshelling gevonden. Al ruim een maand zijn archeologen aan het graven rond het Buizengat op zoek naar de resten van scheepswerven. De vondst van een aflopende palenrij bewijst de juistheid van deze theorie.

Na bijna twee jaar onderzoek presenteert de gemeente de plannen die zij heeft met de Rivierzone. In de komende twintig jaar moet het gebied met verpauperde, rommelige bedrijfsterreinen veranderen in een georganiseerde mix van bedrijven, woningen en vrijetijdsvoorzieningen. Er is plaats voor 850 woningen. De te verwachten bedrijvigheid moet tienduizend nieuwe banen opleveren.

De Stichting Vlaardingse Zorgcentra Meerpaal/Wetering opent op de locatie De Meerpaal een internetcafé voor bewoners en buurtgenoten.

30 Volleybalvereniging Holy viert het 25-jarig bestaan met o.a. een reünie voor leden en oud-leden.

Jaarlijks wijkfeest in wijkcentrum De Telder in de Westwijk. Net als in voorgaande jaren gaat de opbrengst naar een goed doel. Dit jaar is de keuze onder meer gevallen op de slachtoffers van de Volendamramp.

Juli

1 Overleden op 67-jarige leeftijd Marinus van Opijnen, oud-gemeenteraadslid voor de PvdA.

Annet Berlijn is benoemd tot hoofd van de Stadsbibliotheek. Zij is sinds 1981 werkzaam bij de afdeling Sociale en Economische Zaken van de gemeente Vlaardingen.

3 Stichting Kinderopvang Vlaardingen en kinderdagverblijf Roots bestaan deze week tien jaar.

D66-fractievoorzitter T. van der Steen overhandigt de jaarlijkse Participatieprijs aan wethouder A. Kool. Deze prijs

is bestemd voor het gehele college en moet worden gezien als een aanmoedigingsprijs, niet als een prijs voor behaalde resultaten.

Het Vlaardingse hof van de graven van Holland, bij de huidige Markgraaflaan en het Liesveldviaduct, is twee eeuwen ouder dan archeologen tot nu toe dachten. Uit een zogenoemde koolstofdatering blijkt dat het hof al rond het jaar 1000 is aangelegd. Het is daarmee het oudste grafelijke hof van Holland.

Het mortuarium van het Vlietland Ziekenhuis, locatie Vlaardingen, wordt vanaf heden beheerd door Matrice Uitvaartbegeleiding.

4 Na vele jaren als mede-initiatiefnemer van theater- en kunstfestivals in het Hof, is Kees Lesuis nu artistiek leider geworden van het festival 'Etcetera' in Amersfoort.

Het Delta Hotel blijft nog zeker tot oktober gesloten. Alle reserveringen zijn tot die tijd geannuleerd. Ondertussen is het onderzoek naar de oorzaak van de brand in volle gang.

Het college van burgemeester en wethouders rijdt vanaf vandaag binnen Vlaardingen met de Think City, een elektrische auto voor twee personen. De auto heeft een topsnelheid van negentig kilometer per uur. Een 'tankbeurt' tijdens het nachttarief kost 2 gulden.

5 Commissaris van de Koningin J. Franssen laat zich tijdens zijn bezoek aan de gemeenteraad lovend uit over de profielschets voor de nieuwe Vlaardingse burgemeester.

Eetgelegenheden worden onderworpen aan een grote horecacontrole. In totaal worden zestien mensen gearresteerd. De Keuringsdienst van Waren deelt ruim twintig waarschuwingen en processen-verbaal uit. De Belastingdienst ontdekt vijf zwartwerkers. Voor één Chinese eetgelegenheid zal de keuringsdienst waarschijnlijk een verzoek tot sluiting doen.

Een overgrote meerderheid in de gemeenteraad stemt tegen het voorstel van het college om de hondenbelasting af te schaffen. Men is van mening dat afschaffen een verkeerd signaal geeft.

Bewoners van een pand aan de Prins Hendriklaan vinden een rattenslang in hun woning. Medewerkers van de dierenambulance Rotterdam vangen de slang met een speciale grijper.

Circa 60 kinderen lopen na een duik in de Surfplas snijwonden op aan handen en voeten. De bodem van de plas blijkt bezaaid te liggen met (glas)scherven. De kinderen worden in het nabijgelegen restaurant aan hun verwondingen behandeld.

7 In het gebied ten westen van het Volksbos komen vogels en planten voor, die internationaal een beschermde status hebben. Dat blijkt uit onderzoek van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. De stichting Groeiend Verzet overweegt dit resultaat te gebruiken in de strijd tegen de plannen voor een kasteelhotel en renbaan in het Lickebaertgebied.

Triatleet Rob van Zanten wint in Holten het Nederlands kampioenschap bij de veteranen. Twee weken geleden werd hij in het Tsjechische Karlovy Vary Europees kampioen op de Olympische triatlon.

8 Overleden op 76-jarige leeftijd Hendrik Kwakkelstein, emeritus-predikant van de Nederlands Hervormde Kerk.

Wethouders Van der Windt en Kool 'tanken' de Think City, de nieuwe elektrische dienstauto (4 juli) (CRD)

10 Het college gaat akkoord met maatregelen die het sluipverkeer op de polderwegen in Midden-Delfland moeten inperken.

Een grote brand heeft de afgelopen nacht basisschool De Ark aan de Lissabonweg in de as gelegd. Vanwege grote rookontwikkeling zijn vijftien appartementen in de directe omgeving ontruimd. De politie vermoedt dat de brand is aangestoken. De schade loopt in de miljoenen.

11 SRG-gemeenteraadslid Rien Lensvelt neemt na 30 jaar afscheid van de gemeenteraad. Hij ontvangt uit handen van burgemeester Stam de Stadspenning.

De gemeenteraad besluit het Shell-benzinestation aan de

Grote verslagenheid onder de leerlingen van basisschool De Ark na het afbranden van hun schoolgebouw (10 juli) (CRD)

De van het televisieprogramma 'Tussen Kunst en Kitsch' bekende deskundige Th. Laurentius is blij met een door het Holy Ziekenhuis geschonken oud röntgenapparaat, waarmee hij Rembrandt-etsen kan 'doorlichten' (25 juli) (CRD)

Van Hogendorplaan 139 aan te kopen. Het is de eerste concrete stap in de herstructurering van de Babberspolder-Oost, waarin de gemeente en woningcorporatie Waterweg Wonen samenwerken. Een benzinestation in een woonbuurt sluit niet meer aan bij de huidige veiligheids- en milieueisen.

D66-raadslid Hilde Strutz neemt afscheid van de gemeenteraad. De functie van raadslid is voor haar niet te combineren met haar dagelijkse werk.

13 Rob de Vries, educatief medewerker van de gemeente, gaat met pensioen. Onder zijn hoede kregen kinderen uit basis- en voortgezet onderwijs met kunst en cultuur te maken.

De Vlaardingse waterpoloster Daniëlle de Bruijn gaat het komend seizoen naar Italië. Ze heeft een contract getekend met Palermo.

16 Op last van burgemeester Stam is een deel van het moskeegebouw aan de Emmastraat gesloten. Na een inspectie door politie en brandweer bleken op de derde etage 26 mensen, onder wie een aantal asielzoekers, onderdak te hebben.

17 De slagbomen van de Prinses Julianabrug zijn het afgelopen weekeinde door vandalen vernield. Daardoor kan de brug niet meer automatisch werken en is dus permanent open gezet. Voetgangers en fietsers moeten nu de Deltabrug gebruiken. Het is de derde keer dat vernielingen zijn aangericht.

Fortuna-atleet T. Maat behaalde onlangs tijdens de Nederlandse kampioenschappen voor veteranen een gouden medaille bij het polsstokhoogspringen, twee zilveren medailles op de onderdelen hoogspringen en speerwerpen en een bronzen medaille bij het discuswerpen.

19 De dependance van de Van Kampenschool aan de Willem Pijperstraat wordt binnen enkele weken gesloopt. Het gebouw in de VOP moet plaatsmaken voor nieuwbouw, waarin de vijf klassen uit de bovenbouw een lokaal krijgen. De huidige dependance werd 42 jaar geleden neergezet als 'semi-permanent'.

20 Opening van het eerste Zomerterras van dit seizoen door Hans Aarsen, voorzitter van de Culturele Raad.

De verwondingen, die zestig kinderen begin deze maand opliepen bij de surfplas, zijn veroorzaakt door vlijmscherpe schelpdeeltjes in het zand. De schelpen zijn begin april op het strand gestort door Groenservice Zuid-Holland, beheerder van het gebied.

23 Start van de Senioren Zomerschool onder auspiciën van het Albeda College. Onder de thema's 'Van ver en toch dichtbij', 'Buitengewoon' en 'Spelenderwijs' wordt gewerkt met 55-plussers.

24 Na een procedure van meer dan 25 jaar krijgt het Landje van Chardon in Vlaardinger-Ambacht eindelijk zijn definitieve inrichting. Tegenstanders van de inrichtingsplannen hebben uiteindelijk ingestemd met een nieuw herinrichtingsplan.

25 Het Holy Ziekenhuis schenkt een röntgenapparaat aan de Foundation for Paper Research. Het instituut kan hiermee o.a. de echtheid van Rembrandt-etsen en andere kunstwerken onderzoeken.

26 De zes jaar oude Sydney Kloos heeft onlangs tijdens een verjaardagspartijtje in zwembad De Kulk een driejarige peuter van de verdrinkingsdood gered.

30 Hotel Restaurant Ibis viert het 10-jarig bestaan met tal van activiteiten. Alle opbrengsten van de dag komen ten goede aan de Daniel den Hoed Kliniek te Rotterdam.

Judoka Edith Bosch heeft op de Universiade (Olympische Spelen voor studenten) in Peking een bronzen medaille gewonnen.

Augustus

1 Shell, de Rotterdamse Ontspanningsvereniging Shell (ROVS) en de gemeente hebben een akkoord bereikt over de financiering van het beoogde sportcomplex in de Broekpolder. Na vijf jaar van onderhandelen hebben alle partijen extra miljoenen toegezegd om uit de impasse te komen. De totale kosten komen op 19 miljoen gulden, waarvan de gemeente 10,5 miljoen voor haar rekening neemt. Het overige bedrag komt deels van Shell en deels van de ROVS.
Het sportcomplex moet in 2003 gereed zijn. Tussen de terreinen van Deltasport en Pollux komen vier voetbalvelden en een trainingsveld voor de fusieclub Fortuna/TBS. Aan de kant van de Broekpolder komen een sporthal, zes tennisbanen, een atletiekbaan, een clubgebouw met kantine en een kinderopvang.

2 Via een simpele muisklik kan de internetter vanaf nu de website van de Culturele Stadstoer bezoeken.

4 Martin Spork, eigenaar van de fietsenstalling achter V&D, gaat met pensioen. Dat betekent dat er na achttien jaar geen bewaakte fietsenstalling meer is in het centrum.

6 In de Grote Kerk openingsconcert ter gelegenheid van de achtste editie van de Internationale Orgelweek Vlaardingen door de Franse organist Jean Boyer. De week is een muzikaal eerbetoon aan de Belgische componist Abraham van Kerckhoven, die 300 jaar geleden overleed.

7 Ter gelegenheid van het feit dat het precies 100 jaar geleden is dat de eerste Nederlandse motorlogger in Vlaardingen werd geïntroduceerd, is in het Visserijmuseum de tentoonstelling '1901 - Van zeil naar motor - 2001' ingericht. De eerste motorlogger was de VL 66 Frans van rederij Ary Dorsman.

9 In de Beneluxtunnel is vanmorgen een rijbaan afgesloten wegens wateroverlast. Hierdoor ontstonden aan weerszijden van de tunnel lange files.

12 Amstel Cupduel tussen de voetbalverenigingen Deltasport en NAC. De wedstrijd wordt gewonnen door NAC met een 4-2 overwinning. NAC-oefenmeester Henk ten Cate spreekt over een confrontatie met één van de beste amateurploegen.

13 Geopend De Ouderenadvieswinkel in het voormalige postkantoor aan de Floris de Vijfdelaan. De Stichting Ouderenwerk deed vooralsnog tevergeefs een beroep op de gemeente en betaalt de winkel als experiment nu een jaar lang uit eigen middelen.

15 Het Chinese kunstenaarsechtpaar Qiangli Liang en Zhanhong Liao opent aan de Hoogstraat 73 atelier annex tentoonstellingsruimte Studio Symbiose.

Martin Spork stopt wegens pensionering na achttien jaar met zijn bewaakte fietsenstalling in het stadscentrum (4 augustus) (CRD)

17 De zuidelijke ingang van de nieuwe Beneluxtunnel is het decor voor 'Polonaise', een speelfilm voor de KRO-televisie over een niet al te verre toekomst, waarin de file een volledig ingeburgerd begrip is met de bijbehorende randverschijnselen.

18 Olympisch kampioen Mark Huizinga is de grote trekpleister op de internationale trainingsstage die sport- en gezondheidsinstituut De Korte deze week in Hoogvliet organiseert. De Vlaardinger geeft techniektraining.

20 Een week nadat Martin Spork met pensioen ging, is de fietsenstalling achter het Veerplein door de gemeente weer in bedrijf gesteld. Als tijdelijke oplossing is een veiligheidsassistent ingezet. Voorlopig wordt alleen op vrijdagavond en zaterdag bewaakt.

21 De 12-jarige zeiler Lars Bekker behaalde onlangs in Las Palmas tijdens de EK de elfde plaats in de optimist klasse. Met deze klassering werd hij achtste Europeaan.

22 Achttien Duitse studenten ergotherapie en hun docent brengen een bezoek aan de afdeling ergotherapie van Het Zonnehuis. Het is de tweede keer dat Het Zonnehuis bezocht wordt door buitenlandse studenten. Eerder was er al belangstelling vanuit Japan voor het verpleeghuis.

23 De polikliniek van de afdeling gynaecologie van het Schieland Ziekenhuis komt naar Vlaardingen. De bundeling van krachten dient als voorbereiding op de uiteindelijke verhuizing naar het nieuwe Vlietland Ziekenhuis in Schiedam.

24 De Mr. L.A. Kesperweg is weer open voor alle verkeer. De belangrijkste verkeersader tussen Vlaardingen en Schiedam was zes maanden gesloten wegens bouwwerkzaamheden. Vandaag gaat de tweede fase van start. Het gaat hier om de reconstructie van de Schiedamsedijk tussen het Benelux Workpark en de Vulcaanweg.

Vier kunstenaars nemen deze en komende week de Smidsteeg, de Timmersteeg en de Scheepmakersteeg van de Hoogstraat onder handen. De kunsttoepassingen moeten de Hoogstraat een nieuwe impuls geven.

Voetbalvereniging CION viert het 50-jarig bestaan met een aantal activiteiten op en rond het sportterrein aan de Marathonweg.

26 Recreatiedag aan de Krabbeplas in het kader van de Groene Toer 2001 onder het motto 'Recreatie in Zuid-Holland... buiten is binnenland'.

27 De profwielerronde van Nederland koerst rond 11.50 uur via Burg. Heusdenslaan, bedrijvenpark Hoogstad en Broekpolderweg naar Maasland.

Eerste paal geslagen voor het kantoorgebouw Vigilantis bij station Vlaardingen-Oost. Het gebouw is ontworpen door Wiegerinck Architecten en ontwikkeld door Devco Nederland. Veertig procent van de oppervlakte is inmiddels verhuurd aan Waterweg Wonen.

28 Het verkopen van vuurwerk wordt in Vlaardingen vergunningplichtig. De exploitanten van de huidige acht opslag- en verkooppunten moeten voortaan een vergunning aanvragen. Uit veiligheidsoverwegingen wordt het aantal beperkt tot één op de 9.000 inwoners.

29 Het college wil geen geld steken in een nieuw buitenbad bij De Kulk. Zonder steun van de gemeente zijn de plannen van het zwembadbestuur voor een openluchtbad met overkapping van de baan.

30 In de Stadsgehoorzaal slotdebat in het kader van Stad & Milieu. De discussie staat geheel in het teken van het centrumgebied binnen de Rivierzone. Het gebied verandert de komende jaren ingrijpend.

Het nieuwe ziekenhuis komt in Vlaardingen en niet in Schiedam. De Raad van Bestuur van het nieuwe Vlietland Ziekenhuis wil niet meer wachten tot de gemeente Schiedam alles op orde heeft om te starten met de bouw. Volgens het bestuur kan op korte termijn naast het huidige Holy Ziekenhuis worden gebouwd, zodat het Vlietland Ziekenhuis in 2004 open kan.

31 Wethouder Van der Windt neemt de opbrengst van de lustrumwedstrijd van de Golfclub Broekpolder in ontvangst. De 12.000 gulden zijn bestemd voor de Stichting Jeugdstad en de Stichting Noodopvangcentrum Vlaardingen. Aan de wedstrijd namen vijftien bekende Nederlandse topsporters en -coaches, waaronder Leo Beenhakker en Floris Jan Bovenlander, deel.

31-1 Handbalvereniging WIK viert het 50-jarig bestaan op het complex aan de Hugo de Vriesstraat. De club werd in 1951 opgericht als RK WIK.

September

1 Zwemvereniging Vlaardingen, ontstaan door een fusie tussen de clubs WIK, De Viking en VZC, viert het 75-jarig bestaan.

De Rabobank sluit de filialen aan de Dr. Wiardi Beckmansingel en aan de Van Hogendorplaan. Voor de

Van Hogendorplaan is het de derde banksluiting in korte tijd.

Bewonersreünie aan de Spechtlaan, georganiseerd door bewonersorganisatie De Toekomst, vanwege het 100-jarig bestaan van de Woningwet.

Onthulling van de kunsttoepassingen in de Timmersteeg, Smidsteeg en Scheepmakersteeg.

4 Geen van de acht Vlaardingse verkooppunten van vuurwerk voldoet aan de nieuwe veiligheidseisen, zoals die in het ontwerp-vuurwerkbesluit staan. De vuurwerkverkopers vrezen het einde van hun handel als het besluit wordt goedgekeurd.

5 In Schiedam wordt het officiële startsein gegeven voor de aanleg van de nieuwe TramPlus-lijn naar Vlaardingen. Het eindpunt komt aan de Holysingel, waar de lijn naar verwachting zal worden doorgetrokken naar het nieuwe streekziekenhuis. De TramPlus-lijn Schiedam/Vlaardingen zal tussen 2004 en 2005 in bedrijf worden genomen.

6 Verschenen het 14e album van The Amazing Stroopwafels, getiteld 'Eeuwige Vlam'. Het trio, bestaande uit Wim Kerkhof, Rien de Bruin en Arie de Graaf, werd in 1979 opgericht.

De nieuwe eigenaar van distilleerderij Van Toor, Leo Fontijne, gaat het etiket van Schelvispekel vervangen door een nieuw, moderner type. Jaarlijks verlaat zo'n 25.000 liter van het Vlaardingse drankje de distilleerderij.

De DCMR Milieudienst Rijnmond heeft drie van de zes leidingen, die vanuit het Oeverbos uitkomen op het strandje langs de Nieuwe Maas, laten afsluiten. De DCMR wil dat eerst wordt onderzocht wat de pijpen precies op de rivier lozen. De tekst 'Gevaarlijk zwemmen' op de borden bij het strandje wordt veranderd in 'Niet zwemmen, gevaarlijk water'.

Een adviescommissie van Gedeputeerde Staten reageert positief op de plannen die de gemeente heeft met haar Maasoever. Op drie punten is nog kritiek. Wel benadrukt de commissie dat de cultuurhistorische waarde van de Koningin Wilhelminahaven in het oog moet worden gehouden bij het uitwerken van de plannen.

Het bekendste werk van Erasmus, 'Lof der Zotheid', is gescand door het Vlaardingse bedrijf Art Conservation, waardoor het nu te zien is op de internetsite van de Rotterdamse bibliotheek.

Distillateur Leo Fontijne neemt een monster uit een vat Schelvispekel (6 september) (CRD)

Mevr. Boshart-Klamer viert haar 100e verjaardag.

7 De Vlaardingse percussiegroep Dutch Drums presenteert in Villa Musica haar tweede cd, getiteld 'Carpe Diem'.

Villa Musica is verkocht aan discotheek Maddox. Volgens de nieuwe eigenaar Hans Out blijft Villa Musica een multifunctioneel muziekcentrum.

8 De Open Monumentendag heeft dit jaar als thema 'Huis en Haard'. Te zien zijn o.a. de museumwoning aan de Vondelstraat, tentoonstellingen in het Stadsarchief, het Visserijmuseum en het Streekmuseum Jan Anderson. De familie Joanknecht stelt de bel-etage van het pand Maassluissedijk 9 open. Hier was vroeger de huisartsenpraktijk van dokter Leegsma gevestigd.

9 Mevrouw Van der Snoek-van der Krans viert in Het Zonnehuis haar 105e verjaardag.

10 Gemeente, politie en horeca-ondernemers aan en

rondom de Westhavenplaats ondertekenen een akkoord over te nemen maatregelen om de openbare orde en veiligheid te verbeteren. Er komen o.a. schotten rond de terrassen. De ondernemers dienen erop toe te zien dat niemand zich met drank buiten de terrassen begeeft.

Mountainbiker Johan van Buuren vertrekt naar Australië voor deelname aan de Crocodile Trophy.

11 De wereld wordt opgeschrikt door een onvoorstelbare terreuraanslag in de VS. Om 8.45 en 9.03 uur boren twee vliegtuigen zich in het World Trade Center in New York en brengen de twee torens tot instorten. Even daarna wordt het Pentagon doelwit van een vliegtuig. Om 10.10 uur plaatselijke tijd crasht een vliegtuig bij Pittsburgh. Er vallen duizenden slachtoffers.

De provincie heeft de gemeente een subsidie van 107.500 gulden toegezegd voor het archeologisch onderzoek 'Gat in de Markt' en het ontwikkelen van een cultuurhistorische fietsroute die de gemeente samen met de VVV opzet.

12 Vooruitlopend op de 'nationale rouwdag' worden ter nagedachtenis aan de omgekomen New Yorkse brandweerlieden bij de brandweerkazernes in de regio de vlaggen halfstok gehangen.

13 In het stadhuis is een condoleanceregister geopend voor de slachtoffers van de terroristische aanslagen in de VS. De blijken van medeleven worden volgende week naar de Amerikaanse ambassade gestuurd.

14 In de Grote Kerk wake ter nagedachtenis aan de slachtoffers in de VS. De Vlaardingse predikanten hebben de imams en de Palestijnse gemeenschap voor deelname uitgenodigd.

15 Reis- en Assurantiekantoor Anderson aan de Van Hogendorplaan 69 viert het 15-jarig bestaan met o.a. een open huis en een optreden van The Amazing Stroopwafels.

16 De Vlaardingse fotograaf Hans Molenkamp opent aan de Stationstraat 146 zijn eigen expositieruimte Galerie Largo.

Tiende Open Atelierdagen. Bijna veertig beeldende kunstenaars zetten de deuren van hun ateliers open voor het publiek.

18 Judoka Natascha van Gurp behaalde het afgelopen weekeinde in Berlijn bij de Open Duitse judokampioenschappen voor vrouwen tot 20 jaar een bronzen medaille.

19 De Vlaardingse afdeling van D66 heeft tijdens haar ledenvergadering Bert van Nieuwenhuizen unaniem uitgeroepen tot lijsttrekker voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart volgend jaar.

Met een minimale meerderheid besluit de gemeenteraad als tweede stad in Nederland een burgemeestersreferendum te houden. Tegenstanders hebben vooral bezwaar tegen het opzij schuiven van de lopende procedure. De minister van Binnenlandse Zaken moet nog zijn goedkeuring geven.

20 Een twaalfjarige jongen bekent een poging tot tasjesroof. Op 10 juni - net na middernacht - probeerde hij een 72-jarige vrouw in een lijnbus van haar tasje te beroven.

Een waterleidingbreuk veroorzaakt grote overlast in de Weteringstraat. Het water stijgt tot een recordhoogte en zet veel huiskamers onder water.

21 Grootscheepse politiecontrole. Honderden auto's en bestuurders worden gecontroleerd. Voor de actie zijn 140 medewerkers van politie, brandweer, Koninklijke Marechaussee, het Forensisch Instituut en de Rijksverkeersinspectie ingezet. Een aantal auto's wordt in beslag genomen en honderden boetes uitgedeeld.

24 De protestactie van de Van Kampenschool tegen het schoolvervoer heeft resultaat. Een kleine week na de demonstratie van leerlingen, ouders en begeleiders is er een akkoord bereikt tussen de school en de gemeente. De inzet was veilig vervoer van de leerlingen naar het gebouw aan de Deltaweg.

Leerlingen van de Van Kampenschool overhandigen wethouder Van der Windt (hand)tekeningen en teksten om hun eisen voor veilig vervoer naar het schoolgebouw aan de Deltaweg kracht bij te zetten (24 september) (CRvdK)

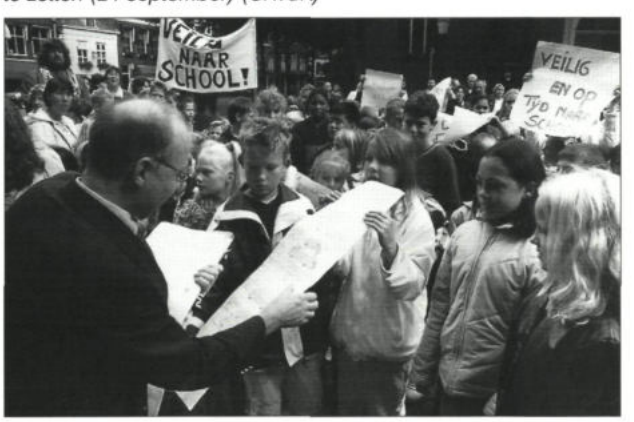

27 De politie en het leger zijn vanmorgen ingezet wegens aangekondigde bomaanslagen in o.a. de Botlek- en de Beneluxtunnel. Rond halftien wordt door de verantwoordelijke autoriteiten het sein veilig gegeven.

28 Landelijke Dag voor Respect. Bij het Monument van Bezinning wordt stilgestaan bij de slachtoffers van zinloos geweld.

Oktober

1 In het stadhuis overhandigt stadsarchivaris Harm Jan Luth het eerste exemplaar van de 11-delige Vlaardingse versie van 'Ach Lieve Tijd' aan burgemeester Stam. Deze populaire historische reeks, die al in meer dan 30 steden is verschenen, wordt uitgebracht door uitgeverij Waanders uit Zwolle in samenwerking met het Stadsarchief.

De duivenclub De Adelaar viert het 100-jarig bestaan. De club behoort tot de oudste duivenverenigingen van Nederland.

Het afgelopen weekend is onder de Vettenoordsepolder 750 meter rioolbuis aangelegd. Op een diepte van ruim 20 meter is de buis door een tunnel getrokken, die de afgelopen maanden is geboord. De komende maanden wordt gewerkt aan de aansluiting van de nieuwe persleiding op de twee rioolgemalen.

2 In de Stadsgehoorzaal dag van de Culturele en Kunstzinnige Vorming. Sinds de invoering van de Tweede Fase in het onderwijs is dit een verplicht vak voor alle leerlingen van Havo-4 en VWO-4.

Overleden aan een hartstilstand tijdens een trainingsloop door de Broekpolder R.C. Muuren. De bekende sportman stond aan de basis van de Vlaardingse triatlon die een aantal keren met groot succes werd georganiseerd. Muuren werd 50 jaar.

4 Op het circuit van het Belgische Mariënbourg is de 15-jarige Carlo van Dam onlangs Europees kampioen Formule A kartracing geworden.

5 Naar aanleiding van stankoverlast rolt de politie een hennepkwekerij aan de Koningin Wilhelminahaven op. In het bedrijfspand vindt de politie 1.500 hennepplanten en 140 lampen.

8 Presentatie Begroting 2002. Vlaardingen moet volgend jaar drie miljoen gulden bezuinigen op personeel. Er zullen geen gedwongen ontslagen vallen. Verder blijkt o.a. dat parkeren 25% duurder wordt, de OZB stijgt met de inflatiecorrectie van 4,35%, de reinigingsrechten met 10,9% en ook de afvalstoffenheffing wordt verhoogd.

Het echtpaar G. Immerzeel-H.C. van den Berg 60 jaar getrouwd.

9 De gemeente heeft zich aangesloten bij het Platform van Middelgrote Steden om zo een vuist te kunnen maken richting het Rijk. Vlaardingen wil - als middelgrote stad - gelijkgesteld worden met Schiedam, om de problemen in de stad aan te kunnen pakken.

11 De Industriële Kring Vlaardingen is ontevreden over de plannen die het gemeentebestuur heeft met de herontwikkeling van de Rivierzone. Volgens voorzitter S. Molenaar is er onvoldoende geluisterd naar de mening van de ondernemers.

Restaurant China Garden moet op last van de gemeente sluiten, nadat door werkzaamheden aan het Westerhoofd de muren zijn gaan scheuren (19 oktober) (CRD)

Een spectaculair transport op de Nieuwe Waterweg passeert Vlaardingen. Het nieuwe hoofdkantoor van zwaartransportbedrijf Mammoet wordt van Zwijndrecht via de Oude Maas en de Waterweg versleept naar de vestiging in de Schiedamse Wiltonhaven. Het kantoor wordt morgen op zijn fundamenten gezet.

In het kader van de Kinderboekenweek hebben niet minder dan 1.200 kinderen uit de groepen zes en zeven van de basisscholen kennis gemaakt met kinderliteratuur via een door de bibliotheek georganiseerde zoektocht door het gebouw aan de Waalstraat.

Start van een proef met papiercontainers in de wijk Holy.

Meer dan 500 bewoners van laagbouwwoningen hebben zich inmiddels aangemeld voor de proef van Irado. Na een jaar wordt bekeken of men doorgaat met deze manier van papierinzamelen en of er een uitbreiding naar andere delen van de stad plaatsvindt.

Na zestig jaar komt er een einde aan Van Dijk's Amusementsorkest. De leden worden te oud, jonge aanwas is er niet of nauwelijks en dirigent Dick Borst wil zijn tijd gaan besteden aan het schrijven van een autobiografie.

12 De sinds 1 augustus vermiste Vlaardingse Ilse de Vette blijkt niet het enige slachtoffer te zijn dat in handen is gevallen van de voortvluchtige crimineel Dave H. Dat blijkt uit reacties naar aanleiding van het TROS-televisieprogramma 'Vermist'. In Spanje zijn nu opsporingsposters van Ilse verspreid.

13 Multiculturele dag in de Harmonie onder het motto 'Haal de wereld in huis', georganiseerd door het Platform Ander Vlaardingen.

Showband Liberté viert het 50-jarig bestaan met een jubileumconcert op het Veerplein.

18 De gemeente Noordwijkerhout heeft unaniem een openbare aanbeveling gedaan aan de minister van Binnenlandse Zaken om de directeur van de Dienst Welzijn, J. Polman, als burgemeester van deze Zuid-Hollandse gemeente te benoemen.

Officiële opening van het An Baanpad door oud-wethouder J. Madern. Het pad is de verbinding voor fietsers tussen het flatgebouw Parkzicht en de Rotterdamseweg. An Baan was o.a. adjunct-directrice van het Holy Ziekenhuis.

19 Wethouder Roijers sluit met onmiddellijke ingang het restaurant China Garden aan het Westerhoofd. Door werkzaamheden aan de kademuren zijn in de muren van het pand scheuren ontstaan. Volgens de wethouder kan niet worden ingestaan voor de veiligheid.

20 De 12e Geultechniekloop van atletiekvereniging Fortuna wordt gewonnen door Michel de Maat in een tijd van 47 minuten en 36 seconden.

Geopend in het Visserijmuseum de tentoonstelling 'Vlaardingen toen, visserijfoto's op en aan de kade', met foto's van fotograaf Piet van den Berg. Gelijktijdig is er een fototentoonstelling in het Stadsarchief. Ook verschijnt het boek 'Vlaardingen Toen' van Peter Zuydgeest en Jan Borsboom met foto's van Van den Berg.

Ilse de Vette is weer terecht. De vrouw werd gevonden in Baskenland, waar zij vertoefde in gezelschap van crimineel Dave H. De man is gearresteerd wegens omvangrijke fraudezaken.

21 De Vlaardingse zanger Martin Eden wint de SCPO Award van de Stichting Country Promotion Oss.

24 De voorbereidingen voor de bouw van het Vlietland Ziekenhuis in Vlaardingen zijn stopgezet. De rechter bepaalde vorige week dat het ziekenhuisbestuur weer met de gemeente Schiedam moet gaan praten over de locatie Nieuwland. Vlaardingen wacht af wat die gesprekken opleveren.

Minister De Vries van Binnenlandse Zaken gaat akkoord met het burgemeestersreferendum op 6 maart 2002. De vacature voor de burgemeesterspost wordt daarom per 1 november a.s. opnieuw opengesteld. Kandidaten die al hadden gesolliciteerd, maar niet rekenden op een referendum, krijgen de kans om zich terug te trekken.

27 In de Grote Kerk uitvoering van de Messiah van Händel door het Randstedelijk Begeleidingsorkest en koor Animato onder leiding van Charles van der Veeke.

Aannemer De Klerk uit Werkendam is sinds een week druk bezig om het Westerhoofd te verstevigen. Naar verwachting wordt de klus volgende week afgerond. Hiermee moet worden voorkomen dat het havenhoofd verder verzakt, waardoor het restaurant China Garden nog meer beschadigingen op zou kunnen lopen.

In de Stadsgehoorzaal Vrijwilligersdag 2001, waarop Vlaardingen zijn vrijwilligers huldigt. In de categorie sport is Jaap Jongejan van voetbalvereniging VFC uitverkoren. Arie Ouwendijk scoort in de sector maatschappelijk werk. In de sector zorg gaat de prijs naar zeven vrouwen

De 'vrijwilligers van het jaar' worden in het zonnetje gezet (27 oktober) (CWF)

van de palliatieve zorg van zorgcentrum De Wetering. Nicolaas Hartman van het Zeekadettenkorps wint in de categorie overig. De gehuldigden ontvangen een cheque van 5.000 gulden.

28 Het echtpaar T. Bouterse-J. de Waard 65 jaar getrouwd.

31 Restaurant China Garden aan de Maasboulevard mag weer open nu volgens de gemeente het instortingsgevaar is geweken.

November

1 In het kader van de landelijke verkiezingscampagne brengt minister Jan Pronk een werkbezoek aan het verzorgingstehuis Drieën-Huysen, de Billitonflat en de seniorenflat De Bolder.

Een stankgolf, afkomstig van het bedrijf Atofina aan de Vondelingenplaat, leidt tot ruim 1.400 klachten uit het gehele Rijnmondgebied. Oorzaak is het ontsnappen van 23 ton mercaptaan, dat een penetrante kattenpislucht veroorzaakt.

2 Dankzij Jan Anderson en het Serviceteam blijft de museumwoning aan de Vondelstraat geopend. Vanaf april zijn bezoekers weer welkom. De eerste zorg is nu het 'door de winter helpen' van de oude woning.

De politie houdt na een achtervolging twee mannen aan, die een inbraak hebben gepleegd in een apotheek aan de Winkelhoeve. Het duo wordt aangehouden op de A4 bij de Beneluxtunnel. De politie onderzoekt nu of het tweetal ook verantwoordelijk is voor andere inbraken in apotheken.

In het kader van een Europese alcoholcontrole worden op vijf locaties veertien bestuurders met een glaasje teveel op bekeurd. Aan 740 bestuurders wordt gevraagd een blaastest te doen. Medewerkers van Justitie en het Boumanhuis nemen aan de controle deel.

3 Voor de derde keer wordt het Irish Music Fundraising Festival in de Stadsgehoorzaal gehouden. Het Schiedamse zorgcentrum Thurlede en de zorgcentra Wetering/Meerpaal willen met dit evenement geld inzamelen voor de verbetering van de palliatieve zorg.

6 Eigenaar C. Chou van het restaurant China Garden aan de Maasboulevard stelt de gemeente aansprakelijk voor de schade die is ontstaan aan zijn pand en voor de inkomstenderving door de sluiting. Civielrechtelijk moet nu worden vastgesteld of de eis terecht is.

7 Het veer tussen Vlaardingen en Pernis vaart tenminste nog drie jaar. Naast de gemeente zijn ook andere subsidiegevers bereid om het fiets- en voetveer op de Nieuwe Waterweg na de opening van de Tweede Beneluxtunnel in de vaart te houden.

8 De gemeentelijke website bestaat nog niet eens een jaar en toch staat 'www.vlaardingen.nl' in de top 20 van de beste websites van gemeenten in Nederland. Vlaardingen staat op plaats 20 en laat bijvoorbeeld Schiedam, die al enkele jaren een eigen site heeft, ver achter zich.

Uitreiking van de Unilever Researchprijs aan negen pas afgestudeerde Nederlandse academici. Voor de 45e keer worden jonge wetenschappers op deze manier aangemoedigd tot het doen van onderzoek op hoog niveau.

10 In een kleedkamer van een voetbalvereniging aan het Trimpad wordt de 48-jarige trainer van een jeugdelftal gemolesteerd door een vader van een spelertje. De 30-jarige Schiedammer meldt zichzelf bij het politiebureau waar hij voor zware mishandeling wordt ingerekend.

In de Oosterkerk viert de afdeling Vlaardingen van Amnesty International het 30-jarig bestaan. Tien jaar nadat de Brit Peter Benenson Amnesty oprichtte, kwam ook in Vlaardingen een afdeling.

11 Prins Sjaak I, in het dagelijks leven Sjaak van der Lee, is opnieuw gekozen voor een regeertermijn als prins van De Leutloggers. De carnavalsvereniging viert dit seizoen feest onder het motto 'Met de euro op de loer... Gaan de voeten van de vloer'.

12 De publiekshal van het stadhuis wordt na de verbouwing uitgerust met bewakingscamera's. Deze moeten het gevoel van veiligheid bij bezoekers en werknemers vergroten. Ook is men begonnen met het registreren van incidenten bij de balies.

13 Met de aanhouding van een 30-jarige Vlaardinger denkt de politie een aanzienlijk aantal diefstallen te hebben opgelost. De man, die zich uitgaf als monteur, wist verzorgingstehuizen en bedrijfsruimten binnen te dringen waar hij voornamelijk portemonnees buitmaakte.

14 In de oude hal van het stadhuis uitreiking van de 25e editie van het Historisch Jaarboek Vlaardingen. De presentatie van het boek krijgt een bijzonder feestelijk tintje door de uitreiking van de Vlaardingse cultuurprijs d'Akerboom aan de Historische Vereniging Vlaardingen.

15 Het postagentschap aan de Reigerlaan is onlangs veranderd in een postservicepunt. Dit houdt in dat alle

zaken die met post te maken hebben voortaan aan de toonbank van de tabaksspeciaalzaak worden afgehandeld. Voor bank- en geldzaken worden de klanten doorverwezen naar een van de postkantoren.

Grootscheepse kaartcontrole op station Vlaardingen-Oost door de Nederlandse Spoorwegen, de spoorwegpolitie en de politie. De drie werken vaker samen om de veiligheid op de Hoekse Lijn te vergroten.

Treinreizigers moeten hun kaartje laten zien bij de uitgang van het perron van station Vlaardingen-Oost (15 november) (CRD)

17 Vlaardingen staat in de top 10 wat betreft de spreiding van niet-westerse allochtonen. Vlaardingen krijgt van het Centraal Bureau voor de Statistiek een segregatie-index van 19, wat betekent dat deze groep zich tamelijk gelijkmatig heeft verspreid binnen de gemeente.

19 Wethouder Roijers is lijsttrekker van de VVD. Op plaats twee staat Jacqueline van Es, gevolgd door Yvonne Batenburg. De huidige fractievoorzitter L. van Halteren staat als lijstduwer op de kandidatenlijst voor de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Een 25-jarige Vlaardingse is door de politie gearresteerd wegens mishandeling van haar huisarts. Aanleiding van dit incident was een meningsverschil over een verzekeringskwestie.

22 Voor de snelle aanleg van TramPlus moet de gemeente versneld het bestemmingsplan wijzigen. Hiervoor wil het college de zogeheten artikel 19-procedure volgen. De hoop is dat TramPlus in de herfst van 2003 in Vlaardingen gaat rijden. In wijkcentrum Holy aan de Aristide Briandring vindt een informatie- en inspraakavond over dit onderwerp plaats, georganiseerd door de gemeente en de RET.

In het theater aan de Kuipershof speelt amateurgezelschap Roth de komedie 'De knecht van twee meesters' van Carlo Goldoni onder regie van Fred Vaassen.

Cees Oosterom voert de lijst van het CDA aan tijdens de komende gemeenteraadsverkiezingen. Op plaats twee staat oud-wethouder C. Bot, gevolgd door Helen de Koning. Wethouder Kool verlaat na 16 jaar raadslidmaatschap de politiek.

25 In Den Haag prolongeert judoka Edith Bosch haar nationale titel. Natascha van Gurp behaalt brons in de categorie tot 52 kg.

26 Officiële presentatie van de brochure 'Schiedam & Vlaardingen'. Het magazine, uitgegeven door de Regio VVV Nieuwe Waterweg/Westland, bevat naast lovende woorden en foto's van plaatselijke beroemdheden, zoals Chiem van Houweninge en Mark Huizinga, volop toeristische informatie over beide steden.

27 De gemeente krijgt uit de pot voor het provinciale grote stedenbeleid 300.000 gulden voor welzijnsprojecten. Het geld gaat onder meer naar de wijkschool, een sportmentorproject voor allochtonen en 'cultuur op straat'.

Fontijne Holland BV is het eerste Vlaardingse bedrijf dat voor een 'milieuvergunning op maat' in aanmerking komt. De gemeente en de DCMR willen de milieuverantwoordelijkheid bij bedrijven stimuleren door deze vergunning uit te reiken aan bedrijven die een bedrijfsmilieuplan opstellen.

28 In het Visserijmuseum uitreiking van het jaarboek NETwerk 2001 door L. van Bree, voorzitter van de Vereniging Vrienden van het Visserijmuseum, aan drs. D.J. Langstraat, voorzitter van het Productschap Vis.

In de top drie van de kandidatenlijst van GroenLinks voor de gemeenteraadsverkiezingen staan twee nieuwkomers. Na fractievoorzitter Ben van der Velde volgen Jack Tsang

en Corrie Kortleven. Jan van der Kolk staat op een onverkiesbare plaats. Moustapha Bouchrit staat op een 'riskante' vierde plek.

29 Door een forse tegenvaller van 2,5 miljoen gulden is de ondertekening van het akkoord voor het sportpark Broekpolder uitgesteld. De tegenvaller betekent niet dat het voorbereidende werk stil komt te liggen. De hoop is nog altijd dat de sporters in 2003 kunnen verhuizen.

December

1 In het kader van de Zuid-Hollandse kunstmanifestatie 'Met andere ogen' officiële opening van 'Panorama Vlaardingen' in museumpaviljoen De Joon.

3 Slecht weer speelt het evenement Snow Swing dit weekeinde parten. Op de openingsavond was het stil, zaterdag werd het avondprogramma afgelast omdat de skischans moest worden afgedekt wegens de regen. Over de belangstelling op zondag is organisator Jan Drost tevreden.

4 Vijftien mannen hebben gesolliciteerd naar het burgemeestersambt van Vlaardingen. Vijf van de kandidaten zijn al burgemeester, zeven zijn wethouder. De kandidaten variëren in leeftijd van 42 tot 58 jaar. Door het referendum zal de nieuwe burgemeester pas op 1 mei 2002 kunnen aantreden. Voor het burgemeestersreferendum trekt de gemeente € 30.000 uit.

Wethouder Van der Windt (PvdA) keert na de verkiezingen niet meer terug in de gemeenteraad. Fractievoorzitter A. Attema is lijsttrekker, gevolgd door Jan Barendregt. De plaatsen drie en vier worden ingenomen door Joop van Papeveld en Wim Meijer.

Judoka Mark Huizinga won onlangs in het Italiaanse Ostia de vijfde wereldtitel bij de militairen.

6 Archeologen vinden tijdens opgravingen tussen de haven en de Havenstraat een oude sleephelling waar ooit kleine schepen op het droge getrokken en daarna gerepareerd werden. De helling werd waarschijnlijk na 1872 gebouwd en gebruikt tot in de jaren twintig van de twintigste eeuw.

8 In het kader van het Internationale Jaar van de Vrijwilliger steken college- en raadsleden hun handen voor tenminste een halve dag uit de mouwen om het werk van vrijwilligers over te nemen of te steunen. Met deze actie wil de gemeenteraad zijn waardering uitspreken voor het vrijwilligerswerk.

In de Stadsgehoorzaal viering van het 12½-jarig bestaan van het Vlaardings Songfestival. Zangeres Rita Young wordt voor haar belangeloze inzet onderscheiden met het lidmaatschap in de Orde van Oranje Nassau.

11 In de Vettenoordsepolder is grote beroering ontstaan nadat aan het licht is gekomen dat een aantal jonge kinderen door een 14-jarige buurtbewoner seksueel is misbruikt. Bij de politie is door drie ouders aangifte gedaan. De dader is nog niet aangehouden.

14 De 15-jarige Carlo van Dam heeft een contract bij de Formule 1-renstal van Renault. De jonge Vlaardinger draait volgend jaar mee in het 'drivers development program', een jeugdopleiding voor Formule 1-coureurs.

15 Tijdens de kerstmarkt op de Markt signeert burgemeester Stam het boekje 'Stadskost', een publicatie waaraan de vertrekkende burgemeester heeft meegewerkt.

In café De Steeg presenteert Dick van der Lugt 'Poëzie in de Steeg', met medewerking van Simon Vinkenoog en Jean Pierre Rawie.

18 De ChristenUnie/SGP rekent op vier zetels bij de komende gemeenteraadsverkiezingen. Lijsttrekker is C. de Jonge, gevolgd door M. den Hollander en R. van Harten. Op de vierde plaats staat A. Fokker.

In verzorgingstehuis Vaartland organiseert de Rotary Club Vlaardingen voor de zevende keer een 'alleenstaandendiner'. Ruim 80 bezoekers worden door leden van de club opgehaald, verzorgd en weer thuisgebracht.

20 Archeologen vinden tijdens opgravingen bij 'Het Gat in de Markt' een kademuur en een stuk steen. Deze steen dateert waarschijnlijk uit de 14e eeuw en lijkt onderdeel uit te maken van een grotere constructie. De hoge verwachtingen van het archeologisch onderzoek worden bij het begin van de opgravingen dus al waargemaakt.

In totaal 68 kandidaten hebben gereageerd op de vacature 'directeur Stadsgehoorzaal'. Deze week vinden de eerste gesprekken met sollicitanten plaats.

21 Na pittige onderhandelingen hebben het college van Schiedam en de Raad van Bestuur van het Vlietland Ziekenhuis overeenstemming bereikt over de bouw van het nieuwe ziekenhuis op de locatie Nieuwland. In een officiële verklaring toont Vlaardingen begrip voor de keuze van de ziekenhuisdirectie.

22 De Schiedamse voetbalvereniging VVK heeft de vader, die de elftalleider van zijn zoontje in de kleedkamer

van voetbalvereniging HSC molesteerde, het lidmaatschap ontnomen. De ernstige mishandeling krijgt ook nog een juridisch staartje.

26 Levende Kerststal in de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat. In het decor van een stal met levende dieren beelden kinderen, jonge mensen en baby Stach van Duin het verhaal van Kerstmis uit.

27 Na het vrijgeven van de 'Zalmkits' en de muntensetjes op 14 december jl. is er in Vlaardingen een ware run ontstaan op de euro's. Er zijn al vrijwel geen gratis eurokits meer voorradig. De consumentenpakketten ter waarde van 25 gulden zijn alleen nog beperkt verkrijgbaar bij de winkeliers.

Een eerder deze maand aangehouden 24-jarige Schiedammer heeft de brandstichting in de basisschool aan de Lissabonweg bekend.

29 Jaarlijkse sportuitstuif door de lokale omroep vanuit het sportpark Vijfsluizen, met o.a. interviews met Michel de Maat en Mark Huizinga. De jaarlijkse sportprijs wordt uitgereikt aan het herenteam van hockeyvereniging Pollux.

HELINIUM

Jaarverslag

Archeologische Werkgroep Helinium

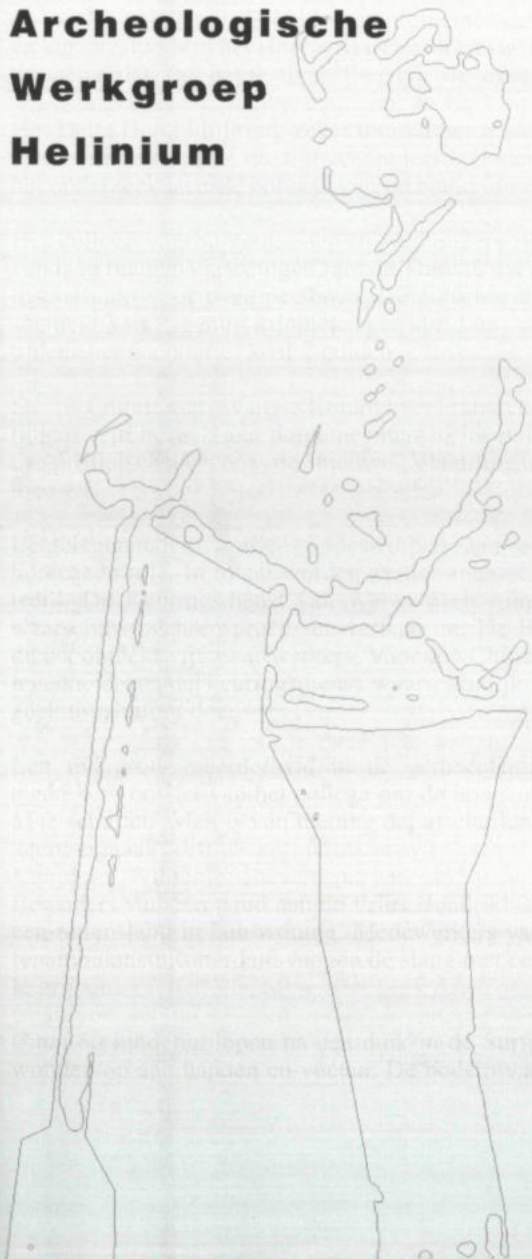

Bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar 2001 uit: R.F. Frank (voorzitter); A. Th. Mersch (penningmeester); mevrouw E.M. Groen (bibliothecaresse); R. de Graaf (redactie Terra Nigra); R.R. Wijk (veldwerkcoördinatie); mevrouw D. Schulz (public relations). De functie van secretaris werd binnen het bestuur in onderling overleg waargenomen.

Leden en donateurs

Op 31 december 2001 bedroeg het aantal leden 66, die daarmee automatisch ook lid zijn van de koepelvereniging, de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland. Op dezelfde datum stonden 71 donateurs ingeschreven, die het verenigingsblad Terra Nigra ontvangen en aan de activiteiten van Helinium kunnen deelnemen.

Terra Nigra

In het verslagjaar verschenen drie nummers van het verenigingsblad Terra Nigra (de nummers 150 tot en met 152). Deze edities waren gemiddeld 60 pagina's dik. Onderwerpen die onder meer behandeld zijn: De 'archeologische' geschiedenis van Vlaardingen, opgravingen en vondsten in het werkgebied en een zeer gedegen artikel over de geschiedenis van de boerderij "Joffer Aechtenwoning". Natuurlijk werd Terra Nigra ook gebruikt om excursies en lezingen aan te kondigen en mededelingen van het bestuur te doen. De redactie bestond uit de heren M.P. Defilet, R.F. Frank, R. de Graaf, T. de Ridder en M.A. Struijs.

Bibliotheek

De bibliotheek werd beheerd door mevrouw E.M. Groen en is een samenwerking tussen Vlaardings Archeologisch Kantoor (VLAK), Stichting Archeologie en Bouwhistorie Vlaardingen (Museum Hoogstad) en Archeologische Werkgroep voor Nederland AWN (Helinium).

Activiteiten

Veldwerk:

Om ook op praktische wijze uitvoering te geven aan de doelstellingen van Helinium besteedde een aantal actieve leden onder leiding van veldwerkcoördinator R.R. Wijk hun zaterdagen aan activiteiten in het veld.

In het afgelopen jaar werd onderzoek op de volgende locaties uitgevoerd:

- Vlaardingen, Buizengat: Binnen dit grootschalige VLAK-project werd op diverse locaties langs het Buizengat door leden van Helinium werk uitgevoerd. Met name zijn o.a. restanten van Het Zwarte Paard onderzocht.
- Vlaardingen, Gat in de Markt: Op deze bijzondere locatie in de oude terp van Vlaardingen moest een onderzoek in betrekkelijk korte tijd worden uitgevoerd. Leden van Helinium hebben op meerdere zaterdagen onder leiding van een professioneel archeoloog van VLAK hun schep-

pen in de grond gestoken om deze opgraving tijdig tot een goed einde te brengen en dat is gelukt!
- Schiedam, Poldervaart: Op verschillende punten langs het verloop van de gedempte Poldervaart werden boringen gezet.

Werkavonden:
De werkavonden werden vrijwel elke woensdag vanaf 19.30 uur gehouden en veelal goed bezocht. De voornaamste bezigheden bestonden uit het wassen, catalogiseren en uitwerken van de vondsten die op graafzaterdagen zijn gedaan en het uitwerken van eerdere opgravingen. Onder leiding van R. de Graaf zijn wij aardewerk aan het restaureren.

Lezingen:
In het verslagjaar werden in de werkruimte vijf lezingen gehouden:
Op 7 februari 2001: Algemene Ledenvergadering met aansluitend een lezing door Jan Kamphuis over de omgang met kastelen en ruïnes.
Op 18 april 2001: Een avond in het teken van Tibet: Ton Stolk vertoonde dia's en Loes vertelde een Tibetaans sprookje.
Op 16 mei 2001: Lisbeth Theunisse, "De bronstijd in Nederland", over planologie en archeologie in deze periode.
Op 12 september 2001: Ton Guiran, "Een 13e eeuwse begraafplaats te Hellevoetsluis", een lezing met duidelijke raakpunten naar onze opgraving Gat in de Markt.
Op 12 december 2001: Epko Bult, "Kastelen in Midden Delfland", een verdere uitwerking van het onderwerp van 7 februari maar meer gericht op ons werkgebied.

Excursies:
Op 18 februari 2001: Excursie naar Den Haag voor een bezoek aan het Museon, vooral voor de nieuw ingerichte zaal "Romeinse Tijd" en de vier machtige mijlpalen.
Van 14 juni tot en met 17 juni 2001: Met Helinium op reis door de tijd naar Engeland. Tijdens deze meerdaagse excursie werd vooral aandacht besteed aan het rijke verleden van de omgeving van Salisbury, het zogenaamde "Salisbury Plain". Op deze reis volgde het ene hoogtepunt na het andere, om er enige te noemen: Stonehenge en Avebury met hun beroemde stenen, de leuke binnenstad en de prachtige kathedraal van Salisbury, het grote Romeinse badhuis in Bath en langs de weg oeroude kerken, hillforts, een Romeinse villa en niet te vergeten de golvende groene heuvels.
Op 6 oktober 2001: De najaarsexcursie ging richting Brabant. Onder leiding vasn Lisbeth Theunisse wandelden wij langs diverse grafheuvels, daarna werd een bezoek gebracht aan het Prehistorisch Openluchtmuseum Eindhoven.

Overige activiteiten
Op 12 mei 2001 werd de jubileumvergadering van de landelijke AWN te Vlaardingen gehouden. De opkomst was groot, het programma geweldig en het weer schitterend, een geslaagde dag.
Op 23 juni 2001 stond de Midden-Delflanddag in het teken van de archeologie. De herfst werd dit jaar gevierd met een maaltijd door alle tijden heen. De vrijwilligers brachten na een weekend koken gerechten op tafel van de Romeinse tijd tot en met de zestiende eeuw en aten vervolgens al dat goede weer op.
Bijna het gehele jaar stond er in museum De Schilpen te Maasland een tentoonstelling over archeologie. Voor de inrichting werd samengewerkt door De Schilpen, het VLAK en Helinium.
Een serieuze activiteit: Helinium heeft een brief doen uitgaan naar de gemeente Vlaardingen over de archeologische aspecten van een te verbouwen pand aan de Hoogstraat.

Jaarverslag

Gemeentelijk Archeoloog

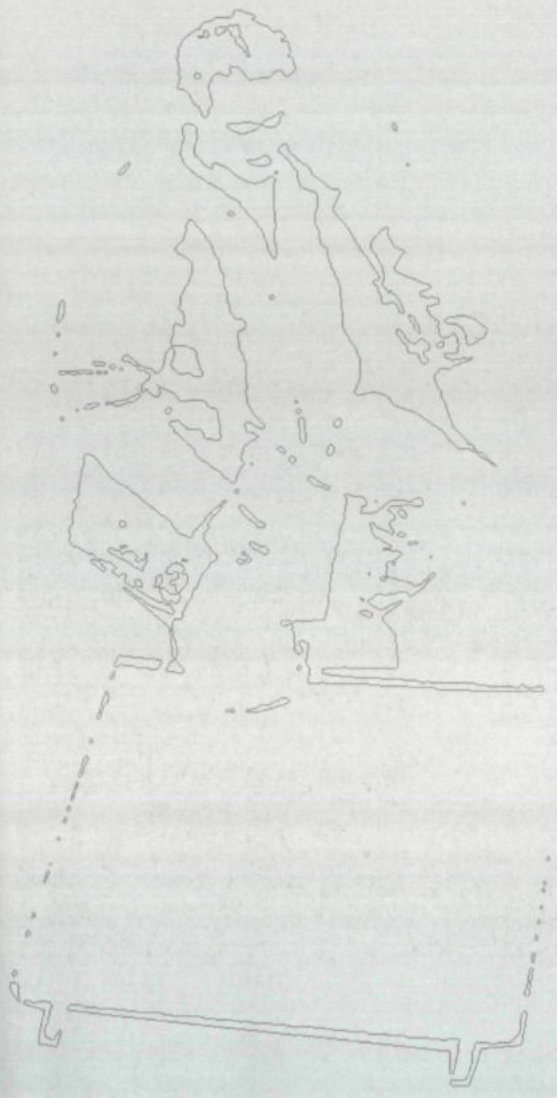

Organisatie VLAK

Voor het project Buizengat en andere projecten zijn tijdelijk vier archeologen aangesteld: twee voor anderhalf jaar en twee voor drie jaar. Daarmee komt het personeelsbestand eind 2001 op 12: één gemeentelijke archeoloog, vijf archeologen (waarvan vier met een tijdelijk contract), vijf ID-plaatsen en één WIW'er. In het depot werden stellingen geplaatst en alle vondstdozen gesorteerd op jaar van verzamelen.

Beleid

Op 5 juni 2001 heeft de Provincie Zuid-Holland aan betrokkenen bij de Gemeente Vlaardingen een toelichting gegeven inzake het provinciale beleid ten aanzien van archeologie. De bedoeling is dat er in de loop van 2002 een nieuw gemeentelijk beleid komt dat anticipeert op de ontwikkelingen in het archeologische bestel.

Archeologisch onderzoek

Er is in 2002 in verband met het Buizengat zeer veel archeologisch onderzoek verricht. Hieronder zullen per project de belangrijkste resultaten kort worden aangestipt.

1.1.1 Buizengatprojecten

1.003 Zwarte Paard

Op de voormalige locatie 'Het Zwarte Paard' (1.003, fase 2) werden in 2001 stenen huizen ontdekt uit de 16e eeuw en een klein stenen, 15e-eeuws gebouwtje dat mogelijk een poortgebouw of tolhuis is geweest. Op deze locatie werd ook de onderzijde van de dijk onderzocht waaruit kan worden afgeleid dat de aanleg heeft plaatsgevonden aan het einde van de 12e of begin 13e eeuw.

1.093 Dammes Erve (Kortedijk 27)

Op de locatie Dammes Erve 1.093 (ter hoogte van voormalige Kortedijk 27) werd een 18e- of 19e-eeuwse scheepshelling ontdekt en diverse woningen uit de 16e eeuw en later. Verrassend was de vondst van een groot mestlichaam, een dijkterp uit de 13e/14e eeuw. Hierin werden zeer veel leren voorwerpen aangetroffen waaronder tientallen schoenen.

1.095 Van der Windt

Het onderzoek op de locatie Van der Windt 1.095 (tegenover de molen) bracht de restanten van de 18e-eeuwse asput (in 1743 aangelegd) en asschuur (in 1756 gebouwd) aan het licht. Naast as, werd er ook zeer veel stadsafval ontdekt met vele halfcomplete voorwerpen waardoor een bijzonder goed beeld van de materiële cultuur van de Vlaardingse samenleving in de tweede helft van de 18e eeuw kan worden verkregen.

1.097 De Toekomst
Langs de oostzijde van de Havenstraat is op de locatie 'De Toekomst' (1.097) (ten noorden van de Zeilmakerij) ontdekt dat Vlaardingers ook spanten als fundering gebruikten. Dit was nog niet eerder in Vlaardingen aangetoond.

1.099 De Zeeuw
Eveneens langs de oostzijde van de Havenstraat is op de locatie 'De Zeeuw' (1.099) (ten zuidoosten van de Timmersteeg) een gave sleephelling blootgelegd uit het einde van de 19e eeuw. Voor het eerst in Nederland wordt een dergelijke sleephelling archeologisch gedocumenteerd. Het onderzoek naar deze sleephelling zal in 2002 worden afgerond.

Overige projecten

1.101 Gat in de Markt
In de zomer zijn na de sloop van de garage op het achterterrein van Markt 32 waarnemingen verricht. Daarbij is de 15e-eeuwse dijkmuur ontdekt en een 19e-eeuwse beerput. Bij de sloopwerkzaamheden in het pand zelf kwam de plaats van de oude schouw tegen de oostwand aan het licht. Tevens is de toegang tot een 17e-eeuwse kelder aangetroffen die, zover deze blootgegraven werd, nog geheel intact met betegeling en al was.

Medio december 2001 is in het centrum het archeologisch onderzoek op de locatie 'Gat in de Markt' (1.101) van start gegaan. Het onderzoek is ten tijde van het schrijven van dit verslag nog maar net begonnen, maar reeds nu zijn er al ontdekkingen van belang gedaan. Zo blijkt dat de 15e-eeuwse dijkmuur niet alleen de terp, maar ook de dijk heeft beschermd. Ook de vondst van een complete ligger van een maalsteen, die waarschijnlijk gebruikt is voor het malen van mosterdzaad, mag reeds genoemd worden. Het onderzoek is in 2002 voortgezet.

Diverse kleine projecten
Naast de diverse archeologische onderzoeken zijn er ook verschillende waarnemingen verricht. De resultaten van de archeologische begeleiding van de rioleringswerkzaamheden in de Heemraadstraat en omgeving (1.096) heeft geen archeologische sporen opgeleverd. Wel maakt deze duidelijk dat de kreek die van het bedrijventerrein Hoogstad via 'd' Engelsche Boomgaert', en de Hoge Werf loopt vrij scherp in oostelijke richting lijkt af te buigen richting het centrum.

In het kader van de mogelijke nieuwbouw van het Holyziekenhuis is een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) verricht tussen de Rijksweg A20 en het huidige ziekenhuis (4.065). Dit booronderzoek heeft aangetoond dat er ter plaatse waarschijnlijk kleine kreken gestroomd hebben. Hierdoor is verwachting op de aanwezigheid van archeologische waarden zeer hoog te noemen.

Verder zijn op diverse plaatsen waarnemingen verricht die verder geen noemenswaardige resultaten opleverden.

Voorlichting
Er werd in het stadhuis en stadskantoor een vitrine met vondsten van het Kolpabadterrein ingericht. Daarnaast werd er op de locatie 'Zwarte Paard' een open dag gehouden.
Voorts werden er drie lezingen gegeven over de Vlaardingse archeologie. Er verschenen 10 artikelen en er werden diverse bijdragen geleverd aan ondermeer Open Monumentendag en de reeks Ach Lieve Tijd. Er gingen 11 persberichten de deur uit waarvan er tenminste twee een landelijk bereik hadden. In augustus kwam de internetpagina www.archeologie.vlaardingen.nl gereed. Volgens de statistieken wordt de site goed bezocht (maandelijks meer dan vijfhonderd bezoekers). De bijna tweeduizend jaar oude duiker en tevens boomstamkano die in Vlaardingen niet geëxposeerd kon worden, is voor een termijn van maximaal vijf jaar in bruikleen gegeven aan het Keringhuis, dat naast de Maeslantkering ligt in Hoek van Holland. Als tegenprestatie heeft de Rijkswaterstaat/ TU-Delft de kosten voor de conservering van de duiker/kano voor hun rekening genomen.

T. de Ridder

Aan de Havenstraat kwam deze helling aan het licht die uit het einde van de 19e eeuw dateert. De helling is in de jaren twintig van de twintigste eeuw in onbruik geraakt. (Foto: P. de Boer, VLAK)

Jaarverslag

Historische Vereniging Vlaardingen

Het jaar 2001 kenmerkte zich onder meer - en niet voor de eerste keer - door de gebrekkige communicatie met de lokale bestuurders en de ambtelijke staf. Hoewel men kan, en dient te weten dat onze vereniging in al haar geledingen bereid is om adviezen en ondersteuning te geven voor het behoud van het culturele erfgoed, hadden wij opnieuw de indruk dat de Historische Vereniging Vlaardingen maar al te vaak als een sluitpost in de besluitvorming wordt aangemerkt. Wij hopen dan ook dat het zich aandienend nieuwe politieke élan ook voor onze vereniging tot een werkelijke samenwerking zal leiden.

De 33e algemene ledenvergadering werd gehouden op 27 maart 2001 in Wijkcentrum Holy.

Met trots ontving de Historische Vereniging Vlaardingen op 14 november 2001 de belangrijkste culturele prijs van Vlaardingen: d'Akerboom. Naar het oordeel van de Culturele Raad Vlaardingen komt onze vereniging deze eer toe, omdat zij gedurende 35 jaar door middel van het organiseren van veelsoortige activiteiten een zeer belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het stimuleren van de interesse voor en het behoud van het culturele erfgoed van Vlaardingen.

Het Tijd-Schrift kwam in 2001 viermaal uit. Dankzij de verantwoordelijke commissie en de schrijvers kwamen tal van interessante artikelen onder de ogen van onze leden. Wij noemen als voorbeelden De geschiedenis van de Hoogstraat, de Vlaggetjesdag, de 'geschiedenis' van d'Akerboom' en nog zo veel meer.

Het lezingenprogramma kenmerkte zich evenzeer door een creatieve veelzijdigheid. Nieuwe monumenten gebouwd tussen circa 1880 en 1940, Vlaardingse sagen en legendes, de Bastaards van Oranje, woningbouw in de Babberspolder, de blazoenen in Vlaardingen- onderwerpen die de aandacht trokken van vele leden en niet-leden.

Excursies vonden ook dit jaar plaats. Voorbereid door gedegen lezingen bezochten onze leden Haarlem en Dordrecht.

Het jaar 2001 sluiten wij af met een hoopvolle blik op de toekomst. Wij denken hierbij aan de groeiende belangstelling voor onze vereniging en kijken uit naar een verbeterde samenwerking met de lokale bestuurders.

Jaarverslag

Stadsarchief

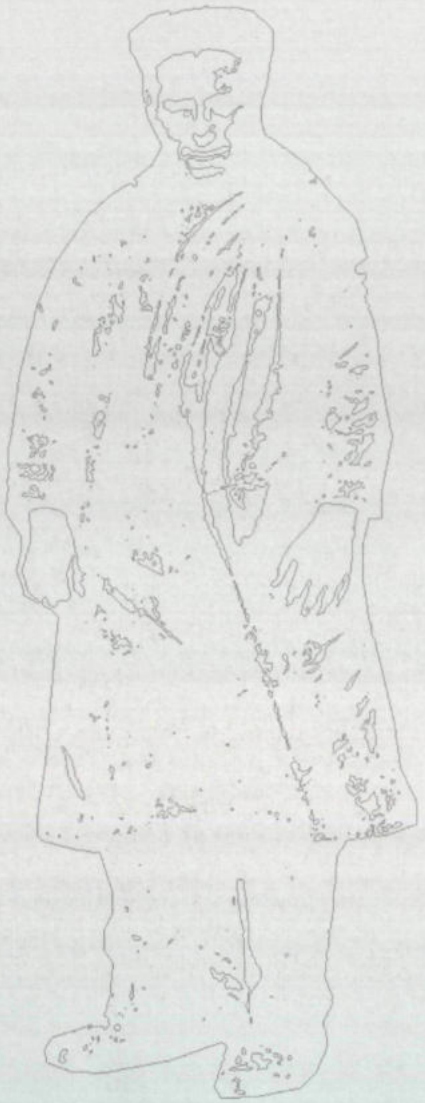

Algemeen, personeel en vrijwilligers

De jaren 2001 en 2002 gaan de geschiedenis in als de jaren waarin Ach Lieve Tijd Vlaardingen het licht zag. Dat dit hier zo prominent aan het begin van het verslag wordt vermeld, vindt zijn oorzaak vooral in het feit dat deze laagdrempelige Vlaardingse historische reeks naar het zich laat aanzien straks in zeer vele Vlaardingse boekenkasten terug te vinden is. Maar ook omdat deze slechts gerealiseerd kon worden door een bovenmatig beroep op personeel en vrijwilligers.

Na de ingrijpende verandering in het personeelsbestand in 2000, bleef dit ongewijzigd, hoewel eind 2001 het bericht kwam dat archiefinspecteur A. Frings per februari 2002 elders aan de slag zal gaan. De vrijwilligers, de heren J. Borsboom (foto's), H. Brobbel (Ach Lieve Tijd), G.A.J. den Hertog (bevolkingsregister), C.B. de Jong (indices), oud-medewerker M.A. Struijs (m.n. Atlas) en M.P. Zuydgeest (o.a. Ach Lieve Tijd) komt veel dank toe voor het werk dat ze belangeloos verrichtten en waarmee huidige en toekomstige bezoekers hun winst kunnen doen.

Het aantal bezoekers van de studiezalen bedroeg 2.172 (2000: 2.307), terwijl voor het eerst ook nauwkeuriger aantekening werd gehouden van de overige bezoekers. Zo werden bovendien 1.240 deelnemers aan rondleidingen, cursussen, exposities en lesprogramma's geteld.

Archieven c.a.

Door verandering van personeel en verschuiving van prioriteiten kon nu veel aandacht worden gegeven aan depotwerkzaamheden (verplaatsen, verpakken en etiketteren) die de dienstverlening bevorderen. Bovendien kwamen heel wat inventarissen en indices gereed. Vermeldenswaard zijn de inventarissen van de wat grotere archieven van de Remonstrants Gereformeerde Gemeente, 1650-1972 en die van de NV "Hollandia", Hollandsche fabriek van melkproducten (en voedingsmiddelen), 1882-1972 en de index op het zogeheten 'Gifteboek' (1614-1651) door vrijwilliger C.B. de Jong. Verder werd de omvangrijke inventarisatie van het archief van de Gecommitteerden van de Kleine Visscherij te Maassluis (1593-1925) voortgezet.

Door schenkingen en inbewaargevingen nam zoals elk jaar het aantal archieven en handschriften eveneens toe. Aansprekende aanwinsten zijn de leerlingenadministratie van de V.O.S. (nog niet openbaar), archieven van haringhandel Hoogerwerf, de Vlaardingse afdelingen van de VVD en de PvdA, stukken betreffende 'De Zeeman' aan de Hoogstraat en de collectie papieren van oud-raadslid en gouden penning-draagster M. de Vries-van der Spek en haar echtgenoot.

Bibliotheek

Het geautomatiseerde systeem Tobias, waarin zowel de catalogus van de Archiefbibliotheek als die van de

Stadsbibliotheek zijn opgenomen, blijkt ook dankzij de raadplegingsmogelijkheid via het Internet een veel gebruikte weg om bij het Stadsarchief te komen.
Aan de hand van het reeds lang gehanteerde verzamelcriterium 'alles door Vlaardingers en/of over Vlaardingen/ Vlaardingers' werd de bibliotheek weer uitgebreid. Enkele van de tientallen aanwinsten:
De stoutste verwachtingen overtroffen: het Visserijmuseum in kalenderbeeld, door Jan P. van der Voort;
Herleefd verleden: Vlaardingers vertellen hun verhaal over de gedwongen tewerkstelling in Duitsland, 1942-1945, door Aart Pontier;
Het geslacht Odijk, door Jos Odijk;
Masson-Metzon: een zeevarend geslacht van Bretonse afkomst vanaf 1616, door Bart de Graaff en Peter Hollander;
Vlaardingen toen, foto's van Piet van den Berg, de verzwegen fotograaf, door M.P. Zuydgeest en J. Borsboom;
75 jaar Kerktelefoon in Vlaardingen, door Matthijs A. Struijs;
Boerderij 'De Vergulde Hand' door F.W. van Ooststroom.
etc. etc.

Topografisch-Historische Atlas

Het gaat te ver om hier ook maar een greep uit de aanwinsten beeldmateriaal te geven. Personeel en vrijwilligers hebben nog jaren werk om alles (een kleine 40.000 afbeeldingen) verder te determineren, te beschrijven en te ordenen. Er gaat geen dag voorbij of er wordt wel een foto, een gravure of een plattegrond gebruikt om zaken te duiden, om als herinnering aan vroeger tijden in kopie mee naar huis te nemen of om te dienen als illustratie in een publicatie. *Ach Lieve Tijd Vlaardingen* is wat dat laatste betreft hét podium gebleken om de topstukken uit de collectie voor een breed publiek beschikbaar te hebben.

Restauratie

Het schoonmaken en in Melinex-hoezen verpakken van de originele foto's werd voortvarend voortgezet. Tekeningen en leren archiefbanden werden gerestaureerd, nieuwe klappers ingebonden. Ook voor de Gemeente Maassluis werden archiefstukken gerestaureerd.

Dienstverlening, educatie, rondleidingen, filmvoorstellingen, exposities, cursussen en publicaties

Het aantal onderzoeken voor burgers en ambtenaren, met name met betrekking tot huizen (bouwtekeningen), bebouwing (milieuverontreiniging) en voor scholieren populaire onderwerpen als 'het stadhuis' en 'de visserij' nam stormachtig toe. Het is vaak hectisch in de studiezalen. Zeer succesvol waren opnieuw de voor/door scholieren uitgevoerde projecten 'Rondje Cultuur' en 'Zappen in Vlaardingen', terwijl ook het project 'Woonomstandigheden en interieur' en de CKV-architectuurworkshop de handen op elkaar kregen.
Voor volwassenen werd na enkele jaren radiostilte weer een cursus oud schrift gegeven, diverse publicaties, o.a. in het Historisch Jaarboek, zagen het licht, de Ken Uw Stad-cursussen kennen wachtlijsten en van de al genoemde serie Ach Lieve Tijd Vlaardingen die in samenwerking met uitgeverij Waanders in 11 delen wordt uitgegeven, verschenen in 2001 de eerste drie delen, waarvan duizenden exemplaren werden verkocht. Het beste bewijs dat geschiedenis en cultuur in Vlaardingen leven en een stimulans voor het Stadsarchief om informatie te blijven vergaren, te ordenen en te delen.

De uitgave Ach Lieve Tijd Vlaardingen geeft niet alleen veel historische informatie, maar biedt ook een kijkje in de topstukken van de Topografisch-Historische Atlas.

Jaarverslag

Stichting Archeologie en Bouwhistorie Vlaardingen/ Archeologisch Historisch Museum Hoogstad

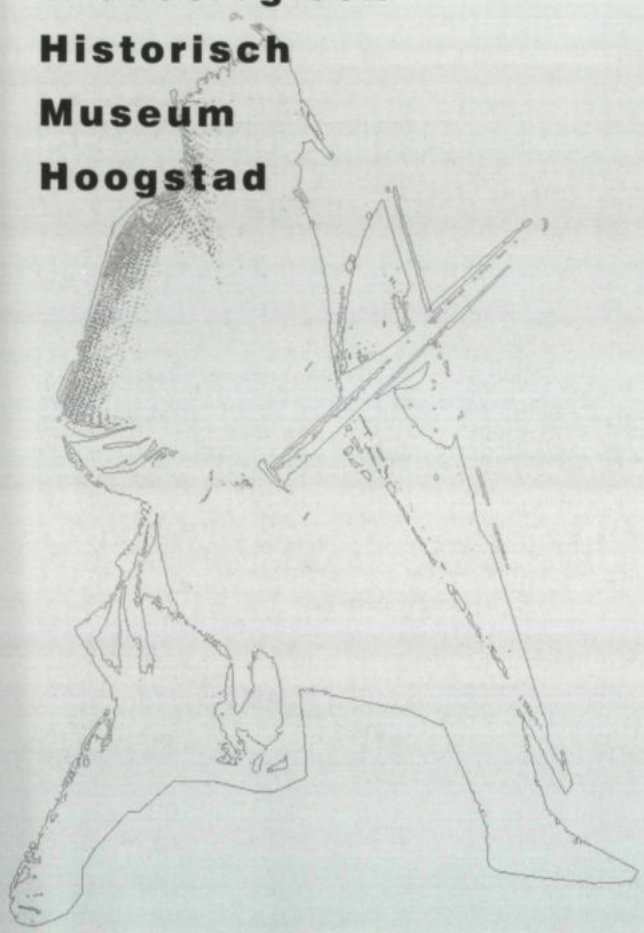

Algemeen

Het bestuur van de Stichting Archeologie en Bouwhistorie Vlaardingen is in 2000 als volgt samengesteld: voorzitter: Jeroen ter Brugge, secretaris: Marjan Groen, penningmeester: Henk van Brandwijk, leden: Bert van Bommel, Bart Houdijk, Jurrien Moree. Gemeentelijk archeoloog Tim de Ridder treedt als adviseur op. Verder wordt de stichting ondersteund door de coördinator vrijwilligers Meta Snijders en museummedewerker Esther Blaauw.

Speciale museumdagen

Een museumjaar bestaat naast allerlei lopende zaken ook uit een aantal speciale museumdagen. In het weekend van 21 en 22 april vindt het jaarlijkse Museumweekend plaats. Guus van der Poel, vrijwilliger, bemant de wasruimte om bezoekers het wassen van vondsten te tonen en Martijn Defilet, archeoloog bij het VLAK, wijdt bezoekers in in de wereld van scherven.

De plannen waren om Open Monumentendag 2001 een memorabele dag te laten worden en dat is in de ogen van de organisatoren gelukt. Op 8 september strijkt een groep Vikingen neer in de boomgaard achter het museum. De groep zet tenten op en maakt vuurtjes om op diverse plekken voedsel te bereiden. In de boomgaard vinden er twee vechtshows en twee 'modeshows' plaats. Honderden mensen bezoeken deze dag landgoed Hoogstad en sommigen laten zich door Bert van Bommel fotograferen in Middeleeuwse kleding

Op een grauwe dag in september vindt de Midden Delfland dag plaats. Toch bezoeken tientallen fietsers naast allerlei andere archeologische bezienswaardigheden in het Midden Delfland ook ons museum. Tim de Ridder, gemeentelijk archeoloog, geeft deze dag tekst en uitleg bij diverse zaken.

Rondje Cultuur

In het kader van Rondje Cultuur, een samenwerkingsverband tussen het archief, het Visserijmuseum en Museum Hoogstad, bezoekt een twintigtal basisschoolgroepen 7 in de maanden april, mei en juni het museum. Voor het bezoek heeft elke klas een leskist bestudeerd. In de leskist zitten onder andere replica's van de beroemde Vlaardingse boemerang en een Romeinse fibula in de vorm van een paardje. Verder kunnen de leerlingen kennis nemen van vuursteen en aardewerk via voorbeelden in de leskist. Eenmaal in het museum is het de bedoeling dat voorwerpen uit het heden worden vergeleken met voorwerpen uit het verleden.

Jaar van de vrijwilliger

Op 6 oktober worden de vrijwilligers van Museum

Hoogstad getrakteerd op een dagje uit. De dag is georganiseerd door de archeologische werkgroep Helinium. Onder andere de grafheuvels van Zandoerle en het archeologisch themapark in Velthoven zijn de attracties vandaag. Tussen de bedrijven door krijgen de vrijwilligers een koffie- en lunchtafel aangeboden en eenmaal terug in het museum worden de tafels aan elkaar geschoven en is het tijd voor pizza.

Kinderfeestjes

Veel weekenden dit jaar worden verlevendigd door de aanwezigheid van jeugdige bezoekers die een verjaardagfeestje in het museum vieren. Velen malen wordt de "schat van de Heer van Hoogstad" gevonden en de meest fantastische potjes worden gekleid door nijvere handjes.

Tentoonstelling AWN

De Archeologische Werkgroep Nederland bestaat dit jaar 50 jaar en viert dit met een overzichtstentoonstelling. Ook Museum Hoogstad leent een aantal vondsten uit want de archeologische vereniging Helinium heeft een grote bijdrage geleverd aan de inhoud van de museumvitrines. Onder andere de vuurstenen bijl, de berenschedel en een maalsteen, allemaal uit de Steentijd, vinden hun weg naar de tentoonstelling in Haarlem.

Museumdiensten

Elke zaterdag- en zondagmiddag bemannen een stichtingslid en een vrijwilliger van het serviceteam het museum. Op deze wijze hebben eventuele bezoekers van 14.00 tot 17.00 uur de gelegenheid het museum te bezichtigen. Okke Dorenbos, Heliniumlid, is hierop een uitzondering en ook Ellen Groen, vrijwilligster van het eerste uur, wil nog wel eens invallen als iemand anders niet in staat is te komen. Ook dit jaar wordt driftig in het logboek geschreven. Vooral stichtingslid Bert van Bommel schrijft vaak pagina's vol. Allerlei wetenswaardigheden zoals hoeveel mensen die dag het museum bezocht hebben, hoe het weer die dag was, wie er koekjes had meegenomen en hoeveel moeite het wel niet kost om de Romein voor het museum weer naar binnen te krijgen. Op een mooie dag in oktober ligt er ook een geboortekaartje op het logboek. Vrijwilliger Adrie Noteboom is wederom vader geworden en wel van een zoon genaamd Lars.

Kerstborrel

Traditioneel wordt het jaar afgesloten met een kerstborrel. Alle mensen die op enige wijze verbonden zijn aan het museum worden die avond uitgenodigd voor een buffet. Plannen voor het komende jaar worden uiteengezet, vragen worden beantwoord en speciale dagen worden alvast vermeld. Tussen de kerstballen en de lampjes zijn allen die het museum een warm hart toedragen verenigd.

Jaarverslag

Streekmuseum Jan Anderson

Gemiste kans

Onze hoopvolle verwachtingen voor 2001, een zeven jaar oud idee van ons: één gemeenschappelijk Vlaardings museum, konden helaas niet praktisch uitkristalliseren. Ons oogmerk, veiligstelling van al onze historische collecties voor Vlaardingen schijnt niet gerealiseerd te kunnen worden, omdat men in onze ogen een veel te enge definitie hanteert voor wat in het belang is voor het in stand houden van een (ook in de toekomst) attractief Vlaardings Museum. We bedoelen daarmee, dat er met alle collecties probleemloos per jaar een behoorlijk aantal thematentoonstellingen over Vlaardingen en omgeving georganiseerd zullen kunnen worden, zonder geldverslindende inrichtingskosten. Het typisch Vlaardingse figureert op die manier opvallender in een historisch-regionale of -landelijke context.

Met name de hele procesbegeleiding heeft ons teleurgesteld, waarbij we ook onszelf verwijten niet alert genoeg de vinger aan de pols te hebben gehouden.

Bij onveranderende situatie gaan we zelfstandig door, maar ondanks alles hebben we nog steeds de intentie de gewenste Vlaardingse stukken langdurig in bruikleen te geven en zullen we onze belofte gestand doen er exposities op te zetten.

Activiteiten

Buiten de deur hebben we exposities georganiseerd o.a. in de nieuwe bibliotheek in de wijk Holy over Vlaardingse belleterie (romans over Vlaardingen met een historisch gegeven), een viertal interieurs ingericht tijdens de monumentenmaand in Schiedam, in het stadhuis op de Markt te Vlaardingen tijdens Koninginnedag en drie dagen tijdens de Kerstmarkt in de voormalige winkel van de Wijnoogst. Voor de inrichting van de museumwoning in de Vondelstraat hebben we veel materiaal verstrekt en veel aandacht gegeven , waardoor bezichtiging op langere termijn mogelijk is en wel onder verantwoordelijkheid van het Streekmuseum. In totaal 27 lezingen en cursussen werden gegeven, b.v. over Vlaardingse uitdrukkingen, over begraven in onze stad en over de winkels in het voormalige stadscentrum. Het bezoekersaantal daalde na een topjaar tot 2188.

In eigen huis hadden we exposities over 'Hoera een Baby'; over het leven van Dolf van der Linden; over een gouden vondst uit onze archeologische collectie; over Vlaardingen op de kiek uit onze fotoverzameling, mogelijk gemaakt door de Culturele Raad Vlaardingen, en over museaal ABC, onze depotvoorraad alfabetisch gerangschikt, 3 exposites met steun van het Schiedam-Vlaardingen fonds.

Publiciteit

Op zondag 18 februari 2001 zond de Tros in de TV rubriek 'Wegwezen', een programmaonderdeel uit over onze

'geboorte'tentoonstelling. Verder verscheen in de Maaspost iedere maand 'het stuk van de maand', waarbij Omroep Vlaardingen dit ook via de radio besprak, o.a. over penningen van Van Buuren van Heijst, de molens in de Holiërhoekse polder en de jaarlijkse processie naar Den Briel (Gorkumse martelaren). Daarnaast hebben de in Vlaardingen verschijnende kranten veel aandacht besteed aan onze activiteiten.

De bekende verloskundige Mevrouw A. Mostert 'haalde' ruim 10.000 baby's. Zij opende op 20 januari 2001 de tentoonstelling 'Hoera een baby', over de geschiedenis van het krijgen van kinderen in Vlaardingen, in het Streekmuseum.

Voorwerpen
1223 voorwerpen werden ingeschreven, waaronder de voorzittershamer van de muziekvereniging Voorwaarts en 17 medailles, zeven glazen van distilleerderij Van Toor, een asbakje van smid Bergeman van de Kethelweg, een schoenlepel van Het Wapen van Dussen, een gedenkbord uit 1944 van de belastinginspecteur van Vlaardingen, de Varavlag van de afdeling Vlaardingen uit 1928, de goddelijke huiszegen van een R.K. Vlaardingse boerenfamilie, een prikklok van Lever's Zeep en twee olieverfschilderijen van Hotel Maas en de Broekpolder.

Tekeningen en prenten
1010 stuks werden ingeschreven, waaronder een origineel muziekstuk van Cor Don, een affiche 'Zendt per beurtvaart', een ex libris van A. van Minnen, een handgeschreven brief van Teun de Bruin, de celkaart van de geus Piet van der Harst en tekeningen van Paul Westerdijk van het Buizengat en sportpark De Vijfsluizen.

Foto's
228 foto's en ansichtkaarten, alsmede twee fotoalbums werden verworven, waaronder 44 kleurenfoto's van Vlaardingse boerderijen uit de vijftiger jaren en een achttiental opnames van de vooroorlogse Lever's Zeepproduktie.

Restauraties
Een viertal restaurateurs hebben elf voorwerpen weer in goede staat gebracht.

Bibliotheek
Deze werd aangevuld met 366 werken, waaronder 'De NSB in Oorlogstijd' uit 1940, Vlaardingse sagen, een exemplaar van de Handvesten, een Sprenger van Eijck, kinderboeken uit de 19e eeuw en een illegale publicatie uit 1944 o.a. over de schilder H. Chabot.

Uit het depot werd veel materiaal uitgeleend, o.a. aan de grote Jeroen Boschtentoonstelling en onze 'bevrijdingsrokken' aan het Bevrijdingsmuseum te Nijmegen.

Het bestuur bestond uit N.A. Nieuwstraten (voorzitter), G.H.B. Anderson (penningmeester), G. Vermeer (secretaris) en F. Nipius (lid). Uiteraard bedanken we alle vrijwilligers die het ons mogelijk maakten zó te functioneren als we gedaan hebben.

Jaarverslag

Visserijmuseum

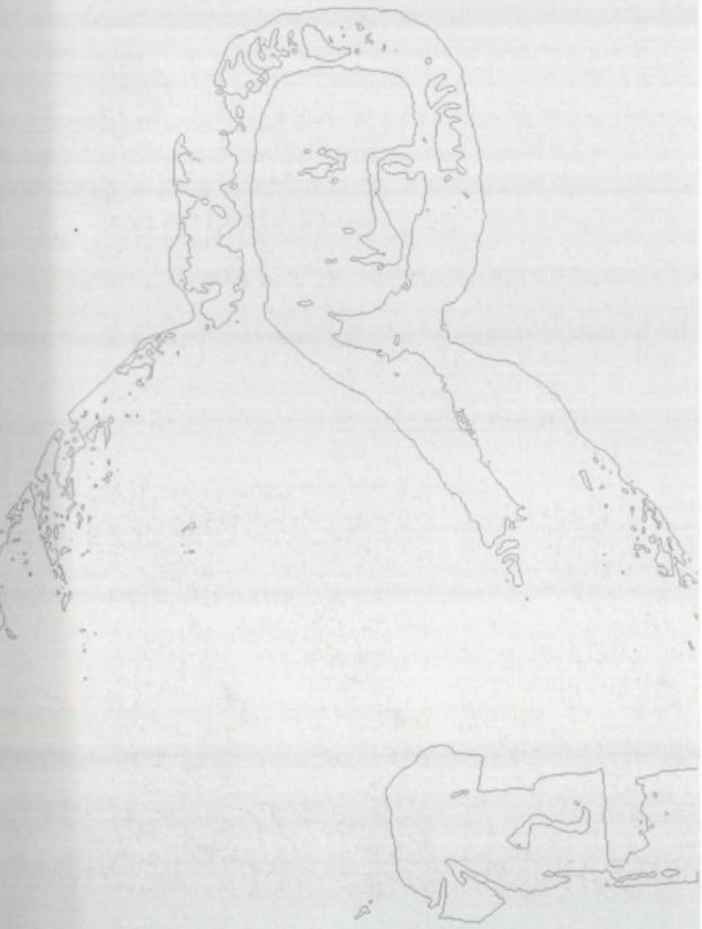

Personeel en vrijwilligers

Het jaar 2001 kende enkele personele wisselingen. Donna Horbach nam na ongeveer 25 jaar afscheid van het museum, in de laatste functie als waarnemend directeur. Per 1 januari 2001 werd zij opgevolgd door Jeroen ter Brugge, in de rol van directeur van het Visserijmuseum. Naast het directeurschap van het museum werd hij belast met het coördineren van de totstandkoming van het Vlaardings Museum, waarin de bestaande Vlaardingse collecties worden verenigd.
In het personeelsbestand trad verder een wijziging op door het vertrek van Roald Lazet (baliemedewerker), Marjelle van Hoorn (educatief medewerker) en Esther Banki (conservator). Meta Snijders vulde de vacature op educatief gebied in en Jan van de Voort werd voor een dag in de week aangesteld als conservator/wetenschappelijk medewerker op detacheringsbasis vanuit de Rijksdienst Kunsthistorische Documentatie. Esther Baljon (kinderfeestjes) nam afscheid en voor haar in de plaats werden op oproepbasis vier krachten aangesteld: Nathalie Vermaat, Inge Borgstrom, Miranda Schippers en Marloes Veldhuis. In het museum waren ook dit jaar weer vele vrijwilligers van de vereniging Vrienden van het Visserijmuseum en het Service Team Vlaardingen actief.

Vlaardings Museum

Op 1 juni werd het Beleidsplan voor het nieuw te vormen Vlaardings Museum door de deelnemende partijen (Museum Hoogstad, Streekmuseum Jan Anderson, Gemeente Vlaardingen/Stadsarchief en Visserijmuseum) aan de pers gepresenteerd. De belangrijkste onderdelen van dit Beleidsplan zijn: -de realisatie op één locatie, waarvoor een uitbreiding van de bestaande oppervlakte nodig zal zijn; -een integrale presentatie die de ontwikkelingsgeschiedenis van Vlaardingen toont; -het laten fuseren van de drie musea; -het streven naar opname in het Museumregister; -het inrichten van een professioneel depot; en -het op peil brengen van het personeelsbestand. Hiertoe werd een raming gemaakt van de benodigde éénmalige investering ten behoeve van de aanbouw en herinrichting en de structurele verhoging van de exploitatiesom. In het kader van de Voorjaarsnota 2002 zal besluitvorming plaatsvinden. Het verzamelbeleid werd vooruitlopend op de vorming van het Vlaardings Museum uitgebreid tot in Vlaardingen vervaardigde of gebruikte objecten.
In december nam, tot teleurstelling van de andere deelnemers in het Vlaardings Museum, de eigenaar van de gelijknamige 'collecties' Jan Anderson het besluit niet verder te participeren in het fusieproces.

Tentoonstellingen

De tentoonstelling 'Verzamelwoede', samengesteld uit voorwerpen uit de collecties van Jan Anderson (zie ver-

slag in het Jaarboek 2000) werd in januari beëindigd.
Het werk van de Vlaardingse schilder Aat Hoogendijk sierde vervolgens de tentoonstellingruimte tot 3 juni. Zijn voorliefde voor het maritieme en zijn geboorteplaats kwam duidelijk tot uitdrukking in de aquarellen en olieverven. Dat het werk van Hoogendijk in de smaak viel, mag blijken uit het grote aantal schilderijen dat tijdens de tentoonstelling werd verkocht.
Van juni tot oktober kon het publiek kennis nemen van de tentoonstelling over de moderne Deense visserij. Deze uit Denemarken geleende tentoonstelling liet zien hoe er vanuit dit land gevist wordt op de zandspiering, dat dient als het veel bediscussieerde voedsel voor vee. De prachtige kleurenfoto's toonden deze dynamische bedrijfstak, die in Nederland nauwelijks bedreven wordt.
Van oktober tot en met februari 2002 was de tentoonstelling 'Vlaardingen Toen; visserijfoto's op en aan de kade van Piet van den Berg' te zien. Het unieke en voor een belangrijk deel nog onbekende fotomateriaal van de Vlaardingse fotograaf Piet van den Berg stond in deze tentoonstelling centraal. Dankzij de bereidwillige samenwerking met zoon Jan van den Berg en de 'Vereniging Vrienden' kon een goed beeld van het vooroorlogse Vlaardingse visserijbedrijf gegeven worden. De tentoonstelling werd aangevuld met een donkere kamer, een portretstudio en een winkeletalage, alle opgebouwd met het originele materiaal van Piet van den Berg.

Activiteiten

De Vl 92 'Balder' werd op 31 mei op de museumkade feestelijk binnengehaald door de stoomsleper Volharding I en een groep Vlaardingers anno 1910. Een groot aantal bezoekers, waaronder vele schoolklassen, bezocht in de maand juni de zeillogger onder deskundige leiding van de eigen Baldergidsen. De openingsceremonie van het haring- en bierfeest bestond uit het hijsen door de stadskraan van haringtonnen uit de Balder op de wal. Het Visserijmuseum kreeg dit jaar een geheel nieuwe website (www.visserij-museum.nl), die informatie geeft over het museum, de komende activiteiten en de faciliteiten die het museum biedt. Het museum participeerde in het Museumweekeinde en Open Monumentendag, die in het teken stond van het historisch interieur. Medewerking werd verleend aan de Franse documentairemaker Stéphane Druais, die opnamen maakte voor een lange film over de geschiedenis van de haringvangst. Tevens werd medewerking verleend aan de productie van de zogenaamde 'Cito-toets' voor basisschoolleerlingen en aan de productie van de Teleaccursus over het thema 'water'. De Visserijmuseum Concertserie werd in 2001 voortgezet, waarbij Léon Bak als vanouds als programmeur optrad.

Educatie

Tijdens de maand juni werd het 'Rondje Cultuur' georganiseerd rondom de Balder. Enkele tientallen schoolklassen maakten aan de hand van dit lespakket met deze authentieke logger en de visserij die vanuit dit schip werd bedreven. Ten behoeve van de tentoonstelling 'Vlaardingen Toen' werd een educatief project opgezet dat gericht was op zowel het werk van fotograaf Piet van den Berg, het zelf fotografisch vastleggen van de stad als de techniek van het fotograferen zelf. Een kartonnen camera bevatte een drietal boekjes waarin uitleg over deze onderwerpen en een vraag-antwoordgedeelte.
De mogelijkheden voor het organiseren van kinderfeestjes, zeer populair, werd uitgebreid. Naast de zaterdag, kunnen nu ook op woens- en zondagen speciaal Visserijmuseum-kinder-feestjes worden gehouden.

Collectie

In 2000 mocht het Visserijmuseum zich weer verheugen in diverse schenkingen, waaronder: zoutmengmachine voor de stokvis, repen, netten etc. (W. Kwakkelstein bv). portretten van Abraham van der Linden (1684-1767) en zijn echtgenote Agneta van Reewijk (1696-1787), (legaat B. van Linden van den Heuvell), portretten van Alida van der Linden (1732-1766) en haar echtgenoot Hendrik van den Heuvell (1729-1787) en pastels van Hendrik Luidwijn van Linden van den Heuvell (1785-1854) en zijn echtgenote Heylina van Heijst (1784-1850) (langdurig bruikleen van het Stadsarchief), twee vroeg-20e eeuwse Vlaardingse scheepsportretten, een volmodel van de hulpstomer 'Njord' en enige kledingstukken (particuliere schenkingen), een halfmodel in hangkast van de VL 137 'Utrecht' (aankoop) en een prikkenfuik (aankoop).

Aanwinsten 2001: Portretten van Abraham van der Linden (1684-1767) en zijn echtgenote Agneta van Reewijk (1696-1787).

© Arie Wapenaar

Aad E. Dulfer vertelt in *Hoort, zegt het voort…!* de geschiedenis van de padvinderij in Vlaardingen vanaf de start in 1913 tot en met de herstart in 1945/1950. We lezen over Wouter Henneveld, die het ver zal brengen, over kampvuurplezier, over welpen, verkenners en voortrekkers over de Maaskant, het Sterrebosch en het Kruiteiland. Als ingewijde schreef Aad een toegankelijke geschiedenis van de Vlaardingse padvinderij, waarnaar in de kringen van 'scouting' wordt uitgekeken. We vleien ons met de gedachte er ook veel oud-padvinders en andere jongeren van toen, een groot plezier mee te doen.

Ben van Haren beschrijft in *De Krant in Vlaardingen* de geschiedenis van kranten, journalisten, drukkerijen en fusies in vroegere en recente tijden.

Na 1804 blijken er in Vlaardingen heel wat kranten verschenen te zijn of plaatselijke redacties, redacteuren en correspondenten gehad te hebben. In de vorige eeuw is Vlaardingen wel eens een 'krantenstad' genoemd. Aan het begin van de eeuw hebben we de Vlaardingsche Courant, de Nieuwe Vlaardingsche Courant, de Goedkoope Vlaardingsche Courant en De Vlaardinger.

Vijftig jaar later zijn er dertien verschillende kranten met nieuwsleveranciers in Vlaardingen. Opkomst en ondergang, uitgevers, drukkers en journalisten, markante figuren en redactielokalen. Ben beschrijft ze op een professionele manier in een geschiedenis die voor een gedeelte parallel loopt aan zijn levensgeschiedenis.

De *Kroniek van Vlaardingen 2001* werd, met de kranten van vorig jaar als basis, gemaakt door Marianne van Papeveld-Hörst. Voor nu en voor de toekomst is 'het Vlaardingse gevoel van 2001' in foto's en tekst gevat.

Het gevoel van een halve eeuw geleden vinden we terug in de *Kroniek van Vlaardingen 1951*, eveneens samengesteld op basis van de kranten van toen, door Cobi Bot.

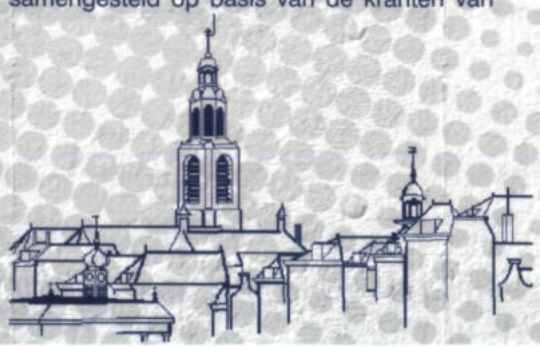

Historische Vereniging Vlaardingen